

Bijlage 2

behorende bij het ontwerp
bestemmingsplan Buitengebied
08-01-2013

PlanMER bestemmingsplan Buitengebied gemeente Texel

7 januari 2013

PlanMER bestemmingsplan Buitengebied gemeente Texel

Verantwoording

Titel	PlanMER bestemmingsplan Buitengebied gemeente Texel
Opdrachtgever	Gemeente Texel
Projectleider	ing. N. Bronsgeest
Auteur(s)	drs. M. van Ravesteijn, drs. ing. M. Schillemans, ir. L. Bekker, ir. M. Gerritsen
Tweede lezer	L. Bruinsma
Projectnummer	1205522
Aantal pagina's	152 (exclusief bijlagen)
Datum	7 januari 2013
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale versie. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Ruimtelijke Kwaliteit
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon +31 30 28 24 82 4
Fax +31 30 28 89 48 4

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
Samenvatting	11
1 Inleiding	42
1.1 Voorbericht	42
1.2 Aanleiding en achtergrond nieuw bestemmingsplan Buitengebied	42
1.3 Doelen en ambities	43
1.4 Initiatiefnemer en bevoegd gezag	44
1.5 Aanleiding en doelstelling m.e.r.-procedure	44
1.6 M.e.r.-procedure	45
1.7 Essentiële milieu-informatie	47
1.8 Leeswijzer	47
2 Uitgangspunten en kader van het milieueffectrapport.....	48
2.1 Algemeen.....	48
2.2 Plan- en studiegebied	49
2.3 Kenschets veehouderij Texel in de huidige situatie	50
2.4 Kenschets recreatie in de huidige situatie	53
2.5 Stikstofdepositie.....	53
2.6 Relevant beleidskader	57
3 Het plan en de onderzoeksstrategie	58
3.1 Uitleg ruimtelijk plan.....	58
3.2 Uitgangspunten.....	58
3.3 De bestemmingen.....	59
3.4 Consequenties recente jurisprudentie	63
3.5 Gebiedsgerichte benadering.....	64
3.6 Landbouwkundige scenario's op Texel.....	65
3.7 Referentiesituatie	66
3.7.1 Referentie vanuit de Natuurbeschermingswet (Nbw 1998)	66
3.7.2 Referentie vanuit de Wet milieubeheer (Wm)	68
3.8 Scenario maximale ontwikkelmogelijkheden landbouwsector	69
3.9 Dynamiek in de sector	72
3.10 Onderzoek naar het effect van de inzet van BBT++	72

3.1.1	Nader onderzoek	73
4	Effecten op natuur	74
4.1	Beoordelingskader	74
4.2	Huidige situatie en autonome ontwikkeling.....	76
4.2.1	Natura 2000-gebieden en instandhoudingsdoelen	81
4.2.2	Beschermde soorten / soortgroepen	85
4.2.3	Ligging en waarden EHS	86
4.2.4	Weidevogelleefgebieden	91
4.3	Effectbeoordeling Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten (Passende Beoordeling)	92
4.3.1	Effecten op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden	94
4.3.2	Resultaten van de gebiedgerichte modelleringen.....	94
4.3.3	Effecten recreatie.....	103
4.3.4	Effecten van windturbines.....	110
4.3.5	Effecten stikstofdepositie biovergistingsinstallaties	114
4.4	Effectbeoordeling Flora- en Faunawet, EHS en weidevogels	114
4.4.1	Effecten op beschermde soorten en biodiversiteit.....	114
4.5	Effecten op Ecologische Hoofdstructuur (EHS).....	115
4.6	Effecten op weidevogels.....	119
5	Milieueffecten overige thema's	122
5.1	Methodiek effectenonderzoek.....	122
5.2	Beoordelingscriteria	122
5.3	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	123
5.4	Water	136
5.4.1	Huidige situatie en autonome ontwikkeling.....	136
5.4.2	Effectbeoordeling	137
5.5	Bodem	138
5.5.1	Huidige situatie en autonome ontwikkeling.....	138
5.5.2	Effectbeoordeling	138
5.6	Verkeer	139
5.6.1	Huidige situatie en autonome ontwikkelingen.....	139
5.6.2	Effectbeoordeling	140
5.7	Luchtkwaliteit	140
5.7.1	Huidige situatie en autonome ontwikkeling.....	140
5.8	Geur	141
5.9	Geluid	141

5.9.1	Huidige situatie en autonome ontwikkeling.....	141
5.9.2	Effectbeoordeling	144
6	De effecten op een rij	145
6.1	Conclusies per milieuaspect en specifieke bestemming	145
6.2	Aanbevelingen	151
7	Ontbrekende informatie en onzekerheden	152
7.1	Leemten in kennis en informatie	152

Bijlage(n)

Literatuurlijst

Relevant beleidskader

Beschrijving methodiek berekening ammoniakemissie

Verklarende woordenlijst

Tabellen Passende Beoordeling (hoofdstuk 4 Natuur)

Kaarten

Samenvatting

Voorbericht

Vlak voor de oplevering van dit milieueffectrapport publiceerde de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State op 5 december jl. de uitspraak inzake het bestemmingsplan Buitengebied Zelhem, gemeente Bronckhorst (201109053/1/R2). Als gevolg van deze uitspraak zal het werken met aannemelijke scenario's om realistische effecten van de uitvoering van het bestemmingsplan Buitengebied Texel in beeld te brengen, zoals in dit milieueffectrapport is gedaan, juridisch bij vervolguitspraken naar alle waarschijnlijkheid niet standhouden. De genoemde uitspraak zal consequenties hebben voor de manier waarop het onderzoek naar mogelijke effecten afgebakend dient te zijn, maar vooral voor de manier van bestemmen. In hoofdstuk 3, paragraaf 3.4 wordt de uitspraak kort toegelicht en staat aangegeven op welke wijze met deze jurisprudentie in dit milieueffectrapport is rekening gehouden en op welke manier deze jurisprudentie zijn doorvertaling vindt in het bestemmingsplan Buitengebied Texel.

De gemeente Texel stelt een nieuw bestemmingsplan Buitengebied op. Naast een actualiseringslag is het doel van het plan om de kwaliteit van het buitengebied te verbeteren. Voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied is dit milieueffectrapport opgesteld.

0.1 Waarom dit planMER

Voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied moet een milieueffectrapport worden gemaakt, een zogenaamd planMER (als planMER met hoofdletters wordt geschreven wordt het milieueffectrapport bedoeld, met kleine letters (planm.e.r.) de procedure). Twee redenen zijn hiervoor:

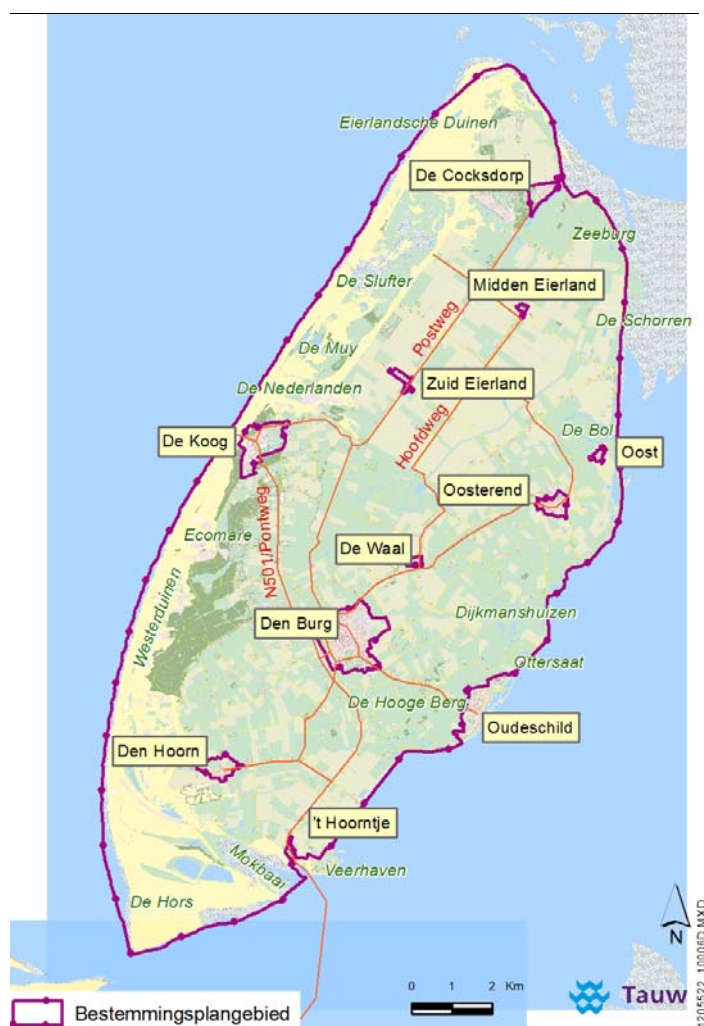
1. Het nieuwe bestemmingsplan maakt het mogelijk om bestaande agrarische bouwvlakken te vergroten of nieuwe bouwvlakken aan te wijzen voor agrarische bedrijven (geen intensieve veehouderij zijnde). Deze ontwikkelingen zijn in potentie activiteiten waar milieueffectrapporten voor moeten worden opgesteld op besluitniveau (zogenaamde BesluitMER). Dit wordt kaderstelling genoemd. En als kaderstelling aan de orde is, is het opstellen van een planMER voor het kaderstellende plan, in dit geval het bestemmingsplan Buitengebied, verplicht.
2. Tweede reden voor dit milieueffectrapport is de passende beoordeling die op grond van de Natuurbeschermingswet moest worden uitgevoerd. Dat was nodig omdat vooraf niet duidelijk was of uitvoering van het bestemmingsplan Buitengebied significant negatieve effecten zou veroorzaken op nabijgelegen belangrijke natuurgebieden (de "Natura2000-gebieden").

De passende beoordeling maakt onderdeel uit van het milieueffectrapport. Het milieueffectrapport vormt een bijlage bij het bestemmingsplan.

0.2 Wat staat er in dit milieueffectrapport?

Het hoofddoel van dit milieueffectrapport (MER) is het in beeld brengen van de milieugevolgen van de recreatieve en agrarische ontwikkelruimte die het bestemmingsplan biedt op het milieu en de natuur. Daarnaast is van een reeks overige ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt de effecten bepaald. Bijvoorbeeld de plaatsing van kleine windturbines. De gevolgen van de uitstoot van stikstof (met name landbouw) zijn in het bijzonder in beeld gebracht omdat als gevolg van uitvoering van het bestemmingsplan binnen Natura 2000-gebieden waar voor verzuring gevoelige natuur ligt, geen toename van de neerslag van stikstof mag plaatsvinden.

Hoewel de ontwikkelruimte van de agrarische bedrijven de directe aanleiding vormen voor dit milieueffectrapport worden daarnaast ook de overige functies binnen het plangebied beschouwd. Dat is kwalitatief, beschrijvend gedaan. Het gaat dan om de functies landschap, cultuurhistorie, bodem en water, verkeer, luchtkwaliteit, geluid en geur. Het onderzoek strekt zich in principe uit over het hele plangebied zoals dat in de onderstaande figuur wordt weergegeven.

Figuur 0.1 Plangrenzen bestemmingsplan Buitengebied Texel

Het studiegebied bestaat uit het plangebied aangevuld met gebieden buiten het plangebied waarop effecten te verwachten zijn, zoals de Natura2000-gebieden Noordzeekustzone, Duinen en Lage Land Texel en Waddenzee, welke daarmee tot het studiegebied behoren.

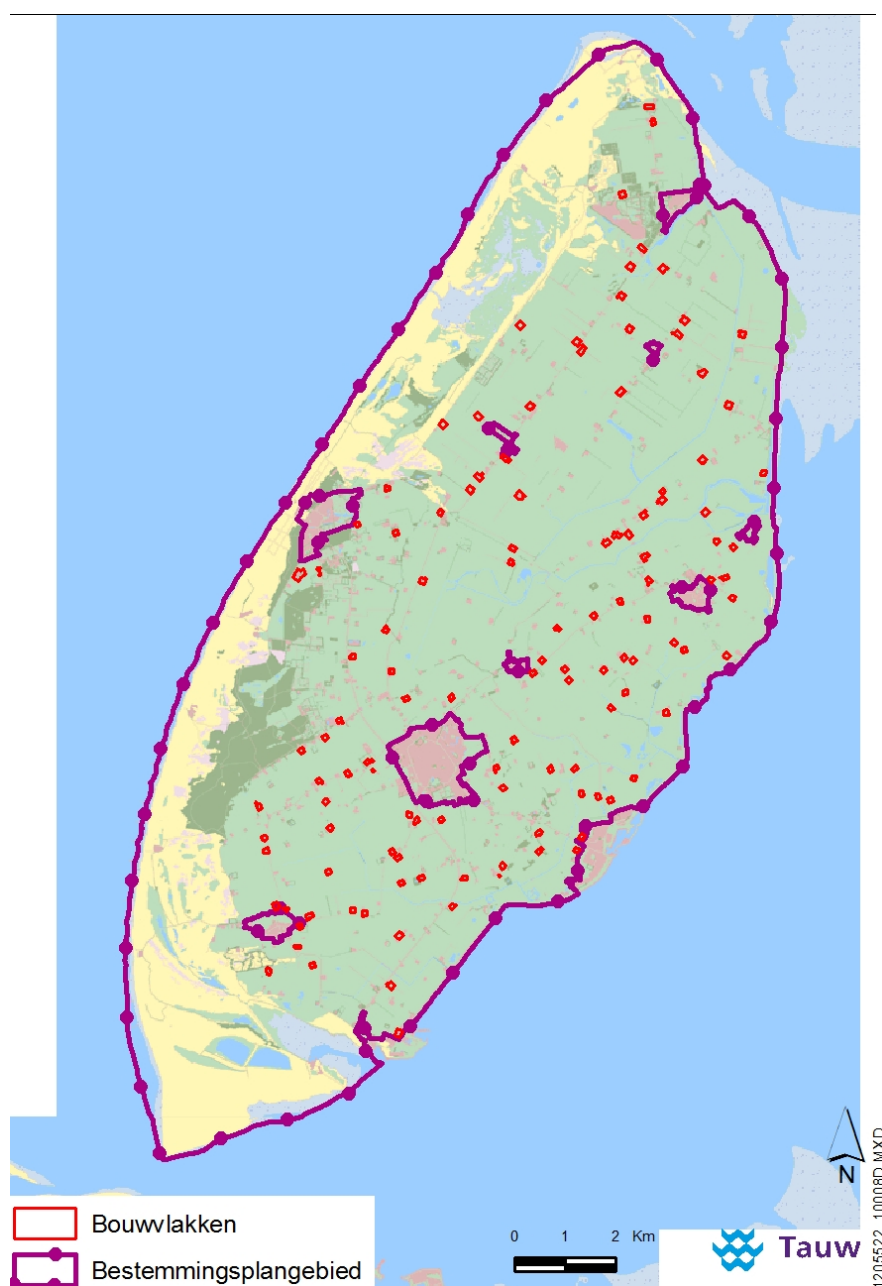
0.2.1 Belangrijkste ontwikkelingen bestemmingsplan Buitengebied

Hoofddoel van het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan is (naast de wettelijke verplichting) het waarborgen van de belangrijkste waarden van het gebied. Deze waarden zijn benoemd met als doel de identiteit van het buitengebied te behouden en te versterken waar mogelijk. De belangrijkste agrarische en recreatieve ontwikkelingen die het nieuwe bestemmingsplan mogelijk maakt staan hieronder puntsgewijs vermeld:

- Het handhaven van het areaal agrarische grond

- Het handhaven van de 4.000 hectare grasland (betreft convenant en staat in Nota van uitgangspunten en Structuurvisie "Texel op Koers")
- Mogelijkheden voor schaalvergroting en verbrede landbouw (met toetsing aan de beeldkwaliteit)
- In het bestemmingsplan wordt de nieuwvestiging van bedrijven niet toegestaan. De uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande bedrijven zijn bovendien beperkt.
- 1,5 hectare bouwblokgrootte voor bedrijfsvoering in de Strand- en Zeepolders
- 1,0 hectare bouwblokgrootte voor bedrijfsvoering in Oude land en Binnenduinrand (onder voorwaarden ook hier naar 1,5 hectare bouwblokgrootte)
- Verplaatsing van agrarische bouwblokken is mogelijk via een binnenplanse wijziging (behoudens de gebieden de Hoge Berg, de Naal en de Kuil, Hoornder Nieuwland, Zouteland, Buitendijk en De Grie)
- Omzetting van 100 hectare landbouwgrond naar nieuwe natuur (Waal en Burg) in het kader van realisatie EHS (en die is daarmee nagenoeg afgerond)
- De Ruimte voor Ruimte regeling (in ruil voor sloop van minimaal 1.200 m² bedrijfsgebouwen mag een woning of recreatief opstal worden teruggebouwd)
- Toestaan van verschillende nevenfuncties bij Vrijkomende Agrarische Bebouwing
- In het kader van de verbrede bedrijfsontwikkeling worden als nevenfuncties bij agrarische bedrijven onder andere verblijfsrecreatie in de vormen van kamperen bij de boer, appartementen in stolpen en logies met ontbijt toegestaan (zoals ook in het vigerende bestemmingsplan mogelijk was)
- Voor het veranderen van bijvoorbeeld tentplaatsen in zomerhuizen op recreatieterreinen is geen procedure nodig (wel een melding). Het aantal slaapplekken mag niet worden uitgebreid.
- Recreatiebedrijven zoals appartementencomplexen, hotels en groepsverblijven mogen "in elkaar veranderen" zonder procedure. Uitgangspunt hierbij is dat inpandige appartementen niet naar buiten mogen worden verplaatst. Het aantal slaapplekken mag niet worden uitgebreid. Voor kampeerterreinen geldt overigens dat deze niet om te zetten zijn in andere vormen omdat deze liggen in natuurgebieden.
- De maximale oppervlakte van zomerhuizen wordt vergroot van 70 m² naar 100 m². Ook worden de bouwhoogtes verruimd van 3m goot / 6m nokhoogte naar 3,5m goot en 8m bouwhoogte.
- Kleinschalige recreatiebedrijven kunnen gebruik maken van de zogenaamde 25 % uitbreidingsmogelijkheid (mits hier in het verleden al geen gebruik van is gemaakt). Deze regeling is nagenoeg overgenomen uit het vorige bestemmingsplan en houdt in dat een kleinschalig bedrijf het toegekende oppervlakte met 25 % mag uitbreiden als het bedrijf als geheel daarmee een kwaliteitsverbetering ondergaat. Er is wel een afbouwregeling opgenomen, conform de Nota van Uitgangspunten met 5, 7 en 10 jaar. Het betreft een regeling voor zeer kleinschalige uitbreidingen.
- Realisatie van kleine windturbines (urban windmills) zijn mogelijk op bijna alle bouwvlakken en binnen verkeersbestemmingen tot een maximale hoogte van 17,5 meter (tiphoogte) en ashoogte van 15 meter

In de onderstaande figuur zijn alle agrarische bouwvlakken weergegeven.

Figuur 0.2 De ligging van de agrarische bouwvlakken met vee op het eiland

0.3 Belangrijkste aanleiding voor dit MER: stikstofdepositie

In grote delen van Nederland is sprake van een overbelaste situatie: de achtergronddepositie van stikstof overschrijdt de maximaal toelaatbare hoeveelheid stikstof die Natura 2000-gebieden kunnen hebben (kritische depositiewaarde - KDW). Dat betekent dat iedere mol stikstofdepositie extra in potentie leidt tot een (mogelijk significante) verslechtering van de natuurlijke kenmerken van omliggende Natura 2000-gebieden. In Noord-Holland en in het bijzonder op Texel is de situatie minder nijpend dan in andere provincies (bijvoorbeeld Noord-Brabant). Volgens berekeningen¹ van het Planbureau van de Leefomgeving in 2010 is 27 % van de stikstofdepositie in Noord-Holland afkomstig uit de provincie zelf. Hiervan is 45 % afkomstig uit de agrarische sector. Dit aandeel is het laagst van alle Nederlandse provincies. In Noord-Holland is een relatief groot deel van de stikstofdepositie afkomstig van verkeer en de industrie-, energie- en afvalsector.

Texel kent een beperkt aantal voor verzuringgevoelige habitats (met name de duinen). Hier worden momenteel de kritische depositiewaarden overschreden. Op het Lage land zijn geen voor verzuring gevoelige habitats aanwezig (zie verder de Passende beoordeling in het MER in hoofdstuk 4).

Het stikstofprobleem op Texel is overigens een stuk kleiner vergeleken met andere delen van Nederland, zoals midden, oosten en zuiden van het land (grotendeels de zandgebieden). De achtergronddepositie voor stikstof op Texel is laag omdat deze regio weinig landbouw en industrie kent en nauwelijks intensieve veehouderijen. Op Texel is slechts één intensieve veehouderij. Tot slot is bijdrage van buiten de landsgrenzen verminderd doordat recent een Britse kolencentrale is gesloten.

0.4 Hoe is het onderzoek opgezet?

Gebiedsgerichte benadering

Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van een ruimtelijk plan. Dit betekent dat de effecten op 'strategisch niveau' duidelijk moeten worden. Dit vraagt om een gebiedsgerichte benadering omdat op projectniveau de kennis over details ontbreekt. De gebiedsgerichte benadering spitst zich dan ook toe op een onderbouwde kwantificering van de emissies uit het plangebied en depositie op Natura 2000-areaal.

Om een gebiedsgericht onderzoek efficiënt in te kunnen richten is het noodzakelijk om een zekere standaardisering aan te brengen. De bronsterkte voor stikstofemissies vanuit het gebied wordt bepaald door het staltype en het aantal dieren. Het aantal dieren wordt grotendeels bepaald door de beschikbare omvang van het bouwvlak. Om het gebied te kunnen karakteriseren is een overzicht gemaakt van de relatieve bijdrage aan de emissies door de verschillende diergroepen.

¹ Bron: Planbureau voor de Leefomgeving (2010), "Grootschalige stikstofdepositie in Nederland: Herkomst en ontwikkeling in de tijd."

In de gebiedsgerichte modellering zijn de vier diergroepen die meer dan 90 % van het emissieprofiel vullen gebruikt om de gevoeligheid van de depositie voor gebiedsgerichte sturing te onderzoeken. De emissies van de restgroep zijn gedurende deze studie gefixeerd. Bijlage 3 beschrijft de door ons gevolgde methodiek waarbij gebruik is gemaakt van de computerapplicaties OPS² en GIS om de individuele emissiegegevens om te zetten in algemene depositiecontouren. Een en ander om het onderzoek navolgbaar te maken.

0.4.1 Landbouwkundige scenario's op Texel

De effecten van de landbouw zullen aan de hand van verschillende scenario's in beeld worden gebracht (zie hieronder). De overige ontwikkelingen, zoals die omtrent verbreding van de landbouw en kwaliteitsslagen binnen de recreatieve sector, zullen niet via scenario's dan wel alternatieven worden beschouwd. De recreatie op Texel heeft namelijk haar eindbeeld nagenoeg bereikt. Een ruimtelijk alternatief (spreiding of clustering etc.) is vanuit die optiek niet realistisch. Van deze ontwikkelingen zal een inschatting van de (milieu)gevolgen worden gegeven als hier maximaal op wordt ingezet.

We onderscheiden voor de veehouderijbedrijven de volgende scenario's:

- Referentiesituatie: huidige situatie + autonome ontwikkeling (inclusief genomen maatregelen AmvB Huisvesting)
- Scenario maximale ontwikkelmogelijkheden van de landbouwsector op basis van ruimtelijke groeimogelijkheden, zonder sectorale belemmeringen in acht te nemen.
- Saldering op basis van techniek. Doel is vaststellen of binnen het plangebied voldoende salderingsruimte mag worden verwacht om de geboden agrarische ontwikkelruimte te accommoderen
- Alternatief zonering: indien de inzet van techniek onvoldoende soelaas biedt.

Let op: door recente jurisprudentie (zie het voorschrift in het begin van de samenvatting en in hoofdstuk 1 van het milieueffectrapport) is het werken met scenario's in een ander daglicht komen te staan.

Verschil tussen alternatief en scenario

Scenario: dat wat de gemeente 'overkomt', er is geen actieve sturing door de gemeente, externe invloeden zoals economische of maatschappelijke ontwikkelingen zijn bepalend voor de ontwikkelingen in het plangebied.

Alternatief: daar waar keuzeruimte aanwezig is voor het gemeentebestuur, er is actieve sturing mogelijk in welke ontwikkelingen wel en niet gewenst zijn. Bijvoorbeeld de 100 meter-zone rondom de duinen van Texel.

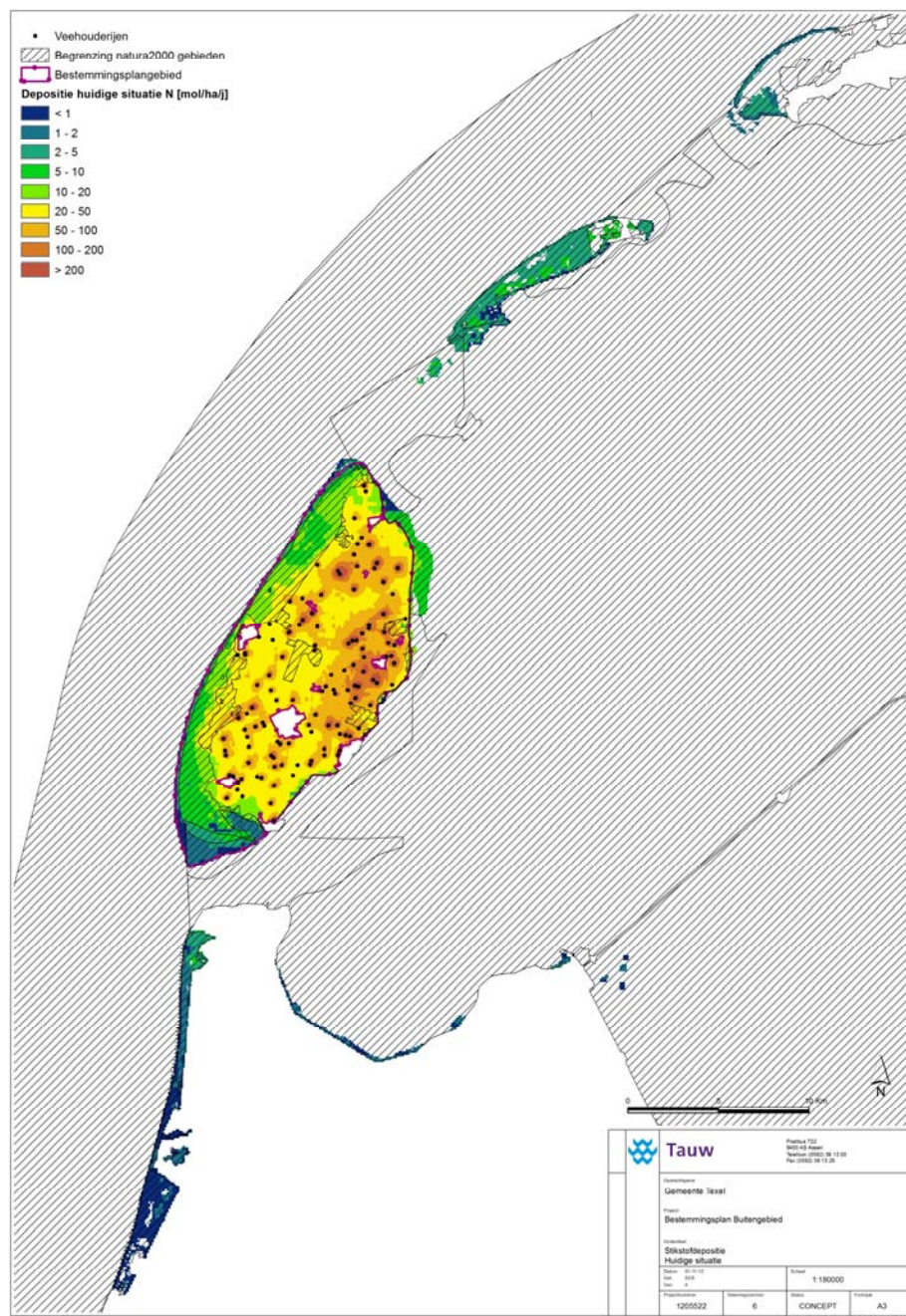
² De afkorting van het OPS model staat voor het model Operationeel Prioritaire Stoffen. We hebben gebruik gemaakt van OPS-Pro versie 4.2.0 (ontwikkeld door PRL, RIVM en ARIS).

0.4.2 Referentiesituatie

Met dit MER wordt invulling gegeven aan de vereisten die voortvloeien uit de Natuurbeschermingswet en Wet milieubeheer. De referentiesituaties die gehanteerd worden voor de effectbeschouwingen zijn echter voor beide kaders verschillend.

Referentie vanuit de Natuurbeschermingswet (Nbw 1998)

Vanuit de directe en indirecte kaders die worden gesteld vanuit de Natuurbeschermingswet wordt de voorgenomen activiteit vergeleken met het 'huidig gebruik'. De basis voor de bepaling van het huidige gebruik in dit MER zijn de vergunningen geweest zoals die staan geregistreerd in de gemeentelijke administratie. Deze zijn gecorrigeerd naar de feitelijke situatie, gebruik makend van de gebiedskennis zoals die bij de gemeente beschikbaar is. Ook zijn er correcties doorgevoerd op de bedrijfsvoering van de overige inrichtingen. Daarmee is bewerkstelligd dat deze referentiesituatie zo goed als mogelijk overeenkomt met de definitie van 'huidig gebruik' zoals die voortkomt uit de Natuurbeschermingswet. In eerste instantie zijn de bouwvlakken uit het bestemmingsplan overgenomen. Aan elk van deze bouwvlakken is een emissiepunt gekoppeld. In bijlage 3 wordt toegelicht op welke wijze de emissies zijn vertaald naar individuele en gebiedseigen depositiekarakteristieken. Het resultaat van deze gebiedsgerichte modellering is weergegeven in de onderstaande figuur.

Figuur 0.3 Resultaten van de gebiedsgerichte modelleringen van het huidig gebruik (nul-scenario)

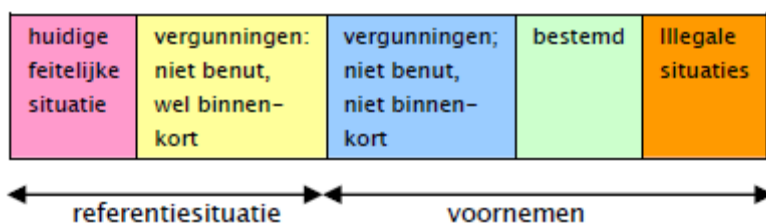
Referentie vanuit de Wet milieubeheer (Wm)

Vanuit de eisen die de Wet milieubeheer aan een MER stelt wordt de voorgenoemde activiteit vergeleken met de referentiesituatie (huidige situatie + de autonome ontwikkeling).

Daarvoor geldt dat in eerste instantie de huidige situatie in het referentiejaar beschreven moet worden en vervolgens de te verwachte autonome ontwikkelingen. Het gaat om de ontwikkelingen die voortkomen uit autonoom (reeds vastgesteld) beleid.

De referentiesituatie bestaat uit:³

- de huidige feitelijke situatie: alle vergunde activiteiten die zijn gerealiseerd, uitgezonderd illegale activiteiten;
- de toekomstig zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied: dit zijn bestemde en vergunde activiteiten die zeker binnenkort ingevuld worden;
- generieke, planoverstijgende ontwikkelingen, zoals normen die voortvloeien uit het Besluit Huisvesting (voor veehouderij) of het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit.

Figuur 0.4 Referentiesituatie en voornemen schematisch (bron Factsheet Referentiesituatie in MER voor bestemmingsplannen, Commissie voor de m.e.r., 29 mei 2012

0.4.3 Scenario maximale ontwikkelmogelijkheden landbouwsector

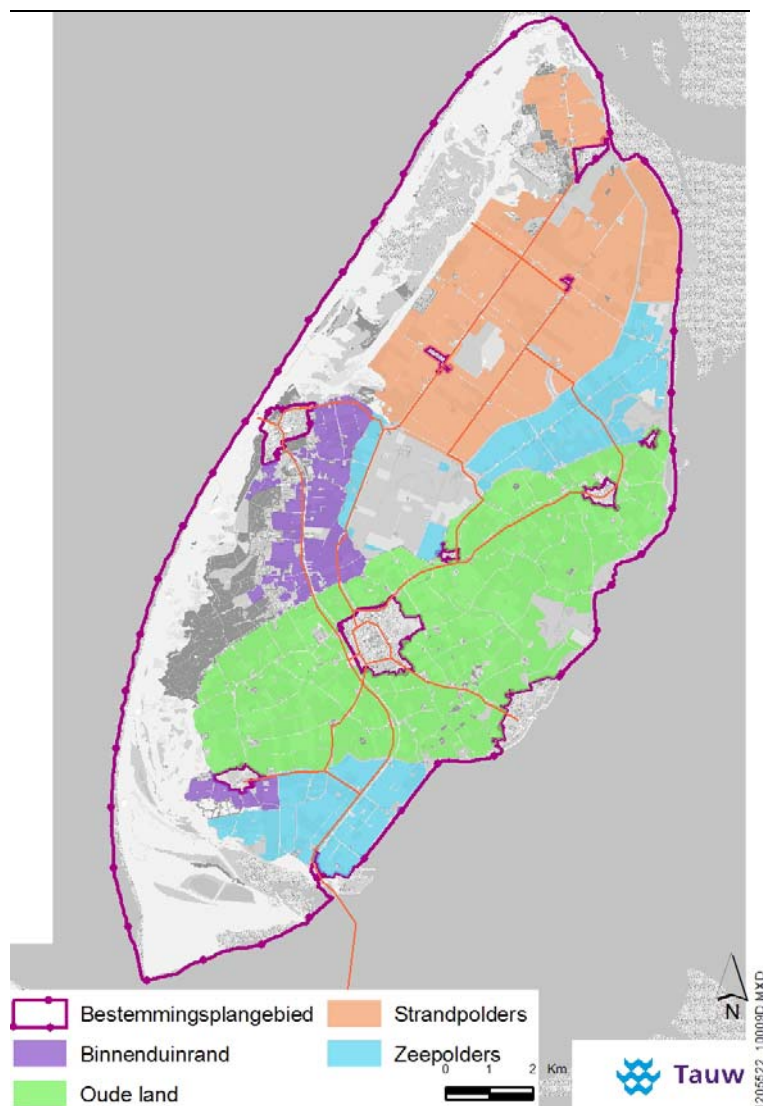
Vervolgens is vastgesteld wat het maximaal mogelijke effect kan zijn vanuit het plangebied ('worstcase'). Dit is een verplichte stap in de m.e.r.-procedure voor bestemmingsplannen buitengebied⁴. De algemene uitgangspunten in het gebiedsgerichte onderzoek naar de worstcase effecten van eutrofiëring en verzuring op de Natura 2000-gebieden:

- Het uitbreiden van de bouwvlakken tot 1,5 ha binnen de Strand- en Zeepolders
- Het opvullen van bestaande bouwvlakken in de rest van het plangebied (Oude land en binnenduinrand) en onder voorwaarden via de wijzigingsbevoegdheid naar 1,5 ha
- Geen verdergaande inzet van emissiebeperkende maatregelen ten opzichte van autonome ontwikkelingen

Zie voor de zones binnen het plangebied onderstaande figuur:

³ Bron van deze opsomming is de Factsheet Referentiesituatie in MER voor bestemmingsplan van de Commissie voor de m.e.r. van 29 mei 2012.

⁴ Bron: Factsheet Maximale mogelijkheden bestemmingsplan buitengebied & m.e.r., Commissie voor de m.e.r., 29 mei 2012.

Figuur 0.5 Zonering binnen het plangebied

Op basis van bovenstaande is de maximale groei van de sector vastgesteld die de gemeente voornemens is binnen het plan mogelijk te maken. Het tweede vertrekpunt voor dit scenario is dat er geen verdergaande emissiebeperkende maatregelen zijn ingezet dan zoals die op basis van het Besluit huisvesting al zijn verwerkt. Aanneمة ten behoeve van de gebiedsgerichte modellering is daarom geweest dat het aantal dieren, en dus de emissies, rechtsevenredig toenemen met de toename van het bebouwd oppervlak. Het verschil met de autonome ontwikkeling is dus het aantal dieren dat wordt gehouden. De emissie per dier is gelijk gehouden. Na het worstcase scenario op deze manier in te richten is een gebiedsdepositie berekend: de depositie op de Natura 2000-gebieden vanuit het plangebied.

Deze geldt als de maximale toename van de depositie die op basis van het opvullen van de planologische ruimte zou kunnen worden bereikt, zonder rekening te houden met andere krachten die op de landbouwsector inwerken.

0.5 Effectbeoordeling Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten (Passende Beoordeling)

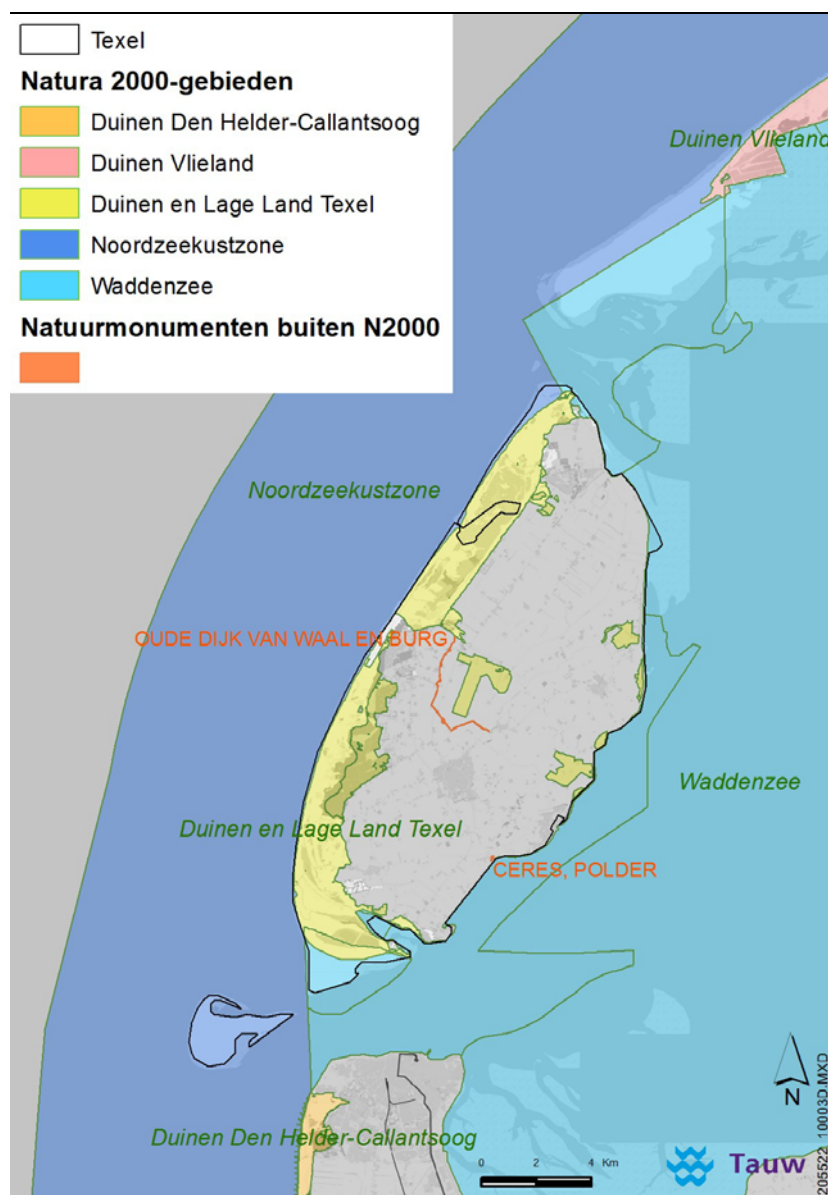
De belangrijkste ontwikkelingen relevant voor de toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998, die mogelijk gemaakt worden door de actualisatie van het bestemmingsplan zijn:

- uitbreiding van agrarische bedrijfsvoering (vergroting bouwvlakken) tot 1,5 hectare (in sommige delen alleen via wijziging),
- recreatieve nevenactiviteiten zoals kamperen bij de boer, appartementen in stolpen en logies met ontbijt, tot een plafond van maximaal 45.000 slaapplekken (op termijn)
- uitbreiding activiteiten met - kleinschalige - paardenhouderij
- plaatsing windturbines, met uitzondering van in of grenzend aan bestemmingsvlakken natuur, bos of natuurlandstrook
- plaatsing maximaal 3 kleinschalige biovergistingsinstallaties

Voor het overige heeft het plan een sterk conserverend karakter en vormen de bestaande ruimtelijke inrichting en bestaande vormen van gebruik de basis voor het plan. Grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen en/of wijzigingen van het grondgebruik zijn hier niet aan de orde.

Effecten op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden

In en nabij het plangebied zijn de volgende Natura 2000-gebieden gelegen waar effecten van veranderingen in de stikstofdepositie zijn te verwachten: de Waddenzee en de Duinen van Texel en Vlieland. In onderstaande figuur zijn de Natura 2000-gebieden weergegeven.

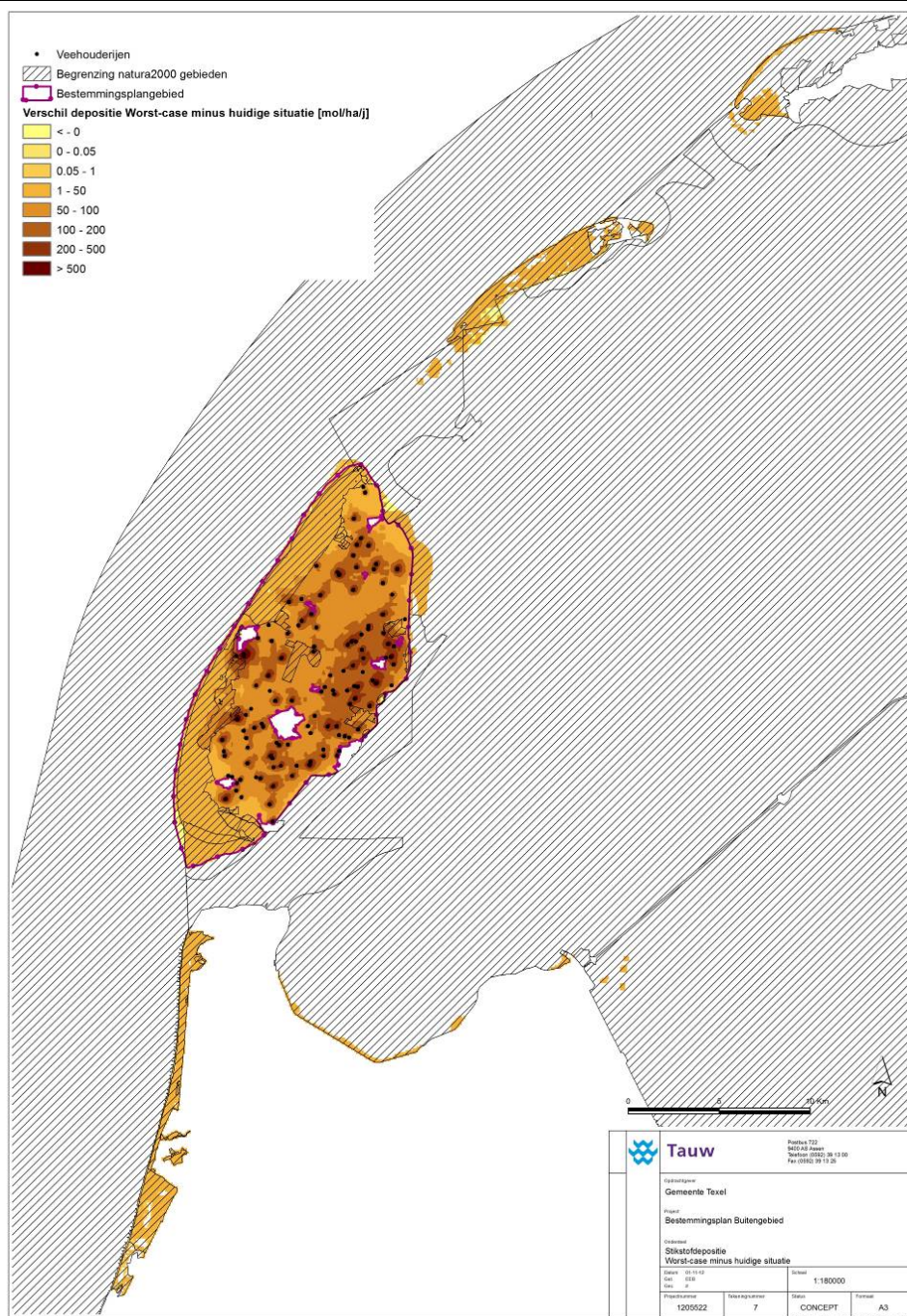
Figuur 0.6 Ligging van de Natura 2000-gebieden in en om het plangebied

0.6 Resultaten van de gebiedsgerichte modelleringen

De effecten zijn vergeleken met beide referentiesituaties: het huidige gebruik (vanuit de kaders gesteld door de Natuurbeschermingswet) en de huidige situatie + autonome ontwikkeling (referentiesituatie m.e.r.).

Effecten ten opzichte van het huidig gebruik

Uit de berekeningen blijkt dat voor de Natura 2000-gebieden geldt dat het maximaal uitbreiden van de veehouderijbedrijven in het plangebied, zonder gebruik te maken van de mogelijkheden die door de techniek worden geboden, tot resultaat heeft dat de depositie toeneemt in bijna het gehele Natura 2000-gebied met ongeveer 50 mol/ha/jaar. Deze toename past niet binnen de milieugebruiksruimte. Sprake is van significant negatieve effecten op voor verzuring gevoelige habitattypen, met name binnen de duinen van Texel. In de onderstaande figuur is het resultaat van deze depositieberekening weergegeven.

Figuur 0.7 Toename van de stikstofdepositie ten gevolge van de maximale benutting van de ruimte in het plangebied

In een reeks tabellen in paragraaf 4.3.2 in het MER is het effect weergegeven van een tweetal scenario's, gebaseerd op de te verwachten dynamiek (percentage stoppende en groeiende veehouderijbedrijven) binnen de sector op Texel.

- In het eerste scenario is ervan uitgegaan dat de veehouderijen die zullen gaan groeien daartoe in staat worden gesteld door te salderen, in combinatie met het nemen van maatregelen in de sfeer van het voerspoor (zie begrippenlijst bijlage 4).
- In het tweede scenario is uitgegaan van het bouwen van emissiearme stallen zoals die tegenwoordig in de Rav⁵ staan opgenomen, ook voor melkveehouderij.

De rekenresultaten laten zien dat door de lokale effecten in de directe omgeving van de groeiers, er wel sprake kan zijn van een piekbelasting op kwalificerende habitats, met name in het oostelijk deel van het eiland, maar ook in de Duinen van Texel.

Alternatief lokale gebiedsgerichte zonering

Omdat een piekbelasting op de kwalificerende habitats niet uitgesloten kan worden is een lokale, gebiedsgerichte zonering van 100 meter rondom de begrenzing van de Duinen van Texel aangebracht om te voorkomen dat bedrijven die te dicht op de begrensde natuur zitten, onverhoopt een lokale toename zouden veroorzaken op de kwalificerende habitats. Vastgesteld is dat, aan het einde van de planperiode, er op de habitats die zich in het centrale deel van het eiland, en langs de Waddenzeekust bevinden, niet langer sprake is van een overschrijding van de kritische depositiewaarden die daar gelden. Dit is niet het geval voor de verzuringgevoelige habitats die zich in de Duinen van Texel bevinden.

Het effect van die zone van 100 meter is in OPS gemodelleerd voor de inzet van het voerspoor en voor een scenario waarin wordt ingezet op de bouw van emissiearme stallen. De figuren 4.7 en 4.8 in het MER maken inzichtelijk dat er weliswaar sprake kan zijn van een zekere lokale toename, maar dat er vanuit het gebied als geheel geen sprake meer zal zijn van een toename van de depositie op de omliggende kwetsbare habitats binnen de begrenzing van de Natura 2000-gebieden in de directe omgeving.

Voorgesteld wordt om in het bestemmingsplan te bepalen dat de veehouderijbedrijven die binnen een zone van 100 meter van de Duinen van Texel gelegen zijn en die een omgevingsvergunning aanvragen, een aanvullend voorschrift op te nemen. De strekking moet zijn dat binnen deze zone alleen een omgevingsvergunning verleend kan worden als in de aanvraag is aangetoond dat de emissies per saldo niet toenemen. Onderstaande tabellen bevestigen dat er in beide scenario's, ten gevolge van het alternatief zonering, geen sprake meer is van een ongewenste toename op een kwalificerend habitat in de Duinen van Texel.

⁵ Regeling Ammoniak en Veehouderij

Tabel 0.1 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Duinen en Lage land Texel (ten opzichte van het huidige gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

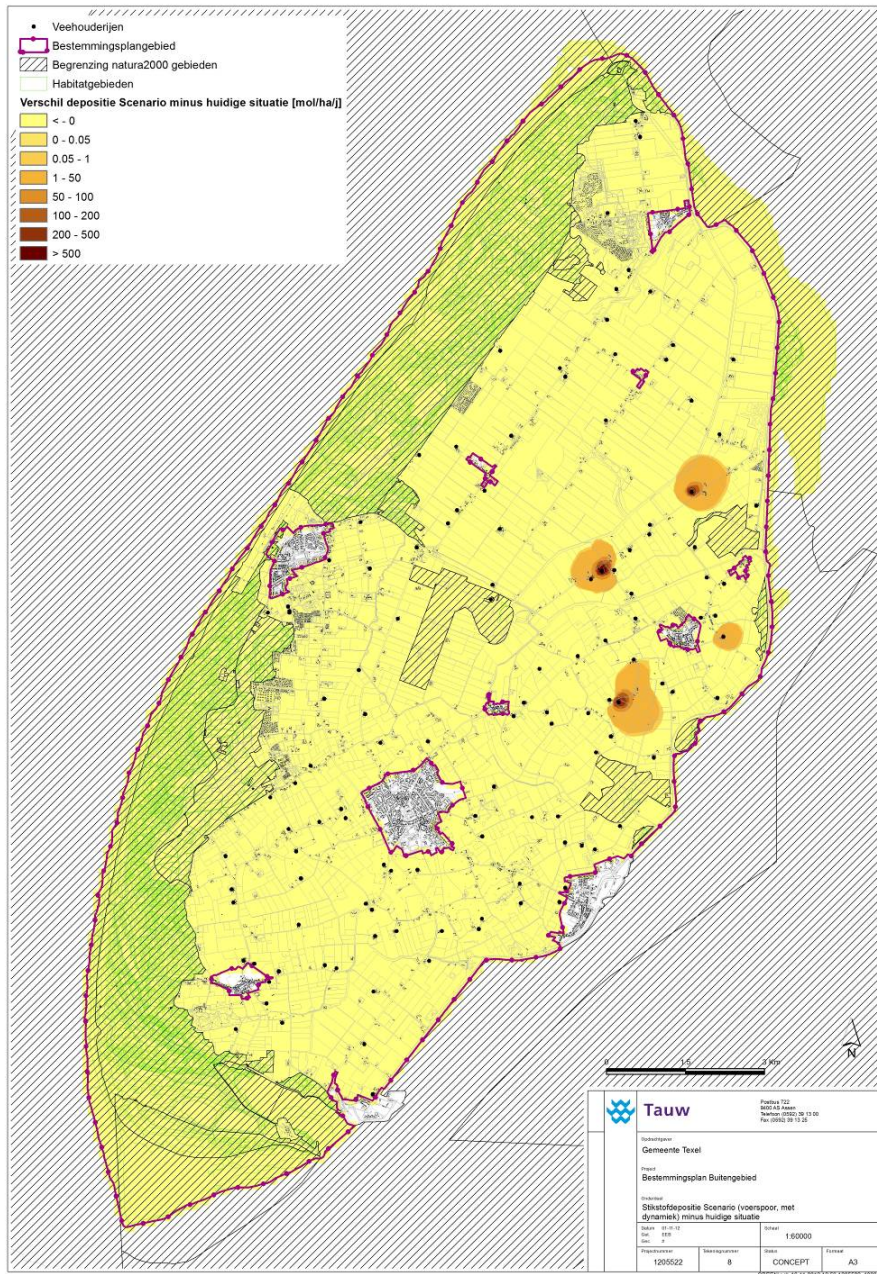
Duinen en Lage Land Texel		Scenario's; met lokale zonering		
Toename / afname	Verschil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	2868	0	0
+	1-10	210	0	0
+	0-1	0	0	0
-	0-1	0	420	526
-	1-2	0	1097	1190
-	>2	0	1561	1362

Tabel 0.2 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Waddenzee (ten opzichte van het huidige gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

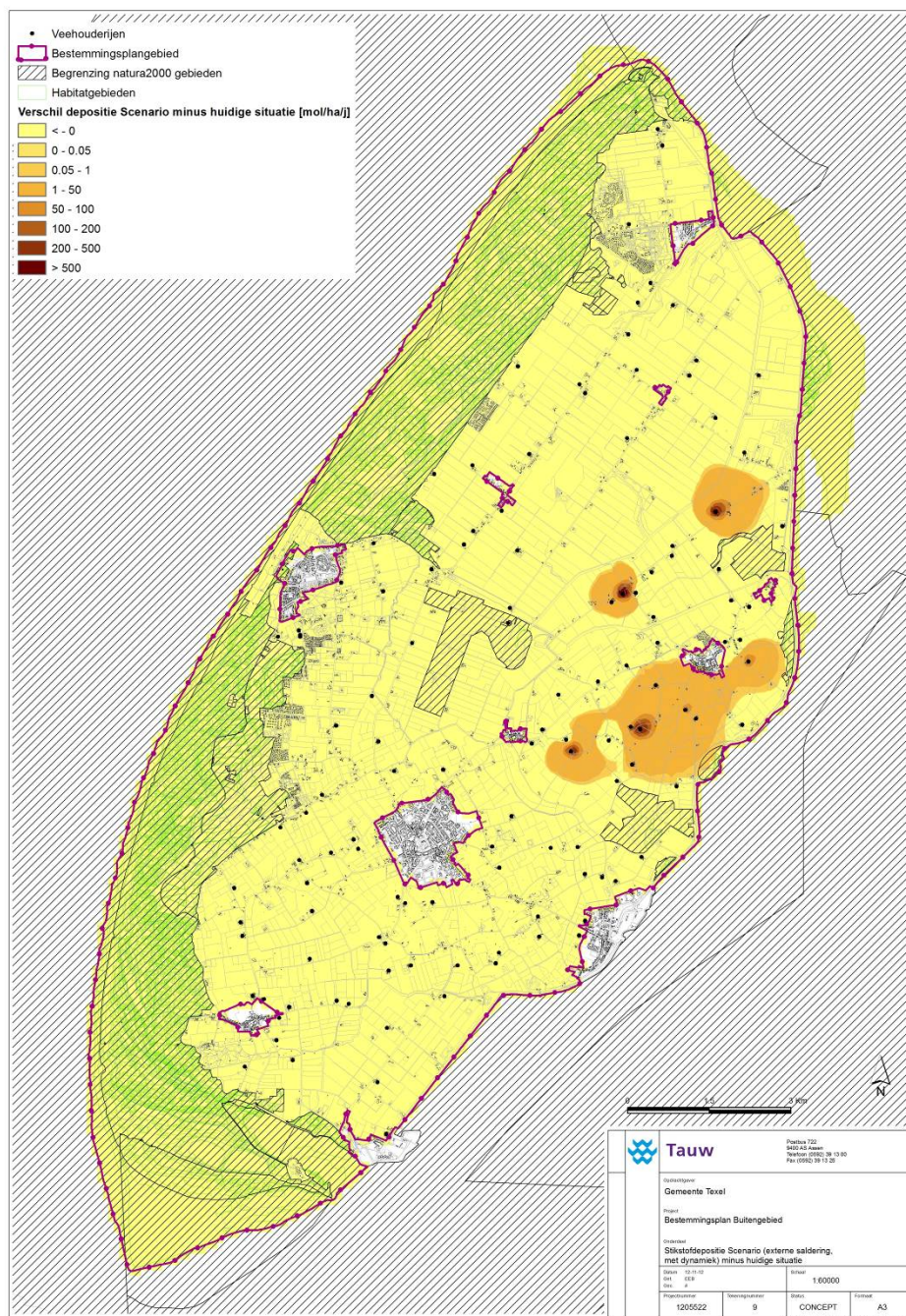
Waddenzee		Scenario's; met lokale zonering		
Toename / afname	Verschil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	439	0	0
+	1-10	568	0	0
+	0-1	2	0	0
-	0-1	0	899	922
-	1-2	0	71	64
-	>2	0	39	23

Tabel 0.3 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Duinen van Vlieland (ten opzichte van het huidige gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Duinen van Vlieland		Scenario's; met lokale zonering		
Toename / afname	Verschil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	75	0	0
+	1-10	730	0	0
+	0-1	0	0	0
-	0-1	0	777	805
-	1-2	0	28	0

Figuur 0.8 Toe- en afname van de depositie t.o.v. het huidig gebruik bij de inzet van het voerspoor, op basis van een zone van 100 meter om de duinen van Texel

Figuur 0.9 Toe- en afname van de depositie t.o.v. het huidige gebruik bij de bouw van emissiearme stallen, op basis van een zone van 100 meter om de duinen van Texel

0.7 Effecten recreatie

Op Texel is al lange tijd sprake van beleid om de recreatiedruk op de natuur en de leefbaarheid voor eilandbewoners en toeristen te beheersen. Daartoe is een bovengrens van 47.000 slaappleaatsen vastgesteld. Op dit moment zijn er bijna 43.000 slaappleaatsen uitgegeven. Afsproken is dat er voorlopig niet meer dan 45.000 slaappleaatsen zullen worden uitgegeven. Als dat aantal is bereikt zal een pas op de plaats gemaakt worden en besloten worden of doorgroei nog mogelijk of nodig is.

De slaappleaatsen bij nevenfuncties maken een klein gedeelte uit van het totale aanbod aan slaappleaatsen. Zo is het aantal slaappleaatsen voor kamperen bij de boer vastgesteld op maximaal 3000. Deze zijn nu op Texel al aanwezig en kunnen niet toenemen. Wil een agrarisch bedrijf in aanmerking komen voor kamperen bij de boer, dan zal eerst elders op het eiland een bedrijf moeten stoppen met kamperen bij de boer.

Beschouwd is of als gevolg van verstoring van natuur door betreding en aantasting van natuur door stikstofemissies vanuit recreatieverkeer effecten optreden.

De conclusie is dat het niet te verwachten is dat de recreatiedruk in de Natura 2000-gebieden en Beschermd natuurfmonumenten op Texel zal toenemen. De bestaande recreatieve zonering functioneert en zorgt ervoor dat de kwalificerende en overige belangrijke natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone (de stranden) en Duinen en Lage Land Texel worden beschermd tegen negatieve gevolgen van recreatiedruk (verstoring, betreding). Op grond van de ambitie betreffende het terugdringen van autoverkeer in relatie met het min of meer stabiel blijven van de verblijfsrecreatie op het eiland is de verwachting dat de emissies van verzurende stoffen als gevolg van gemotoriseerd verkeer op het eiland niet in betekende mate zullen toenemen.

0.8 Effecten van windturbines

Het bestemmingsplan geeft ruimte om zonder verdere procedures windturbines (urban windmills) te plaatsen op bijna alle bouwvlakken (of locaties met verkeersbestemming). De windturbines zijn maximaal 17,5 meter hoog (tiphoogte).⁶

Naar de effecten van 'kleine' windturbines is geen onderzoek gedaan. De effecten zijn grotendeels onbekend. Van grote windturbines zijn deze wel bekend.⁷ Het effect van windturbines hangt sterk af van de dichtheid/concentratie van de vogels en de vlieghoogte ten opzichte van de hoogte van (bladen van) de windturbines, naast de weersomstandigheden.

De conclusie is dat niet bekend in hoeverre de verschillende vogels de windturbines mijden en/of aan de aanwezigheid kunnen wennen.⁸ Daarom kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat plaatsing van windturbines nabij broed-, foerageer- of rusthabitat effecten zal hebben op het broedsucces van de verschillende kwalificerende broedvogels. Ondanks de zonering in het bestemmingsplan kan, zonder nader onderzoek, een negatief effect niet worden uitgesloten. Vanuit het voorzorgbeginsel is de huidige bestemmingsplansystematiek om die reden niet houdbaar omdat de uitvoerbaarheid ter discussie staat. Daarom is aan te bevelen om het plaatsen van windturbines niet mogelijk te maken zonder een omgevingsvergunningsprocedure.

⁶ Bron: concept bestemmingsplan Buitengebied, gemeente Texel, 2012

⁷ Winkelman et al., 2008, Minderman et al., 2012

⁸ Bron: Winkelman et al., 2008

0.9 Effecten stikstofdepositie biovergistingsinstallaties

Op Texel is ruimte voor enkele kleinere vergistingsinstallaties, waarmee 10-15% van de totale aardgasvraag op Texel gedekt zou kunnen worden. Het aantal locaties is in het bestemmingsplan dus ook op maximaal 3 gesteld. Co-vergisting geeft een forse emissiereductie van ammoniak ten opzichte van de reguliere opslag en verwerking van mest. Anderzijds zorgt de verbranding van biogas voor een emissie van NO_x die hoger kan zijn dan de (fossiele) energiebronnen die erdoor worden vervangen. Netto is echter zeker geen sprake van een toename van stikstofemissies. Effecten op voor stikstof gevoelige natuurwaarden zijn als gevolg van de ontwikkeling van biovergisting op Texel dus niet aan de orde.

0.10 Effectbeoordeling Flora- en Faunawet, EHS en weidevogels

Effecten op beschermde soorten en biodiversiteit

In het bestemmingsplan zijn geen mogelijkheden opgenomen voor grootschalige ingrepen in groenstructuren, bebouwingsstructuren en het watersysteem. Ontwikkelingsmogelijkheden zijn kleinschaliger van karakter en beperken zich met name tot ontwikkelingen op of nabij bestaande bebouwing, zoals agrarische bouwblokken. Lokaal kunnen daarbij door bouw- en sloopwerkzaamheden, het kappen van beplanting of het kleinschalig aanpassen van ontwatering nadelige effecten optreden op beschermde soorten. Hoewel door het lokale karakter van deze ontwikkelingen de duurzame instandhouding op gebiedsniveau niet snel in het geding is, kan wel sprake zijn van een overtreding van verbodsbepalingen Flora- en faunawet en een daaruit volgende ontheffingsplicht.

Hier dient opgemerkt te worden dat windturbines nabij verblijfplaatsen van vleermuizen of op belangrijke vliegroutes van vleermuizen (zoals vaak de erfbeplanting) tot negatieve effecten kunnen leiden.⁹ Vleermuizen blijken kleine windturbines te mijden. Indien windturbines in de nabijheid van verblijfplaatsen of op vliegroutes worden geplaatst, zal de verblijfplaats of niet meer gebruikt (kunnen) worden, zal een vliegroute mogelijk onderbroken worden en is doding en verwonding niet uit te sluiten. Verblijfplaatsen spelen een zeer belangrijke rol binnen de ecologie van vleermuizen en worden niet eenvoudig 'opnieuw' gevonden door vleermuizen. Aantasting van verblijfplaatsen kan daarom een effect op de staat van instandhouding van vleermuizen op het eiland Texel betekenen.

De uitvoeringspraktijk van de ontheffingverlening Flora- en faunawet leert dat er doorgaans een duidelijke voorkeur is voor het zoveel mogelijk voorkomen of beperken van de negatieve effecten. Dit geldt dan ook als voorwaarde voor het voorkomen van een ontheffingsplicht of het verkrijgen van een ontheffing als dit onverhoopt toch nodig is. Voor alle genoemde beschermde soorten bestaan er in de praktijk ruime mogelijkheden om effecten te voorkomen of te minimaliseren door een passende lokatiekeuze, inrichting en uitvoeringstijdstip. Zo nodig kunnen aanvullend ook andere mitigerende (verzachtende) maatregelen worden getroffen zoals het aanbieden van alternatieve broedgelegenheid (bijvoorbeeld nestkasten) en kan de kwaliteit van het omringende leefgebied worden behouden of zelfs verbeterd.

⁹ Bron: Minderman et al., 2012

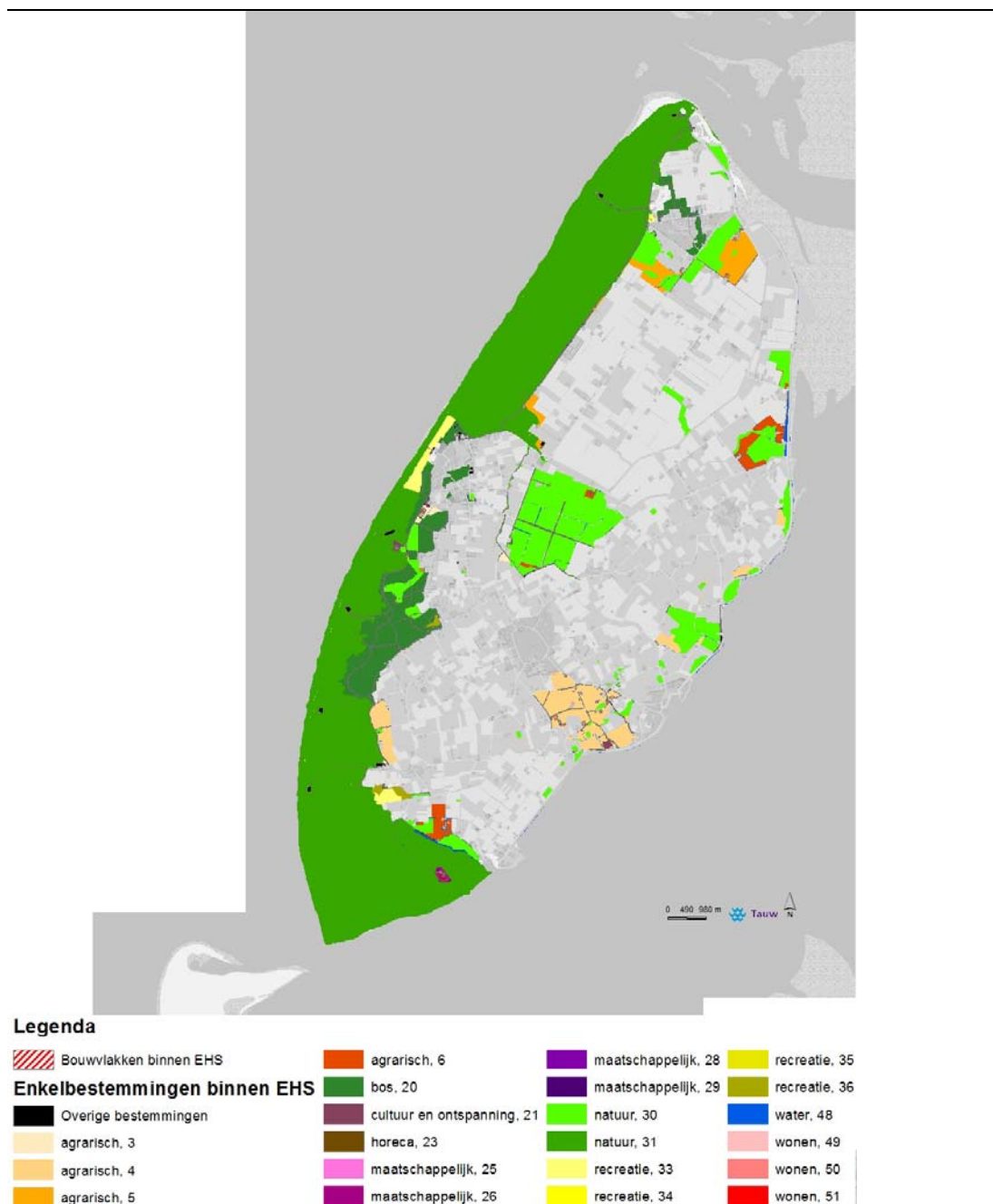
Dit betekent wel dat bij de aanwezigheid van beschermde soorten een gericht plan en/of werkprotocol dient te worden ontwikkeld, waarbij de aanwezige waarden worden ontzien en het leefgebied wordt ingepast in de ruimtelijke ontwikkeling.

Voor tabel 2 soorten kan daarbij worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor tabel 3 soorten en vogels zal aangetoond moeten worden dat een overtreding van de verbodsbepalingen effectief kan worden voorkomen. Op basis van de eisen die aan individuele ontwikkelingen worden gesteld en de praktische mogelijkheden om beschermde soorten in te passen in lokale ontwikkelingen, zijn als gevolg van het bestemmingsplan geen wezenlijke effecten op beschermde soorten te verwachten.

0.11 Effecten op Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

EHS in bestemmingsplan Buitengebied Texel

In het bestemmingsplan wordt ingegaan op het belang van EHS en natuur in het gebied, op gebiedsbestemmingen met natuurwaarden en op de herijking van de EHS voor project Waal en Burg. Onderstaand figuur geeft de bestemmingen binnen de EHS weer.

Figuur 0.10 Enkelbestemmingen binnen EHS

De conclusie is dat de bescherming van natuur en EHS deels zijn opgenomen in het bestemmingsplan. De volgende punten komen echter nog niet overeen met het provinciaal beleid:

- Ontbreken nadere voorwaarden bij oprichting windturbines binnen de EHS, bij voorkeur via omgevingsvergunning.
- Beschrijving van de EHS (bijvoorbeeld aan de hand van de wezenlijke waarden en kenmerken) in de toelichting van het bestemmingsplan Buitengebied.

Effecten op weidevogels

Effecten op weidevogels waarop het bestemmingsplan is getoetst in samenhang met artikel 25 uit de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS 2011), zijn onder te verdelen in:

- Afname leefgebied
- Verslechtering omstandigheden binnen en buiten leefgebied als gevolg van: verstoring door geluid¹⁰, verstoring door obstakels¹¹, verstoring door licht¹² en verstoring door recreatie¹³
- Verslechtering leefgebied: verandering van grondwaterstand of voedselbeschikbaarheid¹⁴
- Doding of verwonding: er zijn geen experimentele data die verwonding of doding van vogels bij 'kleine' windturbines aantonen. Echter het effect is goed gedocumenteerd bij grote windturbines.¹⁵ Minderman et al.¹⁶ vonden geen effect op vogelactiviteit door kleine windturbines. Een effect op mortaliteit is niet onderzocht, en kan niet uitgesloten worden

De plaatsing van windturbines zonder verdere procedures in bouwvlakken zoals het bestemmingsplan mogelijk maakt, kan leiden tot aantasting van het weidevogelleefgebied op Texel. Verschillende onder wijzigingsbevoegdheid opgenomen activiteiten leiden tot afbreuk van het weidevogelleefgebied. Een deel van de activiteiten welke niet zonder omgevingsvergunning mogen worden uitgevoerd, leiden tot aantasting van het weidevogelleefgebied.

De verschillende activiteiten onder de wijzigingsbevoegdheid en die onder de omgevingsvergunningplichtige activiteiten zijn geschaard kunnen leiden tot negatieve gevolgen op de Weidevogelleefgebieden. Door de noodzaak van een omgevingsvergunning kan van geval tot geval worden afgewogen of er sprake is van ongewenste / onevenredige negatieve effecten op natuurwaarden.

0.12 Effecten op landschap, cultuurhistorie en archeologie

In de paragraaf huidige situatie en autonome ontwikkeling in het MER zijn de huidige en gewenste landschappelijke en cultuurhistorische kernwaarden per deelgebied beschreven.

¹⁰ Bron: Reijnen & Foppen, 1991

¹¹ Bron: van der Vliet et al., 2010, van 't Veer et al., 2010

¹² Bron: de Molenaar et al., 2000

¹³ Bron: Krijgsveld et al., 2008

¹⁴ Bron: van 't Veer et al., 2010

¹⁵ Bron: Winkelman et al., 2008, Minderman et al., 2012

¹⁶ Bron: Minderman et al., 2012

De hieruit geformuleerde belangrijke kernwaarden vinden hun basis in het Beeldkwaliteitsplan (BKP) voor Texel.

In het Beeldkwaliteitsplan zijn per deelgebied verschillende maatregelen benoemd om tot een optimale landschappelijke inpassing te komen. De maatregelen hebben bijvoorbeeld betrekking op het type bebouwing, de keus voor beplanting, type wegmateriaal en de hoeveelheid beplanting. De verankering van het Beeldkwaliteitsplan binnen het bestemmingsplan Buitengebied biedt voldoende landschappelijke bescherming. Aanbevolen wordt wel het agrarische gebied Hoge Berg een specifieke, meer bescherming biedende bestemming te geven vanwege de zeer bijzondere landschappelijke betekenis van het gebied. Hierdoor kan beter worden gestuurd op ruimtelijke kwaliteit binnen dit gebied: voorkomen nieuwe hoge bedrijfsgebouwen, beperken nevenfuncties (geen zonne-akkers, geen kamperen bij de boer, geen wijzigingsmogelijkheid naar grotere agrarische bouwvlakken, geen bio-energie, geen wijzigingsmogelijkheid naar agrarisch Loonbedrijf).

Kleine windmolens (alle scenario's)

In het gehele buitengebied van Texel zijn binnen de bouwvlakken kleine windturbines toegestaan (met een maximale ashoogte van 15 meter en tiphoogte van 17,50 meter). Het toestaan van deze windturbines zonder verdere restricties (met betrekking tot inpassing, precieze situering op het erf, aantal, et cetera) bestaat er een kans op een verrommeling van het landschap. Met name binnen het meer kleinschalige karakter van het Oude Land of de Binnenduinrand kunnen de turbines door het dynamische en technische karakter een verstoring geven van bestaande landschappelijke en cultuurhistorische kernwaarden. Dit leidt op deze wijze, met name binnen het Oude land en de Binnenduinrand, tot een negatief effect.

Door in het buitengebied uit te gaan van een afgewogen landschappelijke zonering waar turbines wel en niet wenselijk in combinatie met beeldkwaliteits- en inpassingsvereisten kunnen negatieve effecten worden weggenomen.

Effecten archeologie

Uit de gemeentelijke archeologische waarden- en verwachtingenkaart blijkt dat in diverse gebieden op Texel een archeologische waarde aanwezig is. Deze archeologische waarden worden in het bestemmingsplan beschermd doordat op deze gronden een dubbelbestemming 'waarde-archeologie' is gelegd. Onderscheid is gemaakt tussen archeologische waarde, gematigde archeologische verwachting en hoge archeologische verwachting. Deze gronden zijn primair bestemd voor het behoud en de bescherming van aanwezige of te verwachten archeologische waarden. Voor nieuwe bouwwerken dieper dan 0,50 m (archeologische waarde) en met een oppervlakte van meer dan 100 m² (hoge archeologische verwachting) respectievelijk 500 m² (gematigde archeologische verwachting) op gronden die nog niet verstoord zijn mogen uitsluitend plaats vinden na archeologisch onderzoek. Uit dit onderzoek moet (naar oordeel van burgemeester en wethouders) blijken dat in voldoende mate is vastgesteld dat de archeologische waarden in voldoende mate zeker zijn gesteld, er geen archeologische waarden aanwezig zijn of dat de archeologische waarden door de werkzaamheden niet of niet onevenredig worden geschaad.

Een aanlegvergunningstelsel voorkomt dat werken en werkzaamheden worden uitgevoerd die de archeologische waarde verstoren. De effecten van de verschillende scenario's zijn daarom neutraal.

0.13 Effecten watersysteem

Er vinden in het plan geen directe ingrepen in het watersysteem plaats. In dit bestemmingsplan wordt ruimte aan waterberging gegeven door in de grotere gebiedsbeschermingen (agrarisch, natuur, recreatieterreinen) de functie 'water(berging)' op te nemen in de bestemmingsomschrijving. Op deze wijze zijn al deze gronden mede bestemd voor water en kan gezocht worden naar goede locaties om de waterberging te verruimen.

Bovendien krijgen agrarische bedrijven de ruimte om uit te breiden binnen het bestaand bouwvlak. Het verhard oppervlak neemt toe waardoor hemelwater sneller afvloeit in plaats van wordt vastgehouden. Dit kan betekenen dat de bodem verdroogt. Bij de aanleg van nieuw verhard oppervlak moet echter onder andere inzicht geboden worden hoe wordt omgegaan met de opvang van hemelwater. Het hoogheemraadschap toetst hierop. In de praktijk houdt dit in dat een toename van verhard oppervlak gecompenseerd moet worden zodat er waterneutraal gebouwd wordt.

Ook de mogelijkheid die het bestemmingsplan biedt om zonder procedure tentplaatsen te veranderen in zomerhuizen op recreatieterreinen, is relevant met betrekking tot een mogelijke toename van verharding. De inschatting is dat hier op beperkte schaal gebruik van zal worden gemaakt en dat het verhard oppervlak derhalve niet sterk zal toenemen als gevolg hiervan. Het concept-bestemmingsplan is aangeboden aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Deze instantie heeft geen reactie gegeven met betrekking tot de watertoets. Als er nieuwe ontwikkelingen zijn, wordt de aanvrager wel gewezen op de watertoets. De effecten op het aspect Water worden als neutraal beoordeeld.

0.14 Effecten bodem

Met dit bestemmingsplan wordt de bestaande bodemsituatie opnieuw vastgelegd. Van nieuwe ontwikkelingen is geen sprake. Het bestemmingsplan vormt wel een toetsingskader voor mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Zodra een bouwaanvraag voor een dergelijke ontwikkeling wordt ingediend, moet middels een bodemonderzoek aangetoond worden dat de bodem van voldoende kwaliteit is voor de beoogde functie. Een bodemonderzoek is alleen verplicht bij ontwikkelingen met betrekking tot verblijfruimte van mensen langer dan 2 uur. Voor schuren en stallen wordt geen bodemonderzoek geëist. De geomorfologie in het gebied kan worden veranderd door nieuwe bebouwing. Hiervoor moet een ontheffing bij de provincie aan worden gevraagd. De bodemkwaliteit en geomorfologie van Texel worden voldoende beschermd door het bestemmingsplan.

Om deze redenen worden de effecten op de bodem als neutraal beoordeeld.

0.15 Verkeerseffecten

In dit bestemmingsplan worden ontwikkelingen mogelijk gemaakt die een extra belasting van de wegen op Texel tot gevolg hebben. Het gaat dan om de mogelijkheden voor agrarische bedrijven om uit te breiden (10 % van de bedrijven op het huidige bouwvlak). Ook de kwaliteitsverbetering van de toeristische mogelijkheden kan voor een lichte toename aan verkeer zorgen.

Het is de vraag of de bestaande wegen een toename kunnen opvangen. De capaciteit van de lokale wegen varieert van enkele honderden tot circa 8.000 voertuigbewegingen per dag. De uitbreidingsmogelijkheden in het bestemmingsplan zijn beperkt en de wegen hebben voldoende capaciteit. Over het algemeen kan daarom worden gesteld dat de uitbreidingsmogelijkheden niet direct een probleem zullen vormen voor de capaciteit van de wegen op Texel.

De (geringe) toename betreft wel vooral vrachtverkeer en landbouwverkeer (bijvoorbeeld een trekker met gereedschap). Dit type verkeer is vaak betrokken bij onveilige situaties. Dit probleem speelt vooral op smalle lokale wegen zonder aparte voorzieningen voor langzaam verkeer. Aangeraden wordt om de wegen waar potentiële conflictpunten worden verwacht, maatregelen te nemen zoals het aanbrengen van grasbetontegels aan weerszijden van de weg en het aanleggen van passantenhavens. In de praktijk gebeurt dit op Texel overigens ook al.

0.16 Luchtkwaliteit

Op Texel is de lucht relatief schoon. De hoeveelheid pluimvee op Texel is beperkt. In het bestemmingsplan worden geen intensieve vormen van pluimvee- en varkenshouderij toegestaan. Er zijn geen knelpunten voor NO₂ en PM₁₀. De uitbreidingsmogelijkheden (voor 10% van de bedrijven op het huidige bouwvlak) zullen niet in betekenende mate bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit en geen overschrijdingen van de grenswaarden tot gevolg hebben.

0.17 Geur

Geurhinder vanuit intensieve veehouderijen is niet of nauwelijks relevant op Texel. Een uitbreiding van grondgebonden veehouderij in het plangebied zal geen knelpunten opleveren ten aanzien van geur omdat de wettelijk vastgelegde grenswaarde niet verandert. Daarnaast geldt dat, op basis van de dynamiek in de sector zoals omschreven in paragraaf 3.7, er op jaarbasis een groot aantal bedrijven zal stoppen met het houden van vee. Omdat het plan geen nieuw vestiging mogelijk maakt, betekent dit dat het aantal geurbronnen navenant af zal nemen.

0.18 Geluid

Voor geluid moet onderscheid worden gemaakt tussen geluid dat afkomstig is van wegverkeer van/en naar agrarische bedrijven en toeristisch verkeer, geluid afkomstig van de (sport)vliegtuigen die het vliegveld Texel aandoen.

Voor geluid afkomstig van wegverkeer geldt dat er in het stiltegebied Texel-Oost knelpunten zijn op bepaalde wegen in en rond De Waal en Oosterend. Dit kan betekenen dat een geringe toename van verkeer toch tot gevolg heeft dat grenswaarden worden overschreden. De verwachting is dat de situatie stabiel zal blijven omdat Texel-Oost geen recreatieconcentratiegebied is. Dit betekent dat er geen toename van het aantal toeristen mogelijk is en geen uitbreiding kamperen bij de boer. Ook zijn er geen nieuwe bouwblokken bij agrarisch mogelijk. Voor het vliegveld is in het bestemmingsplan een luchtverkeerzone voor geluid opgenomen en voor de kartbaan een geluidszone. Knelpunten ten aanzien daarvan zijn er niet en worden niet verwacht.

0.19 Effecten op een rij

Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten

Uit de scenarioberekeningen in dit MER (zie bijlage 4) is gebleken dat een realistische ontwikkeling van de landbouw op Texel mogelijk tot gevolg heeft dat de stikstofdepositie op een aantal plekken in het verzuringsgevoelige Natura 2000-gebied Duinen van Texel toeneemt. Om deze lokale toenames uit te sluiten is het alternatief zonering uitgewerkt (zie paragraaf 4.3.2 onder het kopje Alternatief lokale gebiedsgerichte zonering). Dit houdt in dat er een zone van 100 meter rondom de begrenzing van de Duinen van Texel is aangehouden. Deze zonering zorgt ervoor dat er vanuit het gebied als geheel geen sprake meer zal zijn van een toename van de depositie op de omliggende kwetsbare habitats.

Op grond van de ambitie betreffende het terugdringen van autoverkeer in relatie met het min of meer stabiel blijven van de verblijfsrecreatie op het eiland is de verwachting dat de emissies van verzurende stoffen als gevolg van gemotoriseerd verkeer op het eiland niet in betekende mate zullen toenemen.

Het is niet te verwachten dat de recreatiedruk in de Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten op Texel zal toenemen.

Ecologische Hoofdstructuur

De bescherming van natuur en EHS deels zijn opgenomen in het bestemmingsplan. De volgende punten komen echter nog niet overeen met het provinciaal beleid:

- Ontbreken nadere voorwaarden bij oprichting windturbines binnen de EHS, bij voorkeur via omgevingsvergunning.
- Beschrijving van de EHS (bijvoorbeeld aan de hand van de wezenlijke waarden en kenmerken) in de toelichting van het bestemmingsplan Buitengebied.

Dier- en plantensoorten (flora en fauna), inclusief weidevogels*Soorten Flora- en faunawet*

Op basis van de eisen die aan individuele ontwikkelingen worden gesteld en de praktische mogelijkheden om beschermde soorten in te passen in lokale ontwikkelingen, zijn als gevolg van het bestemmingsplan geen wezenlijke effecten op beschermde soorten te verwachten.

Weidevogels

Het is niet bekend in hoeverre de verschillende (weide)vogels windturbines mijden en/of aan de aanwezigheid kunnen wennen.¹⁷ Daarom kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat plaatsing van windturbines nabij broed-, foerageer- of rusthabitat / weidevogelleefgebied effecten zal hebben op het broedsucces van de verschillende kwalificerende broedvogels. Ondanks de zonering in het bestemmingsplan kan, zonder nader onderzoek, een negatief effect niet worden uitgesloten. Vanuit het voorzorgbeginsel is de huidige bestemmingsplansystematiek om die reden niet houdbaar omdat de uitvoerbaarheid ter discussie staat. Daarom is aan te bevelen om het plaatsen van windturbines niet mogelijk te maken zonder een omgevingsvergunningsprocedure.

Verder worden meer verschillende ontwikkelingen opgenomen onder de wijzigingsbevoegdheid. Deze zijn enkel mogelijk indien 'geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersfunctie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden' plaatsvindt. Het gaat om paardenhouderijen, wijzigingen grootte bouwvlak en aanleggen van zonneakkers. Het is uit het bestemmingsplan niet duidelijk welke natuurwaarden worden bedoeld en of de waarde als Weidevogelleefgebied hier onder valt.

Omdat verschillende onder de wijzigingsbevoegdheid opgenomen activiteiten kunnen leiden tot afbreuk van de kwaliteit van het weidevogelleefgebied is het te overwegen de Weidevogelleefgebieden expliciet als natuurwaarden op te nemen.

De wijzigingsbevoegdheden maken de volgende ontwikkelingen met eventueel schadelijke gevolgen voor Weidevogelleefgebieden mogelijk anders dan in de PRVS toegestaan wordt (met tussen haakjes het mogelijke effect):

- Starten paardenhouderij: door verandering van landgebruik en de bijbehorende opstallen wordt weidevogelgrasland mogelijk ongeschikt voor weidevogels
- Wijzigen ligging en grootte erf: de nieuwe locatie (en grootte) van het erf betekenen mogelijk een afname van huidig weidevogelgrasland
- Aanleggen zonneakker (maximaal 10 hectare op het gehele eiland). Afhankelijk van de locatie kan het ruimtebeslag en de verstoring door licht(weerkaatsing) een afname van geschikt weidevogelgrasland betekenen.

¹⁷ Bron: Winkelman et al., 2008

Bovenstaande ontwikkelingen kunnen leiden tot negatieve effecten op de Weidevogelleefgebieden en zijn in strijd met de PRVS. Het verdient de voorkeur deze ontwikkelingen te zoneren en slechts onder voorwaarden buiten weidevogelgraslanden toe te staan.

Overige thema's

Voor de overige thema's worden geen effecten verwacht.

0.20 Aanbevelingen

- Gezien de recente jurisprudentie (zie paragraaf 3.4 in het MER) wordt geadviseerd een verbale regeling in de planregels op te nemen inhoudende een bouwverbod voor stallen voor het houden van dieren om te voorkomen dat uitvoering van het bestemmingsplan Buitengebied leidt tot extra stikstofemissies met significant negatieve effecten op omringende Natura 2000-gebieden. Dientengevolge zullen alle uitbreidingen van veehouderijbedrijven buitenplannen plaatsvinden. Dergelijke buitenplanse ontwikkelingen dienen vanzelfsprekend altijd vergezeld te gaan van de nodige milieutoetsen, waaronder de toets aan de Natuurbeschermingswet (passende beoordeling).
- Realisatie van kleine windturbines alleen mogelijk maken via een omgevingsvergunningsprocedure.
- Neem een afgewogen landschappelijke zonering op waar kleine windturbines wel en niet wenselijk zijn in combinatie met beeldkwaliteits- en inpassingsvereisten.
- Aanbevolen wordt het agrarische gebied Hoge Berg een specifieke, meer bescherming biedende bestemming te geven vanwege de zeer bijzondere landschappelijke betekenis van het gebied. Hierdoor kan beter worden gestuurd op ruimtelijke kwaliteit binnen dit gebied: voorkomen nieuwe hoge bedrijfsgebouwen, beperken nevenfuncties (geen zonne-akkers, geen kamperen bij de boer, geen wijzigingsmogelijkheid naar grotere agrarische bouwvlakken, geen bio-energie, geen wijzigingsmogelijkheid naar agrarisch Loonbedrijf).
- Geef in de toelichting van het bestemmingsplan aan hoe de EHS is vastgelegd en beschermd in het bestemmingsplan. Neem in de toelichting tevens een beschrijving op van de EHS. Maakt daarbij bijvoorbeeld gebruik van de informatie over de wezenlijke kenmerken en waarden (bijvoorbeeld aan de hand van ambitiebeheertypes).
- Het verdient de voorkeur de realisatie van paardenhouderijen, zonneakkers en wijzigen ligging en grootte van erven te zoneren ter voorkoming aantasting van de weidevogelleefgebieden.

0.21 Ontbrekende informatie en onzekerheden

Bij het opstellen van dit rapport is veel informatie verzameld. Het kan voorkomen dat niet alle onderzoeksgegevens beschikbaar zijn of er kunnen onzekerheden zijn in de beschikbare onderzoeksgegevens. Het kan ook voorkomen dat er geen wetenschappelijk basis is om bepaalde effecten te kunnen beoordelen.

Ook is er altijd een zekere mate van onzekerheid over het optreden van bepaalde ontwikkelingen in het studiegebied. Hieronder wordt opgesomd welke informatie bij het opstellen van het MER ontbrak en welke onzekerheden er zijn (zie verder hoofdstuk 7).

- De belangrijkste onzekerheid zit in de toekomstige ontwikkeling van de veehouderijsector op Texel en de daarbij horende emissiereductie(s). Dat geldt voor de sector als geheel, maar ook voor de situatie op Texel. Hiervoor is een zo goed mogelijke inschatting gemaakt;
- De effecten van kleine windturbines zijn niet onderzocht. In dit MER is daarom zo veel als mogelijk een gefundeerde inschatting gemaakt op basis van deskundigenoordelen. Het voorzorgprincipe (bij twijfel uitgaan van effecten) is in dit geval gehanteerd;
- Modelberekeningen kennen een zekere mate van onnauwkeurigheid, dit is inherent aan de modellen;
- Voor dit MER is gerekend met aannames om een inschatting te kunnen geven van de emissievracht uit het gebied op de Natura2000-gebieden. Deze aannames zijn gebaseerd op wet- en regelgeving.

De genoemde punten vormen ook aandachtspunten voor het evaluatieprogramma, dat in het kader van een m.e.r. moet worden uitgevoerd tijdens en na realisatie van het voornemen. Hierbij worden de optredende milieugevolgen in het MER vergeleken met de voorspelde gevolgen; wanneer feitelijke gevolgen wezenlijk afwijken van de voorspelde gevolgen, kan de gemeente Texel (aanvullende) maatregelen nemen.

1 Inleiding

De gemeente Texel stelt een nieuw bestemmingsplan voor haar buitengebied op. Naast een actualiseringslag is het doel van het plan om de kwaliteit van het buitengebied te verbeteren. Voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied is dit milieueffectrapport opgesteld.

1.1 Voorbericht

Vlak voor de oplevering van dit milieueffectrapport publiceerde de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State op 5 december jl. de uitspraak inzake het bestemmingsplan Buitengebied Zelhem, gemeente Bronckhorst (201109053/1/R2). Als gevolg van deze uitspraak zal het werken met aannemelijke scenario's om realistische effecten van de uitvoering van het bestemmingsplan Buitengebied Texel in beeld te brengen, zoals in dit milieueffectrapport is gedaan, juridisch bij vervolguitspraken naar alle waarschijnlijkheid niet standhouden. De genoemde uitspraak zal consequenties hebben voor de manier waarop het onderzoek naar mogelijke effecten afgebakend dient te zijn, maar vooral voor de manier van bestemmen. In hoofdstuk 3, paragraaf 3.4 wordt de uitspraak kort toegelicht en staat aangegeven op welke wijze met deze jurisprudentie in dit milieueffectrapport is rekening gehouden en op welke manier deze jurisprudentie zijn doorvertaling vindt in het bestemmingsplan Buitengebied Texel.

1.2 Aanleiding en achtergrond nieuw bestemmingsplan Buitengebied

De aanleiding voor het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied is de wettelijke actualiseringplicht. Volgens de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) mogen bestemmingsplannen op 1 juli 2013 niet ouder zijn dan 10 jaar. Dat is de reden dat de gemeente een nieuw bestemmingsplan Buitengebied vaststelt. De plannen voor het Texelse buitengebied die nu geldig zijn, zijn uit 1996 en 1998. Daarom is een herziening van deze bestemmingsplannen aan de orde.

In aanloop naar de herziening heeft de gemeente Texel in 2006 het interactieve project 'Ruimte voor Ontwikkeling, Samen zorgen voor de toekomst' gestart. In de visiefase van dit project heeft een groot aantal Texelse organisaties en burgers meegedacht over de gewenste koers. De ideeën die wenselijk en uitvoerbaar waren, zijn gebruikt als bouwstenen voor de Structuurvisie "Texel op Koers", in 2009 vastgesteld door de gemeenteraad..

In deze structuurvisie is het beleid van de gemeente Texel op hoofdlijnen beschreven. Vervolgens is een Nota van uitgangspunten gemaakt en vastgesteld in 2010¹⁸. In deze nota zijn de hoofdlijnen uit de structuurvisie vertaald naar concrete uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen de basis voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied.

¹⁸ De gemeenteraad van Texel heeft op 14 december 2011 de aangepaste "Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied" vastgesteld. De aanpassing betreft het onderwerp biomassa-energie.

Het doel van het nieuwe bestemmingsplan is het bieden van een nieuwe en actuele juridische-planologische regeling voor het buitengebied van Texel. Dit bestemmingsplan zal bovendien digitaal zijn, zoals ook verplicht in de nieuwe Wro.

Het nieuwe plan vervangt de volgende bestemmingsplannen:

- bestemmingsplan Buitengebied; vastgesteld op 9 juli 1996 en goedgekeurd op 25 februari 1997
- Eerste herziening bestemmingsplan Buitengebied; vastgesteld op 12 januari 1997 en van rechtswege in werking getreden op 12 juli 1997
- Herziening ex artikel 30 WRO bestemmingsplan Buitengebied; vastgesteld 14 juli 1998 en goedgekeurd 16 februari 1999
- Bestemmingsplan Recreatieterrein Prins Hendrik Hotel 't Noorden, vastgesteld 14 februari 1989 en goedgekeurd op 27 juni 1989
- Bestemmingsplan Calluna (gedeeltelijk); vastgesteld 11 mei 1999 en goedgekeurd 23 augustus 1999
- Het nog geldende gedeelte van het Uitwerkingsplan in Hoofdzaak (UP) uit de jaren '60 (Militair oefenterrein)

1.3 Doelen en ambities

In het bestemmingsplan is nieuw beleid en regelgeving op allerlei gebieden verwerkt. Aan de hand van dit beleid is de volgende beknopte integrale visie op de ontwikkeling van het buitengebied af te leiden: economisch levensvatbaar, ecologisch houdbaar en sociaal aanvaardbaar¹⁹. Uit deze visie zijn de volgende doelen en ambities vast te stellen²⁰:

- Behoud en ontwikkeling van de Texelse kernwaarden. Dit zijn: "de rust en ruimte, de rijkdom aan natuur en cultuurlandschappen, de grote afwisseling in landschappen en landgebruiksvormen, de Texelse identiteit, het specifieke eilandkarakter, de nachtelijke duisternis en de maritieme monumenten"²¹
- Het landschap en de natuurwaarden beschermen
- Het behouden van de kleinschaligheid van de economie en kleinschalige bedrijven
- De agrarische sector en tegelijk de differentiatie in agrarische landschappen versterken. Dat wil zeggen: de landbouw vitaal houden
- Recht doen aan wensen voor (bedrijfs)ontwikkelingen van de agrariërs en inwoners van het buitengebied
- Texel wil zich blijven onderscheiden van andere toeristengemeenten om een sterke marktpositie te houden. Onder andere door professionaliseren en het realiseren van een kwaliteitsverbetering van toeristische accommodaties

¹⁹ Bron: Structuurvisie Texel op Koers, 3 maart 2009

²⁰ Het betreffen doelen en ambities die in de Structuurvisie "Texel op Koers" en de Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied zijn opgenomen.

²¹ "Maar ook de verbondenheid van de Texelaars met hun eiland en met elkaar, de eilandeconomie met zijn vele gevarieerde kleinschalige bedrijven, de gastvrijheid, hoge mate van dienstverlening en veiligheid maken Texel tot een uniek eiland." Bron: Structuurvisie Texel op Koers, 3 maart 2009, pagina 3.

- Leefbaarheid platteland behouden c.q. verbeteren
- Ambitie betreffende het handhaven van 8.800 hectare agrarische grond (waarvan 4.000 hectare grasland)

Van bovenstaande doelen zijn onder andere de toetsingscriteria afgeleid aan de hand waarvan de effectbeoordeling plaatsvond (zie hoofdstuk 4).

1.4 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Texel is de initiatiefnemer van dit planm.e.r.²². Het bevoegd gezag is de gemeenteraad. De gemeenteraad stelt het bestemmingsplan Buitengebied gelijktijdig met dit milieueffectrapport vast.

1.5 Aanleiding en doelstelling m.e.r.-procedure

In november 2011 heeft de gemeente Texel haar concept-bestemmingsplan Buitengebied afgerond. In het vooroverleg over het concept-bestemmingsplan Buitengebied is naar voren gekomen dat er een planm.e.r. doorlopen moet worden. Het bestemmingsplan Buitengebied Texel vormt namelijk het kader voor eventuele Besluitm.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten (bijvoorbeeld uitbreidingen van veehouderijbedrijven) en niet uitgesloten is dat het bestemmingsplan significant negatieve effecten veroorzaakt op nabijgelegen Natura 2000-gebieden (Voortoets Natuurbeschermingswet²³). Op grond hiervan heeft de gemeente Texel besloten een Passende beoordeling op te stellen. Ook deze Passende beoordeling vormt een wettelijke grond voor het opstellen van dit milieueffectrapport.

Het 'overall' doel van het MER is het in beeld brengen van de maximale gevolgen van de geboden ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan Buitengebied Texel op verschillende terreinen biedt (inclusief ontwikkelruimte die via wijzigingsbevoegdheden aanwezig is). Bij het opstellen van dit milieueffectrapport is onder meer gebruik gemaakt van de Structuurvisie "Texel op Koers", Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied, het concept-bestemmingsplan Buitengebied en het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied.

Dit MER brengt met name de milieugevolgen van ontwikkelingen op agrarische bouwpercelen en (verblijfs)recreatieterreinen in beeld. Op basis van het MER kan het bevoegd gezag een verantwoord besluit nemen over het nieuwe bestemmingsplan. Effectvergelijking vindt plaats door het planalternatief (= het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Texel) te vergelijken met de referentiesituatie (= de huidige situatie + autonome ontwikkelingen). De autonome ontwikkeling wordt inzichtelijk gemaakt door aan te haken bij het vigerende bestemmingsplan, trends en vastgestelde wet- en regelgeving, zoals het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij ('AMvB Huisvesting').

²² MER (met hoofdletters) betreft het milieueffectrapport, terwijl m.e.r. (met kleine letters) de milieueffectprocedure betreft.

²³ Voortoets bestemmingsplan Buitengebied Texel. Adviesbureau RBOI, juni 2011.

Passende beoordeling

Ten behoeve van het bestemmingsplan Buitengebied is door RBOI een Voortoets opgesteld. In deze voortoets is onder andere gekeken naar de mogelijke effecten van het agrarisch grondgebruik op de Natura 2000-gebieden "Duinen en Lage Land Texel", "Noordzeekust" en "Waddenzee". RBOI concludeerde in de Voortoets weliswaar dat significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet konden worden uitgesloten, echter verbond daar niet de conclusie aan dat als gevolg daarvan het opstellen van een Passende beoordeling en dus PlanMER vereist waren. De gemeente heeft uiteindelijk besloten om alsnog voorliggend MER (inclusief Passende beoordeling) op te stellen. Deze Passende beoordeling maakt integraal onderdeel uit van dit milieueffectrapport en geeft uitsluitend of daadwerkelijk sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van de ontwikkelmogelijkheden die het nieuwe bestemmingsplan biedt. De Passende beoordeling staat in hoofdstuk 4.

Doorwerking bestemmingsplan Buitengebied

De resultaten van de Passende beoordeling / planMER kunnen aanleiding geven het bestemmingsplan aan te passen, zodanig dat geen sprake meer is van significant negatieve effecten op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (mitigerende maatregelen).

1.6 M.e.r.-procedure

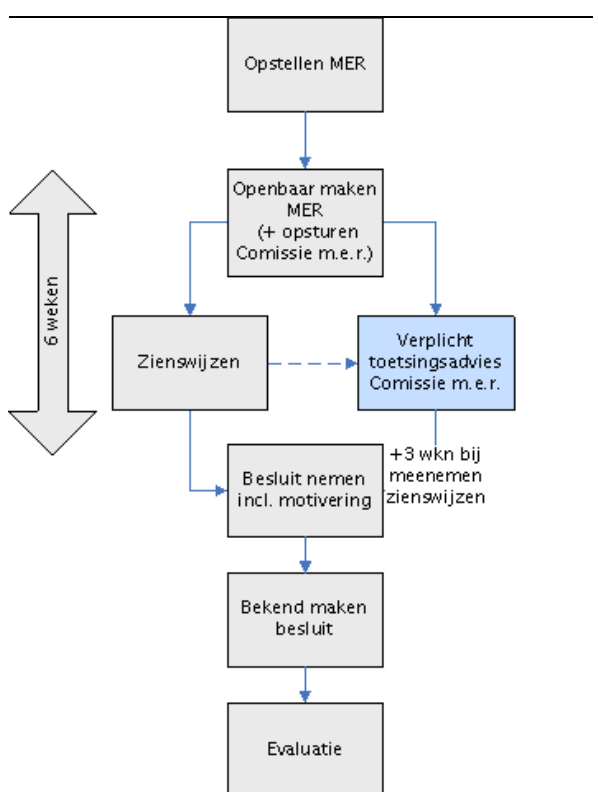
Op deze milieueffectprocedure is de uitgebreide procedure van toepassing (art. 7.9 Wet Milieubeheer). Deze uitgebreide procedure is in acht genomen.

Het MER is voorafgegaan door een notitie Reikwijdte en Detailniveau (startdocument), welke van maandag 9 juli 2012 tot maandag 6 augustus 2012 ter inzage heeft gelegen bij de publieksbalie in het gemeentehuis en via de website www.texel.nl. Op het Startdocument zijn 6 zienswijzen binnengekomen. Met deze zienswijzen is rekening gehouden bij het opstellen van dit milieueffectrapport.

Het gemeentebestuur heeft ervoor gekozen de Commissie voor de m.e.r. in de voorfase van deze milieueffectenprocedure te betrekken en een vrijwillig advies te vragen over het startdocument. In dit kader heeft de Commissie voor de m.e.r. op 26 juli 2012 een locatiebezoek gebracht aan het plangebied. Op 7 september 2012 heeft de Commissie voor de m.e.r. haar definitieve Advies Reikwijdte en detailniveau (advies over het Startdocument) uitgebracht²⁴. Deze is op de website van de Commissie voor de m.e.r. te raadplegen (www.commissiemer.nl). Dit advies heeft als basis gediend bij het opstellen van dit milieueffectrapport.

²⁴ Commissie voor de m.e.r., 7 september 2012, bestemmingsplan Buitengebied Texel, Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport.

De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan de procedure van het bestemmingsplan Buitengebied. Het MER wordt samen met het Ontwerp-bestemmingsplan ter visie gelegd. Vervolgens geeft de Commissie voor de m.e.r. het verplichte toetsingsadvies (binnen de inspraaktermijn van 6 weken). De gemeenteraad neemt vervolgens een besluit op basis van het MER, de inspraakreacties en overige adviezen. Het besluit wordt bekend gemaakt. De procesgang staat in onderstaande figuur 1.1 beknopt weergegeven.

Figuur 1.1 Milieueffectprocedure (m.e.r.)

Bron: Commissie voor de m.e.r.

Na afronding van deze plan-m.e.r.-procedure ten behoeve van het bestemmingsplan kan sprake zijn van Besluitm.e.r.-plicht voor activiteiten die dit bestemmingsplan Buitengebied mogelijk maakt zoals de uitbreidingen van veehouderijbedrijven. Dit is afhankelijk van de omvang van de bedrijven. De Besluitm.e.r. dient uitgevoerd te worden op individueel bedrijfsniveau in het kader van de vergunningverlening. Deze uitbreidingen zullen ook steeds getoetst moeten worden aan de Natuurbeschermingswet en Flora- en faunawet. Niet uitgesloten is dat voor dergelijke uitbreidingen tevens Passende beoordelingen (op vergunningsniveau, artikel 19d Nbw) opgesteld moeten worden.

1.7 Essentiële milieu-informatie

Zoals aangegeven heeft de Commissie voor de m.e.r. advies uitgebracht over het startdocument. De volgende punten beschouwt de Commissie als essentiële informatie in het milieueffectrapport:

- Een onderbouwing van de totstandkoming van de alternatieven (zie paragraaf 3.6 t/m 3.9), waaronder een alternatief dat de gemeentelijke duurzaamheid doelstellingen ruimtelijk uitwerkt. Omdat de set maatregelen in lijn van deze duurzaamheid doelstellingen, voor zover die al ruimtelijke implicaties hebben, zich niet lenen om uit te werken in een volwaardig alternatief is er in dit MER voor gekozen aan te geven hoe en welke duurzaamheidsmaatregelen doorvertaald zijn in het bestemmingsplan Buitengebied. Alleen de maatregelen met (mogelijke) milieueffecten, zoals zonneakkers, urban windmills en kleine biovergistingsinstallaties, worden in dit MER beschouwen. Een en ander zoals afgestemd met de Commissie voor de m.e.r.²⁵
- Inzicht in 'milieugebruiksruimte' in het gebied (hoofdstuk 4, Effecten) die mede bepaald wordt door te behouden waarden voor natuur, landschap en cultuurhistorie (waaronder archeologie) en hinder- en drukfactoren waaronder licht en geluid)
- Een omschrijving en onderbouwing van de gehanteerde referentiesituatie (zie paragraaf 3.5)
- De maximaal mogelijke effecten van het voornemen op natuur, door o.a. depositie van verzurende/vermestende stoffen op de Natura 2000-gebieden. Neem een Passende beoordeling in het MER op wanneer significante negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten (zie hoofdstuk 4)
- De positieve of negatieve effecten van het plan op de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit, het landschap en de cultuurhistorische/archeologische waarden (zie paragraaf 5.2)
- Een beschrijving van de mate waarin de voor Texel kenmerkende landschapstypen sturend zijn voor toekomstige ontwikkelingen (zie paragraaf 5.2)
- Een zelfstandig leesbare samenvatting, met voldoende onderbouwend kaartmateriaal (zie voorin dit document). De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling vormen van de inhoud van het MER.

1.8 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat de inleiding (o.a. doel bestemmingsplan, aanleiding m.e.r.). De uitgangspunten en het kader van dit milieueffectrapport worden behandeld in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het plan en de alternatieven. Hoofdstuk 4 bevat de milieueffecten voor natuur. De overige milieueffecten zijn terug te vinden in hoofdstuk 5 (steeds voorafgegaan door de referentiesituatie). De vergelijking van de scenario's en leemten in kennis staan in hoofdstuk 6 en 7. Onderdeel van de bijlagen is onder meer een verklarende woordenlijst. In de hoofdtekst wordt verder verwezen naar verschillende andere bijlagen.

²⁵ Telefonisch contact werkgroepsecretaris, 10 september 2012.

2 Uitgangspunten en kader van het milieueffectrapport

In dit hoofdstuk staan de uitgangspunten en is het kader van het MER beschreven. Wij gaan hierbij in op het plan- en studiegebied alsmede op de voorgeschiedenis die heeft geleid tot dit MER. Daarnaast wordt de samenhang met overige ontwikkelingen benoemd. Tot slot wordt het meest relevante beleid in dit hoofdstuk beschouwd. Het complete beleidskader staat in bijlage 3.

2.1 Algemeen

Texel ligt ten noorden van Den Helder in de Noordzee en Waddenzee en is het grootste Nederlandse Waddeneiland. Texel is ongeveer 20 kilometer lang en 8 kilometer breed. Onderdeel van de gemeente Texel is tevens de onbewoonde zandplaat Noorderhaaks en een deel van de Wadden- en Noordzee. Texel heeft 13.668 inwoners²⁶. Op Texel liggen de volgende dorpen en buurtschappen: Den Burg, De Waal, Den Hoorn, 't Horntje, Oudeschild, Oosterend, Oost, Midden Eierland, Zuid Eierland, De Koog en De Cocksdorp. In de voorlaatste IJstijd is het oudste deel van Texel, het 'Oude land' in het zuiden, ontstaan vanuit een door gletsjers gevormde keileembult en zandafzettingen. De Hooge Berg zuidoostelijk van Den Burg is het meest duidelijke landschappelijke element ontstaan in deze periode. Door inpoldering enerzijds en natuurlijke factoren (stormvloeden) anderzijds is het eiland geworden tot wat het nu is. Niet alleen aardkundig, maar ook landschappelijk zijn er veel verschillen tussen het 'Oude land' en de jongere polders (Eierland).

Het Texelse landschap bestaat uit polders, brede zandstranden, duinen, graslanden, heide, bos en kwelders. Texel kent een aantal typerende landschappelijke elementen en cultuuruitingen zoals de tuinwallen, kolken en schapenboeten. Deze specifieke Texelse landschapselementen zijn ontstaan op het 'Oude land'. Het Hooge Berg-gebied bestaat uit kleine schapenweiden, omringd door tuinwallen (tuinwallen) en kolken.

²⁶ bron: CBS, 15 juni 2012

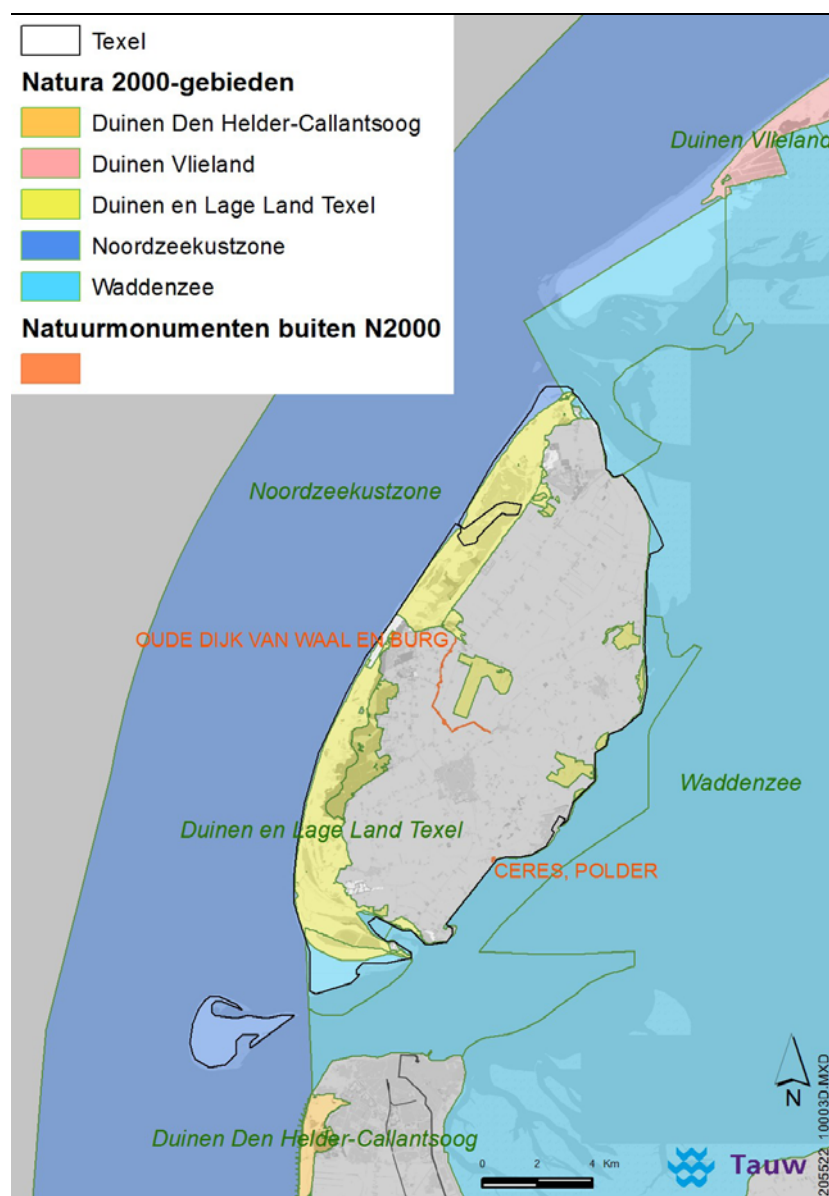
2.2 Plan- en studiegebied

De geografische reikwijdte van het planMER wordt gevormd door de grenzen van het bestemmingsplan. Het plangebied omvat het gehele Texelse grondgebied uitgezonderd de kernen Den Burg, De Waal, Den Hoorn, 't Horntje, Oudeschild, Oosterend, Oost, Midden Eierland en Zuid Eierland, De Koog en De Cocksdorp. Ook het zeegebied hoort er niet toe (zie figuur 2.1). De effecten van de voorgestelde activiteiten kunnen echter verder reiken dan de grenzen van het bestemmingsplan. Daar is in dit MER rekening mee gehouden, dit noemen we het studiegebied. De grootte van het studiegebied wordt per milieuthema bepaald op basis van de te verwachten effecten.

Figuur 2.1 Toponiemenkaart / plangebied (met plangrens bestemmingsplan Buitengebied)

Op en om het eiland liggen drie Natura 2000-gebieden, te weten: Duinen en Lage Land Texel, de Noordzeekustzone en de Waddenzee. Daarnaast liggen er twee beschermde natuurmonumenten op Texel, namelijk “Polder Ceres” en “Waal- en Burgerdijkje (Oude Dijk van Waal en Burg)”.

Figuur 2.2 Ligging van de Natura 2000-gebieden in en om het plangebied

2.3 Kenschets veehouderij Texel in de huidige situatie

De agrarische sector op Texel bestaat voor het overgrote deel uit grondgebonden bedrijven. De aantallen rundvee en schapen op Texel zijn de afgelopen 13 jaar stabiel (2000 – 2012)²⁷. Het aantal schapen ligt grofweg tussen de 25.000 en 32.000 in deze periode (laagste aantal in 2002

²⁷ Landbouw; gewassen, dieren en grondgebruik gemeente Texel (<http://statline.cbs.nl>)

en hoogste aantal in 2007) en het aantal runderen in diezelfde periode ligt tussen de 7908 (in 2002) en de 9250 (in 2009).

Het percentage stoppende bedrijven komt ongeveer overeen met de landelijke trend van 5 à 6 % per jaar. Het percentage dat de ambitie en middelen heeft om te groeien ligt naar verwachting op circa 10 %²⁸ (zie verder paragraaf 3.7). Er is op Texel een mesttekort waardoor er per vrachtauto en boot mest wordt aangevoerd vanaf het vaste land ten behoeve van de akkerbouw.

Binnen het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied Texel zijn ca. 273²⁹ agrarische bedrijven gevestigd. Het gaat om akkerbouwbedrijven, gemengde bedrijven akkerbouw/veeteelt, schapenhouderijen en melkveehouderijen.

Figuur 2.3 Schapenboerderij op het Oude land (ten zuiden van Den Burg)

In tabel 2.1 zijn de dieren aantallen van de niet-intensieve veehouderijbedrijven en het enige intensieve veehouderijbedrijf opgenomen. Het betreft een varkenshouderij aan de Postweg met 1.260 vleesvarkens. Texel staat bekend als 'schapeneiland'. Economisch gezien is de melkveehouderij echter belangrijker dan de schapenhouderij.

²⁸ Gemeente Texel, 2012.

²⁹ Telling gemeente Texel, december 2012.

Tabel 2.1 Aantallen koeien, schapen en overige dieren³⁰

Categorie Omschrijving		Aantal
A1.6.1	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar; overige huisvestingssystemen; beweiden (factor 9,5)	4.191
A2	Zoogkoeien ouder dan 2 jaar (factor 5,3)	651
A3	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (factor 3,9)	3.387
A4.2	Vleeskalveren tot 8 maanden; overige huisvestingssystemen (factor 2,5)	1.994
A5	Vleesstierkalveren tot 6 maanden (factor 2,5)	203
A6	Vleesstieren en overig vleesvee van 6 tot 24 maanden (roodvlees) (factor 7,2)	716
B1	Schapen ouder dan 1 jaar (factor 0,7)	15.493
C1	Geiten ouder dan 1 jaar (factor 1,9)	77
C3	Opfokgeiten van 61 dagen tot en met 1 jaar (factor 0,8)	11
D3.1.2	Vleesvarkens >0,8 m2 traditioneel overig	1.261
E2.14	Legkippen, overige huisvestingssystemen niet batterij (factor 0,315)	169
E5.6	Vleeskuikens, overige huisvestingssystemen	50
K1	Volwassen paarden (3 jaar en ouder) (factor 5,0)	237
K2	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar) (factor 2,1)	57
K3	Volwassen pony's (3 jaar en ouder) (factor 3,1)	88

Verschil metelling en vergunningenbestand gemeente Texel

In het vergunningenbestand van de gemeente Texel (incl. correctie voor bereiken van de feitelijke situatie ten behoeve van de referentiesituatie Nbw) komen minder schapen voor dan conform de metelling 2011 (gecombineerde opgave), te weten ruim 15.000. Dit aantal is uitgangspunt geweest voor de stikstofmodellering binnen de rekenmodule OPS. Voor de metelling 2011 werden echter 26.346 schapen opgegeven. Dat komt doordat bij de metelling lammeren wel moeten worden opgegeven, terwijl die niet onderdeel zijn van het vergunningenbestand. Op Texel zijn de lammeren slechts tijdelijk aanwezig. Het leeuwendeel van de circa 11.000 lammetjes die in het voorjaar wordt geboren gaat na 3 maanden (als de lammeren 18 kg hebben bereikt) naar slachterijen voor het beroemde lamsvlees.

Voor de overige diergroepen, waaronder melkvee, verschillen de metellingen en de dieraantallen uit het vergunningenbestand nauwelijks.

In paragraaf 3.3 wordt nader ingegaan op de omvang en locaties (spreiding) van de veehouderij.

³⁰ De gegevens in deze tabel over het aantal dieren zijn afkomstig van de gemeente Texel.

2.4 Kenschets recreatie in de huidige situatie

In het hoogseizoen zijn er meer toeristen op Texel dan inwoners. Er verblijven dan tussen de 55.000 tot 60.000 mensen tegelijk op het eiland. Op jaarbasis komen circa 800.000 bezoekers naar het eiland. Binnen het plangebied zijn verschillende recreatiebedrijven voor verblijfsrecreatie aanwezig. Het gaat om recreatieve terreinen zoals kampeerterreinen en zomerhuizenterreinen en om gebouwen zoals hotels, appartementencomplexen en groepsverblijven. Het aantal bedrijven is stabiel, nieuwe locaties zijn in principe niet mogelijk. Als nevenfunctie, is bij agrarische bedrijven, kamperen bij de boer mogelijk en bij wonen is logies met ontbijt toegestaan. Verspreid over het eiland komen recreatieve opstallen voor, op het erf bij andere bestemmingen.

Op Texel is al lange tijd sprake van beleid om de recreatiedruk op de natuur en de leefbaarheid voor eilandbewoners en toeristen te beheersen. Daartoe is een bovengrens van 47.000 slaappleaatsen vastgesteld. Op dit moment zijn er bijna 43.000 slaappleaatsen uitgegeven. Afgesproken is dat er voorlopig niet meer dan 45.000 slaappleaatsen zullen worden uitgegeven. Als dat aantal is bereikt zal een pas op de plaats gemaakt worden en besloten worden of doorgroei nog mogelijk of nodig is.

De meeste slaappleaatsen zitten bij de recreatiebedrijven. De slaappleaatsen bij nevenfuncties maken een klein gedeelte uit van het totale aanbod aan slaappleaatsen. Zo is het aantal slaappleaatsen voor kamperen bij de boer vastgesteld op maximaal 3000. Deze zijn nu op Texel al aanwezig. Wil een agrarisch bedrijf in aanmerking komen voor kamperen bij de boer, dan zal eerst elders op het eiland een bedrijf moeten stoppen met kamperen bij de boer. Dat is nu zo en ook het beleid in het nieuwe bestemmingsplan. Het gaat bij deze nevenfuncties ook altijd om ondergeschikte recreatie aan de hoofdfunctie.

2.5 Stikstofdepositie

Om de voortdurende aantasting van biodiversiteit te keren zijn op Europees niveau natuurdoelen geformuleerd. De verschillende lidstaten moeten deze natuurdoelen realiseren teneinde een Europees natuurnetwerk te creëren, het Natura 2000-netwerk. Het blijkt dat de verzuring en eutrofiëring een lastig knelpunt is bij de implementatie van natuurbeschermingswetgeving (Nbw 1998). Het gaat daarbij om de externe werking van stikstofemitterende activiteiten (landbouw, verkeer, industrie) op voor stikstofgevoelige natuur. De ervaring leert dat het invloedsgebied waarbinnen nog een toename van de depositie van verzurende en eutrofiërende stoffen (zoals ammoniak) kan worden vastgesteld, veel groter is dan de invloedsgebieden van de aspecten als geur, fijn stof, geluid, verstoring, verkeersaantrekkende werking en dergelijke.

Op basis van deze overwegingen is tot de conclusie gekomen dat de ordenende werking die uitgaat van de ammoniakemissies bepalend is voor de haalbaarheid van de geboden ontwikkelingsmogelijkheden. De bescherming van de Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

In de Crisis- en Herstelwet (CHW) is opgenomen dat de provincies een verordening mogen opstellen met maatregelen om de stikstofdepositie te beperken. De provincie Noord-Holland heeft hier niet voor gekozen.

De provincie Noord-Holland is van mening dat het overgrote deel van de depositie in Noord-Holland niet door provinciaal beleid kan worden teruggebracht. Dit vanwege de zeer diffuse emissies, waardoor er geen aantoonbare relatie is tussen de afzonderlijke bronnen en de depositie op individuele Natura 2000-gebieden³¹.

Stand-still voor eutrofiëring en verzuring

In grote delen van Nederland is sprake van een overbelaste situatie: de achtergronddepositie van stikstof overschrijdt de maximaal toelaatbare hoeveelheid stikstof die Natura 2000-gebieden kunnen hebben (kritische depositiewaarde - KDW). Dat betekent dat iedere mol stikstofdepositie extra in potentie leidt tot een (mogelijk significante) verslechtering van de natuurlijke kenmerken van omliggende Natura 2000-gebieden. In Noord-Holland en in het bijzonder op Texel is de situatie minder nijpend dan in andere provincies (bijvoorbeeld Noord-Brabant). Volgens berekeningen³² van het Planbureau van de Leefomgeving in 2010 is 27 % van de stikstofdepositie in Noord-Holland afkomstig uit de provincie zelf. Hiervan is 45 % afkomstig uit de agrarische sector. Dit aandeel is het laagst van alle Nederlandse provincies. In Noord-Holland is een relatief groot deel van de stikstofdepositie afkomstig van verkeer en de industrie-, energie- en afvalsector.

Via het toepassen van technische (BBT³³)-maatregelen op bestaande veehouderijen kan ruimte gecreëerd worden voor ontwikkelingen, gedacht kan worden aan: saldering, het toepassen van emissiearme stalsystemen en het aanpassen van de voeding³⁴ (nutriëntenmanagement). Binnen melkrundveehouderijen, die op Texel voor het grootste deel van de landbouwemissie verantwoordelijk zijn, is via deze lijnen tussen de 20 en 40 % emissiereductie haalbaar³⁵. Dit is het percentage waar de sector van uitgaat in het kader van bijvoorbeeld de besluitvormingsprocessen rondom de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) (zie kader).

Texel kent een beperkt aantal voor verzuringgevoelige habitats (met name de duinen). Hier worden momenteel de kritische depositiewaarden overschreden. Op het Lage land zijn geen voor verzuring gevoelige habitats aanwezig (zie verder de Passende beoordeling in hoofdstuk 4). Het stikstofprobleem op Texel is overigens een stuk kleiner vergeleken met andere delen van Nederland, zoals midden, oosten en zuiden van het land (grotendeels de zandgebieden). De achtergronddepositie voor stikstof op Texel is laag omdat deze regio weinig landbouw en industrie kent en nauwelijks intensieve veehouderijen. Op Texel is slechts één intensieve veehouderij. Tot slot is bijdrage van buiten de landsgrenzen verminderd doordat recent een Britse kolencentrale is gesloten.

De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

³¹ Bron: brief van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland aan De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, verzonden 20 mei 2010.

³² Bron: Planbureau voor de Leefomgeving (2010), "Grootschalige stikstofdepositie in Nederland: Herkomst en ontwikkeling in de tijd."

³³ BBT: Best Beschikbare Techniek

³⁴ Deze laatste maatregel staat bekend als 'het voerspoor'

³⁵ Binnen de intensieve veehouderij (waar er op Texel maar 1 van is) wordt al uitgegaan van technische maatregelen die een reductie van 70 % tot 85 % bewerkstellingen.

De PAS heeft betrekking op 133 van de 166 Natura 2000-gebieden in ons land. Dat zijn de stikstofgevoelige gebieden, waar beschermde habitattypes last hebben van de huidige en vroegere neerslag van stikstof. De PAS is begin 2009 van start gegaan als onderdeel van Natura 2000, met het doel om de vastgelopen vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 weer vlot te trekken. Voor de genoemde Natura 2000-gebieden gelden instandhoudingsdoelen: bepaalde habitattypes die daar voorkomen moeten in stand worden gehouden. Om dat mogelijk te maken is het een vereiste dat de neerslag van stikstof - de stikstofdepositie - wordt teruggedrongen. Die depositie daalt weliswaar al tientallen jaren maar is in 133 gebieden, waaronder in de Duinen van Texel, nog steeds te groot om de stikstofgevoelige leefgebieden van planten en dieren (habitattypes) weer een vitaal bestaan te bezorgen. Dat is slecht voor die habitats, maar het is ook slecht voor de plaatselijke en regionale economie. Nieuwe economische activiteiten moeten namelijk een vergunning aanvragen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Als de depositie in een bepaald gebied te hoog is, worden zulke vergunningen niet of zelden verleend. Gebeurt dat namelijk wel, dan is zo'n vergunning direct vatbaar voor vernietiging door de rechter. Om dit alles in beweging te zetten werkt de PAS aan twee fronten:

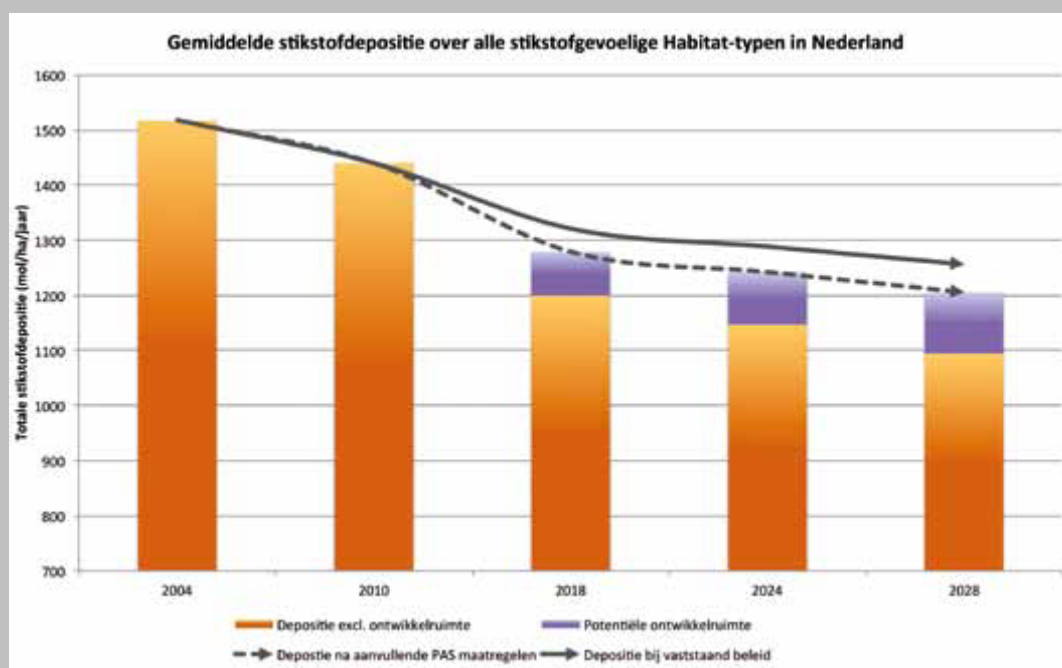
1. Behoud en herstel van de bedreigde habitattypes bevorderen door de huidige daling van de stikstofdepositie een extra impuls te geven en door aparte herstelmaatregelen per habitatype.
2. Binnen de grenzen van de dalende stikstofdepositie verantwoorde ruimte zoeken om met behoud van de instandhoudingsdoelen toch vergunningen te kunnen geven voor nieuwe economische activiteiten: ontwikkelingsruimte.

Een gewenst neveneffect van de PAS is ook dat het aanvragen van een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet straks een stuk eenvoudiger zal zijn, vooral dankzij het rekeninstrument AERIUS. De PAS heeft zoals uit bovenstaande blijkt niet betrekking op plannen zoals het voorliggende bestemmingsplan Buitengebied, maar op projecten (vergunningverlening).

Uit de definitieve PAS en de gebiedsuitwerkingen blijkt dat in 2030 alleen op de Waddeneilanden de kritische depositiewaarde die noodzakelijk is voor langdurig behoud van depositiegevoelige vegetatietypen wordt gehaald.

Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS)

De PAS beoogt de achteruitgang van de biodiversiteit (veroorzaakt door stikstofbelasting) te stoppen, zonder de economische ontwikkeling in gevaar te brengen. De aanvullende maatregelen uit de PAS moeten leiden tot een extra daling van stikstof. Een deel van die extra daling wordt benut om incidentele toenames te kunnen salderen, zodat er op gebiedsniveau voldoende zekerheid is dat er per saldo sprake is van een afname van de totale depositie. Op deze manier ontstaat er ontwikkelruimte (zie de onderstaande figuur).

De provincie Noord-Holland heeft alle Natura 2000-gebieden aangemeld die zijn aangewezen vanuit de Europese Habitatrichtlijn en waar zowel de huidige stikstofdepositie als bij ongewijzigd beleid in 2030 de verwachte stikstofdepositie tenminste lokaal boven de kritische depositiewaarde voor het meest gevoelige habitattypen ligt.

Bronnen: de website over de PAS van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (<http://pas.Natura2000.nl/pages/home.aspx>) en de brochure 'Hoe werkt de programmatistische aanpak stikstof?' (eveneens van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie).

2.6 Relevant beleidskader

In deze paragraaf staat het generieke en relevante algemene beleidskader opgesomd waarmee bij het opstellen dit MER rekening is gehouden. Beschreven worden de kaders op nationaal, regionaal en gemeentelijk niveau.³⁶ De belangrijkste kaders zijn:

Nationaal

- Natuurbeschermingswet 1998
- Besluit ammoniakemissie huisvesting en veehouderij ('AMvB Huisvesting')
- Dierenwelzijnswetgeving
- Wet geurhinder en veehouderij
- Wet Luchtkwaliteit
- Wet ammoniak en veehouderij

Provinciaal

- Concept-beheerplannen van Natura 2000-gebieden op en om Texel
- Structuurvisie Noord-Holland 2040
- Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (verordening)
- Provinciale Milieuverordening
- Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (provincie Noord-Holland)

Gemeentelijk

- Concept-bestemmingsplan Buitengebied Texel
- Gemeentelijke Structuurvisie "Texel op Koers"
- Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied
- Nota Natuur- en landschapsbeleid op Texel
- Beleidsnota recreatie en toerisme op Texel
- Gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart
- Gemeentelijk beleidskader Agrarische nevenfuncties en vrijkomende agrarische bebouwing
- Nota kleine windmolens
- Energievisie Texel
- Nota Vrijkomende Agrarische Bebouwing

Hoogheemraadschap

- Waterbeheersplan 4, Hoogheemraadschap Noord-Hollands Noorderkwartier
- Waterschapskeur, Hoogheemraadschap Noord-Hollands Noorderkwartier

De beleidskaders voor de specifieke thema's zijn opgenomen in bijlage 2.

³⁶ de provincie Noord-Holland beschikt niet over een generiek beleidskader of verordening stikstof in relatie tot Natura 2000

3 Het plan en de onderzoeksstrategie

In dit hoofdstuk wordt kort stilgestaan bij de ontwikkelruimte van de meest belangrijke functies binnen het plangebied. In het hoofdstuk komen ook de ontwikkelde gebiedsscenario's aan de orde.

3.1 Uitleg ruimtelijk plan

Het bestemmingsplan Buitengebied Texel is de derde en laatste fase van het project "Ruimte voor Ontwikkeling, Samen zorgen voor de toekomst". Het bestemmingsplan vervangt het oude bestemmingsplan Buitengebied Texel 1996. Het nieuwe plan vertaalt de richtinggevende uitspraken uit de Structuurvisie "Texel op Koers" concreet in een voor burgers bindende regeling voor wat betreft de ruimtelijke aspecten. Het bestemmingsplan is een vervolg op, en uitwerking van de voorgaande 2 fases (analysefase en visievormingsfase). Het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied voorziet hiermee in een herziene en geactualiseerde planologisch juridische regeling en zal tegelijkertijd het gemeentelijk instrument zijn waarmee nieuwe ontwikkelingen kunnen worden gestuurd en begeleid. Aan de ene kant zal het nieuwe bestemmingsplan dus een regeling bevatten voor de huidige, actuele situatie. Aan de andere kant zal rekening worden gehouden met, en ingespeeld worden op, toekomstige ontwikkelingen zoals die in de Structuurvisie zijn opgenomen. Bij deze toekomstige ontwikkelingen zal steeds rekening worden gehouden met de Texelse kernwaarden.

3.2 Uitgangspunten

Het algemene uitgangspunt is dat de agrarische bedrijfsvoering ruimte geboden wordt om zich te ontwikkelen, waarbij geldt dat tegelijkertijd de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden, alsmede de ruimtelijke kernwaarden van de verschillende gebieden behouden blijven of versterkt worden. Dit MER geeft inzicht of dat is gelukt. De gemeente Texel onderscheidt drie lagen in het bestemmingsplan, te weten:

- De bestaande rechten laag: rechtstreekse vergunningverlening
- De ontwikkelingslaag: binnenplanse wijzigingen en ontheffingen: toetsing aan het Beeldkwaliteitsplan
- De kwaliteitslaag: projectbesluiten en bestemmingsplanherzieningen: toetsing aan breed toetsingskader

In het kader van de deregulering is het zaak om zoveel mogelijk zaken in de *bestaande rechten laag* te krijgen. Uitgangspunt hierbij is dat initiatieven geen afbreuk mogen doen aan de kernwaarden. Ingeval de kernwaarden uit de Structuurvisie in het geding komen is het zaak om een toetsingsmoment in te bouwen, met een toetsingskader (veelal het Beeldkwaliteitsplan).

Voor thans nog niet voorziene ontwikkelingen geldt de Structuurvisie als kader met daarbij het toetsingskader dat momenteel ontwikkeld wordt.

Naast het algemene uitgangspunt zoals hierboven genoemd, gelden de volgende meer specifieke uitgangspunten voor het bestemmingsplan Buitengebied:

- Niet méér regelen dan noodzakelijk voor een praktisch hanteerbaar plan (deregulering)
- Een eenvoudige opzet, zodanig dat een hanteerbaar en doelmatig plan tot stand komt, dat uitgevoerd, gehandhaafd en nageleefd kan worden
- Door de nieuwe Wro zijn buitenplanse procedures zwaarder geworden, daarom is het nodig om voorziene ontwikkelingen op te nemen in flexibele bepalingen zoals binnenplanse ontheffingen en wijzigingen
- Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied Texel, vastgesteld raad juli en december 2010, nog aangevuld in december 2011 met het onderwerp bio-energie
- Vooral dié zaken regelen waarop met het bestemmingsplan daadwerkelijk invloed kan worden uitgeoefend, zoals nieuwe ontwikkelingen, functietoekenning, functiewijziging, ruimtelijke hoofdvorm van bebouwing, e.d.
- Het opnemen van voorschriften ter bescherming van bijzondere waarden van bodem, natuur, landschap en cultuurhistorie en archeologie (Gebiedsgericht), voor zover verplicht van hogerhand
- Geen zaken regelen waarvoor al doelmatige regelgeving of beheerplannen bestaan, zoals voor Natura 2000-gebieden
- Het principe van verweving van functies wordt door het hele plangebied toegepast (meervoudig ruimtegebruik), als voortzetting van het in verleden gemaakte keuzes die ook naar de toekomst toe hun consequenties hebben
- Na afronding van de taakstelling voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), zal geen omzetting van agrarische gronden naar natuur meer plaatsvinden, om zodoende de ambitie met betrekking tot behoud van 8.800 hectare areaal agrarische productiegrond (inclusief agrarisch natuurbeheer) alsmede de 4.000 hectare grasland te behalen

3.3 De bestemmingen

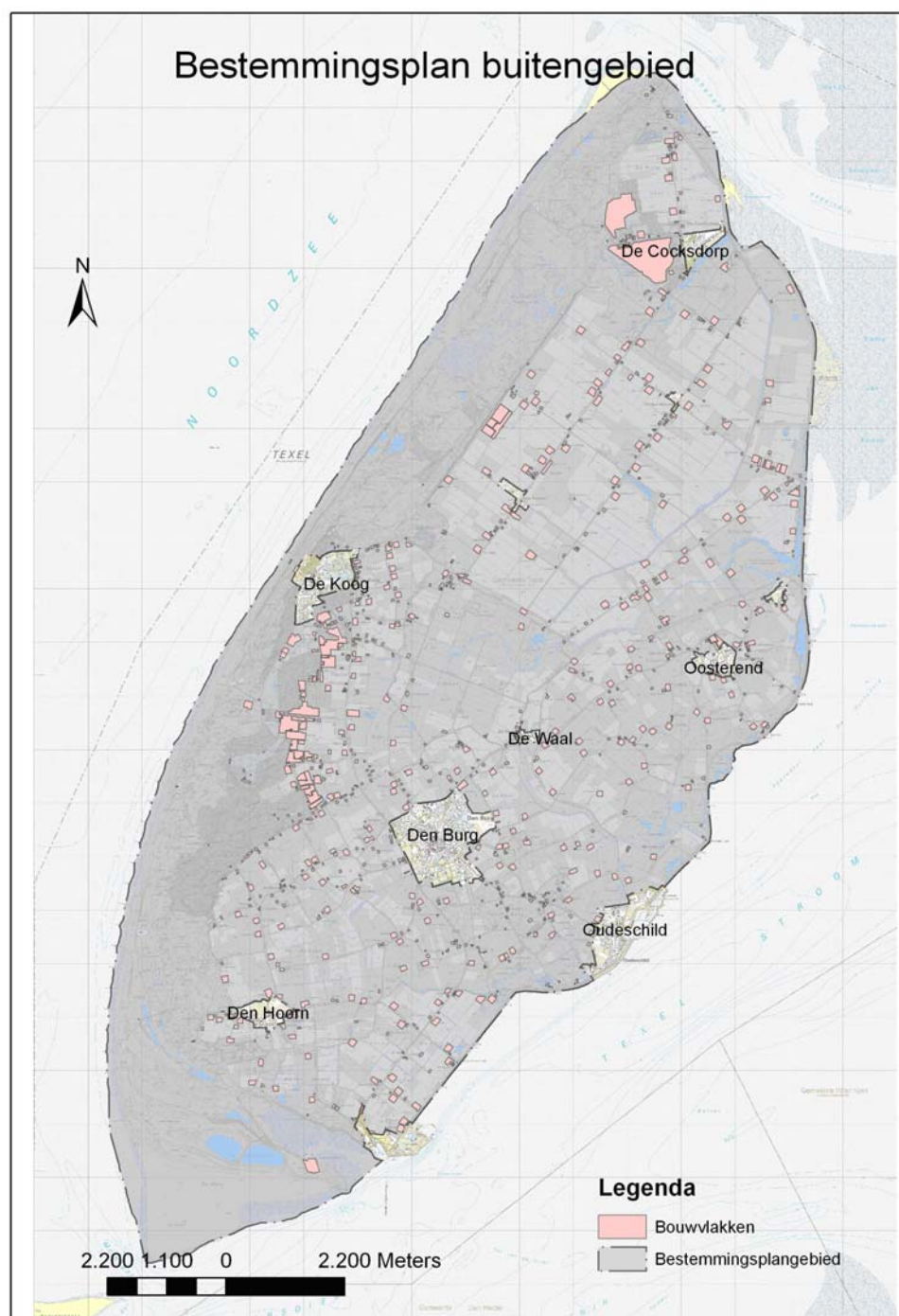
In deze paragraaf beschrijven we de hoofdlijnen van het bestemmingsplan Buitengebied Texel. We gaan hierbij met name in op de in dit MER belangrijkste onderwerpen, te weten agrarische en recreatieve bestemmingen.

De belangrijkste agrarische en recreatieve ontwikkelingen die het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied mogelijk maakt staan hieronder puntsgewijs vermeld:

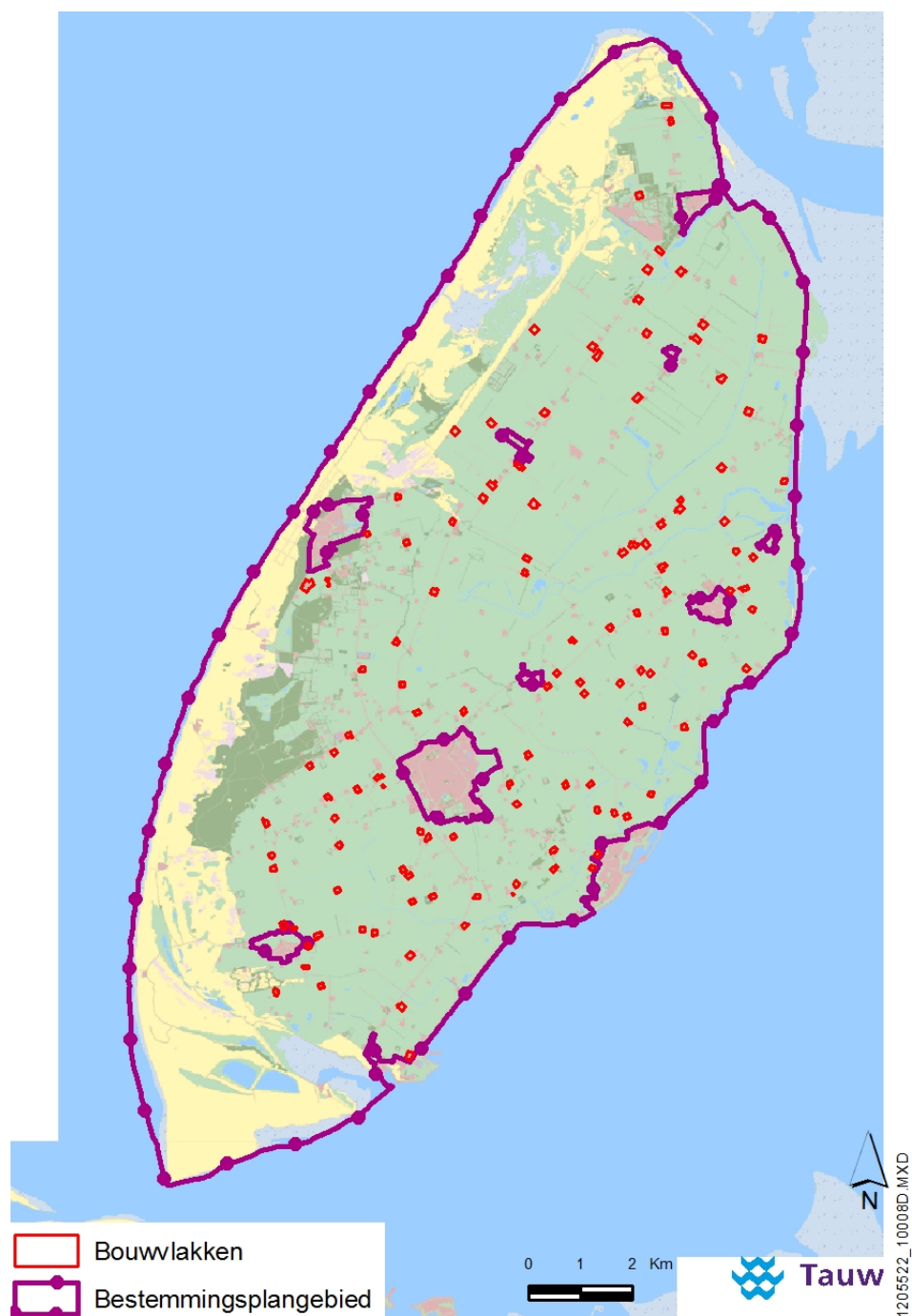
- Het handhaven van het areaal agrarische grond
- Het handhaven van de 4.000 hectare grasland (betreft convenant en staat in Nota van uitgangspunten en Structuurvisie "Texel op Koers")
- Mogelijkheden voor schaalvergroting en verbrede landbouw (met toetsing aan de beeldkwaliteit)
- In het bestemmingsplan wordt de nieuwvestiging van bedrijven niet toegestaan. De uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande bedrijven zijn bovendien beperkt.

- 1,5 hectare bouwblokgrrootte voor bedrijfsvoering in de Strand- en Zeepolders
- 1,0 hectare bouwblokgrrootte voor bedrijfsvoering in Oude land en Binnenduinrand (onder voorwaarden ook hier naar 1,5 hectare bouwblokgrrootte)
- Verplaatsing van agrarische bouwblokken is mogelijk via een binnenplanse wijziging (behoudens de gebieden de Hoge Berg, de Naal en de Kuil, Hoornder Nieuwland, Zouteland, Buitendijk en De Grie)
- Omzetting van 100 hectare landbouwgrond naar nieuwe natuur (Waal en Burg) in het kader van realisatie EHS (en die is daarmee nagenoeg afgerond)
- De Ruimte voor Ruimte regeling (in ruil voor sloop van minimaal 1.200 m² bedrijfsgebouwen mag een woning of recreatief opstal worden teruggebouwd)
- Toestaan van verschillende nevenfuncties bij Vrijkomende Agrarische Bebouwing
- In het kader van de verbrede bedrijfsontwikkeling worden als nevenfuncties bij agrarische bedrijven onder andere verblijfsrecreatie in de vormen van kamperen bij de boer, appartementen in stolpen en logies met ontbijt toegestaan (zoals ook in het vigerende bestemmingsplan mogelijk was)
- Voor het veranderen van bijvoorbeeld tentplaatsen in zomerhuizen op recreatieterreinen is geen procedure nodig (wel een melding). Het aantal slaappleatsen mag niet worden uitgebreid.
- Recreatiebedrijven zoals appartementencomplexen, hotels en groepsverblijven mogen "in elkaar veranderen" zonder procedure. Uitgangspunt hierbij is dat in pandige appartementen niet naar buiten mogen worden verplaatst. Het aantal slaappleatsen mag niet worden uitgebreid. Voor kampeertreinen geldt overigens dat deze niet om te zetten zijn in andere vormen omdat deze liggen in natuurgebieden.
- De maximale oppervlakte van zomerhuizen wordt vergroot van 70 m² naar 100 m². Ook worden de bouwhoogtes verruimd van 3m goot / 6m nokhoogte naar 3,5m goot en 8m bouwhoogte.
- Kleinschalige recreatiebedrijven kunnen gebruik maken van de zogenaamde 25 % uitbreidingsmogelijkheid (mits hier in het verleden al geen gebruik van is gemaakt). Deze regeling is nagenoeg overgenomen uit het vorige bestemmingsplan en houdt in dat een kleinschalig bedrijf het toegekende oppervlakte met 25 % mag uitbreiden als het bedrijf als geheel daarmee een kwaliteitsverbetering ondergaat. Er is wel een afbouwregeling opgenomen, conform de Nota van Uitgangpunten met 5, 7 en 10 jaar. Het betreft een regeling voor zeer kleinschalige uitbreidingen.
- Realisatie van kleine windturbines (urban windmills) zijn mogelijk op bijna alle bouwvlakken en binnen verkeersbestemmingen tot een maximale hoogte van 17,5 meter (tiphoogte) en ashoogte van 15 meter

In de onderstaande twee figuren zijn respectievelijk alle bouwvlakken en alle agrarische bouwvlakken weergegeven.

Figuur 3.1 Ligging van alle bouwvlakken binnen het plangebied

Figuur 3.2 De ligging van de agrarische bouwvlakken met vee op het eiland

3.4 Consequenties recente jurisprudentie

Zoals in het voorbericht staat aangegeven heeft de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 5 december 2012 (201109053/1/R2) inzake het bestemmingsplan Buitengebied Zelhem, gemeente Bronckhorst, gevolgen voor de praktijk inzake de manier waarop effecten van bijvoorbeeld agrarische ontwikkelingen in planm.e.r.'s gestalte krijgt, en de daaruit voortvloeiende wijze van bestemmen in bestemmingsplannen.

In dit milieueffectrapport is op basis vanuit het worstcasebeeld in eerste instantie aangetoond dat, als gebruik wordt gemaakt van de volledige groeiruimte op alle percelen, er sprake zal zijn van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de voor verzuring en eutrofiëring gevoelige habitats die met name aanwezig zijn in de duingebieden. Dit ondanks de overwegend zuidwestelijk gerichte winden. In het onderzoek in dit planMER is nog via een aantal goed gefundeerde aannames het reële ontwikkelscenario voor de landbouw bepaald en op effecten gezet terwijl de planregels in principe ruimere groeimogelijkheden toestaan. Dat in milieueffectrapporten altijd uitgegaan moet worden van de maximaal mogelijke effecten is bekend. Deze werkwijze is bij wet bepaald en dit uitgangspunt is dus gehanteerd in dit milieueffectrapport. Echter, tot voor kort werd ook geaccepteerd dat naast het in beeld brengen van dit zogenaamde 'worstcase'-scenario met realistische scenario's gewerkt kon worden omdat de maximalisatie van effecten niets te maken heeft met reële effectinschattingen. Binnen de planperiode van 10 jaar is het namelijk aantoonbaar onwaarschijnlijk, zo niet onmogelijk, dat alle geboden ontwikkelruimte voor de volle 100 % wordt benut.

Het werken aan de hand van realistische scenario's leek tot 5 december 2012 door jurisprudentie bevestigd (bestemmingsplan Buitengebied 2010 Lochem, AbRvS 22 augustus 2012, nr. 201101467/1/R2). Gelet op de eerder genoemde uitspraak inzake bestemmingsplan Buitengebied Zelhem van 5 december 2012, en later bevestigd door de uitspraak van 14 december 2012 inzake het bestemmingsplan Landbouwontwikkelingsgebied Beemte-Vaassen (201209306/2/R2), zal het werken met realistische scenario's naar alle waarschijnlijkheid juridisch bij vervolguitspraken niet meer standhouden. Omwille van een juridisch houdbaar bestemmingplan Buitengebied Texel heeft de gemeente Texel er daarom voor gekozen rekenschap te geven van de uitspraak van 5 december 2012 inzake het Buitengebiedplan Zelhem.

De gemeente heeft na advisering hieromtrent ervoor gekozen een verbale regeling in de planregels op te nemen inhoudende een bouwverbod voor stallen voor het houden van dieren. Op die manier wordt voorkomen dat uitvoering van het bestemmingsplan Buitengebied leidt tot extra stikstofemissies. Uitbreidingen van veehouderijbedrijven zullen alleen buitenplannen kunnen plaatsvinden. Dergelijke buitenplanse ontwikkelingen dienen vanzelfsprekend altijd vergezeld te gaan van de nodige milieutoetsen, waaronder de toets aan de Natuurbeschermingswet (passende beoordeling).

Door het verbod specifiek te laten zijn voor het bouwen van dierenverblijven, te gebruiken voor het houden van dieren, wordt voorkomen dat bouwmogelijkheden op bouwvlakken van bijvoorbeeld akkerbouwbedrijven en bouwmogelijkheden voor loodsen of andere bedrijfsgebouwen waar geen dieren worden gehouden geblokkeerd worden (die emitteren ten slotte geen stikstof).

3.5 Gebiedsgerichte benadering

Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van een ruimtelijk plan. Dit betekent dat de effecten op 'strategisch niveau' duidelijk moeten worden. Dit vraagt om een gebiedsgerichte benadering omdat op projectniveau de kennis over details ontbreekt. De gebiedsgerichte benadering spitst zich dan ook toe op een onderbouwde kwantificering van de emissies uit het plangebied en depositie op Natura 2000-areaal.

Om een gebiedsgericht onderzoek efficiënt in te kunnen richten is het noodzakelijk om een zekere standaardisering aan te brengen. De bronsterkte voor stikstofemissies vanuit het gebied wordt bepaald door het staltype en het aantal dieren. Het aantal dieren wordt grotendeels bepaald door de beschikbare omvang van het bouwvlak. Om het gebied te kunnen karakteriseren is een overzicht gemaakt van de relatieve bijdrage aan de emissies door de verschillende diergroepen. De navolgende tabel geeft dit emissieprofiel van het gebied weer.

Tabel 3.1 Het emissieprofiel van het plangebied (kg N/jaar)

Diergroep	Relatieve bijdrage aan de emissies	
Melkvee	56474.1	(69,5 %)
Schapen	10845.1	(13.3 %)
Varkens	5044	(6.2 %)
Vleesvee	7158.2	(8.8 %)
Pluimvee	55.085	(0.1 %)
Overig	1726	(2.1 %)

Tabel 3.2 Aantal veehouderijen in het plangebied en bijbehorende dieraantallen

	Aantal bedrijven
Melkrundvee	33
Runderen	6
Schapen	20
Paarden	11
Varkens	1
Gemengd	52

In de gebiedsgerichte modellering zijn de vier diergroepen die meer dan 90 % van het emissieprofiel vullen gebruikt om de gevoeligheid van de depositie voor gebiedsgerichte sturing te onderzoeken. De emissies van de restgroep zijn gedurende deze studie gefixeerd. Bijlage 3 beschrijft de door ons gevolgde methodiek waarbij gebruik is gemaakt van de computerapplicaties OPS³⁷ en GIS om de individuele emissiegegevens om te zetten in algemene depositiecontouren. Een en ander om het onderzoek navolgbaar te maken.

3.6 Landbouwkundige scenario's op Texel

De effecten van de landbouw zullen aan de hand van verschillende scenario's in beeld worden gebracht (zie hieronder). De overige ontwikkelingen, zoals die omtrent verbreding van de landbouw en kwaliteitsslagen binnen de recreatieve sector, zullen niet via scenario's dan wel alternatieven worden beschouwd. De recreatie op Texel heeft namelijk haar eindbeeld nagenoeg bereikt. Een ruimtelijk alternatief (spreiding of clustering etc.) is vanuit die optiek niet realistisch. Van deze ontwikkelingen zal een inschatting van de (milieu)gevolgen worden gegeven als hier maximaal op wordt ingezet.

We onderscheiden voor de veehouderijbedrijven de volgende scenario's:

- Referentiesituatie: huidige situatie + autonome ontwikkeling (inclusief genomen maatregelen AmvB Huisvesting)
- Scenario maximale ontwikkelmogelijkheden van de landbouwsector op basis van ruimtelijke groeiomogelijkheden, zonder sectorale belemmeringen in acht te nemen.
- Saldering op basis van techniek. Doel is vaststellen of binnen het plangebied voldoende salderingsruimte mag worden verwacht om de geboden agrarische ontwikkelruimte te accommoderen
- Alternatief zonering: indien de inzet van techniek onvoldoende soelaas biedt.

Verskil tussen alternatief en scenario

Scenario: dat wat de gemeente 'overkomt', er is geen actieve sturing door de gemeente, externe invloeden zoals economische of maatschappelijke ontwikkelingen zijn bepalend voor de ontwikkelingen in het plangebied.

Alternatief: daar waar keuzeruimte aanwezig is voor het gemeentebestuur, er is actieve sturing mogelijk in welke ontwikkelingen wel en niet gewenst zijn. Bijvoorbeeld de 100 meter-zone rondom de duinen van Texel.

³⁷ De afkorting van het OPS model staat voor het model Operationeel Prioritaire Stoffen. We hebben gebruik gemaakt van OPS-Pro versie 4.2.0 (ontwikkeld door PRL, RIVM en ARIS).

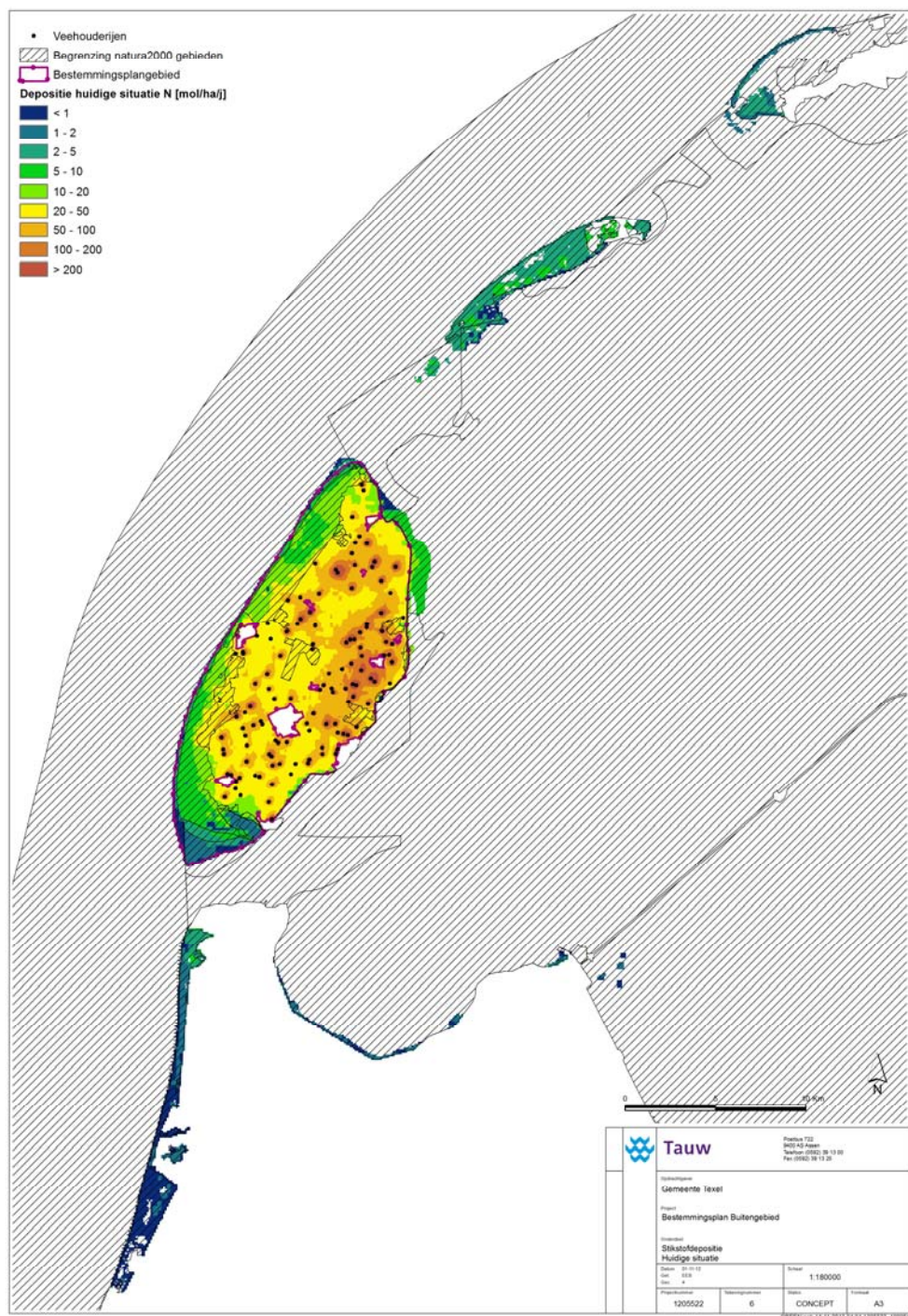
3.7 Referentiesituatie

Met dit MER wordt invulling gegeven aan de vereisten die voortvloeien uit de Natuurbeschermingswet en Wet milieubeheer. De referentiesituaties die gehanteerd worden voor de effectbeschouwingen zijn echter voor beide kaders verschillend.

3.7.1 Referentie vanuit de Natuurbeschermingswet (Nbw 1998)

Vanuit de directe en indirecte kaders die worden gesteld vanuit de Natuurbeschermingswet wordt de voorgenomen activiteit vergeleken met het 'huidig gebruik'. De basis voor de bepaling van het huidige gebruik in dit MER zijn de vergunningen geweest zoals die staan geregistreerd in de gemeentelijke administratie. Deze is wel gecorrigeerd naar de feitelijke situatie, gebruik makend van de gebiedskennis zoals die bij de gemeente beschikbaar is.

Ook zijn er correcties doorgevoerd op de bedrijfsvoering van de overige inrichtingen. Daarmee is bewerkstelligd dat deze referentiesituatie zo goed als mogelijk overeenkomt met de definitie van 'huidig gebruik' zoals die voortkomt uit de Natuurbeschermingswet. In eerste instantie zijn de bouwvlakken uit het bestemmingsplan overgenomen. Aan elk van deze bouwvlakken is een emissiepunt gekoppeld. In bijlage 4 wordt toegelicht op welke wijze de emissies zijn vertaald naar individuele en gebiedseigen depositiekarakteristieken. Het resultaat van deze gebiedsgerichte modellering is weergegeven in de onderstaande figuur.

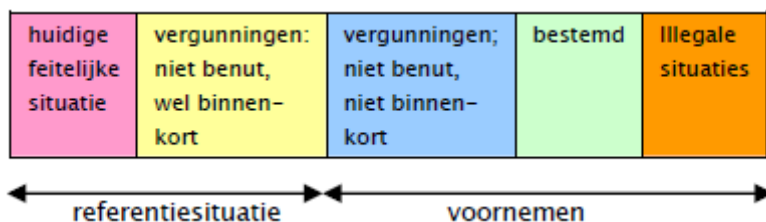
Figuur 3.3 Resultaten van de gebiedsgerichte modelleringen van het huidige gebruik (nul-scenario)

3.7.2 Referentie vanuit de Wet milieubeheer (Wm)

Vanuit de eisen die de Wet milieubeheer aan een MER stelt wordt de voorgenomen activiteit vergeleken met de referentiesituatie (huidige situatie + de autonome ontwikkeling). Daarvoor geldt dat in eerste instantie de huidige situatie in het referentiejaar beschreven moet worden en vervolgens de te verwachte autonome ontwikkelingen. Het gaat om de ontwikkelingen die voortkomen uit autonoom (reeds vastgesteld) beleid.

De referentiesituatie bestaat uit:³⁸

- de huidige feitelijke situatie: alle vergunde activiteiten die zijn gerealiseerd, uitgezonderd illegale activiteiten;
- de toekomstig zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied: dit zijn bestemde en vergunde activiteiten die zeker binnenkort ingevuld worden;
- generieke, planoverstijgende ontwikkelingen, zoals normen die voortvloeien uit het Besluit Huisvesting (voor veehouderij) of het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit.

Figuur 3.4 Referentiesituatie en voornemen schematisch (bron Factsheet Referentiesituatie in MER voor bestemmingsplannen, Commissie voor de m.e.r., 29 mei 2012)

Vanuit ruimtelijk oogpunt zijn er geen relevante autonome ontwikkelingen waar rekening mee gehouden moet worden. Vanuit de sectorale wetgeving is die er wel. Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij van 8 december 2005 (verder afgekort als Besluit huisvesting) is voor het grootste deel verantwoordelijk voor de autonome ontwikkeling waar in dit MER rekening mee wordt gehouden. Dit Besluit schrijft namelijk voor dat de ammoniakemissies voor drie hoofdcategorieën dieren uiterlijk in 2013³⁹ aan de grenswaarden uit het Besluit moeten voldoen. Voor rundvee, varkens en kippen zijn daartoe een aantal emissiegrenswaarden vastgesteld, zonder dat is voorgeschreven met welke middelen deze grenswaarden gehaald dienen te worden.

Met dit Besluit wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het Besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissiearme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissiearm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden.

³⁸ Bron van deze opsomming is de Factsheet Referentiesituatie in MER voor bestemmingsplan van de Commissie voor de m.e.r. van 29 mei 2012.

³⁹ Daarmee wordt voor deze ontwikkeling voldaan aan de randvoorwaarde dat het aannemelijk is dat ze plaats zal hebben binnen de periode van 10 jaar die geldt als "houdbaarheidstermijn" voor bestemmingsplannen

Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden. Voor de melkrundveehouderij heeft dit in de praktijk geen verstrekkende consequenties omdat de grenswaarde overeenkomt met de huidige bedrijfsvoering. Voor de intensieve veehouderij kan het als autonome ontwikkeling consequenties hebben voor de sector.

Bij het vaststellen van de autonome ontwikkeling is hiermee rekening gehouden in de gebiedsgerichte modellen die zijn gebruikt. De depositie neemt iets af ten opzichte van de huidige situatie. Dit is het resultaat van de emissiebeperkende maatregelen die vanuit het Besluit huisvesting genomen zullen moeten worden.

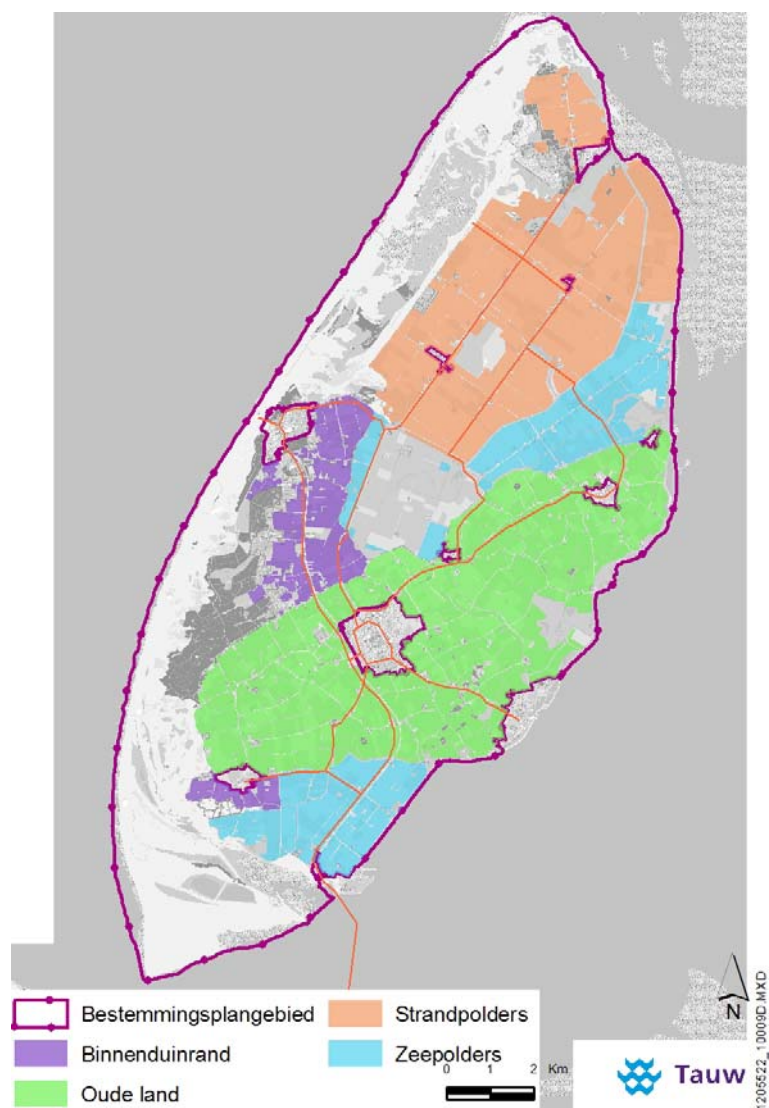
3.8 Scenario maximale ontwikkelmogelijkheden landbouwsector

Vervolgens is vastgesteld wat het maximaal mogelijke effect kan zijn vanuit het plangebied ('worstcase'). Dit is een verplichte stap in de m.e.r.-procedure voor bestemmingsplannen buitengebied⁴⁰. De algemene uitgangspunten in het gebiedsgerichte onderzoek naar de worstcase effecten van eutrofiëring en verzuring op de Natura 2000-gebieden:

- Het uitbreiden van de bouwvlakken tot 1,5 ha binnen de Strand- en Zeepolders
- Het opvullen van bestaande bouwvlakken in de rest van het plangebied (Oude land en binnenduinrand) en onder voorwaarden via de wijzigingsbevoegdheid naar 1,5 ha
- Geen verdergaande inzet van emissiebeperkende maatregelen ten opzichte van autonome ontwikkelingen

Zie voor de zones binnen het plangebied onderstaande figuur:

⁴⁰ Bron: Factsheet Maximale mogelijkheden bestemmingsplan buitengebied & m.e.r., Commissie voor de m.e.r., 29 mei 2012.

Figuur 3.5 Zoning binnen het plangebied

Op basis van bovenstaande is de maximale groei van de sector vastgesteld die de gemeente voornemens is binnen het plan mogelijk te maken. Het tweede vertrekpunt voor dit scenario is dat er geen verdergaande emissiebeperkende maatregelen zijn ingezet dan zoals die op basis van het Besluit huisvesting al zijn verwerkt. Aanneمة ten behoeve van de gebiedsgerichte modellering is daarom geweest dat het aantal dieren, en dus de emissies, rechtevenredig toenemen met de toename van het bebouwd oppervlak. Het verschil met de autonome ontwikkeling is dus het aantal dieren dat wordt gehouden. De emissie per dier is gelijk gehouden.

Na het worstcase scenario op deze manier in te richten is een gebiedsdepositie berekend: de depositie op de Natura 2000-gebieden vanuit het plangebied. Deze geldt als de maximale toename van de depositie die op basis van het opvullen van de planologische ruimte zou kunnen worden bereikt, zonder rekening te houden met andere krachten die op de landbouwsector inwerken.

In het onderstaand kader wordt geschetst welke krachten van invloed kunnen zijn. Bij de verdere ontwikkeling van scenario's en bij de beoordeling hiervan, is daar rekening mee gehouden.

Ontwikkellijnen vanuit het worstcase scenario

De totale ontwikkelruimte die het plan biedt aan de individuele percelen is vanuit ruimtelijk perspectief aanvaardbaar en inpasbaar. Stallen van 1,5 hectare passen op de plaatsen waar deze worden mogelijk gemaakt, als ook aan alle randvoorwaarden die het plan opneemt wordt voldaan.

Voor alle veehouderijen in het gebied geldt dat ontwikkelingen alleen mogelijk zijn als kan worden aangetoond dat er geen netto toename is van de bijdrage op de verzuring en eutrofiering in de voor verzuring gevoelige habitats (duinen) in omliggend Natura 2000-gebied. In Noord-Holland geldt geen gericht salderingsbeleid maar op basis van jurisprudentie kunnen individuele plannen gebruik maken van de kaders voor externe saldering die daarin worden aangereikt.

Voor de grondgebonden melkveehouderij geldt dat er in de huidige situatie sprake is van een lage veebezetting van minder dan 2 melkkoeien per hectare. Ook als het aantal schapen in de beschouwing wordt meegenomen blijkt dat het eiland nog niet "vol" is met grazers. Uitbreiding van dat deel van de agrarische sector behoort nog tot de

3.9 Dynamiek in de sector

Het is niet realistisch dat alle bestaande veehouderijen gedurende de planperiode zullen blijven bestaan. Dit is geen redelijke veronderstelling omdat er al lang sprake is van een trend dat elk jaar ongeveer 5 à 6 % van de boeren er mee stopt. Gedurende een planperiode van 10 jaar zou dat betekenen dat bijna de helft van de bedrijven niet langer operationeel is. Echter, het is redelijk om rekening te houden met het fenomeen dat niet levensvatbare bedrijven vaak een overgangsfase meemaken waarin de bedrijfsactiviteiten wel worden voortgezet, maar er van groei geen sprake meer is. Een populatie kenmerkt zich dus door een deel stoppers, een deel blijvers en een deel groeiers.

Tabel 3.3 Trend aantal landbouwbedrijven (bron: CBS Statline, Landbouw; gewassen, dieren en grondgebruik naar hoofdbedrijfstype, regio, gewijzigd op 15 november 2012⁴¹)

Aantal landbouwbedrijven	2000	2005	2010	2011	2012 ⁴²
Graasdierbedrijven	45102	40387	38024	37041	36682
Hokdierbedrijven	10444	7760	6479	6107	5661
Veeteeltcombinaties	3069	1876	1072	942	819
Gewas/veecombinaties	3185	2294	1859	1794	1677
Alle bedrijfstypen	97389	81750	72324	70392	68810

Er bestaat een redelijk goed beeld van de te verwachten dynamiek binnen de sector. De dierenaantallen op Texel zijn de afgelopen 10 jaar stabiel. Er zijn voldoende redenen om aan te nemen dat binnen de planperiode, elk jaar ongeveer 5 % van de agrarische bedrijven zal stoppen. Dit lijkt veel maar is toch een redelijke aanname vergeleken met andere delen van Nederland waar soms al sprake is van 6 %.

Het landgebruik op Texel is redelijk in evenwicht met de bevolking en de mogelijkheden die het land biedt. Het aantal bedrijven met grootschalige uitbreidingsplannen is dan ook beperkt, althans, in vergelijking tot andere delen van Nederland. Er is voldoende reden om aan te nemen dat het aandeel groeiers in de populatie (bedrijven waarvan het te verwachten is dat ze binnen de looptijd van het bestemmingsplan gaan groeien) niet meer zal zijn dan circa 10 %.

3.10 Onderzoek naar het effect van de inzet van BBT++

Op basis van de boven beschreven te verwachten dynamiek binnen de agrarische sector is onderzocht wat het effect zou zijn van het toepassen van BBT++ (Best Beschikbare Technieken) bij de nieuw te bouwen stallen. Binnen de intensieve veehouderij wordt al uitgegaan van technische maatregelen die een reductie van 70 % tot 85 % bewerkstellingen.

⁴¹ [http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=80783NED&D1=0&D2=a&D3=0&D4=0,5,\(I-2\),\(I-1\),I&HD=121202-1131&HDR=G2,G3&STB=T,G1](http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=80783NED&D1=0&D2=a&D3=0&D4=0,5,(I-2),(I-1),I&HD=121202-1131&HDR=G2,G3&STB=T,G1)

⁴² De status van de cijfers van 2012 is voorlopig. De overige cijfers zijn definitief.

In de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) is 70 % reductie vooralsnog de minst vergaande nageschakelde techniek. Op Texel is echter slechts sprake van 1 grootschalige intensieve veehouderij.

Via het toepassen van BBT-maatregelen op bestaande grondgebonden veehouderijen lijkt er nog wel ruimte voor ontwikkelingen, bijvoorbeeld door het aanpassen van de voeding⁴³ (nutriëntenmanagement). Binnen melkrundveehouderijen is via deze lijn tussen de 20 en 40 % emissiereductie haalbaar. Dit is het percentage waar de sector van uitgaat in het kader van bijvoorbeeld de besluitvormingsprocessen rondom de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Deze maatregelen zijn in een eerste BBT-scenario doorgerekend.

Ook is er ruimte te halen door emissiearme stallen te bouwen. In de grondgebonden veehouderij richt saldering zich in eerste instantie op nieuw te bouwen stallen. Om de werking van het salderingsmechanisme te kunnen simuleren zijn in het gebruikte GIS-model de bouwvlakken gesplitst. Dat heeft het mogelijk gemaakt de emissies uit de bestaande stallen te fixeren op de autonome ontwikkelingen vanuit het Besluit huisvesting. In een tweede BBT-scenario is het effect van de bouw van dergelijke stallen doorgerekend.

Omdat in deze twee scenario's ook de voorzienbare bedrijfsontwikkelingen zijn verdisconteerd geven de uitkomsten van de berekeningen inzicht in de vraag of stoppende bedrijven binnen de gemeente voldoende salderingsruimte bieden om de groeiruimte die het bestemmingsplan mogelijk maakt ook te benutten.

3.11 Nader onderzoek

In de gebiedsgerichte modellering, rekening houdend met de te verwachten dynamiek op lokaal niveau, wordt de meeste ontwikkelkracht toegekend aan de grootste bedrijven. Als deze uitbreiden kan dat lokaal zorgen voor een piekbelasting op een in de buurt gelegen kwalificerende habitat binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Een dergelijke piekbelasting is een ongewenst effect omdat als gevolg daarvan mogelijk de instandhoudingsdoelstellingen niet worden bereikt. Mochten de rekenuitkomsten daar toe aanleiding geven zal er nader onderzoek worden uitgevoerd om vast te stellen of er aanleiding is een aanvullende lokale zonering in het plan op te nemen.

⁴³ Deze laatste maatregel staat bekend als 'het voerspoor'

4 Effecten op natuur

Belangrijk onderwerp van dit milieueffectrapport is het aspect natuur. Inzichtelijk is gemaakt of door ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan significant negatieve effecten kunnen optreden op relevante natuurwaarden. Belangrijk is daarbij ook of eventuele effecten een probleem kunnen vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in het licht van natuurwetgeving, zoals de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998. Dit hoofdstuk gaat in op de effecten op natuurwaarden.

De toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden betreft een Passende Beoordeling zoals bedoeld in artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998. Daarbij is onder meer ruime aandacht besteed aan uitbreidingsmogelijkheden van agrarische bouwvlakken in relatie tot de milieukwaliteit binnen het Natura 2000-areaal (met name ammoniakdepositie).

Bij de Natura 2000-gebieden op en rond Texel is een onderscheid te maken tussen de Duinen van Texel aan de ene kant en Lage Land Texel, de Waddenzee en Noordzeekustzone aan de andere kant. Alleen de duinen zijn gevoelig voor stikstof. Deze verschillen in stikstofgevoeligheid komen terug in dit hoofdstuk.

4.1 Beoordelingskader

Het beoordelingskader bestaat uit verschillende criteria die beoordeeld worden aan de hand van de te verwachten effecten. In onderstaande tabel wordt de wijze van beoordeling per criterium aangegeven, waarbij zoveel mogelijk is aangesloten bij beleid en wetgeving met betrekking tot natuur.

Tabel 4.1 Beoordelingscriteria Natuur

Natuur		
Aspect	Criterium	Beoordeling
Flora- en faunawet, biodiversiteit	Effecten op zwaarder beschermde soorten, mogelijkheid overtreding verbodsbepalingen door mogelijk gemaakte ontwikkelingen	
Provinciaal beschermde natuurgebieden (waaronder EHS en Weidevogelgebieden)	Effecten op wezenlijke waarden en kenmerken door mogelijk gemaakte ontwikkelingen	Uitvoerbaarheid bestemmingsplan vanuit wettelijke kaders
Natura 2000, beschermde natuurmonumenten	Effecten op instandhoudingsdoelen en 'oude doelen' door mogelijk gemaakte ontwikkelingen	

Naast effectbeoordeling op basis van gekwantificeerd onderzoek, heeft effectbeoordeling plaatsgevonden op basis van deskundigenoordelen. Achtereenvolgens komen aan bod effecten op Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten, beschermde soorten en biodiversiteit, effecten op de EHS en effecten op de nabijgelegen weidevogelgebieden. Doel van het planMER is een zodanige indicatie van te verwachten effecten te verschaffen dat het natuurlijk milieu een volwaardige plek krijgt in het planvormingsproces en dat voldoende zicht wordt geboden op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

In onderstaande tabel 4.2 zijn de verschillende ontwikkelingen opgenomen die het bestemmingsplan mogelijk maakt en waarvan de effecten getoetst zijn.

Tabel 4.2 Ontwikkelingen mogelijk gemaakt in het bestemmingsplan die getoetst zijn aan de verschillende relevante wetgeving

Ontwikkeling	Wetgeving (een 'x' betekent dat hieraan is getoetst)			
	FF-wet	EHS	Weidevogels	Nbw 1998
Ruimte voor Ruimte-regeling waarbij het oppervlak van minimaal 1200 m ² aan bedrijfsgebouwen mag worden ingezet ter realisatie van een woning of recreatieve opstal		x		
Uitbreiding bouwvlakgrootte voor intensivering en verbreding van bedrijfsvoering	x	x	x	x
Toestaan recreatieve nevenfuncties van agrarische bedrijven: kamperen bij de boer, appartementen in stolpen en logies met ontbijt		x	x	x
Vergroting maximale oppervlakte zomerhuizen		x		
Realisatie van kleine windturbines op bouwvlakken en binnen verkeersbestemmingen tot een maximale hoogte van 17,5 m, mits bestemmingsvlak niet grenst aan of onderdeel is van bestemming 'natuur', 'bos' of 'natuurskulptuur'	x	x	x	x
Maximale aantal slaapplekken tot 45.000 op termijn. Momenteel zijn ongeveer 43.000 slaapplekken 'uitgegeven'. ⁴⁴		x	x	x
Realisatie van biovergistingsinstallaties		x		x
Starten paardenhouderij als nevenactiviteit inclusief aanleg paardrijbak en bouwwerken			x	
Wijzigen ligging en grootte erf			x	
Aanleggen zonneakker			x	
Opslag van mest buiten het bouwvlak en erf			x	

⁴⁴ Bron: Slaapplekkenadministratie, gemeente Texel

4.2 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Texel is een natuurrijk eiland. Aan de westrand van de gemeente liggen de duingebieden op de grens met de Noordzee. Naar het oosten toe, 'achter' de duinen, bevinden zich in gebruik genomen kwelders, in het oosten grenzend aan de Waddenzee. In de polders achter de duinen zijn kreekrestanten zichtbaar. Voor een uitgebreide beschrijving van de verschillende landschapstypen wordt verwezen naar paragraaf 5.3. In die paragraaf is ook een kaart opgenomen met de hieronder genoemde landschapstypen, namelijk figuur 5.1. Hieronder wordt verder kort aangegeven welke natuur er is.

Duinen

De duinen zijn zeer afwisselend van landschap. Ze vormen een belangrijk natuurgebied voor verschillende zeldzame en/of beschermde planten en dieren. Vanwege deze soortenrijkdom en het afwisselende landschap zijn de duinen tot een Nationaal Park benoemd.

Binnenduinrand

Aan de Binnenduinrand aan de zuidzijde staat het grootste areaal bos.

Buitendijks land (kwelders)

Aan de noordzijde van het Noordzeestrand is een slufte aanwezig. Aan de zuidzijde bevindt zich de Hors, een actief strandgebied waar grootschalige dynamische landschapsvormende processen zich afspelen, zoals het afsnoeren van primaire duinvaleien en het ontstaan van nieuwe strandvlaktes en embrionale duinen. De Hors is ook gedeeltelijk een militair oefenterrein.

Het Oude Land

In het zuiden van de gemeente, nabij Den Burg komt keileem aan de oppervlakte, het vormt een kleine heuvel (de Hoge Berg). Poelen en tuinwallen (erfscheidingen in de vorm van aarden wallen) zijn karakteristiek voor Texel en vormen een kleinschaliger landschap. Op het Oude Land zijn de percelen minder rechthoekig en de wegen minder recht dan elders.

Strand- en Zeepolders

De polders zijn vlak en veelal in agrarisch gebruik. De polders bestaan uit oude(re) polders ('Oude Land' / Prins Hendrik polder) en relatief nieuwe polders in het noordwesten ('Strand- en Zeepolders'). Het polderlandschap is een open landschap met bij de kreekrestanten vaak rietmoerassen of -kragen en (schraal)graslanden en verspreid staand enkele kleine bosschages en/of singels. Zowel de bosschages als de kreekrestanten vormen belangrijk habitat voor planten en dieren.

Diversiteit in planten en dieren

De afwisseling van het kleinschaliger landschap op het Oude Land en het grootschaliger landschap in de Strand- en Zeepolders zorgt voor veel diversiteit in habitat en in diversiteit in planten en dieren.

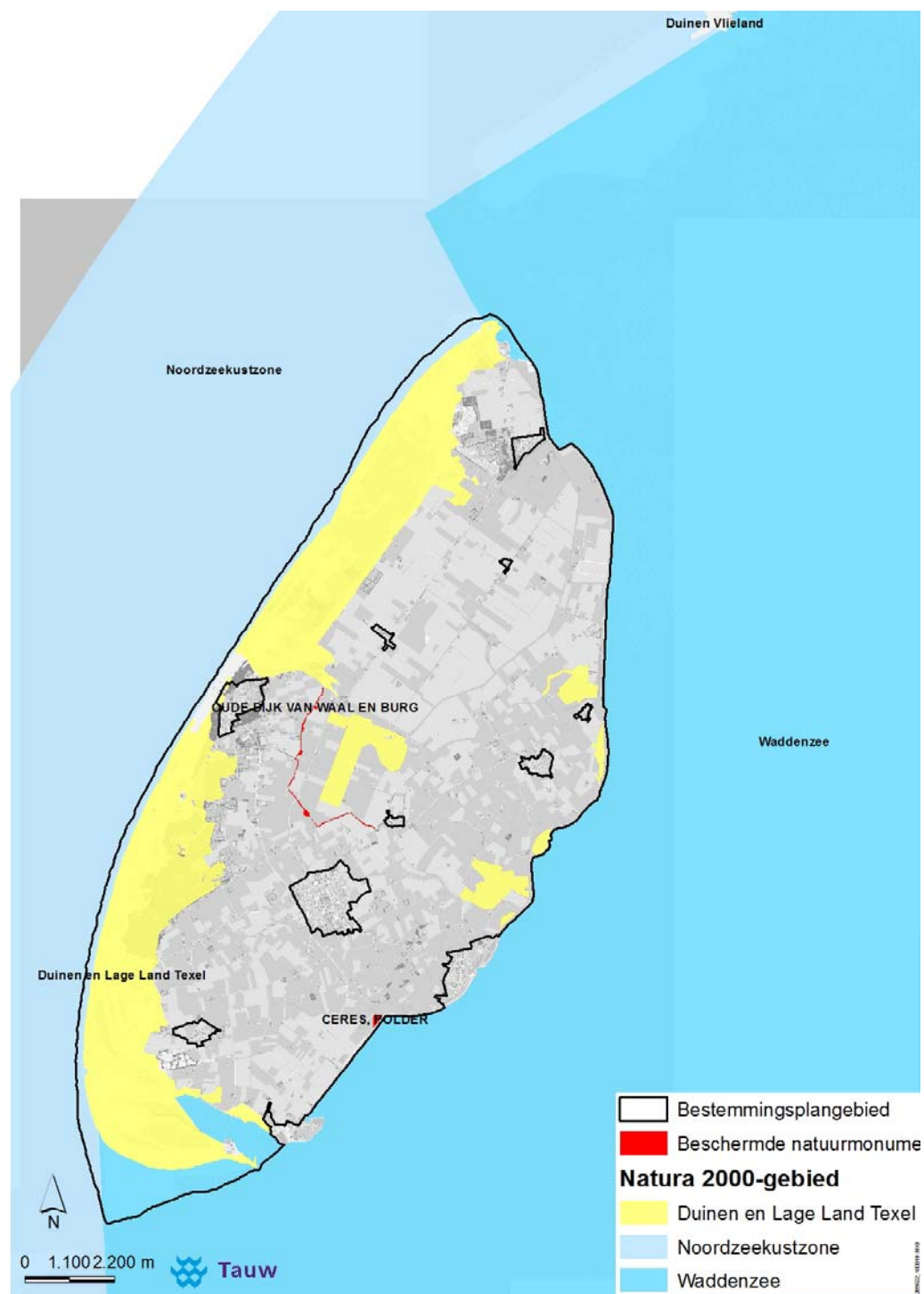
De open polders bieden leefgebied voor verschillende (weide)vogels en ganzen. In de polders liggen ook verschillende typen natte (schraal)graslanden. Omgeven door zee speelt het eiland een rol als hoogwatervluchtplaats en rust (en foerageer)gebied voor tal van aan water en zee gebonden vogels. Zelfs in de intensief gebruikte agrarische landschappen zijn relatief veel elementen aanwezig, zoals wegbermen en dijken, die opmerkelijke natuurwaarden herbergen. Zo herbergen zij soortenrijke graslandvegetaties met bijvoorbeeld zeldzame planten en paddenstoelen.

Buiten de kernen De Koog, Oudeschild, Den Burg, Oosterend, Den Hoorn en De Cocksdorp staat de bebouwing (meestal boerderijen) verspreid in het landschap met als (subkernen) kleine buurtschappen. Recreatieterreinen en/of vakantieparken liggen met name aan de westzijde nabij de duinen in recreatieconcentratiegebieden: ten zuiden van De Koog (verschillende kleinere recreatieparken), ten (zuid)westen van Den Hoorn (o.a. camping Loodsmansduin) en ten zuidwesten van De Cocksdorp (o.a. verblijfsrecreatieterreinen Sluftervallei en De Krim).

Beschermde natuurgebieden

Binnen en grenzend aan het plangebied liggen verschillende Natura 2000-gebieden en (voormalige) Beschermde natuurmonumenten (figuur 4.1). Alle Natura 2000-gebieden vallen onder de EHS op Texel (figuur 4.1 en 4.3).

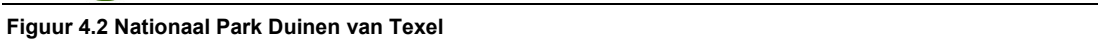
Het Nationaal Park Texel bestaat uit de duinen van de zuidpunt tot en met de noordpunt van het eiland en beslaat daarmee een groot deel van het Natura 2000-gebied Duinen en Lage Land Texel (figuur 4.2).

Figuur 4.1 Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten

De voorgaand genoemde gebieden en elementen met hun actuele waarden (onder andere soorten planten en dieren) vormen samen de drager van het ecologisch potentieel binnen de gemeente.

De voorkomende natuurwaarden zijn vertaald naar het bestemmingsplan. De Natura 2000-gebieden en Beschermdenatuurmonumenten zijn overwegend als 'natuur' of 'bos' bestemd met bijbehorend regime. De EHS is grotendeels als 'natuur' en 'agrarisch' bestemd. Daarnaast zijn bosschages, singels, kreekrestanten en (grotere) poelen buiten Natura 2000-gebied veelal ook bestemd als 'natuur' of 'bos'.

4.2.1 Natura 2000-gebieden en instandhoudingsdoelen

In figuur 4.1 is te zien dat in en om het plangebied de definitief aangewezen Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone, Duinen en Lage Land Texel en Waddenzee zijn gelegen. Voormalige beschermde natuur- en staatsmonumenten Hanenplas I en II, Korverskooi, Waddenzee I en II, Schorren van de Eendracht en Vlake van Kerken zijn onderdeel geworden van de Natura 2000-gebieden bij de definitieve aanwijzing.

Polder Ceres en Waal- en Burgerdijkje (Oude Dijk van Waal en Burg) zijn Beschermde natuurmonumenten die buiten de genoemde Natura 2000-gebieden liggen en als Beschermde natuurmonument bestaan.

Een negatief effect op habitattypen en -soorten met een instandhoudingsdoel in deze Natura 2000-gebieden of met doelstellingen in de Beschermde natuurmonumenten kan door de nabijheid van deze gebieden bij het plangebied niet op voorhand worden uitgesloten.

Natura 2000-gebied Noordzeekustzone

Het zandige kustgebied langs de Noordzee bestaat uit kustwateren, ondiepten, enkele zandbanken (o.a. Noorderhaaks) en de stranden van noordelijk Noord-Holland en de Waddeneilanden. De kustwateren bestaan uit permanent met zeewater overstroomde zandbanken die maximaal 20 meter diep liggen. Op het land komen plaatselijk “groene stranden” voor.⁴⁵ Met groene stranden worden strandvlakten bedoeld waar zich kwelders beginnen te vormen. Hier kunnen zich de eerste plantensoorten vestigen die ook wel op de ‘traditionele’ kwelders voorkomen. Dit eerste stadium wordt ook wel ‘groen strand’ genoemd. Bij Texel zijn aan de westkant voornamelijk permanent overstroomde zandbanken van belang.

Kwalificerende habitattypen

De kwalificerende habitattypen zijn habitattypen behorende bij een duinsysteem, vanaf de strandvlakte tot de Binnenduintrand. Voor het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone zijn dit: permanente overstroomde zandbanken (H1110A), slik- en zandplaten (H1140B), zilte pionier begroeiingen (H1310A), zilte pionier begroeiing (H1310B), schorren en zilte graslanden (H1330A), embryonale duinen (H2110), en vochtige duinvalleien (H2190B). Voor de tabellen met instandhoudingsdoelen, zie bijlage 6.

Kwalificerende habitatrichtlijnsoorten

De kwalificerende habitatrichtlijnsoorten zijn soorten van ondiepe zee (de vissen), duingebied (Nauwe korfslak) en zandplaten in open zee (de zeehonden). In bijlage 6 worden de doelen en de landelijke staat van instandhouding weergegeven.

Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten

De kwalificerende vogelrichtlijnsoorten zijn watervogels, kustbroedvogels en vogels van (ondiepe en diepere) kustwateren of gebieden. In bijlage 6 zijn tabellen opgenomen met de doelen en de landelijke staat van instandhouding weer.

⁴⁵ Bron: Ministerie van LNV, 2008a

Natura 2000-gebied Duinen en Lage Land Texel

Het deelgebied Duinen Texel is een uitgestrekt duingebied met in het noorden een opening met slik- en zandplaten met jonge kweldervegetaties en aansluitend een kweldergebied (De Slufter). Het noordelijke en zuidelijke deel behoorden oorspronkelijk tot twee verschillende eilanden: Eierland en het oorspronkelijke Texel. Ten westen van de stuifdijk die sinds 1629 de voormalige eilanden verbindt, ligt een oude strandvlakte met een reeks grote valleien. Het deel ten noorden van De Slufter (Eierlandsche duinen) omvat oude duinen met graslanden en heiden; het zuidelijke deel is meer gevarieerd met zowel oude als jonge duingebieden. In het gebied is een grote diversiteit aan duinvalleien aanwezig, die verschillen in de mate van infiltratie dan wel kwel. Ook bevinden zich er enkele relatief grote duinplassen zoals De Muy en De Geul. In de Westerduinen zijn naald- en loofbossen aanwezig. Aan de zuidkant ligt een grote zandplaat, de Hors, die grotendeels deel uitmaakt van het Natura 2000-gebied Waddenzee, en deels van het Natura 2000-gebied Duinen en Lage Land Texel (de plaat maakt deel uit van het voormalig Beschermd natuurmonument Waddenzee II).

Binnen de begrenzing van het gebied vallen ook de voormalige Beschermden natuurmonumenten Hanenplas (I en II) en de Korverskooi. De Hanenplas bestaat uit lage duinen, duinvalleien, duingraslanden, struwelen en ruigten. In de voormalige kwelder ontstonden in de 17e eeuw lage stuifduinen, waarvan het Nollenterrein een van de weinige overblijfselen is. De Korverskooi is een eendenkooi bestaande uit een grote afwisseling van terreintypen op een kleine oppervlakte, met een kooibos en daaromheen duinen, valleien en graslanden.

Daarnaast behoren ook enkele poldergebieden in het Lage Land van Texel en brakke terreinen langs de waddijk tot het gebied. Dit betreft respectievelijk kreekrestanten met omliggende rietkragen, moerassen en graslanden en plasjes met brakke graslanden ontstaan door dijkafsnijding.⁴⁶

Het Natura 2000-gebied Duinen en Lage Land Texel is definitief aangewezen als Natura 2000-gebied vanwege de aanwezigheid van diverse kwalificerende habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten (voor de tabellen zie bijlage 6). Naast de hier beschreven instandhoudingsdoelen maken de waarden van de Beschermden natuurmonumenten onderdeel uit van de beschermde natuurwaarden. Deze vallen vrijwel geheel samen met de instandhoudingsdoelen. Voor het voormalig Beschermd natuurmonument Hanenplas II wordt ook 'natuurschoon' genoemd in het aanwijzingsbesluit [Ministerie van LNV, 1995 en 1996], vanwege de gaafheid van het landschap en afwisseling van terreintypen.

Kwalificerende habitattypen

De kwalificerende habitattypen zijn habitattypen behorende bij een duinsysteem, vanaf de strandvlakte tot de Binnenduintrand.

⁴⁶ Bron: Ministerie van LNV, 2008b

Voor het Natura 2000-gebied Duinen en Lage Land Texel zijn dit: slik- en zandplaten (H1140A), zilte pionier begroeiingen (H1310A), zilte pionier begroeiing (H1310B), schorren en zilte graslanden (H1330A en H1330B), embryonale duinen (H2110), witte duinen (H2120), Grijze Duinen (H2130A, H2130B en H2130C), duinheiden (H2140A, H2140B en H2150), duindoorn struwelen (H2160), kruipwilgstruweel (H2170), vochtige duinvalleien (H2190B, H2190C en H2190D) en galigaanmoerassen (H7210). Voor de tabellen met instandhoudingsdoelen, zie bijlage 6.

Kwalificerende habitatrichtlijnsoorten

De kwalificerende habitatrichtlijnsoorten zijn soorten van vochtige duinvalleien en moerassen, namelijk de Noordse woelmuis en groenknolorchis. In bijlage 6 worden de doelen en de landelijke staat van instandhouding gegeven.

Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten

De kwalificerende vogelrichtlijnsoorten zijn watervogels, kustbroedvogels en vogels van (ondiepe) kustwateren of gebieden. Het gaat om roerdomp, lepelaar, eider, bruine kiekendief, blauwe kiekendief, kluut, bontbekplevier, kleine mantelmeeuw, dwergster, velduil, roodborsttapuit en tapuit. In bijlage 6 staat een tabel met de doelen en de landelijke staat van instandhouding.

Natura 2000-gebied Waddenzee

De Waddenzee is aangewezen als Natura 2000-gebied vanwege de aanwezigheid van de onderstaande kwalificerende habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en vogelrichtlijnsoorten.

De Nederlandse Waddenzee is onderdeel van het internationale waddengebied dat zich uitstrekt van Den Helder tot Esbjerg (Denemarken). Het is een natuurlijk en dynamisch zoutwatergetijdengebied dat bestaat uit een complex van diepe geulen en ondiep water met zand- en slibbanken, waarvan grote delen bij eb droog vallen. Deze banken worden doorsneden door een fijn vertakt stelsel van geulen. Langs het vasteland en op de eilanden liggen verspreid kweldergebieden, die door grote verschillen in vocht- en zoutgehalte bijdragen aan een zeer diverse flora en vegetatie. De kwelders langs de vastelandskust zijn tot stand gekomen door menselijk ingrijpen in de kwelderbodem. Op de overgang van de hoge, groene kwelders en de lager gelegen, nattere landaanwinningskwelders ligt een natuurlijke afslagrand, de zogenaamde kwelderklif. De kwelders op de Waddeneilanden hebben een natuurlijke geomorfologie, met geleidelijke hoogtegradiënten, meanderende kwelderkreken en afwisseling in de mate van natuurlijke drainage. De bodem is over het algemeen zandig, mede door de invloed van stuivend zand uit de nabijgelegen duingebieden. De geleidelijke overgangen van het wad richting duin leveren een grote biodiversiteit op. Enkele voorbeelden hiervan zijn de Boschplaat op Terschelling, Nieuwlandsreid (Zoute Weide) op Ameland en de Oosterkwelder op Schiermonnikoog. Er is een nagenoeg ongestoorde hydrodynamiek en geomorfologie aanwezig, waarin natuurlijke processen zorgen voor instandhouding en ontwikkeling van karakteristieke ecotopen en habitats en de grenzen van land en water voortdurend wijzigen. Dit is ook duidelijk zichtbaar aan diverse “wandelende” eilanden zoals Rottumerplaat.

Tussen Harlingen en Terschelling ligt het door een dijklichaam beschermde eiland Griend dat belangrijke vogelkolonies herbergt. Het landschap kenmerkt zich door zijn vrijwel ongerepte en weidse en open karakter. De identiteit van het Waddengebied wordt mede bepaald door de natuurlijke samenhang tussen Waddenzee, Waddeneilanden, Noordzeekustzone en de vastelandkust en de karakteristieke overgangen tussen land en zee, zoet en zout en droog en nat⁴⁷.

De voormalige Beschermde natuurmonumenten, Waddenzee I en II, Schorren van de Eendracht en Vlake van Kerken maken deel uit van het Natura 2000-gebied.

Habitattypen

De kwalificerende habitattypen beslaan de zone van ondiepe open zee tot en met duingebieden. Bij Texel zijn aan de oostkant van het eiland met name slik- en zandplaten (Vlake van Kerken) en schorren en zilte graslanden (buitendijks) (De Schorren en Mokbaai) en embryonale duinen/Witte duinen (de Hors) van belang. Voor het Natura 2000-gebied Waddenzee zijn dit: permanente overstroomde zandbanken (H1110A), slik- en zandplaten (H1140A), zilte pionier begroeiingen (H1310A), zilte pionier begroeiing (H1310B), slijkgrasvelden (H1320), schorren en zilte graslanden (H1330A en H1330B), embryonale duinen (H2110), witte duinen (H2120), Grijze Duinen (H2130A, H2130B), duindoorn struwelen (H2160) en vochtige duinvalleien (H2190B). Voor de tabellen met instandhoudingsdoelen.

Kwalificerende habitatrichtlijnsoorten

De kwalificerende habitatrichtlijnsoorten zijn soorten van ondiepe zee (de vissen), duingebied (Nauwe korfslak) en zandplaten in open zee (de zeehonden). In bijlage 6 worden de doelen en de landelijke staat van instandhouding gegeven.

Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten

De kwalificerende vogelrichtlijnsoorten zijn watervogels, kustbroedvogels en vogels van (ondiepe) kustwateren of gebieden. Bijlage 6 geeft de doelen en de landelijke staat van instandhouding weer.

Beschermde natuurmonument Polder Ceres

Polder Ceres is ontstaan na de aanleg van de zeewerende dijk. In het midden van het gebied ligt een zoetwater meertje. Naar de randen van het gebied toe neemt het zoutgehalte in de bodem toe. Over een kleine oppervlakte zijn daarmee duidelijke vegetatievormen en overgangen waarneembaar. Het gebied is tevens van belang als hoogwatervluchtplaats voor steltlopers en als habitat voor de Noordse woelmuis.⁴⁸

⁴⁷ Bron: Ministerie van LNV, 2008c

⁴⁸ Bron: Ministerie van Volksontwikkeling en Recreatie, 1976a

Beschermde natuurmonument Oude Dijk Waal en Burg

De dijk (en enkele poelen en graslandjes) is als Beschermde natuurmonument aangewezen vanwege de gradiënten van zoet naar zout en van droog naar nat. Hierdoor is een bijzondere vegetatie ontstaan ('duinwal vegetatie'). Ook is de dijk van betekenis als rustpunt voor trekvogels, verschillende broedvogels en vanwege de landschappelijke waarde.⁴⁹

4.2.2 Beschermde soorten / soortgroepen

Op basis van regionale verspreidingsgegevens kan de aanwezigheid van de volgende strikt beschermde soorten in het plangebied niet worden uitgesloten. Het overzicht beperkt zich tot zogenaamde tabel 2 en 3 soorten en tot vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) conform het beschermingsregime van de Flora- en faunawet. Aanvullend is ook gekeken naar soortgroepen waarvoor op provinciaal niveau beleidsmatig extra aandacht is, zoals weidevogels (zie verder paragraaf 4.2.4). Deze soorten geven een goed beeld van de biodiversiteit in het gebied. Een beoordeling van effecten op deze soorten geeft dus ook goed inzicht in effecten op de biodiversiteit als geheel. In bijlage 6 staat een tabel met de (strikt) beschermde soorten (Flora- en faunawet) die op basis van regionale verspreiding binnen Nederland in of nabij het plangebied te verwachten zijn. Hieronder wordt per soortgroep een samenvatting gegeven.

Veel van de genoemde strikt beschermde soorten zijn geheel of grotendeels beperkt tot natuur- en bosgebieden en robuuste natuur-, water- en groenstructuren in het gebied. Deze soorten zijn cursief in de tabel weergegeven. In het bestemmingsplan zijn de gebieden waar deze soorten voorkomen positief bestemd en geldt een passend planologisch beschermingsregime. Uitvoering van het plan heeft dus niet tot gevolg dat dergelijke soorten binnen het plangebied in hun voortbestaan worden bedreigd. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is in deze gevallen ook niet in het geding, omdat geen sprake is van te verwachten overtredingen van verbodsbepalingen van de FFwet en daardoor eventuele ontheffingsverplichtingen.

Een beperkt deel van de strikt beschermde soorten is in meer of mindere mate gebonden aan het agrarisch en landelijk landschap. Deze zijn in de tabel onderstreept weergegeven. Ook de weidevogels, waarvoor specifiek provinciaal beleid is ontwikkeld, zijn bij uitstek kenmerkend voor agrarische landschappen. Omdat de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan hoofdzakelijk gericht zijn op de agrarische gebieden worden deze soort(groep)en hieronder kort behandeld.

Amfibieën

De Rugstreeppad kan relatief makkelijk tijdelijke habitats bevolken, met name wanneer sprake is van ondiepe wateren en vergraven zandige terreinen. Dit gebeurt vooral in tijdelijk braakliggende bouwterreinen en dergelijke ook buiten de duinen.

⁴⁹ Bron: Ministerie van Volksontwikkeling en Recreatie 1976b

De Poelkikker prefereert stilstaande wateren, zoals oude wielen (wateren ontstaan door dijkdoorbraken), drinkplaatsen of natuurlijke geïsoleerde venen. Deze zijn voorhanden in de duinen maar ook in het agrarische gebied.

Heikikkers worden vooral aangetroffen in ondiepe zure wateren met relatief weinig begroeiing.

Vogels

Gierzwaluw, Huismus en Kerkuil broeden veel in of nabij bebouwing, zo ook op agrarische bouwblokken. Ransuil, Sperwer, Boomval, Havik en Buizerd broeden in bomen en zijn vooral te vinden in landschappen met een afwisseling tussen open gebied en opgaande landschapselementen zoals bosjes, singels en boomgroepen op het Oude Land van Texel.

Vleermuizen en overige zoogdieren

Vleermuizen maken door het jaar heen gebruik van verschillende verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Afhankelijk van de soort wordt er gebruik gemaakt van bebouwing en opgaande beplanting als verblijfplaats. Vliegroutes liggen onder meer langs lijnvormige beplantingsstructuren en wateren. Foerageergebieden bevinden zich veelal nabij in wateren, opgaande begroeiing en in bosgebieden

De Noordse woelmuis komt voor in rietmoerassen en op Texel ook in droger habitat zoals bij dijken met ruige begroeiing voor.

De Waterspitsmuis komt met name voor langs schone, niet te voedselrijke wateren met op de oever een ruige begroeiing die voldoende schuilplaats biedt voor deze soort.

Vaatplanten

Riet- en Brede orchis en ook Gevlekte en Bosorchis komen buiten de natuurgebieden ook voor op natte (schraal)graslanden.

4.2.3 Ligging en waarden EHS

De meeste grotere natuurgebieden, ook de gebieden die niet zijn aangemerkt als Natura 2000-gebied of Beschermde natuurmonument, zijn in Nederland planologisch beschermd. Deze gebieden maken deel uit van de *Ecologische Hoofdstructuur* (EHS), het samenhangende netwerk van natuurgebieden in Nederland. Het beleid voor de EHS is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in de EHS het 'nee, tenzij'-regime.

Ruimtelijke ingrepen in de EHS met negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied zijn in beginsel niet toegestaan. Een dergelijk project kan alleen doorgaan, als er geen reële alternatieven mogelijk zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Een initiatiefnemer is in dit geval verplicht om de negatieve effecten te mitigeren. Dit houdt in dat het optreden van negatieve effecten wordt voorkomen of beperkt door aanvullende maatregelen te treffen. Bij overblijvende negatieve effecten is compensatie de laatste stap om de optredende schade te herstellen.⁵⁰

⁵⁰ Bron: Ministerie van LNV, 2007

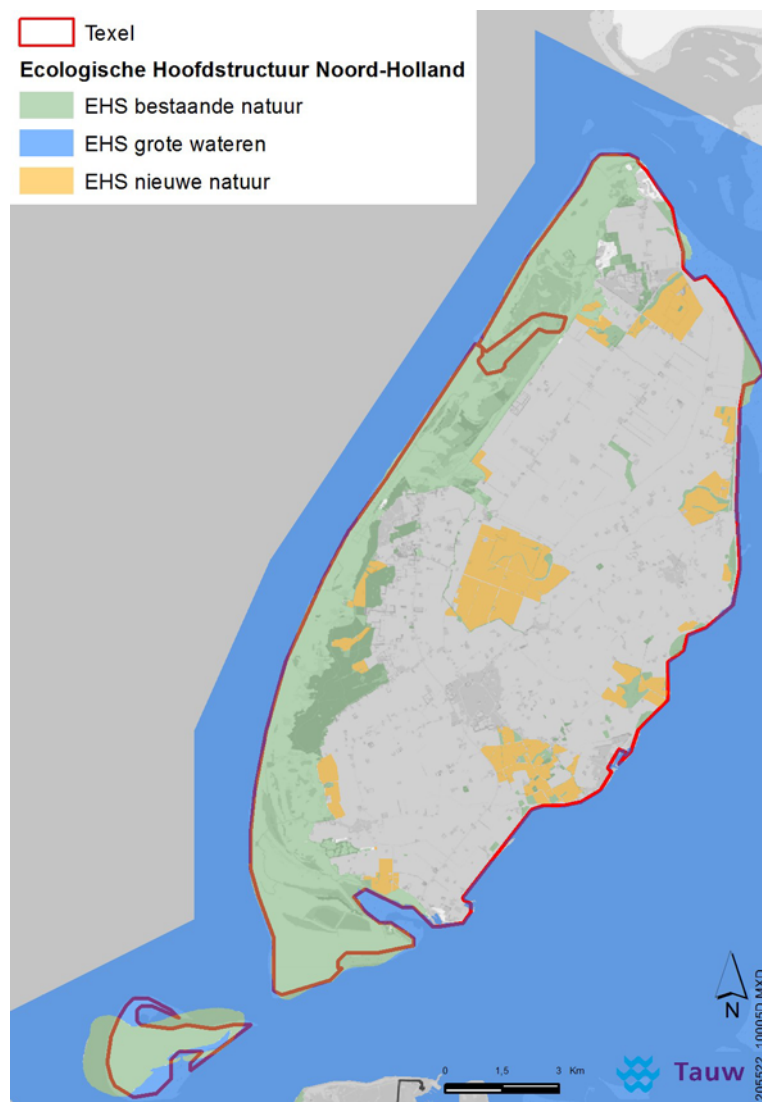
Het bestemmingsplan is *het* instrument dat zorg moet dragen voor de planologische borging van de EHS. In dit kader is getoetst of de EHS op passende wijze is bestemd (mede afgestemd op het provinciale beleid), in hoeverre dit herkenbaar is in bijvoorbeeld bestemmingsbenamingen en/of andere kaartbeelden en of er in de planregels aandacht is besteed aan het 'nee, tenzij'-regime. In figuur 4.3 is de ligging van de EHS in de gemeente afgebeeld.

Provinciaal beleid: Structuurvisie Noord-Holland

In de Structuurvisie⁵¹ en de Provinciale ruimtelijke verordening Structuurvisie⁵² is het beleid voor de planologische bescherming van de EHS vastgesteld. Hierin is opgenomen dat gronden aangeduid als EHS of EVZ (Ecologische Verbindingszones) in het bestemmingplan moeten zijn bestemd als 'natuur' indien deze functie reeds is gerealiseerd of als er een wijzigingsbevoegdheid geldt voor omzetting van een bestemming naar de bestemming 'natuur' die kan worden toegepast wanneer deze gronden zijn verworven / ontpacht / onteigend. Daarnaast mogen in het bestemmingsplan geen regels zijn opgenomen die de omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische Hoofdstructuur significant aantasten.

⁵¹ Provincie Noord-Holland, 2011a, PRVS

⁵² Provincie Noord-Holland, 2011b

Figuur 4.3 Ecologische Hoofdstructuur binnen het plangebied

In het bestemmingsplan dient een toelichting te zijn gegeven op het volgende:

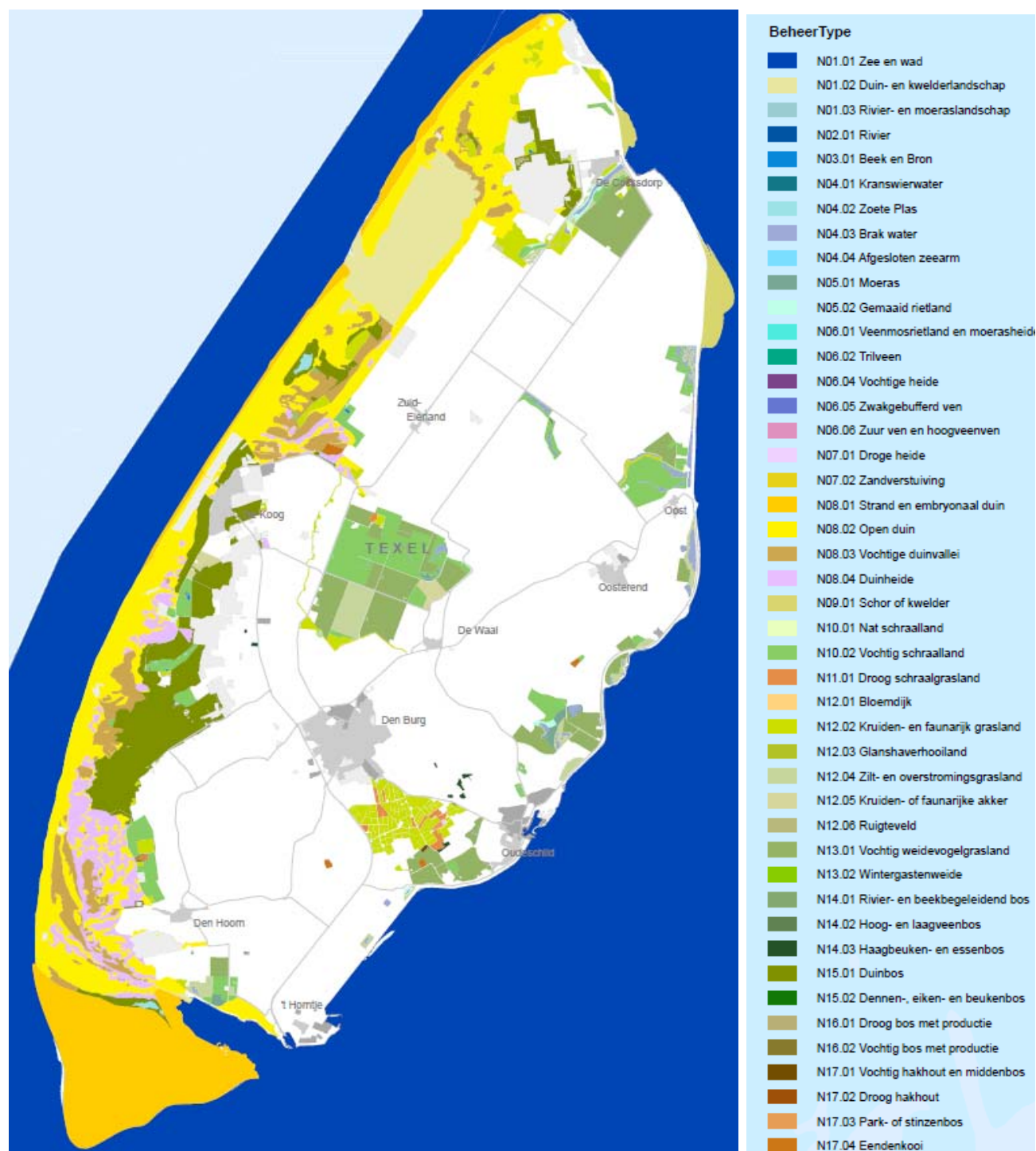
1. de wezenlijke kenmerken en waarden per gebied,
2. hoe deze kenmerken en waarden worden beschermd en;
3. hoe negatieve effecten op deze wezenlijke kenmerken en waarden worden voorkomen.

Het is verplicht om de wezenlijke waarden en kenmerken van EHS in bestemmingsplannen op te nemen. Wanneer sprake is van een groot openbaar belang en er geen reële andere mogelijkheid is kan hiervan worden afgeweken en is in dat geval compensatie noodzakelijk.

De begrenzing van EHS-gebieden waar de natuurfunctie nog niet is gerealiseerd, leidt in beginsel niet tot consequenties voor de uit een vigerend bestemmingsplan voortvloeiende gebruiksmogelijkheden. Deze gebieden houden doorgaans hun oorspronkelijke (meestal agrarische) bestemming tot de gronden zijn verworven voor natuurontwikkeling of een overeenkomst voor functieverandering is afgesloten. Pas dan dient de gemeente de vigerende bestemming te wijzigen in een natuurbestemming. Het is de eigenaar of gebruiker van de gronden echter niet toegestaan om maatregelen te nemen die de beoogde natuurontwikkeling minder of zelfs geheel niet meer mogelijk maken. Gemeenten en provincie dienen ervoor te zorgen dat geen onomkeerbare ingrepen plaatsvinden.

Voor gronden die grenzen aan de EHS, maar daar zelf buiten liggen, gelden geen beperkingen. De EHS heeft, in tegenstelling tot Natura 2000-gebieden, geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend op het natuurgebied verplicht stelt.

Onderstaande figuur 4.4 geeft de ambitie beheertypen binnen de EHS weer. Uit figuur 4.4 blijkt dat de EHS -buiten de duingebieden en Noordzeestrand (zie figuur 4.1)- voornamelijk bestaat uit weidevogelgrasland, open water (zoete plas), vochtige hooilanden, moeras en zilte overstromingsgraslanden. Deze gebieden (deels overlappend met de Natura 2000-gebieden) zijn vooral van belang vanwege de botanische waarden, en als habitat voor de Noordse woelmuis en foerageer-, rust- en broedhabitat voor tal van vogels.

Figuur 4.4 Ambitie beheertypen binnen EHS⁵³ Index Natuur en Landschap' op www.portaalnatuurenlanschap.nl/snl/overzicht-typen

⁵³ Bron: Natuurbeheerplan Ambitiekaart Noord-Holland

4.2.4 Weidevogelleefgebieden

Noord-Holland heeft een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om de bescherming van weidevogels. Zo broedt maar liefst 15 % van de totale Europese gruttopopulatie in Noord-Holland. Binnen de provincie is uitgebreid jarenlang onderzoek verricht om vast te stellen welke gebieden tot de zogenaamde weidevogelkerngebieden behoren (Weidevogelvisie Noord-Holland 2009 alsmede de onderzoeksrapportage Weidevogels in Noord-Holland, ecologie, beleid en ontwikkelingen uit 2010⁵⁴). Naast EHS en Natura 2000 zijn daarom deze weidevogelleefgebieden afzonderlijk benoemd in de PRVS⁵⁵. Artikel 25 (zie tekstkader hieronder) bevat de regelgeving hieromtrent. Het agrarische landschap van Texel is vrijwel geheel als weidevogelleefgebied aangewezen (zie figuur 4.5). Binnen dit gebied concentreren de weidevogels zich en zet de provincie haar middelen in voor weidevogelbeheer.

Titel 4 Weidevogelleefgebieden**Artikel 25 Weidevogelleefgebieden**

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelleefgebieden, zoals op kaart 4 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven, voorziet niet in:
 - a. de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwblok of een uitbreiding daarvan;
 - b. de mogelijkheid van aanleg van nieuwe weginfrastructuur;
 - c. de mogelijkheid van aanleg van bossen of boomgaarde;
 - d. de mogelijkheid versturende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren, en;
 - e. de mogelijkheid werken uit te voeren die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.
2. In een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid wordt de aanleg van hoogopgaande beplantingen of laanbeplanting afhankelijk gesteld van een aanlegvergunning, als bedoeld in artikel 3.3. sub a. van de Wro.
3. Gedeputeerde staten kunnen, gehoord de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling, ontheffing verlenen van het gestelde in het eerste lid ten behoeve van:
 - a. een ingreep waarvoor geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en waarmee bovendien een groot openbaar belang wordt gediend;
 - b. woningbouw indien er sprake is van de toepassing van de regeling Ruimte voor Ruimte als bedoeld in artikel 16 en waarbij de natuurdoelen leidend zijn of;
 - c. woningbouw die bijdraagt aan een substantiële verbetering van in de directe omgeving daarvan aanwezige natuur kwaliteiten van het landschap.
4. Ontheffing als bedoeld in het derde lid kan alleen worden verleend indien:
 - a. schade zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade wordt gecompenseerd;
 - b. de maatregelen ten behoeve van de compensatie als bedoeld onder a daadwerkelijk worden uitgevoerd;

⁵⁴ Weidevogels in Noord-Holland, ecologie, beleid en ontwikkelingen, 2010.

⁵⁵ PRVS vastgesteld door PS op 21 juni 2010, inclusief 1^e herziening, vastgesteld PS op 23 mei 2011 en inclusief GS besluit 15 november 2011 wijziging begrenzing EHS en provinciale ecologische verbindingzone.

- c. het bestemmingsplan in overeenstemming is met het gestelde in artikel 13 derde lid onder a en b, artikel 14 derde lid onder a en b en;
- d. de ruimtelijke kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 15 in acht genomen zijn.

4. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van het vierde lid a en b.

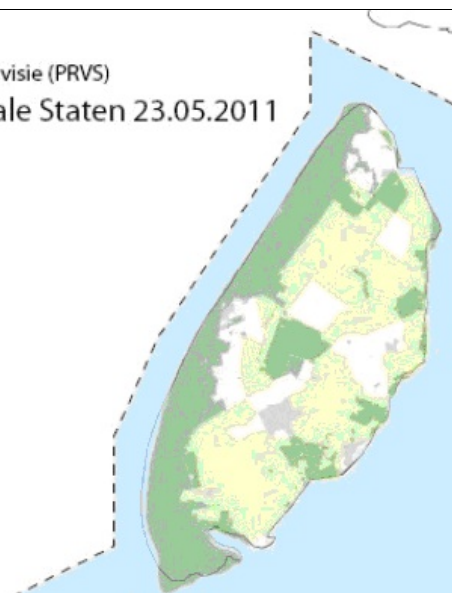
KAART 4: ECOLOGIE

behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS)

Partiële herziening vastgesteld door Provinciale Staten 23.05.2011

wijzigingsbesluit GS: 15.11.2011

- Ecologische Hoofdstructuur (EHS) *
- EHS grote wateren
- Ecologische verbindingszone
- Weidevogelleefgebied

Figuur 4.5 Weidevogelleefgebied op Texel. Bron PRVS, zie voetnoot 38.

4.3 Effectbeoordeling Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten (Passende Beoordeling)

De belangrijkste ontwikkelingen relevant voor de toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998, die mogelijk gemaakt worden door de actualisatie van het bestemmingsplan zijn:

- uitbreiding van agrarische bedrijfsvoering (vergroting bouwvlakken) tot 1,5 hectare (in sommige delen alleen via wijziging),
- recreatieve nevenactiviteiten zoals kamperen bij de boer, appartementen in stolpen en logies met ontbijt, tot een plafond van maximaal 45.000 slaapplaatsen (op termijn)
- uitbreiding activiteiten met - kleinschalige - paardenhouderij
- plaatsing windturbines, met uitzondering van in of grenzend aan bestemmingsvlakken natuur, bos of natuurkuststrook
- plaatsing maximaal 3 kleinschalige biovergistingsinstallaties

Voor het overige heeft het plan een sterk conserverend karakter en vormen de bestaande ruimtelijke inrichting en bestaande vormen van gebruik de basis voor het plan. Grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen en/of wijzigingen van het grondgebruik zijn hier niet aan de orde.

Overzicht relevante ecologische effecten

Hieronder wordt ingegaan op alle mogelijke ecologische effecten die van belang kunnen zijn voor Natura 2000-gebieden. Hiervoor is gebruik gemaakt van de zogenaamde effectenindicator.⁵⁶ Per effectcategorie is beschreven in hoeverre deze relevant is voor het bestemmingsplan. Effecten worden getoetst voor de Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten zoals beschreven in paragraaf 4.2.

Ruimtelijke effecten: oppervlakteverlies & versnippering

Er is geen sprake van directe ruimtelijke ingrepen in de Natura 2000-gebieden en de Natura 2000-gebieden zijn bestemd als 'natuur'; van oppervlakteverlies en versnippering als gevolg daarvan, is geen sprake. Deze aspecten blijven dus verder buiten beschouwing. Mogelijke indirecte effecten, bijvoorbeeld oppervlakteverlies door verslechtering van milieucondities, worden bij de volgende thema's belicht.

Milieu-effecten: verzuring & vermesting

Door bijvoorbeeld verbetering van de waterkwaliteit, meer evenwicht in agrarische bemesting en een sterke afname van de uitstoot van zwavelverbindingen door verkeer en industrie is in veel situaties een gunstige trend waarneembaar als het gaat om vermesting en verzuring van het milieu. Stikstofdepositie draagt op dit moment echter nog sterk bij aan verzuring en vermesting in natuurgebieden. Landbouw, industrie en verkeer vormen de belangrijkste bronnen van stikstofuitstoot.

Ook op Texel is binnen sommige habitattypen sprake van een overbelaste situatie waar het gaat om stikstofverbindingen die zowel verzuring als vermesting tot gevolg hebben. Dat geldt met name voor de duinen van Texel. Alle ontwikkelingen in het bestemmingsplan die een toename van stikstofdepositie tot gevolg hebben (hoe klein ook) dienen daarom op dit aspect te worden getoetst omdat zij een negatief effect kunnen hebben op de kwaliteit en omvang van dit habitattypen. Dit geldt met name voor toename van verkeer als gevolg van de uitbreiding van de recreatieve nevenfuncties, uitbreidingsmogelijkheden van de agrarische activiteiten en in mindere mate voor de uitbreiding van biovergistingsinstallaties en de mogelijkheid tot uitbreiding van de nevenactiviteiten met een (kleine) paardenhouderij.

Milieu-effecten: verzoeting en verzilting

Het bestemmingsplan biedt geen ruimte aan ontwikkelingen die verzoeting of verzilting in Natura 2000-gebieden veroorzaken, zoals grootschalige ingrepen in de waterhuishouding. Deze aspecten blijven dus verder buiten beschouwing.

⁵⁶ Bron: www.synbiosys.alterra.nl/Natura_2000/effectenindicator

Effecten watersysteem: verdroging, vernatting, verandering stroomsnelheid, verandering overstromingsfrequentie, verandering dynamiek substraat

Door het achterwege blijven van wezenlijke (grootschalige) ingrepen in het bestaande watersysteem zijn negatieve effecten niet aan de orde. Deze aspecten blijven dus verder buiten beschouwing.

Verstoringseffecten: geluid, licht, trilling, optisch & mechanische effecten

Een toename van verstoring door geluid en licht en optische verstoring als gevolg van een toename van verkeersbewegingen kan plaatsvinden in of nabij de Natura 2000-gebieden doordat kan worden uitgebreid. Verstoring door geluid en optische verstoring zijn in de Natura 2000-gebieden met name van belang bij een toename van recreatief medegebruik zoals wandelen en fietsen en worden daarom ook nader getoetst. Ook kan de plaatsing van kleine windturbines effecten hebben zoals verstoring/barrièrewerking voor vogels. Overige verstoringsaspecten zijn niet aan de orde en blijven dus verder buiten beschouwing.

Biotische effecten: verandering in populatiedynamiek & bewuste verandering soortensamenstelling

Deze effecten zijn geen direct gevolg van ontwikkelingen in het bestemmingsplan. Deze aspecten blijven verder buiten beschouwing.

Samenvattend behelzen de relevante ontwikkelingen die in deze Passende Beoordeling nader behandeld worden:

- Ontwikkeling landbouw (uitbreiding veehouderij): toename stikstofdepositie
- Toename recreatief medegebruik Natura 2000-gebieden: verstoring door betreding, geluid, optische verstoring, verontreiniging
- Plaatsing kleine windturbines: verstoring en barrièrewerking alsmede doding vogels
- Toename recreatief verkeer (als gevolg van toename mate verblijfsrecreatie): verstoring door geluid en licht, optische verstoring, toename stikstofdepositie
- Plaatsing biovergistingsinstallaties: toename stikstofdepositie
- Uitbreiding nevenactiviteiten met paardenhouderij: toename stikstofdepositie

4.3.1 Effecten op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden

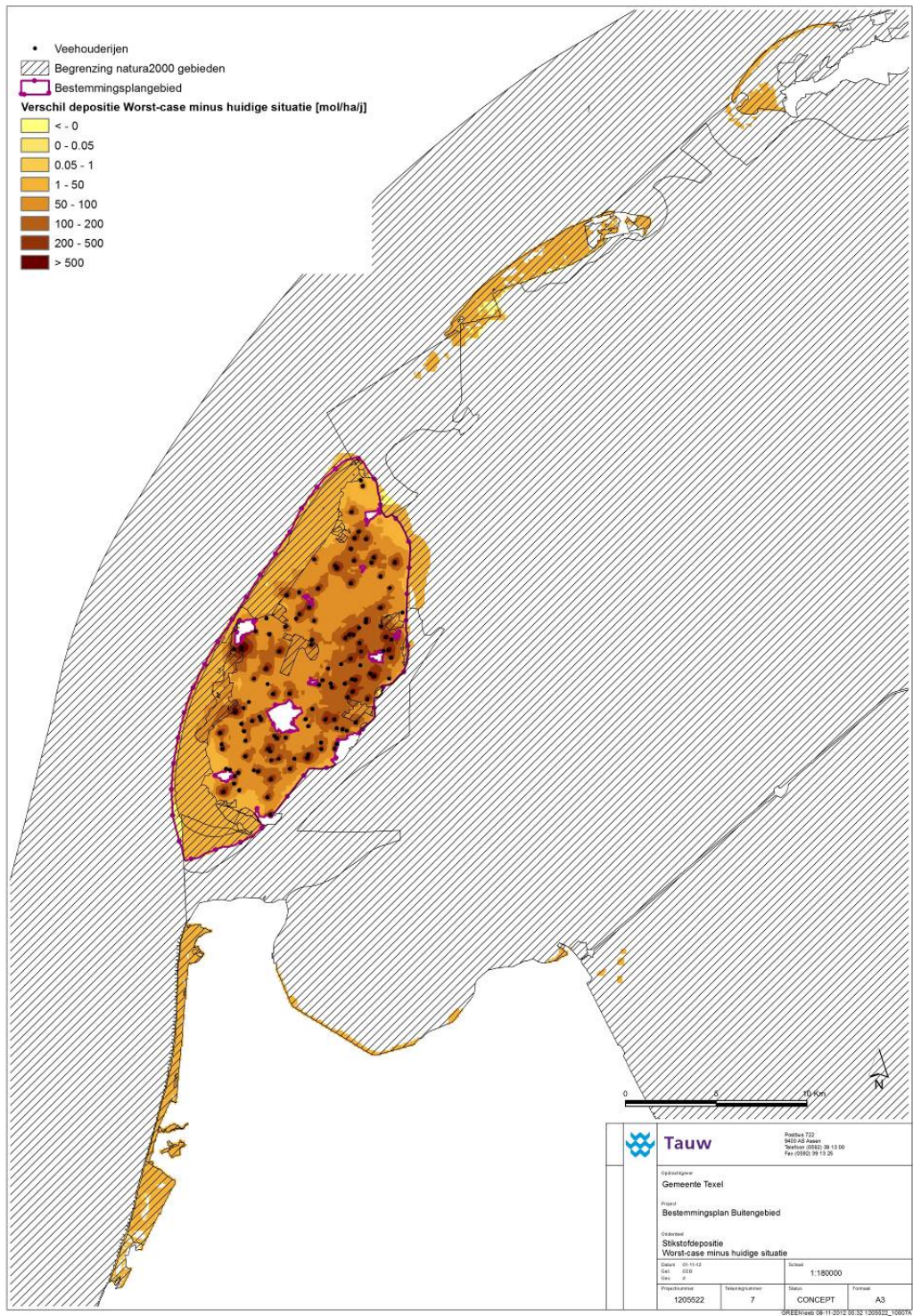
In en nabij het plangebied zijn de volgende Natura 2000-gebieden gelegen waar effecten van veranderingen in de stikstofdepositie zijn te verwachten: de Waddenzee en de Duinen van Texel en Vlieland.

4.3.2 Resultaten van de gebiedgerichte modelleringen

De effecten zijn vergeleken met beide referentiesituaties: het huidige gebruik (vanuit de kaders gesteld door de Natuurbeschermingswet) en de huidige situatie + autonome ontwikkeling (referentiesituatie m.e.r.).

Effecten ten opzichte van het huidige gebruik

Uit de berekeningen blijkt dat voor de Natura 2000-gebieden geldt dat het maximaal uitbreiden van de veehouderijbedrijven in het plangebied, zonder gebruik te maken van de mogelijkheden die door de techniek worden geboden, tot resultaat heeft dat de depositie toeneemt in bijna het gehele Natura 2000-gebied met ongeveer 50 mol/ha/jaar. Deze toename past niet binnen de milieugebruiksruimte. Sprake is van significant negatieve effecten op voor verzuring gevoelige habitattypen, met name binnen de duinen van Texel. In de onderstaande figuur is het resultaat van deze depositieberekening weergegeven.

Figuur 4.6 Toename van de stikstofdepositie ten gevolge van de maximale benutting van de ruimte in het plangebied

In de onderstaande tabellen is het effect weergegeven van een tweetal scenario's, gebaseerd op de te verwachten dynamiek (percentage stoppende en groeiende veehouderijbedrijven) binnen de sector op Texel.

- In het eerste scenario is ervan uitgegaan dat de veehouderijen die zullen gaan groeien daartoe in staat worden gesteld door te salderen, in combinatie met het nemen van maatregelen in de sfeer van het voerspoor (zie begrippenlijst bijlage 4).
- In het tweede scenario is uitgegaan van het bouwen van emissiearme stallen zoals die tegenwoordig in de Rav⁵⁷ staan opgenomen, ook voor melkveehouderij.

De rekenresultaten laten zien dat door de lokale effecten in de directe omgeving van de groeiers, er wel sprake kan zijn van een piekbelasting op kwalificerende habitats, met name in het oostelijk deel van het eiland, maar ook in de Duinen van Texel.

Tabel 4.3 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Duinen en Lage land Texel (ten opzichte van het huidige gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Duinen en Lage land Texel		Scenario's; zonder lokale zonering		
Toename / afname	Verskil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	2868	1	1
+	1-10	210	0	0
+	0-1	0	0	1
-	0-1	0	575	653
-	1-2	0	1199	1255
-	>2	0	1303	1168

Tabel 4.4 Arealen kwalificerend habitat⁵⁸ (in hectare) binnen de Waddenzee (ten opzichte van het huidige gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Waddenzee		Scenario's; zonder lokale zonering		
Toename / afname	Verskil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	439	0	0
+	1-10	568	0	0
+	0-1	2	0	96
-	0-1	0	937	850
-	1-2	0	51	45
-	>2	0	21	18

⁵⁷ Regeling Ammoniak en Veehouderij

⁵⁸ Opgemerkt dient te worden dat de habitattypen binnen het Natura 2000-gebied Waddenzee niet voor verzuring gevoelig zijn.

Tabel 4.5 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Duinen van Vlieland (ten opzichte van het huidige gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Duinen van Vlieland		Scenario's; zonder lokale zonering		
Toename / afname	Verschil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	75	0	0
+	1-10	730	0	0
+	0-1	0	0	0
-	0-1	0	805	805

Alternatief lokale gebiedsgerichte zonering

Omdat een piekbelasting op de kwalificerende habitats niet uitgesloten kan worden is een lokale, gebiedsgerichte zonering aangebracht om te voorkomen dat bedrijven die te dicht op de begrensde natuur zitten, onverhoopt een lokale toename zouden veroorzaken op de kwalificerende habitats. Vastgesteld is dat, aan het einde van de planperiode, er op de habitats die zich in het centrale deel van het eiland, en langs de Waddenzeekust bevinden, niet langer sprake is van een overschrijding van de kritische depositiewaarden die daar gelden. Dit is niet het geval voor de verzuringgevoelige habitats die zich in de Duinen van Texel bevinden.

Het effect van die zone van 100 meter rondom de begrenzing van de Duinen van Texel is in OPS gemodelleerd voor de inzet van het voerspoor en voor een scenario waarin wordt ingezet op de bouw van emissiearme stallen. De figuren 4.7 en 4.8 maken inzichtelijk dat er weliswaar sprake kan zijn van een zekere lokale toename, maar dat er vanuit het gebied als geheel geen sprake meer zal zijn van een toename van de depositie op de omliggende kwetsbare habitats binnen de begrenzing van de Natura 2000-gebieden in de directe omgeving.

Voorgesteld wordt om in het bestemmingsplan te bepalen dat de veehouderijbedrijven die binnen een zone van 100 meter van de Duinen van Texel gelegen zijn en die een omgevingsvergunning aanvragen, een aanvullend voorschrift op te nemen. De strekking moet zijn dat binnen deze zone alleen een omgevingsvergunning verleend kan worden als in de aanvraag is aangetoond dat de emissies per saldo niet toenemen. Onderstaande tabellen bevestigen dat er in beide scenario's, ten gevolge van het alternatief zonering, geen sprake meer is van een ongewenste toename op een kwalificerend habitat in de Duinen van Texel.

Tabel 4.6 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Duinen en Lage land Texel (ten opzichte van het huidige gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

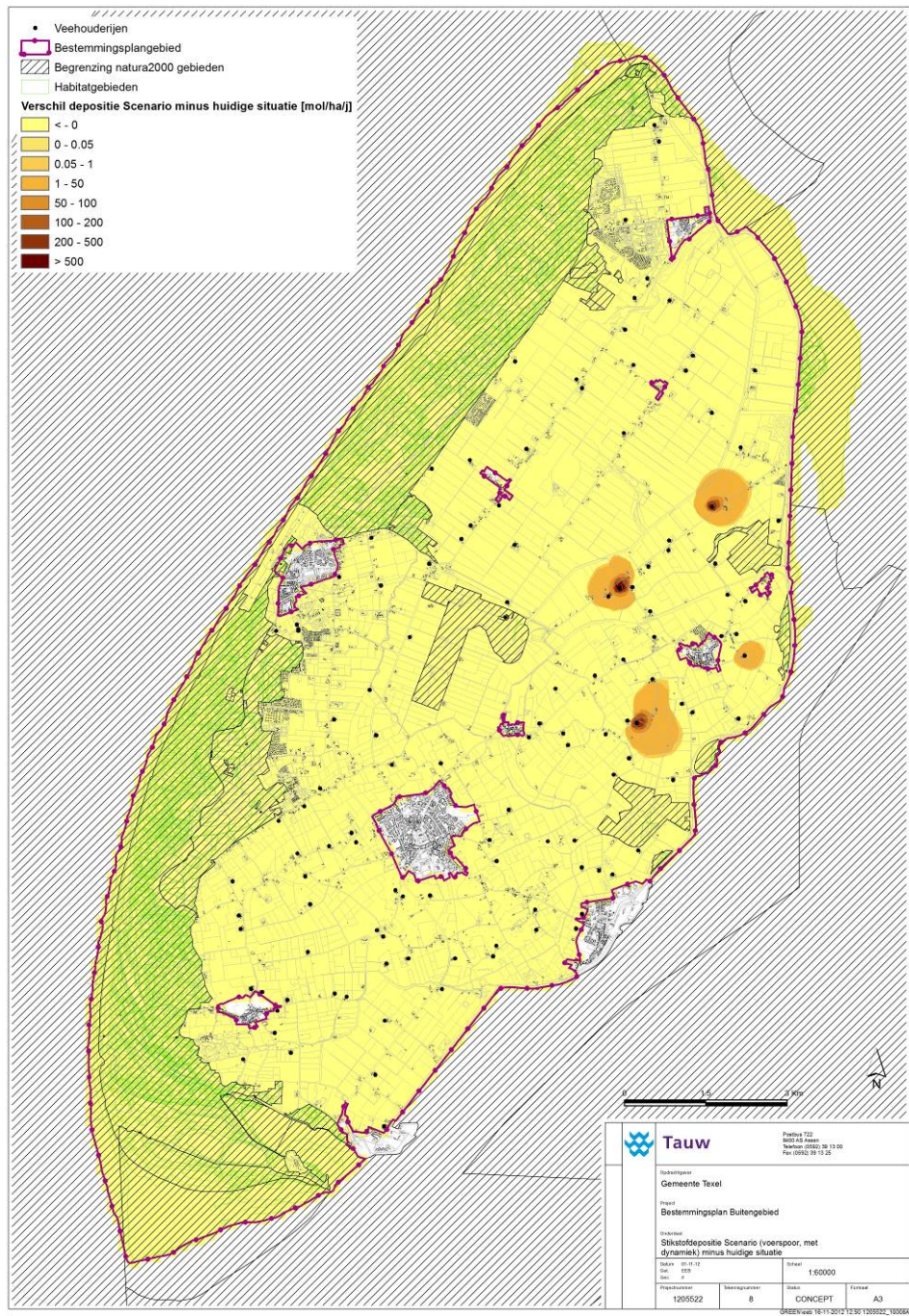
Duinen en Lage Land Texel		Scenario's; met lokale zonering		
Toename / afname	Verschil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	2868	0	0
+	1-10	210	0	0
+	0-1	0	0	0
-	0-1	0	420	526
-	1-2	0	1097	1190
-	>2	0	1561	1362

Tabel 4.7 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Waddenzee (ten opzichte van het huidige gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

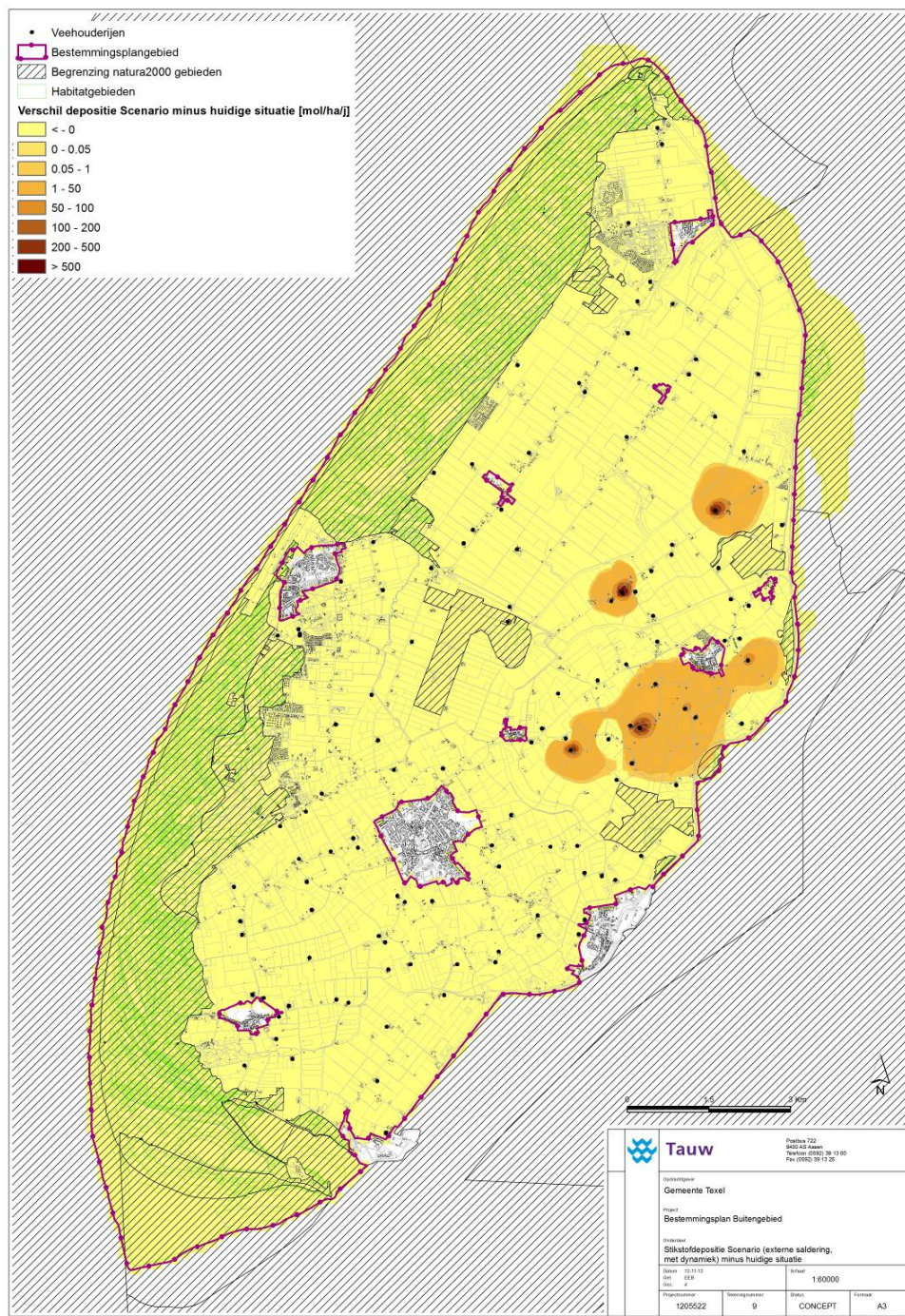
Waddenzee		Scenario's; met lokale zonering		
Toename / afname	Verschil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	439	0	0
+	1-10	568	0	0
+	0-1	2	0	0
-	0-1	0	899	922
-	1-2	0	71	64
-	>2	0	39	23

Tabel 4.8 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Duinen van Vlieland (ten opzichte van het huidige gebruik): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Duinen van Vlieland		Scenario's; met lokale zonering		
Toename / afname	Verschil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	75	0	0
+	1-10	730	0	0
+	0-1	0	0	0
-	0-1	0	777	805
-	1-2	0	28	0

Figuur 4.7 Toe- en afname van de depositie t.o.v. het huidige gebruik bij de inzet van het voerspoor, op basis van een zone van 100 meter om de duinen van Texel

Figuur 4.8 Toe- en afname van de depositie t.o.v. het huidige gebruik bij de bouw van emissiearme stallen, op basis van een zone van 100 meter om de duinen van Texel

Verschil ten opzichte van de autonome ontwikkeling

In de onderstaande tabellen zijn de effecten op de depositie vergeleken ten opzichte van de autonome ontwikkelingen zoals die in 2013 worden voorgeschreven door het Besluit huisvesting. In de autonome ontwikkeling is er dus al wel sprake van een zekere daling van de emissie als gevolg van de emissiebeperkingen die voorgeschreven worden. Dat verklaart dat de afname van de depositie ten opzichte van de autonome ontwikkeling, zoals berekend voor een reële dynamiek in het buitengebied van Texel, iets minder is dan de afname ten opzichte van de huidige situatie (referentiesituatie Natuurbeschermingswet). Dit speelt met name in de Waddenzee, maar ook in de overige Natura 2000-gebieden zoals blijkt uit de resultaten die zijn weergegeven in de onderstaande tabellen. De zonering vermindert het effect wel enigszins.

Tabel 4.9 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Duinen en Lage Land van Texel (ten opzichte van de autonome ontwikkeling): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Duinen en Lage Land van Texel			Scenario's zonder lokale zonering		Scenario's met lokale zonering	
Toename / afname	Verschil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	2890	1	1	0	0
+	1-10	188	62	75	42	51
+	0-1	0	526	762	312	512
-	0-1	0	697	520	839	700
-	1-2	0	854	852	756	851
-	>2	0	938	868	1129	964

Tabel 4.10 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Waddenzee (ten opzichte van de autonome ontwikkeling): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Waddenzee			Scenario's zonder lokale zonering		Scenario's met lokale zonering	
Toename / afname	Verschil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	452	0	0	0	0
+	1-10	555	0	7	0	0
+	0-1	2	247	430	3	36
-	0-1	0	713	528	939	924
-	1-2	0	38	34	44	36
-	>2	0	11	10	23	13

Tabel 4.11 Arealen kwalificerend habitat (in hectare) binnen de Duinen van Vlieland (ten opzichte van de autonome ontwikkeling): inzicht in de toe/afname van de depositie bij de verschillende scenario's

Duinen van Vlieland			Scenario's zonder lokale zonering		Scenario's met lokale zonering	
Toename / afname	Verschil in depositie (mol/ha/jaar)	Worstcase (bouwvlakken volledig opgevuld)	Voerspoor	Emissie arme stallen	Voerspoor	Emissie arme stallen
+	>10	80	0	0	0	0
+	1-10	725	0	0	0	0
+	0-1		3	154	0	0
-	0-1		802	651	805	805

4.3.3 Effecten recreatie

Op Texel is al lange tijd sprake van beleid om de recreatiedruk op de natuur en de leefbaarheid voor eilandbewoners en toeristen te beheersen. Daartoe is een bovengrens van 47.000 slaappleatsen vastgesteld. Op dit moment zijn er bijna 43.000 slaappleatsen uitgegeven. Afgesproken is dat er voorlopig niet meer dan 45.000 slaappleatsen zullen worden uitgegeven. Als dat aantal is bereikt zal een pas op de plaats gemaakt worden en besloten worden of doorgroei nog mogelijk of nodig is.

Binnen het plangebied zijn verschillende recreatiebedrijven voor verblijfsrecreatie aanwezig. Het gaat om recreatieve terreinen zoals kampeerterreinen en zomerhuizenterreinen en om gebouwen zoals hotels, appartementencomplexen en groepsverblijven. Het aantal bedrijven is stabiel, nieuwe locaties zijn niet mogelijk. In het bestemmingsplan Buitengebied wordt daarom sterk ingezet op kwaliteitsverbetering van de recreatie en niet zozeer op uitbreiding van de verblijfsrecreatieve mogelijkheden.

De slaappleatsen bij nevenfuncties maken een klein gedeelte uit van het totale aanbod aan slaappleatsen. Zo is het aantal slaappleatsen voor kamperen bij de boer vastgesteld op maximaal 3000. Deze zijn nu op Texel al aanwezig en kunnen niet toenemen. Wil een agrarisch bedrijf in aanmerking komen voor kamperen bij de boer, dan zal eerst elders op het eiland een bedrijf moeten stoppen met kamperen bij de boer. Dat is nu zo en ook het beleid in het nieuwe bestemmingsplan. Het gaat bij deze nevenfuncties ook altijd om ondergeschikte recreatie aan de hoofdfunctie.

Om er zeker van te zijn of er wel of geen sprake is van verstoring door een potentiële geringe toename van het aantal slaappleatsen (2.000) is in onderstaande paragrafen een en ander nader geanalyseerd.

Betreding

Als gevolg van de groei van het aantal slaappleatsen is het niet uitgesloten dat meer mensen de Natura 2000-gebieden zullen betreden. De gebieden kennen een uitgekiend padenstelsel. Betreding van de daarvoor gevoelige habitattypen zal enkel plaatsvinden buiten de paden.

Hiervoor is toezicht en handhaving aanwezig. Van een effect op de instandhoudingsdoelen door de toename van recreatie is daarom geen sprake.

De Hors en de Slufter zijn ook toegankelijk buiten de paden om. Een toename van betreding en daarmee van een toename van dynamiek (lokale verstuing) en vernietiging van vegetatie zal niet leiden tot effecten op de doelstellingen omdat dit van nature al zeer dynamische gebieden zijn.

Verstoring

De mogelijke groei van het aantal slaappleatsen (ca. 2.000) als gevolg van de kwaliteitsverbeteringen is gering ten opzichte van de reeds aanwezige slaappleatsen (43.000). Eventuele verstoring vindt plaats door fietsende of wandelende recreanten langs of in broed- en/of foerageerhabitat van verschillende vogels. Daarbij dient opgemerkt te worden dat veel kwetsbare broedgebieden in het broedseizoen zijn afgesloten voor publiek. Het verstorende effect wordt veroorzaakt door beweging en in mindere mate geluid.

Verstoring door recreatie kan plaatsvinden in zowel de duinen, op het strand, langs de waddendijk, binnendijks gelegen graslanden als in natte poldercomplexen met open water (zoals Natuurreservaat Dijkmanshuizen, Zankes kleiput, Wagejot, Ottersaat en Drijvers Vogelweid De Bol).

Verstoring van vogels is afhankelijk van⁵⁹:

- Frequentie en duur: hoe vaker of langer de verstoring optreedt hoe groter het effect.
- Voorspelbaarheid: hoe voorspelbaarder de verstoring, hoe kleiner het effect.
- Type verstoring: een verstoringsbron die zich richting de vogels beweegt heeft een groter effect, een snelbewegende verstoringsbron heeft een groter effect.

Het effect van verstoring laat zich het best beschrijven in een verstoringsafstand en een verstoringsduur.

Tabel 4.12 geeft een overzicht van de toetsing van verstoring op de doelstellingen voor de kwalificerende vogels van de verschillende Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten.

Uit tabel 4.13 blijkt dat voor de Natura 2000-gebieden de (Noordzee)kustzone en het intergetijdegebied (wadden plus kwelders; Vlake van Kerken, de Schorren, Mokbaai en Waddenzee zelf) belangrijke foerageergebieden zijn. Daarnaast spelen de verschillende binnendijkse plassengebieden en natte graslanden binnen Natura 2000 en het Beschermde natuurmonument aan de oostkant van het eiland een belangrijke rol (zoals Wagejot, Ottersaat, Drijvers Vogelweid De Bol, Polder Ceres en Dijkmanshuizen).

⁵⁹ Bron: Krijgsveld et al., 2008

Naast bovengenoemde gebieden spelen sommige binnenlandse agrarische delen van Texel en natte graslanden een rol voor de Natura 2000-gebieden als hoogwatervluchtplaats en rustgebied voor de verschillende kwalificerende vogelsoorten van de Natura 2000-gebieden Waddenzee en Noordzeekustzone.⁶⁰

Tabel 4.12 Overzicht toetsing voor kwalificerende vogels

Verstoring van	Verstoord gebied	Effect op	Opmerking
Broedende vogels	Broedhabitat	Doelstellingen voor broedende vogels	Geldt voor habitat binnen de begrenzing van de Natura 2000-gebieden
Foeragerende vogels	Foerageergebied	Doelstellingen voor broedvogels	Geldt voor habitat binnen en buiten ¹ de begrenzing van de Natura 2000-gebieden
Foeragerende vogels	Foerageergebied	Doelstellingen voor niet-broedvogels	Geldt voor habitat binnen de begrenzing van de Natura 2000-gebieden
Rustende vogels (inclusief overtijende vogels)	Hoogwatervluchtplaatsen/ slaapplaatsen	Doelstellingen voor niet-broedvogels	Geldt voor habitat binnen en buiten ¹ de begrenzing van de Natura 2000-gebieden
¹ Extern effect			

Verstoring in broedhabitat

De meest kwetsbare locaties zijn niet toegankelijk voor recreanten en tevens zijn delen van het gebied (en de stranden) niet toegankelijk tijdens de broedperiode. Recreanten worden via een padenstelsel langs de minst kwetsbare delen geleid. Het Beheer- en Inrichtingsplan voorziet in een monitoringsplan op basis waarvan de zonering zo nodig wordt aangepast om effecten tegen te gaan.

In het doelendocument voor het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone⁶¹ worden verschillende beheermaatregelen voorgesteld om de doelstellingen te halen (of te behouden), zoals gedeeltelijk stranden afsluiten tijdens broedtijd en het vrijwaren van verstoring op hoogwatervluchtplaatsen en/of rustplaatsen voor vogels (artikel 20-beleid).

Ook in het concept-beheerplan van het Natura 2000-gebied Waddenzee wordt verstoring van broedlocaties van met name de kustbroeders als een belangrijke factor gezien. Bij Texel zijn dit gebieden bij de Hors, de Schorren en nabij Robbengat (deels buiten het plangebied). Als oplossingsrichtingen worden het afsluiten (artikel 20-beleid), beperken van toegang en toezicht genoemd.⁶²

Het bestemmingsplan vormt geen belemmering voor het treffen van de beheermaatregelen en is een passend kader hiervoor (bestemming Natuur).

Het meeste broedhabitat van de kwalificerende soorten van het Natura 2000-gebied Duinen en Lage Land Texel bevindt zich in de duinen en op de Noordzeestranden (zie tabel 4.13).

⁶⁰ Bronnen: Koffijberg et al., 2003, Rijkswaterstaat, 2012

⁶¹ Bron: Imares, 2011

⁶² Bron: Rijkswaterstaat, 2012

Een toename van de verstoring in het broedhabitat van de duinen en Noordzeestrand wordt uitgesloten. De zonering en lokale afsluitingen van het strand zorgen er voor dat geen verstoring kan optreden. Ook niet bij een toename van het recreatief medegebruik.

Tabel 4.13 Broedhabitat van de verschillende kwalificerende broedvogels in het Natura 2000-gebied Duinen en Lage Land Texel en Waddenzee⁶³

Soort(en)	Habitat	Functie
Roerdomp	Duinvalleien met rietmoeras (Horsmeertjes met Geulplas en Pompevlak)	Broedgebied
Lepelaar	De Muy en de Geul	Broedgebied
Eider, Roodborsttapuit, Tapuit, Kleine mantelmeeuw	Open duin (nb mate van aanwezigheid van hoger opgaande begroeiing verschilt tussen het broedgebied van de soorten)	Broedgebied
Bruine kiekendief	Overjarig riet, rietmoerassen	Broedgebied
Blauwe kiekendief	Ruig begroeide valleien	Broedgebied
Kluut	Natte graslanden met open water zoals Wagejot en Ottersaat	Broedgebied
Bontbekplevier, Dwergstern	Rustige open stranden, kale grond (schelpenstranden): Slufter, Wagejot, Ottersaat, Hors en Eierlandse duinen (Dwergstern vooral op Slufter en Hors)	Broedgebied
Velduil	Gehele duin, met name in het noorden	Broedgebied

Buiten de duinen en het Noordzeestrand zijn de oostelijk gelegen binnendijkse natte graslanden/polders met plassen van belang voor bijvoorbeeld de Kluut, Bontbekplevier en Dwergstern als broedhabitat (zie tabel 4.13). De mate van verstoring ten opzichte van de bestaande situatie neemt niet betekenisvol toe. De vogels zijn momenteel al gewend aan grote aantallen recreanten (momenteel komen 870.000 recreanten per jaar) en nieuwe routes worden binnen het bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt. Een toename van het aantal recreanten heeft daarom geen additionele verstoring tot gevolg.

Verstoring van rustende of overtuigende vogels

De hoogwatervluchtplaatsen (HVP's) zijn voor een deel dezelfde locaties als de belangrijkste foerageerlocaties. Bekende HVP zijn onder andere Waal en Burg, Wagejot, Ottersaat, Drijvers Vogelweid De Bol, Polder Ceres en Dijkmanshuizen.⁶⁴ Een buitendijkse HVP - nabij bouwvlakken - zijn de kwelders bij de Schorren. De zeedijk aan de oostzijde van het eiland dient ook als HVP voor met name plevieren en de Scholekster. Het bestemmingsplan maakt nieuwe routes niet mogelijk. De toename van recreatief verkeer vindt dus plaats over reeds bestaande routes. Vogels zijn daar al gewend aan verstoring door recreatief verkeer en houden al een verstoringsafstand aan. De verwachte toename als gevolg van het bestemmingsplan zal er niet toe leiden dat bestaande verstoringszones worden opgerekt.

⁶³ Bron: Ministerie van LNV, 2008bc

⁶⁴ Bronnen: Koffijberg et al., 2003, Rijkswaterstaat, 2012

Verstoring van foeragerende vogels

Een verstoring effect op het foerageergedrag van kwalificerende broedvogels kan leiden tot effecten op het broedsucces en daarmee op effecten van de doelstellingen. Verstoring van de foeragerende kwalificerende niet-broedvogels kan leiden tot een lagere draagkracht van de Natura 2000-gebieden voor de vogels.

De toename in recreatie zal op de stranden geen effecten tot gevolg hebben. De stranden zijn uitgestrekt en worden deels afgesloten (artikel 20-beleid).

Evenals voor de HVP's, zal aan de oostkant van het eiland de toename in recreatief verkeer (wandelaars, fietsers en in veel mindere mate autoverkeer) niet leiden tot een betekenisvolle toename in verstoring op het buitendijkse of binnendijkse foerageergebied.

Voor de overwinterende ganzen zijn de graslanden van groot belang, met name het ganzenreservaat Zeeburg. Evenals voor de overige binnendijkse foerageergebieden leidt een toename van recreatie als gevolg van de mogelijkheden vanuit het bestemmingsplan niet tot effecten.

Tabel 4.14 Belangrijkste foerageerbiotoop nabij Texel van de kwalificerende vogelsoorten op Texel.

Type foerageer- gebied	Soort/groep			
	Noordzeekust- zone	Duinen en Lage Land Texel	Waddenzee	
Kustzone (strand, oevers, incl. sluffer)		Bontbekplevier, Kluut, Kleine mantelmeeuw, Dwergstern	Bontbekplevier, Kluut, Kleine mantelmeeuw, Dwergstern, Drieteenstrandloper	Grotendeels binnen Natura 2000-gebied
Intertijdegebied/ wad (incl. buitendijkse kwelders)	Topper, Dwergmeeuw	Lepelaar, Eider, Kluut, Kleine mantelmeeuw, Dwergstern, Bontbekplevier	Lepelaar, Bontbekplevier, Kluut, Kleine mantelmeeuw Dwergstern, Visdief, Noordse stern, Fuut, Bergeend, Krakeend, Wintertaling, Wilde eend, Pijlstaart, Slobeend, Topper, Middelste zaagbek, Grote zaagbek, Brilduiker, Scholekster, Goudplevier, Zilverplevier, Kievit, Kanoet, Krombekstrandloper, Bonte strandloper, Grutto, Rosse grutto, Wulp, Zwarte ruiters, Tureluur, Groenpootruiter, Zwarte stern	Geheel binnen Natura 2000-gebied
Duinen		Bruine kiekendief, Blauwe kiekendief,	Bruine kiekendief, Blauwe kiekendief, Velduil	Geheel binnen Natura 2000-gebied

		Velduil, Roodborsttapuit, Tapuit		
Ondiep open zoet water		Kluut	Kluut, Visdief, Noordse stern, Aalscholver	
Binnendijkse plassen met kale oevers/lage begroeiing		Bontbekplevier, Kluut	Kluut, Bontbekplevier	Grotendeels binnen Natura 2000-gebied
Ondiep open (zout) water (niet droogvallend)	Roodkeelduiker, Parelduiker, Topper, Dwergmeeuw	Eider, Kleine mantelmeeuw, Dwergstern	Eider, Kleine mantelmeeuw Dwergstern, Visdief, Noordse stern, Fuut, Aalscholver, Bergeend, Slobeend, Topper, Middelste zaagbek, Grote zaagbek, Brilduiker, Zwarte stern	Geheel binnen Natura 2000-gebied
Open zee	Roodkeelduiker, Parelduiker, Dwergmeeuw		Grote stern, Visdief, Noordse stern, Aalscholver	Geheel binnen Natura 2000-gebied
Moerassen/Riet moerassen		Roerdomp, Bruine kiekendief, Blauwe kiekendief, Velduil, Lepelaar	Lepelaar, Bruine kiekendief Blauwe kiekendief, Velduil	Grotendeels binnen Natura 2000-gebied
Afwisseling van landschappen		Bruine kiekendief, Blauwe kiekendief, Velduil	Bruine kiekendief, Blauwe kiekendief, Velduil	Zowel binnen als buiten Natura 2000- gebied
Agrarisch landschap			Toendrarietgans, Grauwe gans, Brandgans, Rotgans Smient, Kievit	Grotendeels buiten Natura 2000-gebied
(Vochtige) graslanden		Lepelaar	Lepelaar, Kleine zwaan, Toendrarietgans, Grauwe gans, Brandgans, Rotgans, Smient, Pijlstaart, Goudplevier, Kievit, Grutto, Rosse grutto, Wulp, Tureluur	Grotendeels binnen Natura 2000-gebied

Stikstofemissies door recreatief verkeer

In 2011 bezochten omstreeks 870.000 mensen Texel. Dit aantal stijgt elk jaar licht.⁶⁵ Texel voert een ontmoedigingsbeleid voor wat betreft het autogebruik.

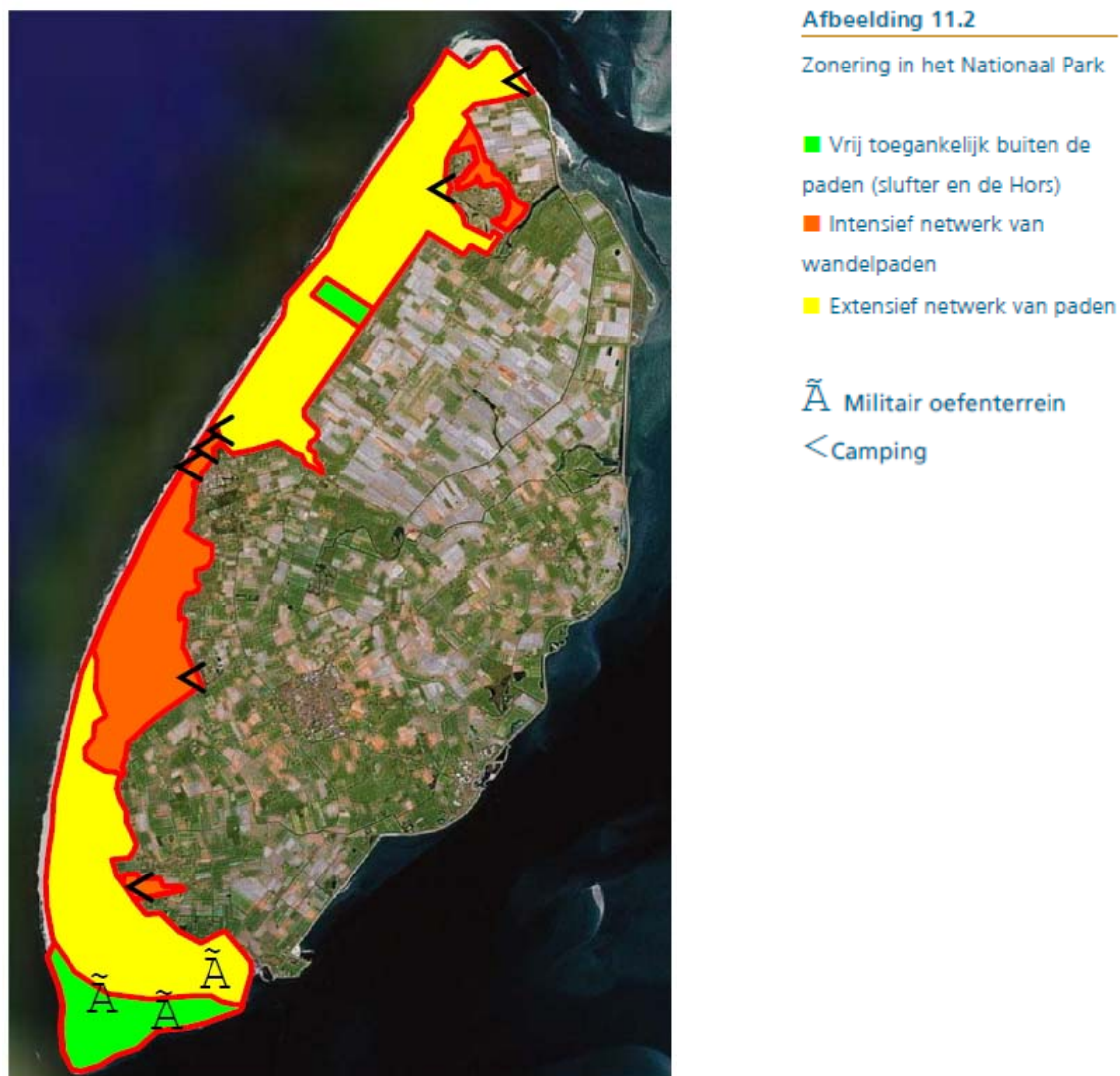
⁶⁵ Bron: VVV Texel, 2011

Ambitie van de gemeente is het vergaand terugdringen van de groei in het autogebruik op Texel. Het effect hiervan zal zijn dat het autogebruik zal afnemen.

Conclusie

Op grond van het bovenstaande is het niet te verwachten dat de recreatiedruk in de Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten op Texel zal toenemen. De bestaande recreatieve zonering (zie figuur 4.12) functioneert en zorgt ervoor dat de kwalificerende en overige belangrijke natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone (de stranden) en Duinen en Lage Land Texel worden beschermd tegen negatieve gevolgen van recreatiedruk (verstoring, betreding).

Op grond van de ambitie betreffende het terugdringen van autoverkeer in relatie met het min of meer stabiel blijven van de verblijfsrecreatie op het eiland is de verwachting dat de emissies van verzurende stoffen als gevolg van gemotoriseerd verkeer op het eiland niet in betekende mate zullen toenemen.

Figuur 4.9 Zonering recreatief medegebruik Nationaal Park Duinen van Texel⁶⁶

4.3.4 Effecten van windturbines

Het bestemmingsplan geeft ruimte om zonder verdere procedures windturbines (urban windmills) te plaatsen op bijna alle bouwvlakken (of locaties met verkeersbestemming). De windturbines zijn maximaal 17,5 meter hoog (tiphoogte).⁶⁷ Over de effecten van kleine windturbines is geen onderzoek gedaan.

⁶⁶ Bron: Overlegorgaan Nationaal Park Duinen van Texel, 2008

⁶⁷ Bron: concept bestemmingsplan Buitengebied, gemeente Texel, 2012

Uitgaand op de effecten die van grote windturbines op vogels bekend zijn, lijken de onderstaande effecten niet uit te sluiten⁶⁸:

- Indirecte effecten door verstoring
- Directe effecten door verwonding of doding (het risico op dit aanvliegingsgevaar is bij dergelijke kleine turbines vermoedelijk minder groot als bij grote)

Onder verstoring worden de volgende effecten verstaan:

1. biotoopverlies door de plaatsing van de turbines zelf en bijbehorende infrastructuur. Dit speelt geen rol van betekenis bij de turbines die het bestemmingsplan mogelijk maakt.
2. biotoop modificatie door de plaatsing van de turbines. Dit speelt geen rol van betekenis bij de turbines die het bestemmingsplan mogelijk maakt.
3. verstoring door de fysieke aanwezigheid van de turbines. Vogels mijden mogelijk de directe omgeving van turbines.
4. barrièrewerking. Doordat vogels de turbines ontwijken ontstaat er minder vrije vliegruimte en doorgang.

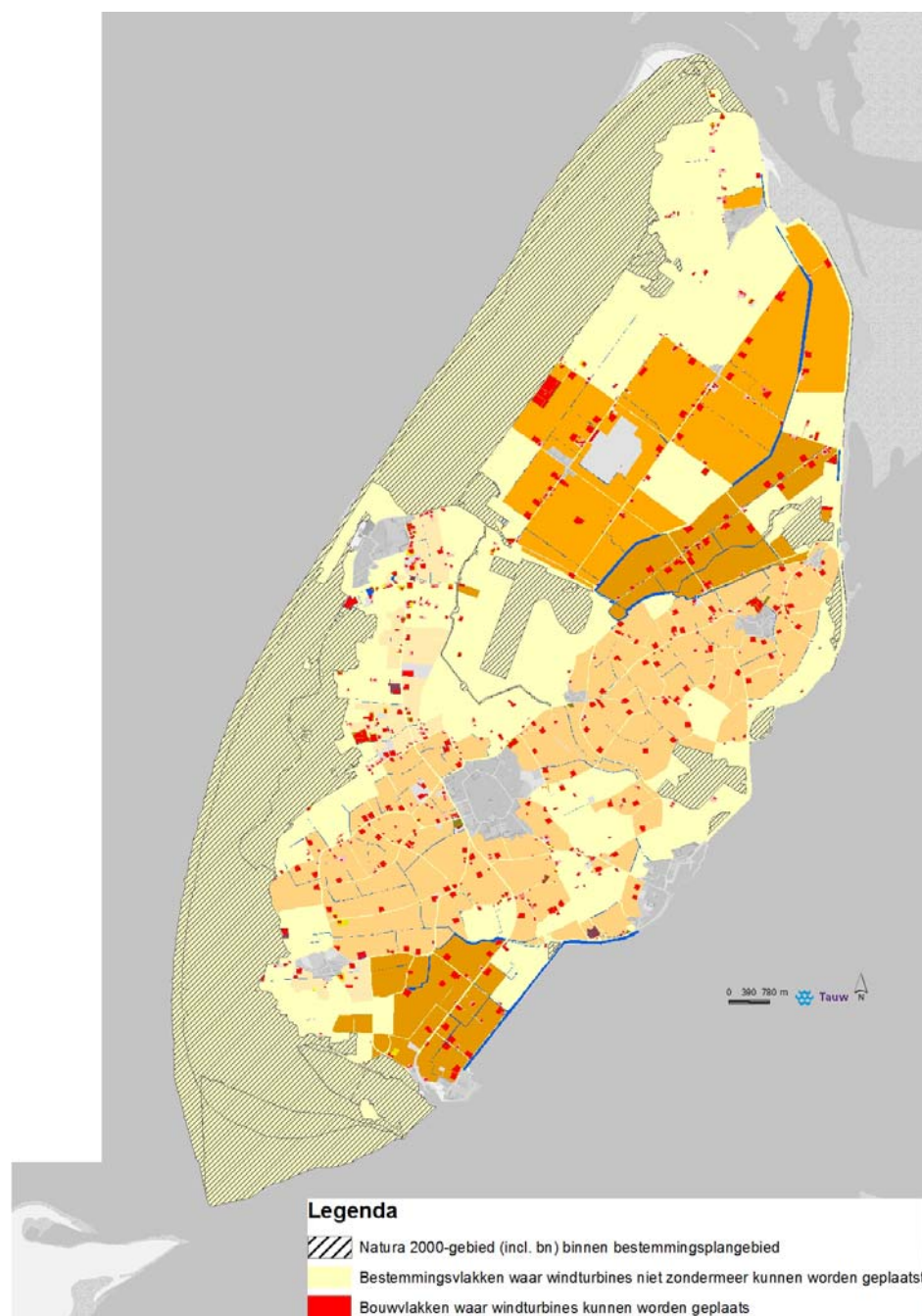
Zoals aangegeven zijn effecten van 'kleine' windturbines zijn grotendeels onbekend. Van grote windturbines zijn deze wel bekend.⁶⁹ Het effect van windturbines hangt sterk af van de dichtheid/concentratie van de vogels en de vlieghoogte ten opzichte van de hoogte van (bladen van) de windturbines, naast de weersomstandigheden. Vliegbewegingen zijn in te delen in verschillende typen:

- Seizoens- of lange afstandstrek: deze vindt 's nachts en soms overdag plaats op veelal grotere hoogte dan 20 meter. De vlieghoogte is soort- en weersafhankelijk. Seizoens- en lange afstandstrek zal met name langs de randen van het eiland plaatsvinden en niet vanuit de richting van de Waddenzee over het eiland heen of vice versa. Daarom zal deze trek niet significant belemmerd worden door de plaatsing van de windturbines (zie ook [Vogelbescherming, 2009] voor locaties met risico's van grote turbines voor trekvogels).
- Dagtrek: lokale vliegbewegingen tussen foerageergebied en HVP's, tussen foerageergebied en broedhabitat. De vlieghoogte is meestal lager dan 100 meter. De vlieghoogte is soort- en weersafhankelijk.

Figuur 4.10 laat zien dat een aantal bouwvlakken waar windturbines geplaatst mogen worden zonder verdere procedures bij de voor de kwalificerende (broed)vogels belangrijke foerageer-, rust- en broedlocaties liggen. De mogelijk gemaakte windturbines staan daarom ook nabij dergelijk habitat.

⁶⁸ Bron: Winkelman et al., 2008

⁶⁹ Winkelman et al., 2008, Minderman et al., 2012

Figuur 4.10 Bouwvlakken met mogelijkheden voor windturbines en Natura 2000-gebied

Tussen foerageergebieden en HVP's

De dagtrek vindt op lagere hoogtes plaats⁷⁰ en vindt plaats vanaf de foerageergebieden op wadden/zandplaten naar binnendijks (of de dijk zelf) gelegen HVP's. Deze dagtrek is relevant voor verschillende kwalificerende vogels van de Natura 2000-gebieden Duinen en Lage Land Texel en Waddenzee en Beschermde natuurmonument Polder Ceres. Voor het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone is deze dagtrek niet relevant voor de situatie op Texel; zij vindt niet plaats nabij bouwvlakken.

Doding en met name verstoring van vogels door windturbines aan de oostzijde van het eiland en/of nabij de verschillende HVP's kunnen niet worden uitgesloten.

Dit kan tot effecten leiden op voortplanting of overwintering van vogels en daarmee op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden en het Beschermde natuurmonument.

Tussen broedhabitat en foerageerhabitat

Dagtrek voor de broedende kwalificerende vogels vindt plaats tussen broedhabitat en foerageerhabitat. Voor het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone vindt deze zeer lokaal plaats op het Noordzeestrand (Bontbekplevier en Strandplevier) of boven zee (Dwergstern). Een effect daarop van binnen het bestemmingsplan mogelijk gemaakte windturbines vindt niet plaats. Voor de Natura 2000-gebieden Duinen en Lage Land Texel en Waddenzee en het Beschermde natuurmonument Polder Ceres vindt deze dagtrek plaats op zeer lokale schaal (binnen een gebied, zoals voor de Bontbekplevier) of vanuit binnendijkse en buitendijkse broedgebieden naar de Waddenzee (zoals voor Kluut) en vice versa. Binnen het bestemmingsplan mogelijk gemaakte windturbines verstoren mogelijk deze trek en kunnen mogelijk leiden tot doding van vogels. De verwachting is overigens niet dat dit laatstgenoemde effect zich veel zal voordoen gezien de beperkte hoogte van de turbines en de diffuse verspreiding ervan. Uitgesloten kan het echter niet geheel worden. De verstoring kan leiden tot een verminderde voortplanting en/of een verminderde kwaliteit van het overwinteringsgebied. Dit kan een negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden en het Beschermde natuurmonument.

Tussen slaapplaats en foerageerhabitat

Het Natura 2000-gebied de Waddenzee is tevens aangewezen vanwege de rol als slaapplaats voor verschillende vogels (met name ganzen en eenden). Dagelijkse trek van de slaapplaatsen naar het -binnendijkse- foerageergebied wordt mogelijk verstoord door de plaatsing van de windturbines en/of kan leiden tot doding van vogels. Dit kan tot effecten leiden op voortplanting of overwintering van vogels en daarmee op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied.

Nader onderzoek naar de vliegbewegingen tussen HVP's, foerageergebieden, slaapplaatsen en tussen broedhabitat voor de kwalificerende (broed)vogels enerzijds en de locaties van de windturbines is noodzakelijk om te kunnen bepalen in hoeverre de windturbines doding of verstoring tot gevolg hebben.

⁷⁰ Bron: Winkelman et al., 2008

Conclusie

Het is niet bekend in hoeverre de verschillende vogels de windturbines mijden en/of aan de aanwezigheid kunnen wennen.⁷¹ Daarom kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat plaatsing van windturbines nabij broed-, foerageer- of rusthabitat effecten zal hebben op het broedsucces van de verschillende kwalificerende broedvogels. Ondanks de zonering in het bestemmingsplan kan, zonder nader onderzoek, een negatief effect niet worden uitgesloten. Vanuit het voorzorgbeginsel is de huidige bestemmingsplansystematiek om die reden niet houdbaar omdat de uitvoerbaarheid ter discussie staat. Daarom is aan te bevelen om het plaatsen van windturbines niet mogelijk te maken zonder een omgevingsvergunningsprocedure.

4.3.5 Effecten stikstofdepositie biovergistingsinstallaties

Op Texel is ruimte voor 2 tot 3 vergistingsinstallaties, waarmee 10-15% van de totale aardgasvraag op Texel gedekt zou kunnen worden. Het aantal locaties is in het bestemmingsplan dus ook op maximaal 3 gesteld. Lokale benutting van biomassa is een duurzame vorm van energie-opwekking, omdat in dit geval geen sprake is van negatieve effecten door het transport van biomassa over grote afstanden.

Covergisting leidt tot de productie van biogas dat enerzijds kan worden omgezet in warmte en elektriciteit en anderzijds tot aardgas. Co-vergisting geeft een forse emissiereductie van ammoniak ten opzichte van de reguliere opslag en verwerking van mest. Anderzijds zorgt de verbranding van biogas voor een emissie van NOx die hoger kan zijn dan de (fossiele) energiebronnen die erdoor worden vervangen. Netto is echter zeker geen sprake van een toename van stikstofemissies. Effecten op voor stikstof gevoelige natuurwaarden zijn als gevolg van de ontwikkeling van biovergisting op Texel dus niet aan de orde.

4.4 Effectbeoordeling Flora- en Faunawet, EHS en weidevogels

In deze paragraaf worden achtereenvolgens de mogelijke effecten in het kader van de Flora- en Faunawet (beschermde soorten), Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en weidevogels beschreven.

4.4.1 Effecten op beschermde soorten en biodiversiteit

In het bestemmingsplan zijn geen mogelijkheden opgenomen voor grootschalige ingrepen in groenstructuren, bebouwingsstructuren en het watersysteem. Ontwikkelingsmogelijkheden zijn kleinschaliger van karakter en beperken zich met name tot ontwikkelingen op of nabij bestaande bebouwing, zoals agrarische bouwblokken. Lokaal kunnen daarbij door bouw- en sloopwerkzaamheden, het kappen van beplanting of het kleinschalig aanpassen van ontwatering nadelige effecten optreden op beschermde soorten. Hoewel door het lokale karakter van deze ontwikkelingen de duurzame instandhouding op gebiedsniveau niet snel in het geding is, kan wel sprake zijn van een overtreding van verbodsbepalingen Flora- en faunawet en een daaruit volgende ontheffingsplicht.

⁷¹ Bron: Winkelman et al., 2008

Hier dient opgemerkt te worden dat windturbines nabij verblijfplaatsen van vleermuizen of op belangrijke vliegroutes van vleermuizen (zoals vaak de erfbeplanting) tot negatieve effecten kunnen leiden.⁷² Vleermuizen blijken kleine windturbines te mijden. Indien windturbines in de nabijheid van verblijfplaatsen of op vliegroutes worden geplaatst, zal de verblijfplaats of niet meer gebruikt (kunnen) worden, zal een vliegroute mogelijk onderbroken worden en is doding en verwonding niet uit te sluiten. Verblijfplaatsen spelen een zeer belangrijke rol binnen de ecologie van vleermuizen en worden niet eenvoudig 'opnieuw' gevonden door vleermuizen. Aantasting van verblijfplaatsen kan daarom een effect op de staat van instandhouding van vleermuizen op het eiland Texel betekenen.

De uitvoeringspraktijk van de ontheffingverlening Flora- en faunawet leert dat er doorgaans een duidelijke voorkeur is voor het zoveel mogelijk voorkomen of beperken van de negatieve effecten. Dit geldt dan ook als voorwaarde voor het voorkomen van een ontheffingsplicht of het verkrijgen van een ontheffing als dit onverhoopt toch nodig is. Voor alle genoemde beschermde soorten bestaan er in de praktijk ruime mogelijkheden om effecten te voorkomen of te minimaliseren door een passende lokatiekeuze, inrichting en uitvoeringstijdstip. Zo nodig kunnen aanvullend ook andere mitigerende (verzachtende) maatregelen worden getroffen zoals het aanbieden van alternatieve broedgelegenheid (bijvoorbeeld nestkasten) en kan de kwaliteit van het omringende leefgebied worden behouden of zelfs verbeterd. Dit betekent wel dat bij de aanwezigheid van beschermde soorten een gericht plan en/of werkprotocol dient te worden ontwikkeld, waarbij de aanwezige waarden worden ontzien en het leefgebied wordt ingepast in de ruimtelijke ontwikkeling.

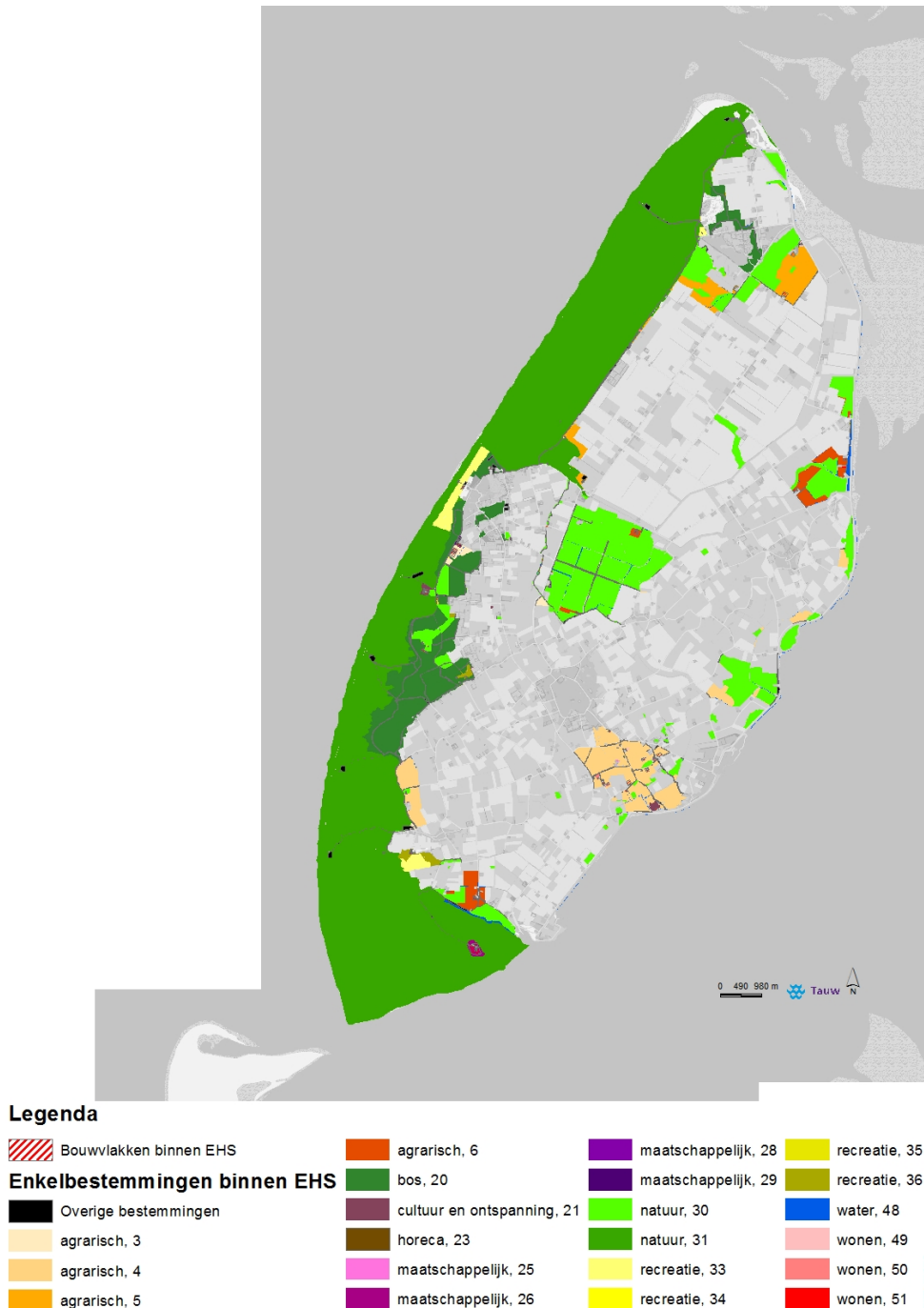
Voor tabel 2 soorten kan daarbij worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor tabel 3 soorten en vogels zal aangetoond moeten worden dat een overtreding van de verbodsbepalingen effectief kan worden voorkomen. Op basis van de eisen die aan individuele ontwikkelingen worden gesteld en de praktische mogelijkheden om beschermde soorten in te passen in lokale ontwikkelingen, zijn als gevolg van het bestemmingsplan geen wezenlijke effecten op beschermde soorten te verwachten.

4.5 Effecten op Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

EHS in bestemmingsplan Buitengebied Texel

In het bestemmingsplan wordt ingegaan op het belang van EHS en natuur in het gebied, op gebiedsbestemmingen met natuurwaarden en op de herijking van de EHS voor project Waal en Burg. Figuur 4.11 geeft de bestemmingen binnen de EHS.

⁷² Bron: Minderman et al., 2012

Figuur 4.11 Enkelbestemmingen binnen EHS

Belang EHS en natuur

Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden is in het bestemmingsplan vermeld als belang ondergeschikt aan het provinciaal hoofdbelang 'ruimtelijke kwaliteit'. Het opnemen van voorschriften ter bescherming van bijzondere waarden zoals natuur is als algemeen uitgangspunt gesteld bij het opstellen van het bestemmingsplan Buitengebied.

De volgende bestemmingen in het bestemmingsplan hebben (deels) functie als natuur:

Tabel 4.15 Bestemmingen in bestemmingsplan Buitengebied Texel met natuurfunctie

Bestemming	Functie natuur
Bos	Primair
Natuur	Primair
Natuur – kuststrook	Gecombineerd met waterkering, kustverdediging en recreatie
Recreatie	Gecombineerd met recreatie

Met betrekking tot de EHS stelt het bestemmingsplan het uitgangspunt dat na afronding van de EHS-taakstelling geen omzetting van agrarische gronden naar natuur meer zal plaatsvinden, zodat het agrarische areaal aan productiegrond van 8800 hectare inclusief agrarisch natuurbeheer wordt gewaarborgd.

Effectbeoordeling

Voor de effectbeoordeling voor de EHS spelen 'externe effecten' geen rol, derhalve worden uitsluitend effecten behandeld die plaatsvinden in de EHS (zoals ruimtebeslag of grote veranderingen in abiotische omstandigheden). De functie 'natuur' is ingepast in het bestemmingsplan. Buiten de agrarische en recreatieve bestemmingen zijn een aantal andere bestemmingen opgenomen in de EHS. Deze hebben geen wijzigingsbevoegdheid en weerspiegelen het huidige gebruik; zij hebben geen ontwikkelingsmogelijkheden buiten de huidige situatie. Zij vormen derhalve geen inbreuk op de EHS. Voor de percelen met een agrarische of recreatieve bestemming worden hieronder de effecten op de EHS behandeld.

Positieve en neutrale effecten

De Ruimte voor Ruimte regeling maakt mogelijk dat bebouwing wordt omgezet in één woning of een recreatieve opstal. Deze omvorming zal doorgaans zorgen voor een verlaging van druk op de EHS. Verbreding van landbouw met de functie recreatie heeft een vergelijkbaar effect. Negatieve effecten van geïntensiveerd recreatief gebruik zullen afzonderlijk worden behandeld in de navolgende alinea's.

Agrarische bestemmingen binnen EHS: Voortzetting van bestaand agrarisch gebruik is over het algemeen mogelijk.

Negatieve effecten / onvolledigheden

Circa 100 van de 1.060 bouwvlakken overlappen gedeeltelijk of geheel met gebied dat bestaande of te ontwikkelen natuur binnen de EHS is.⁷³

- **Uitbreidingsmogelijkheden binnen EHS**

Binnen de EHS is het niet mogelijk bouwvlakken uit te breiden. Wel kunnen op bestaande bouwvlakken onder voorwaarden ontwikkelingen plaatsvinden gericht op kwaliteitsverbeteringen (recreatie). Dergelijke ontwikkelingen zijn doorgaans zeer kleinschalig. De verwachting is dat deze geen noemenswaardige effecten hebben op de EHS.

- **Plaatsing windturbines**

Het bestemmingsplan maakt het mogelijk kleine windturbines te plaatsen binnen bouwblokken en binnen verkeersbestemmingen mits bestemmingsvlak niet grenst aan of onderdeel is van natuur, bos of natuurkuststrook. Een groot deel van de graslanden bestaat uit weidevogelgraslanden. De wezenlijke waarde van deze graslanden bestaat uit het bieden van broed- en foerageergelegenheid voor weidevogels. Uit vergelijking van figuur 4.5 met figuur 4.10 blijkt dat in een groot deel van de bouwvlakken in of grenzend aan weidevogelkerngebieden die onderdeel zijn van de EHS windturbines geplaatst kunnen worden. Uit verschillende onderzoeken naar de effecten van grote windturbines⁷⁴ is gebleken dat aantasting van de openheid van het landschap en doding en verwonding van (weide)vogels niet zijn uit te sluiten. Niet uit te sluiten is dat ook kleinere windturbines deze negatieve effecten hebben omdat ook kleine windmolens obstakels in het landschap zijn. Obstakels in het landschap worden door weidevogels gemedend. Bij sommige bouwvlakken zal al reeds begroeiing (erfbeplanting) aanwezig zijn die het obstakel effect verminderen. Zonder nadere analyse kan echter niet worden uitgesloten dat additionele verstoring zal optreden. Het leefgebied voor weidevogels neemt daardoor af.⁷⁵

- De PRVS stelt (artikel 19, lid 2) dat in de toelichting van het bestemmingsplan de volgende punten dienen te zijn opgenomen:

- De wezenlijke kenmerken en waarden per gebied
- Hoe deze kenmerken en waarden worden beschermd en;
- Hoe negatieve effecten op deze wezenlijke kenmerken en waarden worden voorkomen.

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn op hoofdlijnen opgenomen in bijlage 1 van de PRVS. Leidraad voor deze bepaling op hoofdlijnen zijn het Natuurbeheerplan Noord-Holland 2013 en de Spelregels EHS.

⁷³ Bron: Provincie Noord-Holland, 2012b

⁷⁴ Bronnen: van 't Veer et al., 2010, Winkelman et al., 2008, Minderman et al., 2012

⁷⁵ Bron: van der Vliet et al., 2010

Conclusie

Bescherming van natuur en EHS is deels opgenomen in het bestemmingsplan. De volgende punten komen echter nog niet overeen met het provinciaal beleid:

- Ontbreken nadere voorwaarden bij oprichting windturbines binnen de EHS, bij voorkeur via omgevingsvergunning.
- Beschrijving van de EHS (bijvoorbeeld aan de hand van de wezenlijke waarden en kenmerken) in de toelichting van het bestemmingsplan Buitengebied.

4.6 Effecten op weidevogels

Effecten op weidevogels waarop het bestemmingsplan is getoetst in samenhang met artikel 25 uit de PRVS, zijn onder te verdelen in:

- Afname leefgebied
- Verslechtering omstandigheden binnen en buiten leefgebied als gevolg van: verstoring door geluid⁷⁶, verstoring door obstakels⁷⁷, verstoring door licht⁷⁸ en verstoring door recreatie⁷⁹
- Verslechtering leefgebied: verandering van grondwaterstand of voedselbeschikbaarheid⁸⁰
- Doding of verwonding: er zijn geen experimentele data die verwonding of doding van vogels bij 'kleine' windturbines aantonen. Echter het effect is goed gedocumenteerd bij grote windturbines.⁸¹ Minderman et al.⁸² vonden geen effect op vogelactiviteit door kleine windturbines. Een effect op mortaliteit is niet onderzocht, en kan niet uitgesloten worden

Negatieve effecten / onvolledigheden

Uit vergelijking van figuur 4.5 met figuur 4.10 blijkt dat in een groot deel van de bouwvlakken in of grenzend aan weidevogelkerngebieden windturbines geplaatst kunnen worden zonder verdere procedures. Door het plaatsen van windturbines binnen het bouwvlak kan verstoring door obstakels en doding van weidevogels niet worden uitgesloten. Afhankelijk van de specifieke plaatsing van de turbines ten opzichte van reeds aanwezige obstakels, en afhankelijk van de geschiktheid voor en huidig gebruik van de omliggende graslanden, kan het een inbreuk betekenen op het weidevogelbeleid van de provincie. Zonder nadere analyse kan niet uitgesloten worden dat de geschiktheid van de weidevogelkerngebieden afneemt als gevolg van de plaatsing van de windturbines. Het verdient de voorkeur plaatsing van windturbines uitsluitend mogelijk te maken in combinatie met een omgevingsvergunning.

De verschillende ontwikkelingen opgenomen onder de wijzigingsbevoegdheid, zijn enkel mogelijk indien 'geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersfunctie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden' plaatsvindt.

⁷⁶ Bron: Reijnen & Foppen, 1991

⁷⁷ Bron: van der Vliet et al., 2010, van 't Veer et al., 2010

⁷⁸ Bron: de Molenaar et al., 2000

⁷⁹ Bron: Krijgsveld et al., 2008

⁸⁰ Bron: van 't Veer et al., 2010

⁸¹ Bron: Winkelman et al., 2008, Minderman et al., 2012

⁸² Bron: Minderman et al., 2012

Het is uit het bestemmingsplan niet duidelijk welke natuurwaarden worden bedoeld en of de waarde als weidevogelleefgebied hier onder valt. Het is te overwegen als natuurwaarden ook de Weidevogelleefgebieden expliciet op te nemen. De wijzigingsbevoegdheden maken de volgende ontwikkelingen met eventueel schadelijke gevolgen voor Weidevogelleefgebieden mogelijk anders dan in de PRVS toegestaan wordt (met tussen haakjes het mogelijke effect):

- Starten paardenhouderij: door verandering van landgebruik en de bijbehorende opstallen wordt weidevogelgrasland ongeschikt voor weidevogels.
- Wijzigen ligging en grootte erf: de nieuwe locatie (en grootte) van het erf betekenen mogelijk een afname van huidig weidevogelgrasland
- Aanleggen zonneakker (maximaal 10 hectare op het gehele eiland). Afhankelijk van de locatie kan het ruimtebeslag en de verstoring door licht(weerkaatsing) een afname van geschikt weidevogelgrasland betekenen.

Bovenstaande ontwikkelingen kunnen leiden tot negatieve effecten op de Weidevogelleefgebieden en zijn in strijd met de PRVS. Het verdient de voorkeur deze ontwikkelingen te zoneren en buiten weidevogelgraslanden toe te staan.

Naast bovenstaande ontwikkelingen zijn de volgende ontwikkelingen mogelijk nadat een omgevingsvergunning is verkregen:

- Opslag van mest buiten het bouwvlak en erf. Dit ruimtebeslag gaat ten koste van weidevogelgebied.
- Aanleg paardrijbak en bouwwerken. Door ruimtebeslag en verstoring door obstakels wordt weidevogelgrasland aangetast.
- Kamperen bij de boer (terrein dient omgeven te worden door bomensingel van ten minste 5 meter breed). Deze uitbreiding is begrensd tot maximaal 3.000. Er kan alleen een nieuwe bij als een van de huidige 3.000 stopt. Enkele van dit type kampeermogelijkheden zit nu bij boerderijen die niet (meer) in bedrijf zijn. In het bestemmingsplan Buitengebied is een uitstapregeling opgenomen die inhoudt dat deze moeten stoppen. De boomsingels resulteren in een verstoring van de weidevogels door obstakels.
- In de diverse agrarische bestemmingen zijn daarnaast een aantal werken en werkzaamheden niet zonder omgevingsvergunning mogelijk. Dit geldt onder meer voor het aanbrengen van opgaande beplanting en verharding buiten het bouwvlak, ingrepen in het oppervlaktewatersysteem en ingrepen in de bodem(structuur). Het scheuren van grasland en de omzetting van grasland naar bouwland vallen onder normaal agrarisch gebruik in verband met de vele wisselteelt op Texel. Uit het historische gebruik van de landbouwgebieden blijkt dat deze activiteiten evenwel niet grootschalig voorkomen. De trend voor de weidevogels op heel Texel is de afgelopen jaren stabiel gebleken⁸³. Een negatief effect van de omzetting van grasland naar bouwland wordt daarom uitgesloten.

⁸³ van 't Veer et al., 2010

Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend onder voorwaarde dat geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan landschappelijke en natuurlijke waarden, waaronder de waarden zoals beschermd binnen de provinciale Weidevogelleefgebieden. Dit is een effectief beschermingsregime voor weidevogels, waar het gaat om het tegengaan van landschappelijke verdichting met beplanting en bodemingrepen. Omdat op voorhand in sommige gebieden met een hoge weidevogeldichtheid verwacht mag worden dat bovenstaande activiteiten negatieve effecten sorteren op de Weidevogelleefgebieden, kan overwogen worden een zonering voor bovenstaande activiteiten op te nemen in het bestemmingsplan. Zo wordt voorkomen dat vele (postzegel)activiteiten afzonderlijk moeten worden getoetst.

Positieve en neutrale effecten

Het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan beogen het open landschap te behouden in verband met de weidevogelleefgebieden.

Binnen de verschillende agrarische bestemmingen zijn nevenfuncties mogelijk. Dat kan leiden tot meer recreatief fiets-, wandel- en autoverkeer. Een toename van verstoring hierdoor wordt echter uitgesloten. De toename in recreatief verkeer is gering ten opzichte van het bestaande verkeer, er worden binnen het bestemmingsplan geen nieuwe routes mogelijk gemaakt en de populatie weidevogels is reeds gewend aan de huidige verstoring door recreatief verkeer. De geringe toename vindt enkel plaats vanaf reeds bestaande routes.

Conclusie

De plaatsing van windturbines zonder verdere procedures in bouwvlakken zoals het bestemmingsplan mogelijk maakt, kan leiden tot aantasting van het weidevogelleefgebied op Texel. Verschillende onder wijzigingsbevoegdheid opgenomen activiteiten leiden tot afbreuk van het weidevogelleefgebied. Een deel van de activiteiten welke niet zonder omgevingsvergunning mogen worden uitgevoerd, leiden tot aantasting van het weidevogelleefgebied.

De verschillende activiteiten onder de wijzigingsbevoegdheid en die onder de omgevingsvergunningplichtige activiteiten zijn geschaard kunnen leiden tot negatieve gevolgen op de Weidevogelleefgebieden. Door de noodzaak van een omgevingsvergunning kan van geval tot geval worden afgewogen of er sprake is van ongewenste / onevenredige negatieve effecten op natuurwaarden.

5 Milieueffecten overige thema's

In hoofdstuk 4 beschreven wij de effecten voor natuur. Dit hoofdstuk geeft de effecten voor de andere thema's weer. De volgende thema's komen achtereenvolgens aan de orde: Landschap, cultuurhistorie en archeologie, Bodem en water en Woon- en Leefmilieu (Verkeer, Luchtkwaliteit, Geur en Geluid).

5.1 Methodiek effectenonderzoek

De milieueffecten hebben betrekking op het plan- en studiegebied. De reikwijdte van het studiegebied kan per aspect verschillen.

Om effecten correct te kunnen bepalen, moet eerst een goede referentiesituatie worden vastgelegd. Ten opzichte van wat scoren de alternatieven beter of slechter? De referentiesituatie betreft de huidige situatie en de autonome ontwikkeling en is in paragraaf 3.4 al globaal beschreven. Per thema wordt de meer specifieke referentiesituatie behandeld.

5.2 Beoordelingscriteria

In onderstaande tabel staan de te beschouwen thema's, de bijbehorende beoordelingsaspecten en -criteria weergegeven.

Tabel 5.1 De thema's die worden beschouwd inclusief de beoordelingscriteria

Functie / thema	Relevante te beschouwen aspecten*	Beoordelingscriteria
- Landbouw - Verblijfsrecreatie - Wonen - Bedrijven - Natuur en kust - Maatschappelijke en bijzondere doeleinden - Duurzaamheid - Behoud Bijzonder Waarden	- Natuur - Landschap - Cultuurhistorie / archeologie	Kwaliteitsverbetering c.q. - vermindering natuurwaarden (Natura 2000-gebieden, Beschermde natuurmonumenten, EHS en soorten) Aantasting en/of kwaliteitsverbetering waardevolle landschappen en landschappelijke elementen (ruimtelijke kwaliteit) Kwaliteitsverbetering c.q. - vermindering waardevolle cultuurhistorische elementen,

* Getoetst zal worden aan de (indien beschikbare) aanwezige beleidsdocumenten en daarin vervatte doelen en aan bestaande wet- en regelgeving per aspect

	aardkundige elementen, respecteren archeologische verwachting
• Water en bodem	Mate van beïnvloeding waterstructuren, ontstaan / wegnemen knelpunten waterhuishouding, risico grond- en drinkwaterbeschermingsgebieden
• Woon- en leefmilieu	Overschrijdingen grenswaarden thema's geluid, geur, luchtkwaliteit.
• Verkeer	Knelpunten binnen verkeersstructuur, verkeersveiligheid

In het Startdocument planm.e.r. Buitengebied Texel werd het aspect Energie apart benoemd. Bij dit aspect horen de plaatsingsmogelijkheden voor kleine windturbines op bouwvlakken en verkeersbestemmingen. In het MER is ervoor gekozen om de effecten van deze kleine windturbines, alsmede van de zonne-akkers en co-vergistingsinstallaties te beschrijven en te beoordelen bij de milieuaspecten waar ze mogelijk invloed op hebben, te weten natuur en landschap.

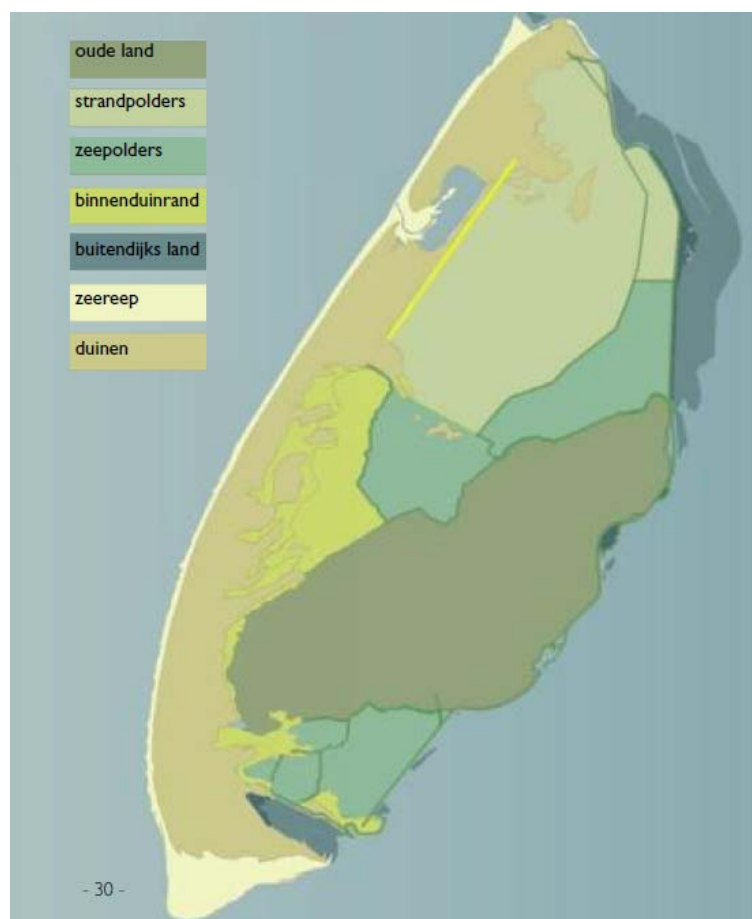
5.3 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Huidige situatie en autonome ontwikkeling landschap en cultuurhistorie

Texel is een eiland dat is gevormd door een gletsjer (het Oude land) en door de zee (strandvlakten en duinen). Dit betekent dat de ondergrond van het grootste gedeelte van Texel, de duinen en strandvlakten, uit kalkrijke zandgronden bestaat. Het Oude land daarentegen kent kleigronden en kalkarme gronden.

Vanuit het landschap gezien zijn er gebieden te onderscheiden waarbinnen dezelfde cultuurhistorische en ruimtelijke kenmerken voorkomen. In de analyse van "Beeld van Texel" (LA4Sale, 2007) zijn voor het eiland zeven landschappelijke identiteitseenheden onderscheiden en omschreven (zie voor de ligging de onderstaande figuur):

1. Het Oude land
2. Strandpolders
3. Zeepolders
4. Binnenduinrand
5. Buitendijks land
6. Zeereep
7. Duinen

Figuur 5.1 Landschapstypen Texel

Het Oude land

Texel is het enige Nederlandse Waddeneiland dat (voor een deel) een keileemondergrond heeft. In de IJstijd ontstond een met keileem bedekte stuwwal, de Hooge Berg. De structuur van het landschap van het Oude land wordt bepaald door het reliëf van deze oude keileembult. Hierlangs is het grillige kavelpatroon met kronkelende wegen en krek en slenken ontwikkeld. Door ruilverkaveling in de 20ste eeuw is de kwaliteit van dit kenmerkende grillige en kleinschalige kavelpatroon al deels verloren gegaan. Ook zijn veel kronkelige sloten inmiddels rechtgetrokken.

Kenmerkende landschapselementen voor het Oude land zijn de tuunwallen en kolken.

Tuunwallen vormden van oudsher de grens tussen de kavels op de hoge droge gebieden van het Oude land, in de lagere natte gebieden vormden kronkelige sloten de kavelgrenzen. Kolken zijn vergaarbekkens voor regen- en welwater en vormen de drinkwatervoorziening voor het vee.

Figuur 5.2 Tuinwallen en schapenboet op het Oude Land

De boerenerven zijn een ander belangrijk onderdeel van het landschap van het Oude land. Daarbij is er een duidelijk zichtbaar onderscheid tussen de oude erven met veel beplanting in verhouding tot de bebouwing en de nieuwe erven met relatief weinig beplanting. Kenmerkend voor de oude erven zijn ook de stolpboerderijen, waarin het woonhuis en de schuur zijn gecombineerd. De oude boerenerven op het Oude land hebben markante gevels. De architectuur is niet uitbundig maar kent wel mooie details. Bij de nieuwe erven is er minder aandacht besteed aan vorm, verhouding, details en passende materialen. Voor de beleving van Texel als eiland is onder andere De Hooge Berg en de brede dijk aan de Waddenkust belangrijk.

Op het Oude land komen verschillende functies naast elkaar voor: reguliere bewoning, kleine toeristische bedrijven en moderne agrarische bedrijven. Dit deel is het centrum van Texel.

Bijzondere cultuurhistorische- en landschapswaarden:

- Grillig kavelpatroon met kronkelende sloten en wegen
- Kleinschalig landschap met gemengde functies
- Tuinwallen
- Kolken
- Stolpboerderijen
- Schapenboeten
- Brede dijk aan de Waddenkust

Van de Texelse kernwaarden zijn op het Oude land de grote afwisseling in landschappen en landgebruiksvormen, de Texelse identiteit en het specifieke eilandkarakter het meest duidelijk herkenbaar.

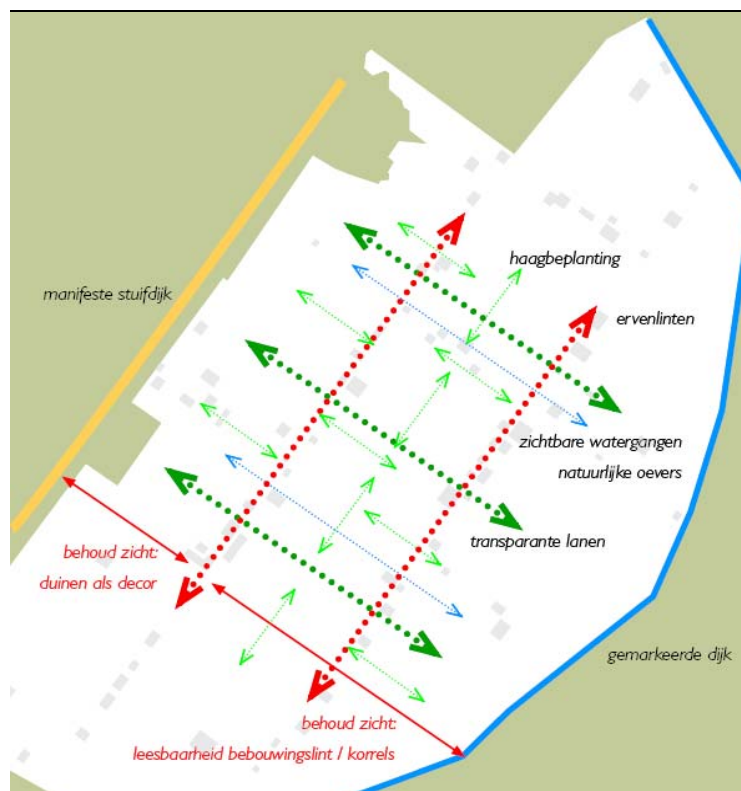
Strandpolders

Op Texel zijn twee type polders; ingesloten strandvlakten (Strandpolders) en bedijkte zeeboezemvlakten (Zeepolders). De Strandpolders zijn Polder Eierland, De Witte Hoek en Polder De Eendracht (zie figuur 3.5 voor de ligging van de verschillende polders). In tegenstelling tot de Zeepolders liggen Strandpolders boven NAP en zijn ze gerelateerd aan de Noordzee. Het landschap van de Strandpolders is groot en open met uitgestrekte vlakten waarover rechte wegen lopen met losse erven erlangs. Natuurlijke kreken kronkelen door dit door de mens gemaakte landschap. Het ontstaan van de plaatsen in de Strandpolders hangt nauw samen met de historie als droogmakerij. De Cocksdorp is een boogvormig ontginningsdorp. Midden - en Zuid Eierland zijn ontstaan op de kruispunten van de rechte wegen waar van oudsher de voorzieningen gevestigd waren.

Texel onderscheidt zich met deze uitgestrekte vlakten van de andere Waddeneilanden waar dit landschap niet voorkomt.

Bijzondere cultuurhistorische- en landschapswaarden:

- De uitgestrekte vlakte
- Grootschalig open landschap
- Rechte wegen met losse erven erlangs

Figuur 5.3 Landschappelijke structuur van de Strandpolders (bron: Beeldkwaliteitsplan)

Zeepolders

Tussen het ontstaan van de vier Zeepolders, Waal en Burg, Hoornder Nieuwland, Prins Hendrikpolder en Het Noorden zit ruim tweeënhalf eeuw. Door dit verschil in ontstaansperiode zijn er tussen de oudere polders Waal en Burg en Hoornder Nieuwland en de nieuwere polders Prins Hendrikpolder en Het Noorden kleine verschillen in de landschappelijke structuur. De nieuwe polders zien er met hun lange rechte lijnen en grootschalig, open landschap meer uit als typische Hollandse productiepolders. De oude polders kennen een kleinschaliger rommeliger landschap met meer kronkelende lijnen en natuurlijke elementen (zoals riet in de sloten).

Het landschappelijk karakter van de Zeepolders wordt bepaald door rechthoekige of blokvormige percelen met akkerbouwgewassen of bloembollen met daarlangs dijken en natuurlijke waterlopen. Het landschap van de Zeepolders is open en vrij kaal met weinig bomenlanen. De functie van het gebied is bovenal agrarisch.

De bebouwing in de Zeepolders bestaat uit verspreid liggende erven, die relatief klein van schaal zijn. Er zijn geen dorpen. De architectuur van de bebouwing is Noord-Hollands. De boerenerven stralen de tijdgeest van de polderstichting uit.

De Waddenzeedijk van de Prins Hendrikpolder (dus niet de polder zelf) is in het Beeldkwaliteitsplan benoemd als een goede plek voor het plaatsen van windmolens. Een eventuele plaatsing kan de landschappelijke structuur van de polder op eigentijdse wijze versterken en de herkenbaarheid van de identiteitsgrens vergroten, zo staat er in het Beeldkwaliteitsplan.

Bijzondere cultuurhistorische- en landschapswaarden:

- Grote percelen met rationele verkaveling (nieuwe polders) of kleinere blokstructuren (oude polders)
- Dijken
- Natuurlijke waterlopen
- Vier polders met verschillende karakters

Binnenduinrand

Vlak achter de duinen ligt de Binnenduinrand. Bosschages, open ruimtes en bijzondere gebouwen; het landschap van de Binnenduinrand biedt veel afwisseling. Net als op het Oude land vormen tuinwallen en natuurlijke sloten de oorspronkelijke natuurlijke grenzen tussen de kavels. Het is een gelaagd overgangslandschap dat romantisch en weelderig aandoet met aan de ene kant de woeste duinen en aan de andere kant uitzicht op de weidse polders.

Van oudsher bestond de Binnenduinrand vooral uit woeste gronden, zoals heide en moeras. Ook was er een fors duinmeer, het Alloo (oostelijk van Ecomare, zuidelijk van De Koog). Door verdroging is de biodiversiteit van het eens drassige gebied veel armer dan vroeger. De afgelopen decennia zijn de open ruimtes en woeste gronden echter steeds verder opgevuld met recreatieterreinen waardoor het karakteristieke 'kantwerk' van bos en open ruimtes verloren dreigt te gaan. Een groot deel van de Binnenduinrand wordt inmiddels in beslag genomen door vakantieparken. Deze hebben vaak geen enkele relatie met het omliggende landschap. Rondom de boeren-, recreatie-, en burgererven is veel en divers groen in de vorm van bossages, lanen, hagen en solitaire bomen. In de architectuur zijn, behalve de onnadrukkelijke gebouwen, twee typen te onderscheiden; de duinrand-, en de bosarchitectuur. De eerste is vooral te vinden in en om de Koog, de tweede in de groene kantwerkzone. Kenmerkend voor de duinrandarchitectuur zijn de speelse kappen, witte gevels en oranje daken. De bosarchitectuur lijkt op de bebouwing van landgoederen maar dan bescheidener; pannen, hout en riet, donkere kleuren en versieringen.

Bijzondere cultuurhistorische- en landschapswaarden:

- Kantwerk van bos en open ruimtes
- Mengeling van cultuur (aangeplant bos en karakteristieke bebouwing) en natuur (woeste duinen)
- Ruimtelijke variatie

Buitendijks land

De buitendijkse landen vormen unieke landschappen die een glimp geven van hoe Texel er voor grote delen uit zou zien zonder menselijke ingrepen. Het zijn belangrijke habitatgebieden voor (zeldzame) vogels en planten. De grootste buitendijkse gebieden zijn De Slufter en natuurgebied De Schorren. Het zijn wilde, ongereguleerde natuurgebieden met een bijzondere flora en fauna in open verbinding met de Noordzee.

Bijzondere cultuurhistorische- en landschapswaarden:

- Wildernis en ongereguleerdheid
- Unieke habitat voor planten en dieren
- Open verbinding met de Noordzee

Zeereep

Dit landschap omvat de smalle bijna dertig kilometer lange kustzone van Texel. Hiermee is het een van de langste onbedorven kusten van Nederland. De zeereep is de directe toegang tot de Noordzee. In de zomer komen er grote aantallen bezoekers naar dit gebied. In de winter is het stil en verlaten. Maar ook in de winter is de zeereep aantrekkelijk door de ongerepte natuur en frisse lucht. De zeereep is vrijwel onbebouwd, afgezien van enkele tijdelijke paviljoens en houten huisjes.

Bijzondere cultuurhistorische- en landschapswaarden:

- Onbedorven kust
- Openheid en het contact met de zee
- Contrast tussen drukte en dynamiek in de zomer en de stilte en verlatenheid in de winter

Duinen

De Texelse duinen zijn uitgestrekt, ruig en nat. Het is een indrukwekkend en beeldbepalend landschap. Er vindt zelfs nog natuurlijke duinvorming plaats, op de Hors. Waar het beleven van de duinlandschappen aan de overkant vaak gebeurt vanaf wandel- en fietspaden met prikkeldraad, bankjes en prullenbakken erlangs, mag je op Texel je eigen pad de duinen in kiezen. Deze toegankelijkheid in combinatie met de behouden leegte en ruigheid maakt de Texelse duinen bijzonder. De structuur van het landschap is eenduidig en continue. Als gevolg van de vorming door de elementen kent het landschap vooral natuurlijke vormen. Daartussen zijn soms menselijke interventies zichtbaar in de vorm van wegen, kleine akkertjes en uitgesleten paden. Net als de Binnenduintrand zijn de Texelse duinen in de loop der jaren verdroogd en verarmd. Vergeleken met andere Nederlandse duingebieden zijn er op Texel nog relatief veel natte plekken in de duinen. De bebouwing in de Texelse duinen is over het algemeen weinig karaktervol en kent geen typische eigen stijl. In de duinen liggen de grootste kampeerterreinen op Texel. Deze passen goed in het landschap.

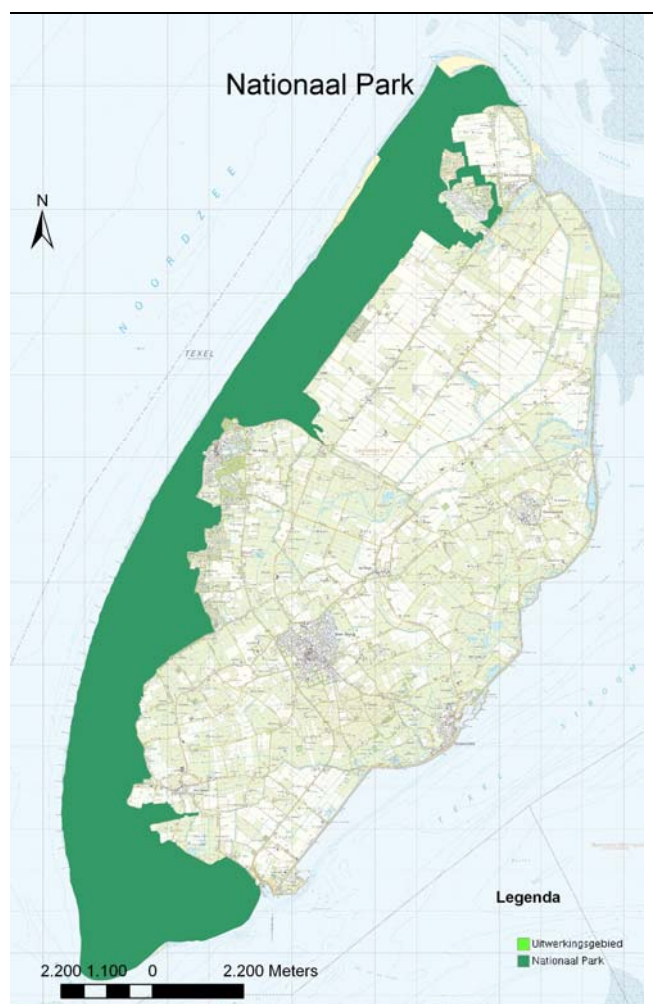

Figuur 5.4 De duinen van Texel

Bijzondere cultuurhistorische- en landschapswaarden:

- Uitgestrektheid en leegte
- Ruigheid
- Relatief veel natte plekken
- Natuurlijke duinvorming bij de Hors
- Eenduidige, continue landschapsstructuur

Een groot gedeelte van het eiland is aangewezen als Nationaal Park, namelijk het Nationaal Park Duinen van Texel (zie Figuur 5.5). Op Texel liggen geen Nationale Landschappen.

Figuur 5.5 Het Nationaal Park Duinen van Texel

Huidige situatie archeologie

In de bodem van Texel gaat een rijkdom aan archeologische waarden schuil; niet alleen op het eiland zelf maar ook in de omringende zeebodem. Op het land liggen tientallen zo niet honderden nederzettingen uit de Bronstijd, IJzertijd en Romeinse tijd. Deze omvatten niet alleen 'gebruikelijke' vondsten en grondsporen, zoals die van voormalige boerderijen en grafheuvels, maar ook mysterieuze zaken zoals de meer dan 170 kringgreppels die aan de Beatrixlaan in Den Burg zijn opgegraven.

Deze waarden zijn in beeld gebracht op de Archeologische Beleidsadvieskaart (Vestigia, 2007). Op de kaart is onderscheid gemaakt in zes beleidscategorieën namelijk:

- Wettelijk beschermd monument: terrein van zodanige archeologische waarde dat het Rijk, of gemeente een beschermde status hebben toegekend.

- Hoge archeologische waarde: in deze gebieden bestaat zekerheid dat in de bodem behoudenswaardige archeologie voorkomt. De meeste van deze gebieden zijn tevens aangemerkt op de archeologische monumentenkaart (AMK-terreinen) en vallen daarom onder verscherpt toezicht. Daarnaast zijn de historische dorpskernen, voor zover relevant, aangemerkt vanwege hun hoge dichtheid aan archeologische relictten.
- Hoge archeologische verwachting: de landschappelijke eigenschappen zijn hier zodanig dat het gebied voor de mens in het verleden gunstig was voor bewoning en/of agrarische activiteiten. De vondstdichtheid, en archeologische trefkans in deze gebieden zijn bijzonder hoog. Aanwezige vindplaatsen zijn door bodemkundige omstandigheden bovendien meestal goed tot redelijk goed geconserveerd.
- Gematigde archeologische verwachting: vindplaatsen komen in mindere mate voor, maar op basis van landschappelijke kenmerken (o.a. bodemgeschiktheid en grondwaterstanden) is bewoning zeker mogelijk geweest. Soms beperkt de verhoogde trefkans zich tot een specifieke periode;
- Lage archeologische verwachting: vindplaatsen zijn in deze zones afwezig of deze zones hebben een zeer lage trefkans. Landschappelijk gezien zijn dit de lagere delen met een (relatief) hoge grondwaterstand die tot in de Late-Middeleeuwen of nieuwe tijd ongeschikt waren voor bewoning.
- Geen archeologische verwachting: door eerdere bodemactiviteiten is het archeologische archief verstoord, of al geheel onderzocht.

Effecten landschap en cultuurhistorie

In de paragraaf huidige situatie en autonome ontwikkeling zijn de huidige en gewenste landschappelijke en cultuurhistorische kernwaarden per deelgebied beschreven. De hieruit geformuleerde belangrijke kernwaarden vinden hun basis in het Beeldkwaliteitsplan (BKP) voor Texel. In het BKP zijn op basis van deze kernwaarden per deelgebied criteria opgenomen waar nieuwe ontwikkelingen aan moeten voldoen. Het bestemmingsplan Buitengebied gebruikt deze criteria uit het BKP als belangrijk toetsingskader voor binnenplanse wijzigingen en ontheffingen. Ook voor projectbesluiten en bestemmingsplanherzieningen geldt het BKP als toetsingskader. Zo zorgt het Beeldkwaliteitsplan ervoor dat de bestaande kernwaarden in stand worden gehouden en zo mogelijk versterkt worden. Voor de verschillende scenario's geldt dus dat nieuwe ontwikkelingen of kleinere ontwikkelingen welke afwijken van de bestaande regels in het bestemmingsplan getoetst dienen te worden aan het Beeldkwaliteitsplan. Bij deze plannen of ontwikkelingen in afwijking op het bestemmingsplan moet een erfinrichtingsplan aangeleverd worden dat inzicht geeft in de erfinrichting voor wat betreft water, groen, bebouwing, verharding, ontsluiting en beplantingssoorten. Het erf en de bebouwing moeten landschappelijk worden ingepast volgens de karakteristieken en behoud van het onderliggende landschap. Door middel van anterieure overeenkomsten en doordat pas wordt ingestemd met plannen als ze voldoen aan de landschappelijke criteria, wordt de landschappelijke inpassing van deze nieuwe ontwikkelingen gewaarborgd.

Voor bestaande rechten geldt dat rechtstreeks een vergunning wordt verleend zonder dat een toetsing plaatsvindt aan het BKP. Uitbreidingen (inclusief eventuele nevenfuncties of de verbreding van de bedrijfsvoering) binnen het bestaande bouwvlak hoeven dus niet getoetst te worden aan de in het BKP geformuleerde criteria (sommige overigens wel, namelijk via flexibele bepaling). De inpassing in het landschap voor reguleren aanvragen is vervat in de reguliere bestemmingsregels. Bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn op voorhand afgestemd op het omringende landschap. De ontwikkelingen moeten voldoen aan de standaard vereisten voor gebouwen en overkappingen (bouwregels bestemmingsplan). Verder geldt dat in het gehele buitengebied windturbines tot 17,5 meter (tiphoogte) binnen het bouwvlak mogelijk zijn. Deze ontwikkeling hoeft niet te worden getoetst aan het BKP.

In het kader van dit planMER worden de gevolgen van de scenario's daarom getoetst aan de criteria van het Beeldkwaliteitsplan. Waarbij wordt getoetst op de volgende criteria:

- draagt een scenario bij aan het versterken van de landschappelijke - en cultuurhistorische waarden? In dit geval wordt dit positief beoordeeld
- Vindt er geen verandering plaats? Dan wordt een neutrale beoordeling gegeven
- Vindt een verdere verslechtering plaats van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden? In dit geval wordt dit negatief beoordeeld.

Scenario's

Voor de Strand- en Zeepolders geldt een maximale bouwblokgrootte van 1,5 hectare (met uitzondering van Waal en Burg). Voor de overige gebieden geldt een maximale grootte van 1 hectare en via wijziging naar 1,5 hectare. In de huidige situatie geldt dat over het algemeen vrij veel onbenutte ruimte op de bouwvlakken aanwezig is. Vervolgens zijn er verschillende groeiscenario's zoals geformuleerd in hoofdstuk 3 waarmee het landschap in meer of mindere mate zal verdichten met bebouwing. Voor alle scenario's geldt dat de bebouwing plaatsvindt binnen het bestaande bouwvlak, voor zover het oppervlak van 1 of 1,5 hectare nog niet bereikt is.

Effecten per deelgebied

Oude land

Voor het Oude Land geldt dat het percentage bebouwing op een erf niet onderscheidend is voor het "verstenen" van het landschap. Door het Beeldkwaliteitsplan beschreven als: Een klein kaal erf is landschappelijk niet veel beter dan een groot kaal erf. Veel belangrijker is de wijze waarop het erf is ingericht. De zogenaamde "groene voet". Oftewel de hoeveelheid groen rond bebouwing is bepalend voor de beleving van het landschap. Vooral bij nieuwbouw is de tendens dat deze groene voet beperkt is. Wat betreft de scenario's geldt dat het een uitbreiding betreft van de bestaande bebouwing. Het effect van de groei is in dit kader neutraal. Er is namelijk niet op voorhand te zeggen of de uitbreiding landschappelijk wordt ingepast.

Strandpolders

Door de grote schaal van de polder is hier plek voor grootschalige bedrijven die elders op het eiland uit hun jasje groeien. Hier passen grote korrels, met grote gebouwen en een bijbehorende

grote groene voet. In de polders lijkt dan ook nog voldoende ruimte voor groei van bedrijven vanuit landschappelijk perspectief. Voorwaarde is wel dat in deze polders rekening wordt gehouden met een groene voet. Het effect voor de verschillende scenario's is neutraal.

Zeepolders

De oudere erven in de Zeepolders hebben een grotere groene voet. Waarschijnlijk komt dit doordat de huizen in oude tijden minder goed geïsoleerd waren en met een stevige groene voet kon men in ieder geval de wind buiten houden en wat hout sparen voor de kachel. De groene voet is erg belangrijk in de Zeepolders omdat zij de enige opgaande beplanting leveren in de open polders, er zijn geen bomenlanen of bosjes. De groene voet is ook belangrijk voor de biodiversiteit op het eiland: veel dieren leven in de bomen en tuinen rond de bebouwing. Een grote groene voet is daarom bij nieuwe ontwikkelingen gewenst. In het Beeldkwaliteitsplan wordt aanbevolen om een verhouding tussen de bebouwing en de groene voet aan te houden van één staat tot zes (1:6). Het totale bouwvolume maakt dan 20 % van de groene voet uit.

Figuur 5.6 Figuur: erf met en zonder groene voet (bron beeldkwaliteitsplan)

Binnenduinrand

Wie in de Binnenduinrand ontwikkelt, profiteert van de kwaliteit van de buren, daar moet vervolgens met de eigen ontwikkeling ook aan bijgedragen worden, zowel in architectonische als in groene kwaliteit. Het geheel moet een hoge esthetische ambitie uitstralen, passend in de Binnenduinrand.

Overige gebieden

In de overige deelgebieden geldt dat er geen sprake is van agrarische bouwblokken en bijhorende onbenutte bouw mogelijkheden.

Mitigerende maatregelen

In het Beeldkwaliteitsplan zijn per deelgebied verschillende maatregelen benoemd om tot een optimale landschappelijke inpassing te komen. De maatregelen hebben bijvoorbeeld betrekking op het type bebouwing, de keus voor beplanting, type wegmateriaal en de hoeveelheid beplanting. Aanbevolen wordt het agrarische gebied Hoge Berg een specifieke, meer bescherming biedende bestemming te geven vanwege de zeer bijzondere landschappelijke betekenis van het gebied. Hierdoor kan beter worden gestuurd op ruimtelijke kwaliteit binnen dit gebied: voorkomen nieuwe hoge bedrijfsgebouwen, beperken nevenfuncties (geen zonne-akkers, geen kamperen bij de boer, geen wijzigingsmogelijkheid naar grotere agrarische bouwvlakken, geen bio-energie, geen wijzigingsmogelijkheid naar agrarisch Loonbedrijf).

Kleine windmolens (alle scenario's)

In het gehele buitengebied van Texel zijn binnen de bouwvlakken kleine windturbines toegestaan (met een maximale ashoogte van 15 meter en tiphoogte van 17,50 meter). Het toestaan van deze windturbines zonder verdere restricties (met betrekking tot inpassing, precieze situering op het erf, aantal, et cetera) bestaat er een kans op een verrommeling van het landschap. Met name binnen het meer kleinschalige karakter van het Oude Land of de Binnenduinrand kunnen de turbines door het dynamische en technische karakter een verstoring geven van bestaande landschappelijke en cultuurhistorische kernwaarden. Dit leidt op deze wijze, met name binnen het Oude land en de Binnenduinrand, tot een negatief effect.

Mitigerende maatregelen

Door in het buitengebied uit te gaan van een afgewogen landschappelijke zonering waar turbines wel en niet wenselijk in combinatie met beeldkwaliteits- en inpassingsvereisten kunnen negatieve effecten worden weggenomen.

Effecten archeologie

Uit de gemeentelijke archeologische waarden- en verwachtingenkaart blijkt dat in diverse gebieden op Texel een archeologische waarde aanwezig is. Deze archeologische waarden worden in het bestemmingsplan beschermd doordat op deze gronden een dubbelbestemming 'waarde-archeologie' is gelegd. Onderscheid is gemaakt tussen archeologische waarde, gematigde archeologische verwachting en hoge archeologische verwachting. Deze gronden zijn

primair bestemd voor het behoud en de bescherming van aanwezige of te verwachten archeologische waarden. Voor nieuwe bouwwerken dieper dan 0,50 m (archeologische waarde) en met een oppervlakte van meer dan 100 m² (hoge archeologische verwachting) respectievelijk 500 m² (gematigde archeologische verwachting) op gronden die nog niet verstoord zijn mogen uitsluitend plaats vinden na archeologisch onderzoek. Uit dit onderzoek moet (naar oordeel van burgemeester en wethouders) blijken dat in voldoende mate is vastgesteld dat de archeologische waarden in voldoende mate zeker zijn gesteld, er geen archeologische waarden aanwezig zijn of dat de archeologische waarden door de werkzaamheden niet of niet onevenredig worden geschaad. Een aanlegvergunningstelsel voorkomt dat werken en werkzaamheden worden uitgevoerd die de archeologische waarde verstoren. De effecten van de verschillende scenario's zijn daarom neutraal.

5.4 Water

5.4.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Omringd door zout water, is zoet water een kostbaar goed op Texel. In de zomer is er vaak een tekort aan zoet water terwijl er in de winter vaak een overschot is, wat tot overlast leidt. Het watersysteem met gemalen en stuwen is erop gericht om het water zo lang mogelijk op Texel vast te houden. Drinkwater wordt tegenwoordig aangevoerd via een waterleiding vanaf de vaste wal. De landbouw op Texel is afhankelijk van regenwater, mede omdat de landbouw geen water mag onttrekken uit de sloten etc. Dit is specifiek voor Texel en heeft te maken met de eilandpositie.

In het Provinciale Waterplan 2010-2015 staat Texel aangegeven als een van de "TOP-gebieden bestrijding verdroging in Noord-Holland". Er zijn inmiddels enkele maatregelen genomen om de verdroging van natuurgebieden op Texel tegen te gaan, zoals het stopzetten van de grondwaterwinning Mokslootvallei.

Op de polders Eierland en Waal en Burg ligt volgens het Provinciale Waterplan 2010-2015 een waterbergingsopgave (van respectievelijk 1,3 en 3,5 hectare).

Ook in het kader van het Masterplan water uit 1998 zijn er de laatste jaren verschillende projecten geweest om de waterkwaliteit en de watervoorziening te verbeteren. Het gaat dan bijvoorbeeld om het creëren van duinrellen en natuurlijke oevers, pilots met agrarisch waterbeheer en het graven van extra waterbergingen.

Op Texel ligt 1 grondwaterbeschermingsgebied. Het gaat om een deel van het Hoge Berg-gebied. In de Provinciale Milieuvordering (PMV) van de provincie Noord-Holland is het gebied aangewezen als een gebied waarvoor regels gelden ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning.

De provincie Noord-Holland heeft in de PMV tevens gebieden met bijzonder aardkundige waarden (zogenaamde bodembeschermingsgebieden) en aardkundige monumenten aangewezen. Op en om Texel liggen elf gebieden met aardkundige waarden, namelijk Roggesloot, de Cocksdorp, Polder Eierland, Hoge Zandskil, De Bol, Buiten en Binnenzwin, Polder Het Noorden, Westerkolk, Molenkil, Rommelpot en Waddenzee. Daarnaast kent Texel twee aardkundige monumenten: het gehele Oude Land van Texel (glaciale opduiking) en de Westelijke Kuststrook van Texel.

De hydrologie op Texel wordt gedomineerd door infiltratie en zoete en brakke kwel. Bij Den Hoorn en de Hoge Berg treedt stagnatie van water op de keileem op.

Er zijn geen relevante autonome ontwikkelingen.

5.4.2 Effectbeoordeling

Er vinden in het plan geen directe ingrepen in het watersysteem plaats.

In dit bestemmingsplan wordt ruimte aan waterberging gegeven door in de grotere gebiedsbeschermingen (agrarisch, natuur, recreatieterreinen) de functie 'water(berging)' op te nemen in de bestemmingsomschrijving. Op deze wijze zijn al deze gronden mede bestemd voor water en kan gezocht worden naar goede locaties om de waterberging te verruimen.

Bovendien krijgen agrarische bedrijven de ruimte om uit te breiden binnen het bestaand bouwvlak. Het verhard oppervlak neemt toe waardoor hemelwater sneller afvloeit in plaats van wordt vastgehouden. Dit kan betekenen dat de bodem verdroogt. Bij de aanleg van nieuw verhard oppervlak moet echter onder andere inzicht geboden worden hoe wordt omgegaan met de opvang van hemelwater. Het hoogheemraadschap toetst hierop. In de praktijk houdt dit in dat een toename van verhard oppervlak gecompenseerd moet worden zodat er waterneutraal gebouwd wordt.

Ook de mogelijkheid die het bestemmingsplan biedt om zonder procedure tentplaatsen te veranderen in zomerhuizen op recreatieterreinen, is relevant met betrekking tot een mogelijke toename van verharding. De inschatting is dat hier op beperkte schaal gebruik van zal worden gemaakt en dat het verhard oppervlak derhalve niet sterk zal toenemen als gevolg hiervan.

Het concept-bestemmingsplan is aangeboden aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Deze instantie heeft geen reactie gegeven met betrekking tot de watertoets. Als er nieuwe ontwikkelingen zijn, wordt de aanvrager wel gewezen op de watertoets.

De effecten op het aspect Water worden als neutraal beoordeeld.

5.5 Bodem

5.5.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

De geomorfologie van Texel is beschreven in de paragraaf Landschap en cultuurhistorie (paragraaf 5.2).

In 2011 is in opdracht van de gemeente Texel een Bodemkwaliteitskaart gemaakt. Uit de kaart en het rapport dat hierbij hoort, blijkt dat de boven- en ondergrond van het buitengebied van Texel in de klasse Landbouw/Natuur (AW2000-grond) valt. Dit houdt in dat de grond naar verwachting schoon is en dat vrij grondverzet kan plaatsvinden (op basis van resultaat historisch onderzoek: niet verdachte locatie).

De volgende gebieden zijn uitgezonderd van de bodemkwaliteitskaart:

- Locaties met, of die verdacht zijn voor, een sterke bodemverontreiniging
- Gesaneerde locaties in het kader van de Wet Bodembescherming (voor wat betreft de ontgravingskaart)
- Joost Dourlein karzerne
- De buitendijkse gebieden met uitzondering van de drogere oevergebieden zoals gedefinieerd in de Waterregeling
- Overige waterbodems

Er zijn geen relevante autonome ontwikkelingen.

5.5.2 Effectbeoordeling

Met dit bestemmingsplan wordt de bestaande bodemsituatie opnieuw vastgelegd. Van nieuwe ontwikkelingen is geen sprake. Het bestemmingsplan vormt wel een toetsingskader voor mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Zodra een bouw aanvraag voor een dergelijke ontwikkeling wordt ingediend, moet middels een bodemonderzoek aangetoond worden dat de bodem van voldoende kwaliteit is voor de beoogde functie. Een bodemonderzoek is alleen verplicht bij ontwikkelingen met betrekking tot verblijfsruimte van mensen langer dan 2 uur. Voor schuren en stallen wordt geen bodemonderzoek geëist. De geomorfologie in het gebied kan worden veranderd door nieuwe bebouwing. Hiervoor moet een ontheffing bij de provincie aan worden gevraagd. De bodemkwaliteit en geomorfologie van Texel worden voldoende beschermd door het bestemmingsplan.

Om deze redenen worden de effecten op de bodem als neutraal beoordeeld.

5.6 Verkeer

5.6.1 Huidige situatie en autonome ontwikkelingen

De belangrijkste weg is de Pontweg (N501), die van de veerhaven 't Horntje langs Den Burg naar De Koog loopt. De verkeersintensiteiten op deze weg variëren van circa 3.500 voertuigen per etmaal in januari en december tot circa 8.000 in augustus⁸⁴.

Texel voert al sinds 1974 een actief beleid om recreatie te concentreren in een aantal gebieden. De gemeente heeft de ambitie het autogebruik te ontmoedigen. De Koog, De Cocksdorp en ten westen van Den Hoorn zijn aangewezen als zonerings- en concentratiegebieden voor recreatie. De meeste toeristische (verblijfs-)voorzieningen bevinden zich in deze plaatsen.

Het agrarisch verkeer op Texel bestaat uit een aantal verschillende soorten (hoofd)vervoersbewegingen, namelijk bewegingen die te maken hebben met:

- de aanvoer van voer (voor bijvoorbeeld schapen en koeien)
- de aanvoer van mest (ten behoeve van de akkerbouw)
- de afvoer van slachtrijs dieren
- de afvoer van akkerbouwproducten en bloembollen
- de afvoer van melk

De agrarische bedrijven zijn vrij gelijkmatig over Texel verdeeld. De groei van het agrarisch gerelateerde verkeer in het buitengebied is rechtevenredig met de groei van het aantal dieren dat wordt gehouden. Het aantal dieren dat op Texel gehouden wordt, is al jaren stabiel (zie voor een onderbouwing paragraaf 2.3).

De aanvoer van mest op Texel is 46.000 ton per jaar (vooral varkensdrijfmest)⁸⁵. Dit aantal betekent een inzet van 1380 vrachtwagens per jaar. Hiervan wordt echter een deel per schip aangevoerd.

Verkeersveiligheid

De gemeente Texel wil de automobiliteit op het eiland beperken door milieuvriendelijke vervoerswijzen te stimuleren en de openbare wegen veiliger te maken voor fietsers en wandelaars. De wegen op Texel worden ingericht volgens het principe van Shared Space. Dit houdt in dat voetganger, fietser en automobilist de weg op een veilige manier delen.

Onveilige situaties doen zich vooral voor in het hoogseizoen, als er extra veel verkeer is, en dan met name op de Postweg, de Pontweg en de Hoofdweg. In het najaar kunnen wegen in de polders glad zijn door de klei op de weg door het oogsten van akkerbouwers.

⁸⁴ Deze cijfers gelden voor 2011. Bron is "Honderdachtenzestig knelpunten, knelpuntenanalyse mobiliteit" uit juli 2012.

⁸⁵ Bron: Presentatie Bio-energie op Texel

Er zijn geen relevante autonome ontwikkelingen.

5.6.2 Effectbeoordeling

In dit bestemmingsplan worden ontwikkelingen mogelijk gemaakt die een extra belasting van de wegen op Texel tot gevolg hebben. Het gaat dan om de mogelijkheden voor agrarische bedrijven om uit te breiden (10 % van de bedrijven op het huidige bouwvlak). Ook de kwaliteitsverbetering van de toeristische mogelijkheden kan voor een lichte toename aan verkeer zorgen.

Het is de vraag of de bestaande wegen een toename kunnen opvangen. De capaciteit van de lokale wegen varieert van enkele honderden tot circa 8.000 voertuigbewegingen per dag. De uitbreidingsmogelijkheden in het bestemmingsplan zijn beperkt en de wegen hebben voldoende capaciteit. Over het algemeen kan daarom worden gesteld dat de uitbreidingsmogelijkheden niet direct een probleem zullen vormen voor de capaciteit van de wegen op Texel.

De (geringe) toename betreft wel vooral vrachtverkeer en landbouwverkeer (bijvoorbeeld een trekker met gereedschap). Dit type verkeer is vaak betrokken bij onveilige situaties. Dit probleem speelt vooral op smalle lokale wegen zonder aparte voorzieningen voor langzaam verkeer. Aangeraden wordt om de wegen waar potentiële conflictpunten worden verwacht, maatregelen te nemen zoals het aanbrengen van grasbetontegels aan weerszijden van de weg en het aanleggen van passantenhavens. In de praktijk gebeurt dit op Texel overigens ook al.

5.7 Luchtkwaliteit

5.7.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

De luchtkwaliteit wordt op Texel bepaald door de achtergrondconcentratie stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). In de achtergrondconcentratie zijn de bijdrages van de bestaande veehouderijen inbegrepen. Het gaat om fijn stof emissies door met name wegverkeer en landbouw. Ruimtelijk gezien wordt het grootste aandeel veroorzaakt door het wegverkeer. Uit gegevens van het RIVM (2012)⁸⁶ blijkt dat in grote delen van Nederland, met name in de noordelijke provincies en in Zeeland, de achtergrondconcentraties van fijn stof en stikstof (zeer) laag zijn. Dit geldt ook voor de gemeente Texel.

Via een apart traject (zogenaamde inzoomactie) in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) zijn in 2009 fijn stof knelpunten bij veehouderijen geïnventariseerd. Uit deze inventarisatie bleek dat 51 veehouderijen de grenswaarden overschreden. De knelpunten liggen voor het overgrote deel bij (grotere) pluimveebedrijven in de provincies Noord-Brabant, Limburg, Gelderland en Overijssel. Op Texel liggen geen fijn stof knelpunten bij veehouderijen.

In de huidige situatie worden de grenswaarden van NO₂ en PM₁₀ niet overschreden. De hoogste waarden zijn te vinden in Den Burg en Oudeschild (fijn stof).

⁸⁶ Bron: RIVM, 2012, GCN concentratiekaarten

Door groei van de veestapel kan de fijn stof emissie nog stijgen. Ook dan zal nog sprake zijn van lage concentraties. Bij het verlenen van vergunningen, bijvoorbeeld voor bedrijfsuitbreiding, wordt bovendien getoetst op luchtkwaliteit.

Er zijn geen relevante autonome ontwikkelingen.

Effectbeoordeling

Op Texel is de lucht relatief schoon. De hoeveelheid pluimvee op Texel is beperkt. In het bestemmingsplan worden geen intensieve vormen van pluimvee- en varkenshouderij toegestaan. Er zijn geen knelpunten voor NO₂ en PM₁₀. De uitbreidingsmogelijkheden (voor 10% van de bedrijven op het huidige bouwvlak) zullen niet in betekenende mate bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit en geen overschrijdingen van de grenswaarden tot gevolg hebben.

5.8 Geur

Geurhinder vanuit intensieve veehouderijen is niet of nauwelijks relevant op Texel. Een uitbreiding van grondgebonden veehouderij in het plangebied zal geen knelpunten opleveren ten aanzien van geur omdat de wettelijk vastgelegde grenswaarde niet verandert. Daarnaast geldt dat, op basis van de dynamiek in de sector zoals omschreven in paragraaf 3.7, er op jaarbasis een groot aantal bedrijven zal stoppen met het houden van vee. Omdat het plan geen nieuw vestiging mogelijk maakt betekent dit dat het aantal geurbronnen navenant af zal nemen.

5.9 Geluid

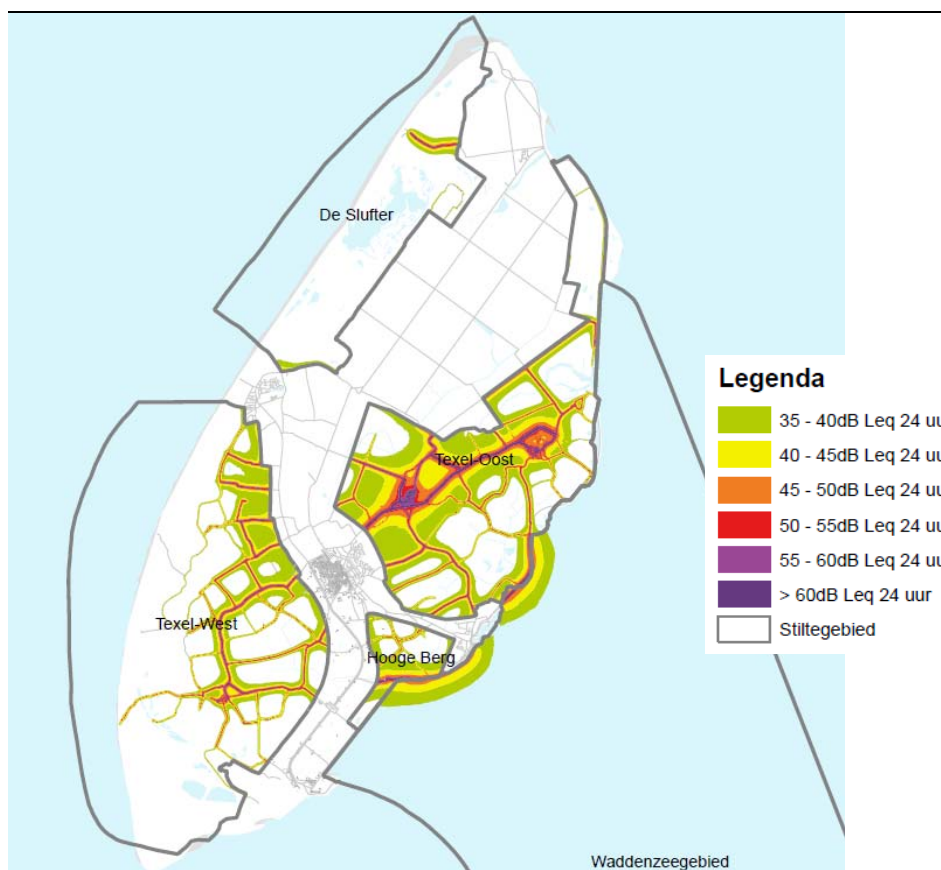
Voor geluid moet onderscheid worden gemaakt tussen geluid dat afkomstig is van wegverkeer van/en naar agrarische bedrijven en toeristisch verkeer, geluid afkomstig van de (sport)vliegtuigen die het vliegveld Texel aandoen en van (agrarische) bedrijven (bijvoorbeeld van ventilatoren).

Het geluid dat afkomstig is van deze bronnen wordt getoetst op het effect op de geluidsgevoelige bestemmingen en op de stiltegebieden.

5.9.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

In de Wet Geluidhinder is omschreven wat geluidsgevoelige bestemmingen zijn. Het gaat bijvoorbeeld om woningen, scholen, ziekenhuizen en verpleeghuizen.

Stiltegebieden zijn gebieden die zo stil mogelijk gehouden worden. Het streven is om de geluidbelasting in stiltegebieden lager te houden dan 40 decibel. Deze gebieden dienen vanuit de Wet milieubeheer vast te worden gelegd in provinciale milieubeleidsplannen. De Provincie Noord-Holland heeft in haar provinciaal milieubeleidsplan vier stiltegebieden op en om Texel benoemd; namelijk De Slufter, Texel-Oost, Hoge Berg en de Waddenzee.

Figuur 5.7 Kaart met de geluidsbelasting op de stiltegebieden op en om Texel⁸⁷

Op deze kaart is te zien dat de geluidsbelasting in het stiltegebied Texel-Oost het grootst is. De geluidsbelasting is hier in De Waal en Oosterend en op de wegen tussen deze plaatsen 45dB en hoger.

Buiten de stiltegebieden komen er langs enkele wegen overschrijdingen van de grenswaarde (>65 dB) voor, bijvoorbeeld langs de Pontweg op het deel tussen de veerhaven 't Horntje en Den Burg⁸⁸.

Verder is er een vliegveld, dat vooral wordt gebruikt voor rondvluchten, parachutespringen en sport- en zweefvliegen. Dit vliegveld heeft twee start- en landingsbanen; een van 1.109 meter en een van 622 meter.

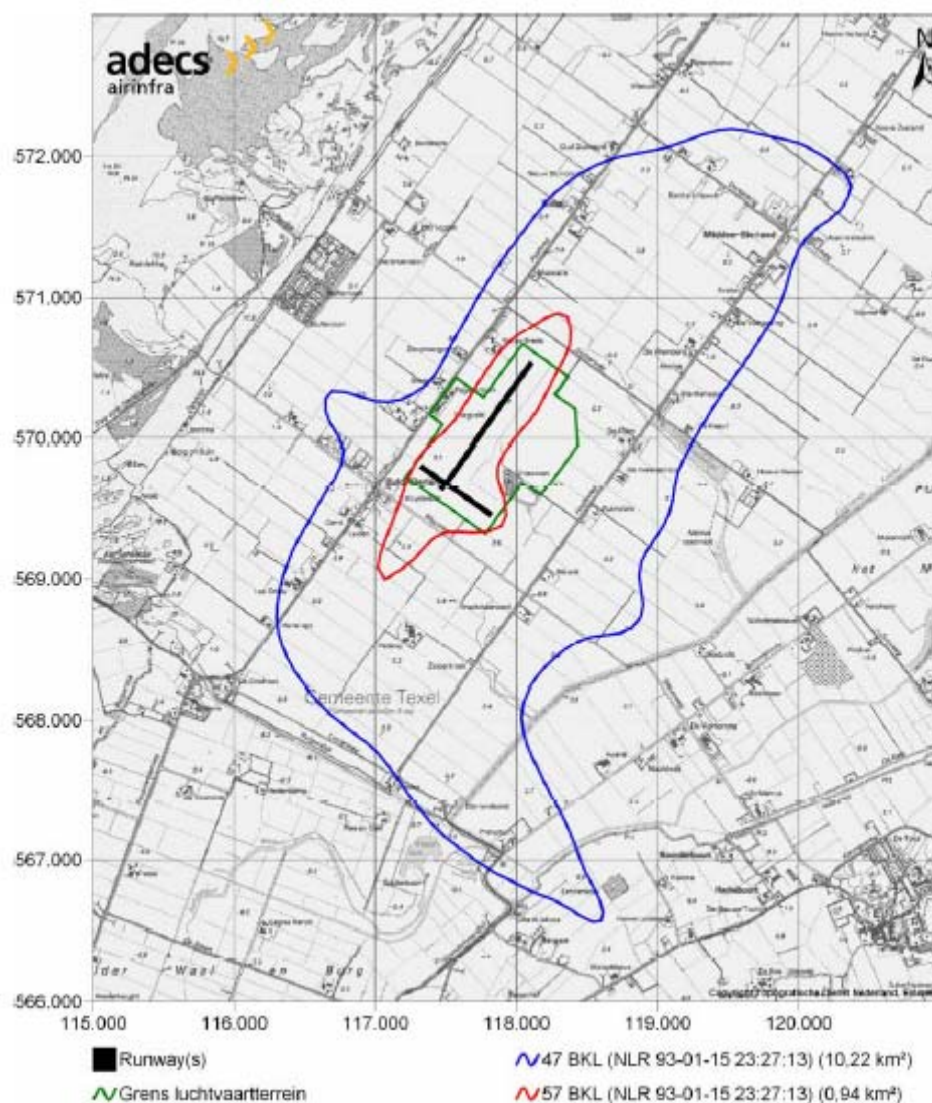
In het bestemmingsplan is een vrijwaringszone opgenomen rond het vliegveld (en de kartbaan). In de m.e.r. beoordelingsnotitie Milieueffecten luchthaven Texel (15 augustus 2012) is een kaart opgenomen met dit gebied waar ruimtelijke beperkingen gelden als gevolg van deze zone. Deze kaart is hieronder weergegeven. Hierop is te zien waar de vrijwaringszone ligt. In deze vrijwaringszone mag geen geluidsgevoelige bebouwing worden opgericht.

⁸⁷ Bron: Goudappel Coffeng, 2012 Geluidssituatie stiltegebieden, in opdracht van de Provincie Noord-Holland

⁸⁸ Bron: www.atlasleefomgeving.nl

In het bestemmingsplan Buitengebied worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die een mogelijke toename van de geluidsbelasting als gevolg van het vliegverkeer tot gevolg kunnen hebben.

Er zijn geen relevante autonome ontwikkelingen.

Figuur 5.8 Ruimtelijkebeperkingengebieden geluidzone vliegveld Texel⁸⁹

⁸⁹ De ruimtelijkebeperkingengebieden zijn met het luchthavenbesluit (2012) overgezet in de 48, 56 en 70 dB(A) Lden-geluidscontouren. De provincie Noord-Holland heeft ervoor gekozen om de 47 BKL-contour te hanteren om te voorkomen dat er wijzigingen in de grootte van de ruimtelijkebeperkingengebieden plaatsvinden. De vrijwaringszone in het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Texel is ook ruimer dan de 48 dB(A) contour en komt overeen met contour van 47 BKL-contour. Om die reden is deze kaart opgenomen en niet de kaart op basis van het luchtvaartbesluit.

5.9.2 Effectbeoordeling

Voor het vliegveld is in het bestemmingsplan een luchtverkeerzone voor geluid opgenomen en voor de kartbaan een geluidszone. Voor geluid geldt dat er in het stiltegebied Texel-Oost knelpunten zijn op bepaalde wegen in en rond De Waal en Oosterend. Dit kan betekenen dat een geringe toename van verkeer toch tot gevolg heeft dat grenswaarden worden overschreden. De verwachting is echter dat de situatie stabiel zal blijven omdat Texel-Oost geen recreatieconcentratiegebied is. Dit betekent dat er geen toename van het aantal toeristen mogelijk is en geen uitbreiding kamperen bij de boer. Ook zijn er geen nieuwe bouwblokken bij agrarisch mogelijk.

6 De effecten op een rij

In dit hoofdstuk staan de conclusies per beschouwd aspect. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een reeks concrete aanbevelingen voor milieuoptimalisatie.

6.1 Conclusies per milieuaspect en specifieke bestemming

Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurgebieden

Stikstofemissies als gevolg van agrarische ontwikkelingen en recreatief verkeer

In Bijlage 4 staan de scenarioberekeningen weergegeven die inzicht hebben gegeven in realistische landbouwontwikkeling op Texel die tot gevolg heeft dat de stikstofemissies vanuit het plangebied, op enkele pieken na, afnemen.

Omdat een piekbelasting op de kwalificerende habitats niet uitgesloten kan worden is een lokale, gebiedsgerichte zonering aangebracht om te voorkomen dat bedrijven die te dicht op de begrensde natuur zitten, onverhoopt een lokale toename zouden veroorzaken op de kwalificerende habitats. Vastgesteld is dat, aan het einde van de planperiode, er op de habitats die zich in het centrale deel van het eiland, en langs de Waddenzeekust bevinden, niet langer sprake is van een overschijding van de kritische depositie waarden die daar gelden. Dit is niet het geval voor de veel verzuringsgevoelige habitats die zich in de Duinen van Texel bevinden.

Het effect van die zone van 100 meter rondom de begrenzing van de Duinen van Texel is in OPS gemodelleerd voor de inzet van het voerspoor en voor een scenario waarin wordt ingezet op de bouw van emissiearme stallen. Deze figuren maken inzichtelijk dat er weliswaar sprake kan zijn van een zekere lokale toename, maar dat er vanuit het gebied als geheel geen sprake meer zal zijn van een toename van de depositie op de omliggende kwetsbare habitats binnen de begrenzing van de Natura 2000-gebieden in de directe omgeving.

Voorgesteld wordt om in het bestemmingsplan voor bedrijven die een vergunning aanvragen binnen een zone van 100 meter langs de Duinen van Texel gelegen zijn, een aanvullend voorschrift op te nemen. Binnen deze zone zou dan alleen een omgevingsvergunning verleend kunnen worden als in de aanvraag is aangetoond dat de emissies, per saldo niet toenemen. De onderstaande tabellen bevestigen dat er in beide scenario's, ten gevolge van de zonering, geen sprake meer is van een ongewenste toename op een kwalificerend habitat in de Duinen van Texel.

Stikstofemissies als gevolg van recreatief verkeer

Op grond van de ambitie betreffende het terugdringen van autoverkeer in relatie met het min of meer stabiel blijven van de verblijfsrecreatie op het eiland is de verwachting dat de emissies van verzurende stoffen als gevolg van gemotoriseerd verkeer op het eiland niet in betekende mate zullen toenemen.

Recreatiedruk

Het is niet te verwachten dat de recreatiedruk in de Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten op Texel zal toenemen. De bestaande recreatieve zonering functioneert en zorgt ervoor dat de kwalificerende en overige belangrijke natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden Noordzeekustzone (de stranden) en Duinen en Lage Land Texel worden beschermd tegen negatieve gevolgen van recreatiedruk (verstoring, betreding).

Ecologische Hoofdstructuur

Bescherming van natuur en EHS is deels opgenomen in het bestemmingsplan. De volgende punten komen echter nog niet overeen met het provinciaal beleid:

- Ontbreken nadere voorwaarden bij oprichting windturbines binnen de EHS, bij voorkeur via omgevingsvergunning.
- Vermelding/uitwerking wezenlijke waarden en kenmerken in de toelichting (hiervoor kan het ambitiebeheertype worden gehanteerd).

Dier- en plantensoorten (flora en fauna), inclusief weidevogels

Soorten, Flora- en faunawet

Op basis van de eisen die aan individuele ontwikkelingen worden gesteld en de praktische mogelijkheden om beschermde soorten in te passen in lokale ontwikkelingen, zijn als gevolg van het bestemmingsplan geen wezenlijke effecten op beschermde soorten te verwachten.

Weidevogels

Het is niet bekend in hoeverre de verschillende (weide)vogels de windturbines mijden en/of aan de aanwezigheid kunnen wennen.⁹⁰ Daarom kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat plaatsing van windturbines nabij broed-, foerageer- of rusthabitat / weidevogelleefgebied effecten zal hebben op het broedsucces van de verschillende kwalificerende broedvogels. Ondanks de zonering in het bestemmingsplan kan, zonder nader onderzoek, een negatief effect niet worden uitgesloten. Vanuit het voorzorgbeginsel is de huidige bestemmingsplansystematiek om die reden niet houdbaar omdat de uitvoerbaarheid ter discussie staat. Daarom is aan te bevelen om het plaatsen van windturbines niet mogelijk te maken zonder een omgevingsvergunningsprocedure.

Verder worden meer verschillende ontwikkelingen opgenomen onder de wijzigingsbevoegdheid. Deze zijn enkel mogelijk indien 'geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersfunctie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden' plaatsvindt. Het gaat om paardenhouderijen, wijzigingen grootte bouwvlak en aanleggen van zonneakkers.

⁹⁰ Bron: Winkelman et al., 2008

Het is uit het bestemmingsplan niet duidelijk welke natuurwaarden worden bedoeld en of de waarde als Weidevogelleefgebied hier onder valt.

Omdat verschillende onder de wijzigingsbevoegdheid opgenomen activiteiten kunnen leiden tot afbreuk van de kwaliteit van het weidevogelleefgebied is het te overwegen de Weidevogelleefgebieden expliciet als natuurwaarden op te nemen.

De wijzigingsbevoegdheden maken de volgende ontwikkelingen met eventueel schadelijke gevolgen voor Weidevogelleefgebieden mogelijk anders dan in de PRVS toegestaan wordt (met tussen haakjes het mogelijke effect):

- Starten paardenhouderij: door verandering van landgebruik en de bijbehorende opstallen wordt weidevogelgrasland mogelijk ongeschikt voor weidevogels
- Wijzigen ligging en grootte erf: de nieuwe locatie (en grootte) van het erf betekenen mogelijk een afname van huidig weidevogelgrasland
- Aanleggen zonneakker (maximaal 10 hectare op het gehele eiland). Afhankelijk van de locatie kan het ruimtebeslag en de verstoring door licht(weerkaatsing) een afname van geschikt weidevogelgrasland betekenen.

Bovenstaande ontwikkelingen kunnen leiden tot negatieve effecten op de Weidevogelleefgebieden en zijn in strijd met de PRVS. Het verdient de voorkeur deze ontwikkelingen te zoneren en slechts onder voorwaarden buiten weidevogelgraslanden toe te staan.

Biovergisting

Netto is geen sprake van een toename van stikstofemissies. Effecten op voor stikstof gevoelige natuurwaarden zijn als gevolg van de ontwikkeling van biovergisting op Texel is aldus niet aan de orde.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

In het Beeldkwaliteitsplan zijn op basis van de geformuleerde landschappelijke kernwaarden per deelgebied criteria opgenomen waar nieuwe ontwikkelingen aan moeten voldoen. Het bestemmingsplan Buitengebied gebruikt deze criteria uit het BKP als belangrijk toetsingskader voor binnenplanse wijzigingen en ontheffingen. Ook voor projectbesluiten en bestemmingsplanherzieningen geldt het BKP als toetsingskader. Zo zorgt het Beeldkwaliteitsplan ervoor dat de bestaande kernwaarden in stand worden gehouden en zo mogelijk versterkt worden. Voor de verschillende scenario's geldt dus dat nieuwe ontwikkelingen of kleinere ontwikkelingen welke afwijken van de bestaande regels in het bestemmingsplan getoetst dienen te worden aan het Beeldkwaliteitsplan. Bij deze plannen of ontwikkelingen in afwijking op het bestemmingsplan moet een erfinrichtingsplan aangeleverd worden dat inzicht geeft in de erfinrichting voor wat betreft water, groen, bebouwing, verharding, ontsluiting en beplantingssoorten. Het erf en de bebouwing moeten landschappelijk worden ingepast volgens de karakteristieken en behoud van het onderliggende landschap.

Door middel van anterieure overeenkomsten en doordat pas wordt ingestemd met plannen als ze voldoen aan de landschappelijke criteria, wordt de landschappelijke inpassing van deze nieuwe ontwikkelingen gewaarborgd.

Vanwege de hoge landschappelijke kwaliteit van het gebied Hoge Berg wordt aanbevolen dit agrarische gebied een specifieke, meer bescherming biedende bestemming te geven. Hierdoor kan beter worden gestuurd op ruimtelijke kwaliteit binnen dit gebied: voorkomen nieuwe hoge bedrijfsgebouwen, beperken nevenfuncties (geen zonne-akkers, geen kamperen bij de boer, geen wijzigingsmogelijkheid naar grotere agrarische bouwvlakken, geen bio-energie, geen wijzigingsmogelijkheid naar agrarisch Loonbedrijf).

Kleine windmolens

In het gehele buitengebied van Texel zijn binnen de bouwvlakken kleine windturbines toegestaan (met een maximale ashoogte van 15 meter en tiphoogte van 17,50 meter). Het toestaan van deze windturbines zonder verdere restricties (met betrekking tot inpassing, precieze situering op het erf, aantal, et cetera) bestaat er een kans op een verrommeling van het landschap. Met name binnen het meer kleinschalige karakter van het Oude land of de Binnenduinrand kunnen de turbines door het dynamische en technische karakter een verstoring geven van bestaande landschappelijke en cultuurhistorische kernwaarden. Dit leidt op deze wijze, met name binnen het Oude land en de Binnenduinrand, tot een negatief effect.

Archeologie

Deze archeologische waarden worden in het bestemmingsplan beschermd doordat op deze gronden een dubbelbestemming 'waarde-archeologie' is gelegd. Onderscheid is gemaakt tussen archeologische waarde, gematigde archeologische verwachting en hoge archeologische verwachting. Deze gronden zijn primair bestemd voor het behoud en de bescherming van aanwezige of te verwachten archeologische waarden. Voor nieuwe bouwwerken dieper dan 0,50 m (archeologische waarde) en met een oppervlakte van meer dan 100 m² (hoge archeologische verwachting) respectievelijk 500 m² (gematigde archeologische verwachting) op gronden die nog niet verstoord zijn mogen uitsluitend plaats vinden na archeologisch onderzoek. Uit dit onderzoek moet (naar oordeel van burgemeester en wethouders) blijken dat in voldoende mate is vastgesteld dat de archeologische waarden in voldoende mate zeker zijn gesteld, er geen archeologische waarden aanwezig zijn of dat de archeologische waarden door de werkzaamheden niet of niet onevenredig worden geschaad. Een aanlegvergunningstelsel voorkomt dat werken en werkzaamheden worden uitgevoerd die de archeologische waarde verstoren. De effecten van de verschillende scenario's zijn daarom neutraal.

Water en bodem*Water*

Er vinden in het plan geen directe ingrepen in het watersysteem plaats.

In dit bestemmingsplan wordt ruimte aan waterberging gegeven door in de grotere gebiedsbeschermingen (agrarisch, natuur, recreatieterreinen) de functie 'water' op te nemen in de bestemmingsomschrijving. Op deze wijze zijn al deze gronden mede bestemd voor water en kan gezocht worden naar goede locaties om de waterberging te verruimen.

Bovendien krijgen agrarische bedrijven de ruimte om uit te breiden binnen het bestaand bouwvlak. Het verhard oppervlak neemt toe waardoor hemelwater sneller afvloeit in plaats van wordt vastgehouden. Dit kan betekenen dat de bodem verdroogt. Bij de aanleg van nieuw verhard oppervlak moet echter onder andere inzicht geboden worden hoe wordt omgegaan met de opvang van hemelwater. Het hoogheemraadschap toetst hierop. In de praktijk houdt dit in dat een toename van verhard oppervlak gecompenseerd moet worden zodat er waterneutraal gebouwd wordt.

Ook de mogelijkheid die het bestemmingsplan biedt om zonder procedure tentplaatsen te veranderen in zomerhuizen op recreatieterreinen, is relevant met betrekking tot een mogelijke toename van verharding. De inschatting is dat hier op beperkte schaal gebruik van zal worden gemaakt en dat het verhard oppervlak derhalve niet sterk zal toenemen als gevolg hiervan.

Het concept-bestemmingsplan is aangeboden aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Deze instantie heeft geen reactie gegeven met betrekking tot de watertoets. Als er nieuwe ontwikkelingen zijn, wordt de aanvrager wel gewezen op de watertoets.

De effecten op het aspect Water worden als neutraal beoordeeld.

Bodem

Met dit bestemmingsplan wordt de bestaande bodemsituatie opnieuw vastgelegd. Van nieuwe ontwikkelingen is geen sprake. Het bestemmingsplan vormt wel een toetsingskader voor mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Zodra een bouw aanvraag voor een dergelijke ontwikkeling wordt ingediend, moet middels een bodemonderzoek aangetoond worden dat de bodem van voldoende kwaliteit is voor de beoogde functie. Een bodemonderzoek is alleen verplicht bij ontwikkelingen met betrekking tot verblijfsruimte van mensen langer dan 2 uur. Voor schuren en stallen wordt geen bodemonderzoek geëist. De geomorfologie in het gebied kan worden veranderd door nieuwe bebouwing. Hiervoor moet een ontheffing bij de provincie aan worden gevraagd. De bodemkwaliteit en geomorfologie van Texel worden voldoende beschermd door het bestemmingsplan.

Om deze redenen worden de effecten op de bodem als neutraal beoordeeld.

Verkeer

In dit bestemmingsplan worden ontwikkelingen mogelijk gemaakt die een extra belasting van de wegen op Texel tot gevolg hebben. Het gaat dan om de mogelijkheden voor agrarische bedrijven om uit te breiden (10 % van de bedrijven op het huidige bouwvlak). Ook de kwaliteitsverbetering van de toeristische mogelijkheden kan voor een lichte toename aan verkeer zorgen.

De capaciteit van de lokale wegen varieert van enkele honderden tot circa 8.000 voertuigbewegingen per dag. De uitbreidingsmogelijkheden in het bestemmingsplan zijn beperkt en de wegen hebben voldoende capaciteit. Over het algemeen kan daarom worden gesteld dat de uitbreidingsmogelijkheden niet direct een probleem zullen vormen voor de capaciteit van de wegen op Texel.

De (geringe) toename betreft wel vooral vrachtverkeer en landbouwverkeer (bijvoorbeeld een trekker met gereedschap). Dit type verkeer is vaak betrokken bij onveilige situaties. Dit probleem speelt vooral op smalle lokale wegen zonder aparte voorzieningen voor langzaam verkeer. Aangeraden wordt om de wegen waar potentiële conflictpunten worden verwacht, maatregelen te nemen zoals het aanbrengen van grasbetontegels aan weerszijden van de weg en het aanleggen van passantenhavens. In de praktijk gebeurt dit op Texel overigens ook al.

Luchtkwaliteit

Op Texel is de lucht relatief schoon. De hoeveelheid pluimvee op Texel is beperkt. In het bestemmingsplan worden geen intensieve vormen van pluimvee- en varkenshouderij toegestaan. Er zijn geen knelpunten voor NO₂ en PM₁₀. De uitbreidingsmogelijkheden (voor 10% van de bedrijven op het huidige bouwvlak) zullen niet in betekenende mate bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit en geen overschrijdingen van de grenswaarden tot gevolg hebben.

Geur

Geurhinder vanuit intensieve veehouderijen is niet of nauwelijks relevant op Texel. Een uitbreiding van grondgebonden veehouderij in het plangebied zal geen knelpunten opleveren ten aanzien van geur omdat de wettelijk vastgelegde grenswaarde niet verandert. Daarnaast geldt dat, op basis van de dynamiek in de sector zoals omschreven in paragraaf 3.7, er op jaarbasis een groot aantal bedrijven zal stoppen met het houden van vee. Omdat het plan geen nieuw vestiging mogelijk maakt betekent dit dat het aantal geurbronnen navenant af zal nemen.

Geluid

Voor het vliegveld is in het bestemmingsplan een luchtverkeerzone opgenomen en voor de kartbaan een geluidszone. Knelpunten ten aanzien daarvan zijn er niet en worden niet verwacht. Voor geluid geldt dat er in het stiltegebied Texel-Oost knelpunten zijn op bepaalde wegen in en rond De Waal en Oosterend. Dit kan betekenen dat een geringe toename van verkeer toch tot gevolg heeft dat grenswaarden worden overschreden. De verwachting is echter dat de situatie stabiel zal blijven omdat Texel-Oost geen recreatieconcentratiegebied is. Dit betekent dat er geen toename van het aantal toeristen mogelijk is en geen uitbreiding kamperen bij de boer. Ook zijn er geen nieuwe bouwblokken bij agrarisch mogelijk.

6.2 Aanbevelingen

- Gezien de recente jurisprudentie (zie paragraaf 3.4) wordt geadviseerd een verbale regeling in de planregels op te nemen inhoudende een bouwverbod voor stallen voor het houden van dieren om te voorkomen dat uitvoering van het bestemmingsplan Buitengebied leidt tot extra stikstofemissies met significant negatieve effecten op omliggende Natura 2000-gebieden. Dientengevolge zullen alle uitbreidingen van veehouderijbedrijven buitenplannen plaatsvinden. Dergelijke buitenplanse ontwikkelingen dienen vanzelfsprekend altijd vergezeld te gaan van de nodige milieutoetsen, waaronder de toets aan de Natuurbeschermingswet (passende beoordeling).
- Realisatie van kleine windturbines alleen mogelijk maken via een omgevingsvergunningsprocedure.
- Neem een afgewogen landschappelijke zonering op waar kleine windturbines wel en niet wenselijk zijn in combinatie met beeldkwaliteits- en inpassingsvereisten.
- Aanbevolen wordt het agrarische gebied Hoge Berg een specifieke, meer bescherming biedende bestemming te geven vanwege de zeer bijzondere landschappelijke betekenis van het gebied. Hierdoor kan beter worden gestuurd op ruimtelijke kwaliteit binnen dit gebied: voorkomen nieuwe hoge bedrijfsgebouwen, beperken nevenfuncties (geen zonne-akkers, geen kamperen bij de boer, geen wijzigingsmogelijkheid naar grotere agrarische bouwvlakken, geen bio-energie, geen wijzigingsmogelijkheid naar agrarisch Loonbedrijf).
- Geef in de toelichting van het bestemmingsplan aan hoe de EHS is vastgelegd en beschermd in het bestemmingsplan. Neem in de toelichting tevens een beschrijving op van de EHS. Maakt daarbij bijvoorbeeld gebruik van de informatie over de wezenlijke kenmerken en waarden (bijvoorbeeld aan de hand van ambitiebeheertypes).
- Het verdient de voorkeur de realisatie van paardenhouderijen, zonneakkers en wijzigen ligging en grootte van erven te zoneren ter voorkoming aantasting van de weidevogelleefgebieden.

7 Ontbrekende informatie en onzekerheden

In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke onderdelen kennis of informatie ontbreekt. Wanneer dit leidt tot niet volledig of beperkt onderbouwde beschrijvingen, zijn deze in dit hoofdstuk opgenomen.

De genoemde leemten in kennis vormen ook aandachtspunten voor het evaluatieprogramma, dat in het kader van een m.e.r. moet worden uitgevoerd tijdens en na realisatie van het voornemen. Hierbij worden de optredende milieugevolgen in het MER vergeleken met de voorspelde gevolgen; wanneer feitelijke gevolgen wezenlijk afwijken van de voorspelde gevolgen, kan de gemeente Texel (aanvullende) maatregelen nemen.

7.1 Leemten in kennis en informatie

Leemten in kennis en leemten in informatie

Bij het opstellen van dit rapport is veel informatie verzameld. Het kan voorkomen dat niet alle onderzoeksgegevens beschikbaar zijn of er kunnen onzekerheden zijn in de beschikbare onderzoeksgegevens. In dat geval wordt gesproken van *leemten in informatie*.

Het kan ook voorkomen dat er geen wetenschappelijk basis is om bepaalde effecten te kunnen beoordelen. Ook is er altijd een zekere mate van onzekerheid over het optreden van bepaalde ontwikkelingen in het studiegebied. In dat geval is er sprake van *leemte in kennis*.

- De belangrijkste leemte in kennis betreft inzicht in de toekomstige ontwikkeling van de veehouderijsector op Texel en de daarbij horende emissiereductie(s). Dat geldt voor de sector als geheel, maar ook voor de situatie op Texel. Hiervoor is een zo goed mogelijke inschatting gemaakt
- De effecten van kleine windturbines is nooit onderzocht. In dit MER is daarom zo veel als mogelijk een gefundeerde inschatting gemaakt op basis van deskundigenoordelen. Het voorzorgprincipe (bij twijfel uitgaan van effecten) is in dit geval gehanteerd
- Modelberekeningen kennen een zekere mate van onnauwkeurigheid, dit is inherent aan de modellen
- Voor dit MER is gerekend met aannames om een inschatting te kunnen geven van de emissievracht uit het gebied op de Natura2000-gebieden. Deze aannames zijn gebaseerd op wet- en regelgeving

Bijlage

1

Literatuurlijst

- Adecs Airinfra, 2012, m.e.r. beoordelingsnotitie Milieueffecten luchthaven Texel
- Adviesbureau RBOI, 2011, Voortoets bestemmingsplan Buitengebied Texel
- Bobbink, R, Tomassen, H, Weijters, M & Hettelin, J-P., 2010, Revisie en update van kritische N-depositiewaarden voor Europese natuur. De Levende Natuur 111: 245-258 CBS, 15 juni 2012, Statline-tabel: Bevolking; geslacht, leeftijd, burgerlijke staat en regio, 1 januari
- Brief van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland aan De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, verzonden 20 mei 2010.
- de Molenaar, J.G., Jonkers, D.A. & Sanders, M.E., 2000, Wegverlichting en Natuur III. Lokale invloed van wegverlichting op een gruttopopulatie. DWW-Ontsnipperingsreeks deel 38
- Gemeente Texel, 2012, Beeldkwaliteitsplan
- Gemeente Texel, 2010, Presentatie Bio-energie op Texel
(<http://www.texel.nl/document.php?m=23&fileid=22227&f=b6a0db33834e99bf5c83c6ec7121eb29&attachment=0&c=22591>)
- Gemeente Texel, 2012, Honderdachtenzestig knelpunten, knelpuntenanalyse mobiliteit
- Gemeente Texel, 2010, Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied
- Gemeente Texel, 2009, Structuurvisie Texel op Koers
- Goudappel Coffeng, 2012, Geluidssituatie stiltegebieden, in opdracht van de Provincie Noord-Holland
- Imares, 2011, Natura 2000-doelen in de Noordzeekustzone. Van doelen naar opgaven.
- Koffijberg K., J. Blew, K. Eskildsen, K. Günther, B. Koks, K. Laursen, L.M. Rasmussen, P. Potel & P. Südbek, 2003, High tide roosts in the Wadden Sea: A review of bird distribution, protection regimes and potential sources of anthropogenic disturbance. A report of the Wadden Sea Plan Project 34. Wadden Sea Ecosystem No. 16. Common Wadden Sea Secretariat, Trilateral Monitoring and Assessment Group, Joint Monitoring Group of Migratory Birds in the Wadden Sea, Wilhelmshaven, Germany.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden, van der J., 2008, Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar reacties van vogels op recreatie. Bureau Waardenburg, Culemborg
- Minderman J, Pendlebury CJ, Pearce-Higgins JW & Park KJ, 2012, Experimental Evidence for the Effect of Small Wind Turbine Proximity and Operation on Bird and Bat Activity. PLoS ONE 7(7): e41177. doi:10.1371/journal.pone.0041177
- Ministerie van LNV, 2008a, Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Kenmerk DRZO/2008-007
- Ministerie van LNV, 2008b, Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Duinen en Lage land van Texel. Kenmerk DRZO/2008-002
- Ministerie van LNV, 2008c, Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Waddenzee. Kenmerk DRZO/2008-001
- Ministerie van El&I, 2011, Wijzigingsbesluit Natura 2000-gebied Duinen en Lage land van Texel. Kenmerk PDN/2011-002

- Ministerie van El&I, 2011a, Wijzigingsbesluit Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Kenmerk PDN/2010-326
- Ministerie van El&I, 2012a, Wijzigingsbesluit Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Kenmerk PDN/2012-007
- Ministerie van El&I, 2012b, Wijzigingsbesluit Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Kenmerk PDN/2012-007-2
- Overlegorgaan Nationaal Park Duinen van Texel, 2008, Beheer- en inrichtingsplan Nationaal Park Duinen van Texel. Periode 2007-2018.
- Planbureau voor de Leefomgeving, 2010, "Grootschalige stikstofdepositie in Nederland: Herkomst en ontwikkeling in de tijd."
- Reijnen M.J.S.M. & R.P.B. Foppen. 1991, Effect van wegen met autoverkeer op de dichtheden van broedvogels (hoofdrapport). IBN-rapport 91/1.DLO-Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek, Leersum;
- Rijkswaterstaat, 2012, Concept Natura 2000-beheerplan Waddenzee. Periode 2013-2018.
- RIVM, 2012, GCN concentratiekaarten
- van Dobben, H.F. & van Hinsberg, A., 2008, Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden. Alterra rapport 1654
- van 't Veer, R., N. Raes & Scharringa, C.J.G. 2010, Weidevogels in Noord-Holland; ecologie, beleid en ontwikkelingen.
- van der Vliet R.E., van Dijk J. & Wassen M.J. 2010, How different landscape elements limit the breeding habitat of meadow bird species. Ardea 98: 203-209.
- Vogelbescherming Nederland, 2009, De nationale windmolenrisicokaart voor vogels. Visie Vogelbescherming Nederland
- VVV, 2011, Monitor 2011. VVV Texel, 2011.
- www.atlasleefomgeving.nl, bezocht op 1 november 2012
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=ecologischevereisten
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?

Bijlage

2

Relevant beleidskader

Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000-gebieden

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Hiermee is de gebiedsbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De wet biedt een beschermingskader voor natuurwaarden (leefgebieden en soorten) in Natura 2000-gebieden en bepaalt dat projecten en andere handelingen in en nabij beschermde gebieden dienen te worden getoetst op (mogelijke) significant negatieve effecten op deze waarden. De externe werking van Natura 2000-gebieden kan gevolgen hebben voor het buitengebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden: Duinen en Lage Land Texel, de Noordzeekustzone en de Waddenzee.

Beschermde natuurmonument

Op Texel liggen twee beschermde natuurmonumenten, namelijk "Polder Ceres" en "Waal- en Burgerdijkje (Oude Dijk van Waal en Burg)". Al onder de Natuurbeschermingswet 1967 werden natuurgebieden beschermd door het aanwijzen van Staats- en Beschermde natuurmonumenten. Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 vervalt het onderscheid tussen Staats- en Beschermde natuurmonumenten. Beiden worden nu Beschermde natuurmonumenten genoemd. Daarnaast komen die (delen van) Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden te vervallen. De instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied zullen wel mede betrekking hebben op de waarden die beschermd werden door het Natuurmonument.

In Nederland zijn zo'n 200 natuurgebieden aangewezen als Beschermde natuurmonument. Indien een gebied is aangewezen als Beschermde natuurmonument is het op grond van artikel 16 lid 1 Natuurbeschermingswet 1998 verboden om zonder vergunning handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied of voor dieren of planten in het gebied of die het gebied ontsieren. Ook is het verboden in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen. De Natuurbeschermingswet kent ook een externe werking, en kan dus ook van toepassing zijn buiten, maar dichtbij een aangewezen gebied. De belangrijkste onderwerpen in de externe werking zijn in de praktijk de bescherming van de waterhuishouding en de depositie van ammoniak door omringende veehouderijen. Lang niet alle natuurgebieden zijn daar gevoelig voor, en zo niet, dan gelden ook geen verboden.

Natuurbeheerplan (provincie Noord-Holland, 2012)

In het Natuurbeheerplan staat aangegeven waar in de provincie Noord-Holland welk soort natuur, agrarische natuur en landschap aanwezig is of ontwikkeld kan worden en hoe deze beheerd moet worden. Daarnaast geeft het Natuurbeheerplan aan waar subsidiëring van beheer en waar kwaliteitsimpulsen voor natuur en landschap mogelijk zijn. Gedeputeerde Staten hebben het plan vastgesteld op 20 september 2011. Het natuurbeheerplan geeft het beleid van de provincie ten aanzien van onder andere de EHS, EVZ en weidevogelgebieden weer. Op kaarten wordt weergegeven waar de EHS gelokaliseerd is. Daarnaast stelt de provincie dat bij de aanleg van

EVZ rekening moet worden gehouden met waterberging, cultuurhistorie, landschappelijke waarden en recreatie. De weidevogelgebieden zijn ook door de provincie aangewezen. Weidevogelbeheer wordt in deze gebieden gestimuleerd, onder andere door het subsidiëren van natuurbeheer dat gericht is op het aantrekken van weidevogels.

“Ruimte voor Ontwikkeling, Samen zorgen voor de toekomst”, gemeente Texel

Dit project heeft tot doel voor de dorpen en het buitengebied nieuwe bestemmingsplannen te realiseren die ruimte geven voor ontwikkeling en tegelijk de kernkwaliteiten van het eiland behouden en versterken.

In deel één van het project, Beeld van Texel, worden de kernkwaliteiten van het eiland, haar landschap en dorpen blootgelegd. Met wervende beelden wordt uiteengezet welke identiteiten Texel bezit en waar de kansen liggen om die te behouden en versterken.

In deel twee, Texel op Koers, zijn de kernkwaliteiten vertaald in een Structuurvisie. De gemeente heeft samen met bewoners de lijnen voor ontwikkeling uitgezet. Waar wil men heen met het eiland.

Het derde deel, Texel in Ontwikkeling, is het Beeldkwaliteitsplan. Hierin worden de ontwikkelingslijnen voor het buitengebied concreet gemaakt. Het Beeldkwaliteitsplan is bedoeld als middel om te toetsen of de ontwikkelingen passen in de natuur en het landschap van Texel en om aan te geven hoe een goede landschappelijke inpassing kan plaatsvinden.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt een groot aantal in Nederland voorkomende wilde dier- en plantensoorten. Uitgangspunt van de wet is dat aantasting van de beschermde soorten moet worden voorkomen. Wanneer dit niet mogelijk is, kan een ontheffing worden verleend door het ministerie van EL&I. De beschermde diersoorten (vogels, vissen, zoogdieren, amfibieën, reptielen, insecten, et cetera) en ongeveer 100 plantensoorten zijn te vinden in tabellen, die deel uitmaken van de Flora- en faunawet. Niet elke soort is even zwaar beschermd, er wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën: tabel 1-soorten (niet bedreigd), tabel 2-soorten (beschermd) en tabel 3-soorten (strikt beschermd). Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer, onderhoud of gebruik. Deze soorten worden in dit rapport niet specifiek benoemd. Voor niet-beschermden soorten geldt de zorgplicht.

Cultuurhistorie

Verdrag van Malta en WaMZ

Volgens het Verdrag van Malta is een zorgvuldige omgang met archeologie gewenst. Ten aanzien van deze omgang moet bij ieder ruimtelijk initiatief rekening worden gehouden met archeologie. Door de ondertekening van het Verdrag van Malta oftewel 'het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed' in 1992 is de gang van zaken in de Nederlandse archeologie aanzienlijk veranderd. Het doel van het Verdrag van Malta is om beter zorg te dragen voor het archeologisch erfgoed dat zich in de bodem bevindt.

In het verleden is er veel archeologisch erfgoed verloren gegaan ten gevolge van ruimtelijke ontwikkelingen, omdat er vooraf niet werd onderzocht of er belangrijke archeologische waarden in

de bodem aanwezig waren. Het uitgangspunt van het Verdrag van Malta is dat er in de ruimtelijke ordening rekening dient te worden gehouden met het belang van archeologie. Archeologische waarden moeten volwaardig worden meegewogen in de besluitvorming van de ruimtelijke inrichting.

In 2007 is het Verdrag van Malta in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd, te weten in de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz). De Wamz is onder meer een wijziging van de Monumentenwet van 1988. Hierin is onder meer opgenomen dat de verantwoordelijkheid voor het bodemarchief wordt neergelegd bij de gemeenten, met het bestemmingsplan als centraal instrument. Daarnaast is een duidelijk rollenscheiding in het nieuwe bestel een belangrijke eis.⁹¹

Modernisering Monumentenwet

De Monumentenwetgeving verandert per 1 januari 2010, de huidige wetgeving wordt aangepast. Drie peilers staan centraal in deze aanpassing; cultuurhistorie meewegen in de ruimtelijke ordening, krachtiger en eenvoudiger regelgeving voor monumenten en herbestemmen van historisch waardevolle bebouwing. Voor de eerste pijler betekent dit het Bro wordt aangepast, gemeente wordt verplicht geacht cultuurhistorische informatie te verzamelen en een zichtbare afweging te maken in het kader van het op te bestemmingsplan.

Bodem en Water

Waterbeheersplan 2010-2015

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft het Waterbeheersplan met daarin de doelstellingen van de periode 2010- 2015 opgesteld. Naast de maatregelen die genomen moeten worden voor de gevolgen van klimaatverandering is de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) een van de onderdelen van het plan. De KRW heeft als doel het om watersystemen van hogere kwaliteit te realiseren door het aanleggen van natuur vriendelijke oevers en vispassages. Het plan gaat verder in op het beheer en onderhoud van dijken en watergangen, de afvalwaterzuiveringen, lozingen, uitvoeringsprogramma's en calamiteitenbestrijding.

Nationaal Waterplan 2009-2015

Het Nationaal Waterplan is het rijksplan voor het waterbeleid in Nederland en heeft de status van Structuurvisie. Water krijgt een meer prominente rol bij de inrichting van Nederland. Het doel van het beleid is om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan bestaat uit verschillende aspecten. Het richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en andere vormen van gebruik van water. Er is beleid in opgenomen voor het IJsselmeergebied, het Noordzeebeleid en de Stroomgebiedbeheerplannen op grond van de Europese Kaderrichtlijn Water. Daarnaast bevat het Nationaal Waterplan, naar aanleiding van het advies van de Deltacommissie in 2008, beleid over de maatregelen die genomen moeten worden voor de verwachte klimaatsveranderingen.

⁹¹ Van Roode 2008.

Kaderrichtlijn Water (KRW)

De KRW is een Europese richtlijn met als doel het in stand houden en verbeteren van het aquatisch milieu. Met de uitvoering van de KRW realiseert Nederland een goede ecologische en chemische toestand van het watersysteem. De doelen van de KRW dienen in 2015 te zijn behaald. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft hiervoor het Innovatieprogramma KRW en de Stedelijke Synergie regeling KRW gelanceerd. Het Innovatieprogramma KRW richt zich vooral op het stimuleren van innovatieve projecten die vanwege hoge risico's en het ontbreken van een directe probleemeigenaar niet of onvoldoende door de markt worden opgepakt. Zowel kennisontwikkeling als praktijkgerichte projecten zijn mogelijk.

Het accent ligt op de praktijkgerichte innovatieprojecten. Daarbij richt het Innovatieprogramma Kaderrichtlijn Water zich vooral op de kwaliteit van het oppervlaktewater. De kwaliteit van het grondwater kan alleen in een project aan de orde komen als het project een wezenlijke verbetering van het oppervlaktewater beoogt. Het moet in alle gevallen gaan om innovatieve projecten die uitstijgen boven de maatregelen die al genomen worden om de Kaderrichtlijn in te vullen.

Waterwet

Deze wet vervangt een achttal bestaande wetten voor het waterbeheer in Nederland, waaronder de Wet Beheer Rijkswaterstaatswerken, de Wet verontreiniging Oppervlaktewater, en de Wet op de Waterkeringen. Integraal waterbeheer staat daarbij centraal. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen, zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten.

Besluit bodemkwaliteit

Het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) stelt de milieuhygiënische randvoorwaarden voor de toepassing van grond, baggerspecie en bouwstoffen in bodem of oppervlaktewater. Het besluit vervangt onder meer het Bouwstoffenbesluit (1999), die middels een ruimte overgangsperiode mede van kracht blijft. Het besluit verandert het bodembeleid ingrijpend; het is gericht op een betere bescherming van de bodem en moet meer ruimte bieden voor nieuwe bouwprojecten, zoals woningen en wegen. Het besluit geeft gemeenten en provincies meer verantwoordelijkheid om de bodem te beheren.

Wet Bodembescherming

Bevat het wettelijk kader voor het bodembeleid. Op 1 januari 2006 is de Wbb gewijzigd (artikel 46, besluit financiële bepalingen bodemsanering). De grote hoeveelheid verontreinigde locaties maakte dit noodzakelijk. Met de voortzetting van het toenmalige beleid zou het nog zeker honderd jaar duren voordat de Nederlandse bodem 'schoon' is. De nieuwe regels moeten er voor zorgen dat de bodemverontreinigingproblematiek in circa 25 jaar wordt beheerst. Dit door bodemsaneringen beter aan te laten sluiten bij de maatschappelijke dynamiek. Het doel is zo te komen tot een effectiever bodembeleid.

Geluid

Wet geluidhinder (ministerie van VROM, 2007)

De Wet geluidhinder (Wgh) bepaalt vereiste zoneringen voor geluid. Deze wet is onlangs herzien. De Wet geluidhinder bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidshinder door onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer. De wet richt zich vooral op de bescherming van de burger in zijn woonomgeving en bevat bijvoorbeeld normen voor de maximale geluidsbelasting op de gevel van een huis.

Geur

Wet geurhinder en veehouderij (ministerie van VROM, 2007)

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden. Bij gemeentelijke verordening kunnen gemeenten afwijken van de wettelijke normen.

Fijn Stof

Wet milieubeheer (ministerie van VROM)

De Wet milieubeheer (Wm) richt zich op verschillende inrichtingen, met name voor bedrijven. De wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) is op 15 november 2007 in werking getreden. Op het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' is de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' gebaseerd. Deze regeling geeft regels over de wijze waarop inhoud moet worden gegeven aan het begrip 'niet in betekenende mate bijdragen'. De hoofdregel is dat het initiatief 'niet in betekenende mate' bijdraagt indien door het initiatief de 3 % grens (van de grenswaarde van de jaargemiddelde concentratie van PM₁₀ of NO₂, 40 µg/m³, dus 0,4 µg/m³) niet wordt overschreden. In de regeling zijn voorts categorieën van gevallen genoemd die in elk geval als 'niet in betekenende mate' worden aangemerkt. Voor deze categorieën staat namelijk vast dat zij in 'niet in betekenende mate' bijdragen. Het gaat hierbij onder meer om meer grootschalige woningbouwontwikkelingen. Dit wordt in dit bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt.

Bijlage

3

Beschrijving methodiek berekening ammoniakemissie

Methodiek van de gebiedsmodellering

Doel

De uitgevoerde gebiedsgerichte modellering heeft tot doel om, voor een aantal scenario's, de emissies uit het plangebied te kwantificeren zodat de daaruit voortvloeiende depositie van verzurende en eutrofierende stoffen op de kwalificerende habitattypen in de nabijgelegen Natura2000 gebieden inzichtelijk wordt.

Middelen

In een spreadsheet worden de eigenschappen van het gebied geïnventariseerd. Deze gebiedskarakteristieken worden gebruikt om, met behulp van het programma OPS-Pro versie 4.2.0 (ontwikkeld door PRL, RIVM en ARIS), de depositie van stikstof afkomstig van specifieke bronnen te berekenen. Het programma kan de depositie van zeer veel stoffen berekenen. Voor deze berekeningen gaat het om de emissie van ammoniak (NH_3).

Te beschouwen variabelen

Binnen de gebiedsinventarisatie worden verschillende variabelen onderscheiden.

1. *Diersoort*

Op basis van de vigerende vergunningen is vastgesteld welke dieren er worden gehouden. Het soort dier wordt gekoppeld aan een bebouwd vlakje binnen het gebied.

2. *Aantal vergunde dieren*

Ook het aantal vergunde dieren wordt gekoppeld aan een bebouwd vlakje binnen het gebied.

3. *Bebouwd oppervlak (stalomvang)*

In de huidige situatie is er sprake van een zekere omvang van de stallen die in gebruik zijn. Aan deze vlakken wordt het aantal dieren en het soort dieren gekoppeld, met de daarbij behorende emissie.

4. *Emissie karakteristiek*

De drie bovenstaande parameters bepalen de emissiekarakteristiek die in het model een recht evenredige relatie heeft met het bebouwd oppervlak.

5. *Omvang van een bouwvlak*

Op basis van de digitale plankaart wordt de omvang van de individuele bouwvlakken in het model geladen.

6. *Vullingsgraad van een bouwvlak*

Bij het vaststellen van de maximale groei binnen een bouwvlak wordt, tenzij anders vermeld, uitgegaan van een vullingsgraad van 50%. Dit is een praktijkcijfer. Ervaring leert namelijk dat als er op een bouwvlak sprake is van 50% vulling met stallen, de rest van het bouwvlak gevuld is met andere, voor de bedrijfsvoering essentiële objecten als woonhuis, tuin, verharding, stalling, en dergelijke.

Bij de zoektocht naar een representatief scenario en de daarbinnen maximaal mogelijke planologische ruimte wordt rekening gehouden met de volgende parameters.

1. Dynamiek in de agrarische populatie: stoppers – blijvers – groeiers

De agrarische gemeenschap in Nederland is onderhevig aan een groot aantal krachten. Een belangrijke daarin is de voortschrijdende schaalvergroting. Dat betekent dat er steeds minder boeren overblijven. Het CBS rapporteert dat er sinds de eeuwwisseling elk jaar ongeveer 5% van de varkensboeren hun bedrijfsactiviteiten beëindigen. Dat deze dalende trend in de intensieve veehouderij zal doorzetten wordt bevestigd door een inventarisatie van de Bedrijfs Ontwikkel Plannen die de Intensieve veehouderij sector in heeft moeten dienen. De verwachting is namelijk dat, als gevolg van het verscherpen van de eisen aan de ammoniak emissies uit de stallen, er de komende paar jaren eerder meer dan minder bedrijven zullen stoppen. Analyse van de ingediende Bedrijfs Ontwikkel Plannen (die meestal een optimistischer beeld schetsen van de toekomst dan de werkelijkheid) levert namelijk aanwijzingen op dat er sprake kan zijn van 6% stoppers per jaar in sommige delen van het land.

Het CBS rapporteert voor de melkveehouderij sector dat er sprake is van een relatief oude populatie doordat de laatste tien jaren de boeren ouder dan 65 jaar steeds langer zijn blijven doorwerken. Deze zullen de komende jaren noodgedwongen hun bedrijfsactiviteiten moeten beëindigen. Daarom zijn we er voor de beoordeling van de dynamiek in de agrarische sector van uitgegaan dat er voor de grondgebonden veehouderijen het aantal stoppers in eenzelfde orde grote zal liggen als in de intensieve veehouderij. In de gebiedsgerichte modellering wordt op basis van de gebiedskennis die beschikbaar is bij de gemeente een inschatting gemaakt van een zo realistisch mogelijk stopperpercentage.

Van de niet-stoppende bedrijven zal een deel zich verder ontwikkelen binnen de planperiode. Met name voor wat betreft de grondgebonden veehouderijen worden die daartoe in staat gesteld doordat er grond vrijkomt vanuit de stoppers. Voor de gehele sector geldt dat er, vanuit de sectorale natuurwetgeving, een salderingsmechanisme bestaat met betrekking tot emissie en depositie van eutrofiërende en verzurende stoffen. Vanuit dit salderings mechanisme wordt er door de stoppende bedrijven in principe ruimte gecreeerd voor de groeiers om tot ontwikkeling te komen. De borging van deze saldering vindt plaats binnen de individuele vergunningstrajecten (Nb-wet 19d). In de gebiedsgerichte modellering gaan we er vanuit dat deze koppeling tussen stoppers en groeiers bestaat. De modellering is er met name op gericht om aan te tonen dat de verhouding tussen de stoppers en de groeiers dusdanig is dat het salderingsmechanisme ook daadwerkelijk kan gaan werken in de planperiode.

Bij het ruimtelijk verdelen van de groeiers over het plangebied gaan we ervan uit dat de grootste bedrijven het meest vitaal zijn en het eerst gebruik zullen maken van de mogelijkheden die het plan hen biedt. Gedurende de planperiode zal een deel van de populatie niet investeren, dit deel van de populatie wordt aangeduid met de term "blijvers". In de gebiedsgerichte modellering blijven deze qua emissie gelijk aan de huidige situatie qua aantal dieren en bijbehorende stalomvang. Dit deel van de populatie zal geen gebruik maken van de salderingsmechanismen, geen stalmaatregelen nemen en in het model dus niet bijdragen aan een verandering in de gebiedsemissie

2. Veebezetting

Een bestemmingsplan laat soms heel veel ruimte om op een bouwvlak tot verdere ontwikkeling te komen. Deze ruimte wordt, binnen daartoe aangewezen zones, geboden aan alle bouwvlakken. Bepalend daarbij zijn de ruimtelijke overwegingen: welke mate van bebouwing past er nog in een bepaalde zone. Ervaring leert dat, als alle bouwvlakken in een bepaald gebied gebruik maken van de ruimte die het bestemmingsplan hen vanuit planologische overwegingen biedt, daar een heel hoge veebezetting uit voort kan komen. Daarmee komt het grondgebonden karakter van de (melk)veehouderij onder druk te staan. Zonder gebruik te maken van krachtvoer kan in Nederland een gebied ongeveer een veebezetting aan van 2 melkkoeien per hectare. Omdat er al wel sprake is van het bijvoeren met krachtvoer is de veebezetting in de praktijk vaak hoger, ongeveer 3/ha. Het is gangbaar om in dergelijke gevallen nog steeds te spreken van grondgebonden landbouw.

Voor het plangebied wordt vastgesteld, op basis van cijfers van het CBS, in combinatie met de gebiedspopulatie, wat de veebezetting is in de huidige situatie. Voor elk van de scenario's wordt dan vastgesteld wat de daarbij behorende veebezetting zou zijn. Bij het beoordelen van de realiteitszin van de verschillende scenario's wordt ook de veebezetting betrokken.

3. Best Beschikbare Technieken

Gedurende de planperiode zal een aantal bedrijven investeren, de groeiers. Bij de gebiedsgerichte modelleringen is ervan uitgegaan dat deze investeringen in meer of mindere mate gepaard zullen gaan met de inzet van techniek. In veel provincies is ondertussen een Stikstof verordening vastgesteld waarin eisen worden gesteld aan de te behalen reductie van de emissies. Deze reductie kan in de intensieve veehouderij worden behaald door het bouwen van emissie arme stalsystemen dan wel door het inzetten van luchtbehandelingssystemen. In de grondgebonden (melk)veehouderij zijn er mogelijkheden om de emissies terug te brengen door de inzet van een ander bedrijfsmanagement systeem, dat uitgaat van een lager eiwit-gehalte in het voer (beter bekend als het *voerspoor*) dan wel door de bouw van nieuwe, emissie-arme stallen. Overigens kan er in de intensieve veehouderij ook met voerspoor maatregelen de emissie worden beperkt.

In de gebiedsgerichte modelleringen is voor de in te zetten technieken op stallen uitgegaan van de gecertificeerde systemen zoals die voor de belangrijkste diergroepen zijn opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Voor vleesvarkens en –kippen gaan die systemen uit van een reinigingsrendement van ten minste 70%. Systemen met een rendement van 85% procent komen ook voor. In de Rav staan ook systemen die uitgaan van een reinigingsrendement van 95%. Dergelijk vergaande maatregelen staan nu nog te ver af van de ontwikkelingen die plaatsvinden in de sector om meegenomen te worden in een gebiedsgerichte modellering. Alleen in heel specifieke gevallen, voor individuele vergunningverlening, kan het voorkomen dat een ondernemer ervoor kiest dergelijke vergaande technische maatregelen toe te passen.

Gebruikte uitgangspunten in de modellering

De totale depositie van stikstof is het gevolg van meerdere bronnen. Naast de lokale veehouderijen, zijn dat de industrie, het verkeer, en de achtergrondbelasting. Omdat het de gebiedsgerichte modellering worden opgezet ten behoeve van een bestemmingsplan voor het buitengebied is enkel gekeken naar de effecten van de veranderingen in emissie bij de veehouderijen in het plangebied. Er is namelijk geen sprake van noemenswaardige industriële activiteiten.

Tenzij lokale omstandigheden zorgen voor een relatief grote toename van de (recreatieve) vervoersbewegingen geldt dat de verschillen in emissies die optreden ten gevolge van de vervoersbewegingen, uitgedrukt in kg emissie/jaar, slechts een heel klein deel (meestal tussen de 0,1 - 1%) uitmaken van de veranderingen in de emissies uit de veehouderij. Een gebiedsgerichte modellering gaat uit van een zekere mate van standaardisering van de input. De onzekerheidsmarge die daar uit voortkomt is veel groter dan de bijdrage vanuit verkeersbronnen. Daarom blijft de modellering beperkt tot de agrarische bronnen. Een nauwkeuriger beeld van de te verwachten effecten is niet goed te genereren op een abstractionniveau dat past bij een gebiedsgericht plan, waarvoor een gebiedsgerichte modellering wordt opgezet. Voor individuele projecten, waarbij veel meer details beschikbaar zijn over de afzonderlijke bronnen qua omvang en ligging, kan wel een hogere nauwkeurigheid worden gerealiseerd. Daar is hier echter geen sprake van.

De gebouwen worden in het model ingevoerd met allemaal dezelfde hoogte en eenzelfde schoorsteen diameter (namelijk 1 m, kleiner kan niet worden ingevoerd). Variaties in deze parameters hebben hoofdzakelijk kleine lokale effecten. Aanpassen van deze uitgangspunten aan de lokale situatie is redelijkerwijs niet goed mogelijk vanuit de gebiedsgerichte aanpak, en levert alleen in de directe omgeving van de emissiepunten een toename van de nauwkeurigheid.

Met OPS-Pro is de depositie als gevolg van de emissie van één component afkomstig van meerdere bronnen te berekenen. In de berekening spelen de eigenschappen van de component zelf een belangrijke rol (mogelijke omzettingen, gewicht, uitregenbaarheid). Voor de emissie van NH_3 zijn al deze eigenschappen bekend binnen het programma. Daarnaast spelen de ruwheid en het meteoregime een zeer belangrijke rol. Het meteoregime bepaalt namelijk in welke richting de meeste depositie plaatsvindt. De ruwheid bepaald vooral hoever de depositie reikt, of anders gezegd: is de depositie dichtbij hoger, dan is die verder weg automatisch lager. Uiteraard geldt bij een ongewijzigde ruwheid dat een toename van de emissie bij een bron altijd meer depositie (en andersom). Voor het meteoregime is gebruik gemaakt van de "Long term annual average 1998-2007" zoals dat is gemeten in het deel van Nederland waar de gemeente zich bevindt. Voor de ruwheid is gekozen voor een variabele waarde die binnen het programma OPS zelf wordt bepaald. Achter de schermen wordt hier het landgebruik (volgens LGN3) voor geraadpleegd.

Referentie

Het doel van de gebiedsgerichte modelleringen is het effect vaststellen ten opzichte van de referentie situatie. Het gaat dus om het verschil van een ontwikkeling ten opzichte van een vastgestelde referentie. Dat betekent dat een toename, of afname, van de depositie los staat van

de (ontwikkelingen in) de achtergronddepositie. Overigens heeft de achtergronddepositie in sommige gevallen wel invloed op de gevoeligheid van een habitatype voor een geringe toename van de depositie.

Vanuit de kaders gesteld in de Nb-wet 1998 wordt het verschil berekend ten opzichte van het zo goed mogelijk vastgestelde huidig gebruik, op basis van de uitgegeven vergunningen, dus niet op basis van wat er op basis van het vigerende bestemmingsplan gebouwd zou mogen worden. Daarbij wordt uitgegaan van de emissies zoals die in de beschikbare vergunningen inventarisaties staan opgenomen.

Vanuit de Wm wordt ook gevraagd om de emissies te vergelijken met de autonome ontwikkelingen. In dit geval is als autonome ontwikkeling aangehouden de verscherping van de emissiegrenswaarden van ammoniak zoals vastgelegd in het Besluit huisvesting. In de autonome ontwikkeling zal de depositie dus al iets afnemen ten opzichte van de huidige situatie.

Globale scenario's

Het uiteindelijke doel van de gebiedsgerichte modellering is het vaststellen van effecten op de depositie. De depositie is echter in belangrijke mate afhankelijk van het emissieprofiel, de totale gebiedsemissie. Om de omvang van de hoeveelheid rekenwerk te beperken, en niet elk mogelijk scenario in OPS door te hoeven rekenen, is er in de methodiek een stap tussen gebouwd die de gevoeligheid van het de gebiedseigenschappen bepaald voor de veranderingen in de emissievracht, zonder voor elk scenario een depositieberekening uit te voeren. Om de omvang van de emissies te kunnen bepalen is het gebied doorgerekend voor een aantal globale scenario's.

Worst case

In het voortraject van de planvorming heeft de gemeente een serie uitgangspunten vastgesteld met betrekking tot de ruimtelijke mogelijkheden die er aan de agrarische sector wordt geboden. Deze bepalen, afhankelijk van de plaats van een bouwvlak in het plan, tot welke omvang een bedrijf mag groeien zonder dat de ruimtelijke randvoorwaarden voor een evenwichtige groei in het gebied in gevaar komen. Deze kunnen betrekking hebben op de volgende factoren:

- de ligging van een bouwvlak in een zone met mogelijk extra beperkingen dan wel ontwikkelruimte
- vrijstellingsbevoegdheden tov de omvang van de huidige bouwvlakken
- wijzigingsbevoegdheden tbv het vergroten van een bouwvlak

In de worst case worden alle plan-specifieke uitgangspunten verwerkt in het model. Het resultaat van deze reken-run laat zien wat er zou gebeuren als elk bouwvlak in de gemeente volledig gebruik zou maken van de maximaal aangeboden ontwikkelruimte. Een dergelijke schaalvergroting zal nooit optreden vanwege de andere beperkende factoren op de individuele ontwikkelwensen.

Scenario 1: zonder maatregelen, met dynamiek in de sector

Het eerste globale scenario gaat uit van een ontwikkeling in de sector waarbij er geen stal maatregelen worden getroffen die verder gaan dan het besluit huisvesting. Binnen dit

uitgangspunt wordt er gezocht naar een redelijk dynamiek profiel voor het gebied. Met het dynamiek-profiel wordt bedoeld de verhouding tussen het aantal stoppers, blijvers en groeiers. Vaak is de ontwikkeling van de veebezetting een belangrijke graadmeter aan de hand waarvan een dynamiek-profiel voor het gebied kan worden vastgesteld. In de provincie Utrecht, waar de stikstofverordening slechts in een zeer gering aantal ondernemers het nemen van stalmaatregelen voorschrijft, benadert dit scenario de werking van de verordening zoals die daar nu van kracht is.

Scenario 2: Inzet van het voerspoor, met dynamiek in de sector

Het tweede globale scenario is bruikbaar in gebieden met overwegend grondgebonden melkveehouderij. Het laat namelijk het effect zien van de inzet van maatregelen die gericht zijn op het verminderen van de emissies door de bedrijfsvoering integraal aan te passen. Bij dit scenario geldt dat de emissie reductie is toe te rekenen aan de bestaande en aan de nieuw te bouwen stallen omdat aanpassingen aan een voerregime in praktische zin niet goed zijn door te voeren op slechts een deel van een bedrijf.

Scenario 3: Externe saldering obv nieuwe moderne melkveestallen, met dynamiek in de sector

De Rav wordt met enige regelmaat bijgewerkt, rekening houdend met de nieuwste ontwikkelingen met betrekking tot beschikbare stalsystemen. Recent is er een stalsysteem beschikbaar gekomen voor de melkveehouderij die qua emissies de oude grupstal evenaart, en minder dan de helft van een gangbare ligboxenstal emiteert. Het bouwen van dergelijke stallen, in combinatie met het gebruik maken van elders vrijkomende ammoniak-emissies (i.c. het principe van externe saldering) ligt ten grondslag aan dit scenario

Scenario 4: Interne saldering obv nieuwe moderne melkveestallen, met dynamiek in de sector

In sommige gevallen biedt externe saldering geen soelaas en zal een beroep gedaan worden op interne saldering. Dit kan het geval zijn als een vooruitstrevende ondernemer sneller wil uitbreiden dan dat hij in staat wordt gesteld door het vrijkomen van ammoniak-emissies vanuit stoppende collega's. In dat geval kan de ondernemer besluiten de bestaande stallen af te breken en integraal te vervangen door emissie-arme stallen.

Scenario 5: Externe saldering obv stalmaatregelen in de intensieve veehouderij en de melkveehouderij

Dit scenario is in veel provincies uit het reconstructiegebied het meest voor de hand liggende omdat het aan de basis ligt van de stikstof verordeningen c..q. het vastgestelde provinciaal beleid. In elke provincie gelden andere randvoorwaarden met betrekking tot de in te zetten techniek, maar overal baseert men zich op de technieken zoals die vanuit de Rav mogelijk worden gemaakt. In de gebiedsgerichte modelleringen richt dit scenario zich naar het beleid zoals dat geldt binnen de provincie waarin de gemeente is gelegen.

Vanwege de wijze waarop wordt omgegaan met het dynamiek-profiel binnen een gemeente, in combinatie met de externe salderings mechanismen en de inspanning tot emissie reductie die geleverd moet worden om voor externe saldering in aanmerking te kunnen komen, verifieert dit scenario of de gangbare salderingsmechanismen zullen werken binnen het plangebied.

Scenario 6: Interne saldering obv stalmaatregelen in de intensieve veehouderij en de melkveehouderij

Mocht uit de globale analyse van scenario 5 blijken dat er te weinig stoppers zijn in een plangebied om op basis van externe saldering een redelijk aandeel groeiers de kans te geven tot ontwikkeling te komen kan dit laatste scenario soelaas bieden. Voor interne saldering in de intensieve veehouderij wordt er dan uitgegaan van het bijplaatsen op bestaande stallen van luchtbehandeling met de in de desbetreffende provincie voorgeschreven reinigingsrendementen. Voor melkveehouderijen in een gebied is dit scenario gelijk aan scenario 4.

Vaststellen van het representatief scenario met daarbinnen de maximale planologische mogelijkheden die het plan voor Texel biedt

De eerste stap in de gebiedsgerichte modellering voor Texel is het vaststellen van de huidige gebiedsemissie. Die is ongeveer 81.000 kg ammoniak per jaar. In de huidige situatie is sprake van veel melkveehouderij in combinatie met schapenhouderij. De veebezetting is beperkt en levert geen beperkingen op qua ontwikkelingsmogelijkheden.

In de onderstaande matrixen is een samenvatting gegeven van de uitgevoerde analyse van de boven beschreven globale scenario's. Voor de drie hier relevante scenario's is weergegeven hoe de gebiedsemissie (uitgerekend in kg NH₃/jaar) zich zou ontwikkelen in relatie tot een groei van de bestaande bebouwing, uitgaande van een dynamiek profiel van 5% stoppers per jaar en, gedurende de totale planperiode, 5-10% groeiers.

Tabel Berekende gebiedsemissies bij 10% groeiers in kg ammoniak/jaar

	Groei tov bestaande bebouwing			Vulling van bouwvlak	
	125%	175%	250%	Tot huidige omvang	Tot vlakken van 1,5 ha
Worst case	100.800	139.800	197.600	270.300	403.900
Scenario 1	72.300	82.500	97.600	100.600	127.500
Scenario 2	65.300	72.700	83.700	86.100	105.800
Scenario 5	70.300	76.400	85.600	87.700	104.200
Scenario 6	62.200	68.400	77.500	79.700	96.100

Tabel Berekende gebiedsemissies bij 5% groeiers in kg ammoniak/jaar

	Groei tov bestaande bebouwing			Vulling van bouwvlak	
	125%	175%	250%	Tot huidige omvang	Tot vlakken van 1,5 ha
Worst case	100.800	139.800	197.600	270.300	403.900
Scenario 1	70.100	75.800	84.500	87.100	102.800
Scenario 2	66.300	75.800	84.500	87.100	102.800
Scenario 5	69.000	72.600	78.000	79.600	89.400

Scenario 6	64.700	68.300	73.700	75.300	85.100
------------	--------	--------	--------	--------	--------

Conclusies:

- Groei van de volledige populatie naar 1.5 ha past nooit qua gebiedsemissie, los van welk techniek wordt ingezet
- Als bij 5% stoppers per jaar 5-10% van de populatie groeit tot aan hun huidige bouwvlak, zal er door de inzet van de beschreven maatregelen, naar verwachting voldoende salderingsruimte zijn.

Bijlage

4

Verklarende woordenlijst

Achtergronddepositie

Dit is de depositiewaarde die er is zonder de ontwikkelingen uit het plan. Het gaat hierbij om de hoeveelheid stikstof veroorzaakt door onder meer landbouw, industrie en autoverkeer.

Alternatief

Een samenhangend pakket van maatregelen die een mogelijke oplossing vormt voor het in de probleemstelling geformuleerde probleem.

Archeologie

Wetenschap van de oude historie op grond van bodemvondsten en opgravingen.

Aspect

Te onderzoeken thema dat relevant wordt geacht voor het beoordelen van alternatieven.

Autonome ontwikkelingen

Ontwikkelingen die zouden plaatsvinden als de voorgenomen activiteit niet wordt ondernomen.

Best beschikbare techniek

Technieken om de emissie te verlagen, bijvoorbeeld door de inzet van luchtwassers.

Bestemmingsplan

Gemeentelijk plan met voorschriften, betreffende de bestemming van een bepaald terrein.

Bevoegd gezag

Overheidsorgaan dat bevoegd is een besluit te nemen over de voorgenomen activiteit.

Commissie voor de m.e.r

Onafhankelijk adviesorgaan, destijds door ministeries van VROM en LNV in het leven geroepen, die op vastgestelde momenten conform Wet milieubeheer advies uitbrengt met betrekking tot m.e.r.- procedures.

Cultuurhistorie

De geschiedenis van de beschaving. In drie wetenschappelijke velden; historische geografie, bouwhistorie en archeologie.

Decibel (dB(A))

Eenheid van geluidrukniveau. De toevoeging A duidt erop dat een frequentie-afhankelijke correctie is toegepast in verband met gevoeligheid van het menselijk gehoor.

Ecologie

Wetenschap die de relaties bestudeert van levensvormen en hun omgeving.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Samenhangend stelsel van natuurkerngebieden, ontwikkelingsgebieden en verbindingzones.

Ecologische Verbindingszone (EVZ)

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur verbinden ecologische verbindingzones (EVZ's) bestaande en nieuwe natuurgebieden. De EVZ's fungeren als trekroutes en als leef- en voortplantingsgebied.

Emissie

Hoeveelheden stoffen of geluid die door bronnen in het milieu worden gebracht.

Fauna

Verzameling van diersoorten die in een gebied wordt aangetroffen.

Flora

Verzameling van plantensoorten die in een gebied wordt aangetroffen.

Gebiedszonering

In de Verordening Ruimte fase 2 is een drietal gebieden aangewezen voor intensieve veehouderijen. Er wordt onderscheid gemaakt in extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden.

Geluidcontour

Lijn getrokken door een aantal punten van gelijke geluidbelasting. Door contouren te berekenen is het mogelijk het gebied vast te stellen dat een bepaalde geluiddruk ondervindt.

Geohydrologie

Wetenschap die de directe relatie tussen hydrologie en geologische opbouw bestudeert.

Gevoelige bestemmingen

Bestemmingen waaraan getoetst wordt in het kader van zonering; bestemmingen waar hinder kan worden ervaren bij het oprichten van nieuwe inrichtingen en dergelijke.

Grondgebonden veehouderij

Alle veehouderijen niet zijnde de intensieve veehouderijen. Het gaat bijvoorbeeld om de volgende beesten; paarden.

Initiatiefnemer

Rechtspersoon die de m.e.r.-plichtige activiteit wil ondernemen.

Intensieve veehouderij (of niet grond gebonden veehouderij)

Het hebben van een veehouderij waar het voedsel niet direct van het land komt. Het gaat bijvoorbeeld om de volgende beesten; pluimvee, runderen en varkens. Deze vorm van veehouderij is niet gebonden aan het land voor de voedselvoorziening (door bijvoorbeeld toedienen van aangevoerd veevoer).

Instandhoudingsdoelstellingen

Instandhoudingsdoelstellingen moeten vastgesteld worden in de aanwijzings-besluiten van de Vogelrichtlijngebieden en Habitatrichtlijngebieden. Deze doelen geven aan voor welke natuurwaarden het gebied belangrijk is en voor hoeveel natuurwaarden er geschikt habitat beschikbaar moet zijn in dat gebied.

Kritische depositiewaarde

Dit is de hoeveelheid ammoniakdepositie die een ecosysteem nog kan verdragen zonder schade te ondervinden.

Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Alternatief voor de voorgenomen activiteit, opgesteld vanuit de doelstelling zo min mogelijk schade aan het milieu toe te brengen, respectievelijk zoveel mogelijk verbetering te realiseren, uitgaande van de gegeven doelstelling.

MER

Milieueffectrapport (het fysieke rapport).

m.e.r.

Milieueffectrapportage (de procedure).

Mitigerende maatregelen

Verzachtende maatregelen, waardoor het effect positiever wordt.

Natura 2000

Een Europees beschermd netwerk van waardevolle natuurgebieden.

NO_x

Stikstofoxiden.

NO₂

Stikstofdioxide.

Plangebied

Het gebied waarin de voorgenomen activiteit wordt ondernomen.

PM₁₀

Fijnstof.

Prioritair habitatype

Een prioritair habitatype of –soort is een habitatype of soort waarvoor Nederland speciale verantwoordelijkheid draagt.

Richtlijnen

De richtlijnen zijn bedoeld om specifiek richting te geven aan de inhoud van een op te stellen milieueffectrapport.

Saldering

Interne saldering biedt een ondernemer de mogelijkheid om de emissie uit één of enkele van zijn stallen die nog níet voldoen aan de IPPC-norm, te compenseren met vergaande emissiebeperkende maatregelen in één of meerdere andere stallen.

Shared Space

Het concept van Shared Space, bedacht door Hans Monderman, brengt de verantwoordelijkheid voor het verkeersgedrag van de wegbeheerder naar de weggebruiker. Dit gebeurt door verkeerslichten, borden en aparte wegdelen/troittoirs weg te nemen en de verschillende gebruikers van dezelfde weg gebruik te laten maken. De gedachte achter Shared Space is dat het veiliger wordt omdat iedereen op deze manier meer zijn gezonde verstand gaat gebruiken en voorzigtiger is.

Significant negatieve effecten

Negatieve effecten die als gevolg hebben dat instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden niet worden gehaald. Bij negatieve effecten kunnen de instandhoudingsdoelstellingen nog worden gehaald.

Startnotitie

Startdocument van de milieueffectrapportage waarin beschreven staat welke activiteit(en) een initiatiefnemer uit wil voeren.

Stikstofdepositie

Hoeveelheid emissie die terecht komt in de grond

Studiegebied

Het gebied tot waar de milieugevolgen ten gevolge van de aanleg van de voorgenomen activiteit reiken.

Toetsingsadvies

Advies van de Commissie voor de m.e.r. waarin deze het MER beoordeelt op de aanwezigheid van essentiële informatie. De vastgestelde richtlijnen vormen hierbij het toetsingskader.

$\mu\text{g}/\text{m}^3$

Microgram per kubieke meter.

Vegetatie

Samenhangend geheel van in een gebied voorkomende plantensoorten.

Verkeersafwikkeling

Doorstroming en verwerking van verkeersstromen.

Verkeersintensiteit

Aantal voertuigen dat per etmaal een bepaald punt op een wegverbinding passeert.

Vigerend beleid

Beleid dat door een overheid is vastgesteld en wordt uitgevoerd.

Voerspoor

Het is mogelijk om met een gerichte veevoeding de N-uitscheiding in de mest aanzienlijk te verlagen. Een goed onderbouwd kengetal om daarop te sturen is het ureumgehalte in de melk, het zgn. ureumgetal. Het ureumgetal geeft een indicatie van de N-voorziening in het rantsoen en daarmee ook de N-uitscheiding in de mest.

Voorgenomen activiteit

Ontwikkelingsplan / activiteit dat de initiatiefnemer uit wil voeren.

Voorkeursalternatief

De wijze waarop de initiatiefnemer de voorgenomen activiteit wenst uit te voeren.

Waterkwaliteit

Chemische samenstelling van water.

Waterkwantiteit

De hoeveelheid water betreffend.

Watersysteem

Waterkringloop inclusief opgenomen stoffen vanaf het moment dat neerslag valt tot op het moment dat water uit het gebied wordt afgevoerd.

Bijlage

5

Tabellen Passende Beoordeling (hoofdstuk 4 Natuur)

Tabel B7.1 Kwalificerende habitattypen Natura 2000-gebied Noordzeekustzone⁹²; *= prioritair habitatype⁹³

Code	Naam	Doel omvang (leefgebied)	Doel kwaliteit (leefgebied)	Landelijke staat van instandhouding
Habitattypen				
H1110A	Permanente overstroomde zandbanken (getijdengebied)	=	>	-
H1140B	Slik- en zandplaten (Noordzee-Kustzone)	=	=	+
H1310A	Zilte pionier begroeiingen (zeekraal)	=	=	-
H1310B	Zilte pionier begroeiing (zeevetmuur)	=	=	+
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)			-
H2110	Embryonale duinen	=	=	+
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	=	=	-

Tabel B7.2 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (broedvogels) en doelstellingen Natura 2000-gebied Noordzeekustzone⁹⁴

Code	Naam	Doel omvang (leefgebied)	Doel kwaliteit (leefgebied)	Draagkracht Populatie Seizoensgemiddelde (broedpaar)	Landelijke staat van instandhouding
A137	Bontbekplevier	=	=	20	-
A138	Strandplevier	>	>	30	--
A195	Dwergstern	>	>	200	--

Tabel B7.3 Kwalificerende habitatrichtlijnsoorten en doelstellingen Natura 2000-gebied Noordzeekustzone⁹⁴

Code	Naam	Doel omvang (leefgebied)	Doel kwaliteit (leefgebied)	Doel populatie	Landelijke staat van instandhouding
H1095	Zeeprk	=	=	>	-
H1099	Rivierprk	=	=	>	-
H1103	Fint	=	=	>	--
H1351	Bruinvis	=	>	=	--
H1364	Grijze zeehond	=	=	=	-
H1365	Gewone zeehond	=	=	=	+

⁹² Bron: Ministerie van LNV 2008a, Ministerie van EL&I 2011 en 2012ab en essentietabel

⁹³ Een prioritair habitatype of –soort is een habitatype of soort waarvoor Nederland speciale verantwoordelijkheid draagt.

⁹⁴ Bronnen: Ministerie van LNV 2008a, Ministerie van EL&I 2011 en 2012ab en essentietabel

Tabel B7.4 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogels) en doelstellingen Natura 2000-gebied

Noordzeekustzone⁹⁵

Code	Naam	Doel omvang (leefgebied)	Doel kwaliteit (leefgebied)	Draagkracht Populatie Seizoensgemiddelde (aantal)	Landelijke staat van instandhouding
A001	Roodkeelduiker	=	=	Niet gespecificeerd	-
A002	Parelduiker	=	=	Niet gespecificeerd	?
A017	Aalscholver	=	=	1.900	+
A048	Bergeend	=	=	520	+
A062	Toppereend	=	=	Niet gespecificeerd	--
A063	Eider	=	=	26.200	--
A065	Zwarte zee-eend	=	=	51.900	-
A130	Scholekster	=	=	3.300	--
A132	Kluut	=	=	120	-
A137	Bontbekplevier	=	=	510	+
A141	Zilverplevier	=	=	3.200	+
A143	Kanoet	=	=	560	-
A144	Drieteenstrandloper	=	=	2.000	-
A149	Bonte strandloper	=	=	7.400	+
A157	Rosse grutto	=	=	1.800	+
A160	Wulp	=	=	640	+
A169	Steenloper	=	=	160	--
A177	Dwergmeeuw	=	=	Niet gespecificeerd	-

⁹⁵ Bronnen: Ministerie van LNV 2008a, Ministerie van EL&I 2011 en 2012ab en essentietabel

Tabel B7.5 Kwalificerende habitattypen Natura 2000-gebied Duinen en Lage Land Texel⁹⁶ *= prioritair

Code	Naam	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Landelijke staat van instandhouding
Habitattypen				
H1140A	Slik- en zandplaten (getijdengebied)	=	=	-
H1310A	Zilte pionier begroeiingen (zeekraal)	=	=	-
H1310B	Zilte pionier begroeiing (zeevetmuur)	=	=	+
H1320	Slijkgrasvelden	=	=	--
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	=	=	-
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	=	=	-
H2110	Embryonale duinen	=	=	+
H2120	Witte duinen	=	=	-
H2130A*	Grijze duinen (kalkrijk)	>	>	--
H2130B*	Grijze duinen (kalkarm)	>	>	--
H2130C*	Grijze duinen (heischraal)	>	>	--
H2140A*	Duinheiden met kraaihei (vochtig)	= (<)	=	-
H2140B*	Duinheiden met kraaihei (droog)	=	=	-
H2150*	Duinheiden met struikhei	=	=	+
H2160	Duindoorn struwelen	= (<)	=	+
H2170	Kruipwilgstruweel	=	=	+
H2180A	Duinbossen (droog)	= (<)	>	+
H2180B	Duinbossen (vochtig)	= (<)	>	
H2180C	Duinbossen (Binnenduinrand)	=	=	
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	=	>	-
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	=	>	-
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	=	>	-
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	=	>	-
H7210*	Galigaanmoerassen	=	=	-

Tabel B7.6 Kwalificerende habitatrichtlijnsoorten Natura 2000-gebied Duinen en Lage Land Texel⁹⁷

***= prioritaire habitatrichtlijnsoort**

Code	Naam	Doel omvang (leefgebied)	Doel kwaliteit (leefgebied)	Doel populatie omvang	Landelijke staat van instandhouding
H1340*	Noordse woelmuis	=	>	=	--
H1930	Groenknolorchis	=	=	=	--

⁹⁶ Bronnen: Ministerie van LNV, 2008b en essentietabel

⁹⁷ Bronnen: Ministerie van LNV, 2008b en essentietabel

Tabel B7.7 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (broedvogels) Natura 2000-gebied Duinen en Lage Land Texel⁹⁸

Code	Naam	Doel omvang (leefgebied)	Doel kwaliteit (leefgebied)	Draagkracht Populatie Seizoensgemiddelde (broedpaar)	Landelijke staat van instandhouding
A021	Roerdomp	=	=	5	--
A034	Lepelaar	=	=	120	+
A063	Eider	=	=	110	--
A081	Bruine kiekendief	=	=	30	+
A082	Blauwe Kiekendief	=	=	20	--
A132	Kluut	=	=	120	-
A137	Bontbekplevier	>	>	20	--
A183	Kleine Mantelmeeuw	=	=	14000	+
A195	Dwergstern	>	>	40	--
A222	Velduil	>	>	20	--
A276	Roodborsttapuit	=	=	40	+
A277	Tapuit	>	>	100	--

⁹⁸ Bronnen: Ministerie van LNV, 2008b en essentietabel

Tabel B7.8 Kwalificerende habitattypen Natura 2000-gebied Waddenzee⁹⁹

Code	Naam	Doel	Doel	Landelijke staat
		omvang (leefgebied)	kwaliteit (leefgebied)	van instandhouding
Habitattypen				
H1110A	Permanente overstroomde zandbanken (getijdengebied)	=	>	-
H1140A	Slik- en zandplaten (getijdengebied)	=	>	-
H1310A	Zilte pionier begroeiingen (zeekraal)	=	=	-
H1310B	Zilte pionier begroeiing (zeevetmuur)	=	=	+
H1320	Slijkgrasvelden	=	=	--
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)			-
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	=	>	-
H2110	Embryonale duinen	=	=	+
H2120	Witte duinen	=	=	-
H2130A	Grijze duinen (kalkrijk)	=	=	
H2130B	Grijze duinen (kalkarm)	=	=	--
H2160	Duindoorn struwelen	=	>	+
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	=	=	-

Tabel B7.9 Kwalificerende habitatrichtlijnsoorten Natura 2000-gebied Waddenzee

Code	Naam	Doel	Doel	Landelijke staat
		omvang (leefgebied)	kwaliteit (leefgebied)	van instandhouding
H1041	Nauwe korfslak	=	=	-
H1095	Zeeprik	=	=	-
H1099	Rivierprik	=	=	-
H1103	Fint	=	=	--
H1364	Grijze zeehond	=	=	-
H1365	Gewone zeehond	=	=	+

Tabel B7.10 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (broedvogels) Natura 2000-gebied Waddenzee

Code	Naam	Doel	Doel	Draagkracht	Landelijke staat
		omvang (leefgebied)	kwaliteit (leefgebied)	Populatie Seizoensgemiddelde (broedpaar)	van instandhouding
A034	Lepelaar	=	=	430	+
A063	Eider	=	>	5000	--
A081	Bruine kiekendief	=	=	30	+

⁹⁹ Bronnen: Ministerie van LNV, 2008C en essentietabel

A082	Blauwe Kiekendief	=	=	3	--
A132	Kluut	=	>	3800	-
A137	Bontbekplevier	=	=	60	-
A138	Strandplevier	>	>	50	--
A183	Kleine Mantelmeeuw	=	=	19000	+
A191	Grote stern	=	=	16000	--
A193	Visdief	=	=	5300	-
A194	Noordse Stern	=	=	1500	+
A195	Dwergstern	>	>	200	--
A222	Velduil	=	=	5	--

Tabel B7.11 Kwalificerende vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogels) Natura 2000-gebied Waddenzee

Code	Naam	Doel omvang (leefgebied)	Doel kwaliteit (leefgebied)	Draagkracht Populatie Seizoensgemiddelde (aantal)	Landelijke staat van instandhouding
A005	Fuut	=	=	310	--
A017	Aalscholver	=	=	4.200	+
A034	Lepelaar	=	=	520	+
A037	Kleine zwaan	=	=	1.600	-
A039	Toendrarietgans	=	=	geen	+
A043	Grauwe gans	=	=	7.000	+
A045	Brandgans	=	=	36.800	+
A046	Rotgans	=	=	26.400	-
A048	Bergeend	=	=	38.400	+
A050	Smient	=	=	33.100	+
A051	Krakeend	=	=	320	+
A052	Wintertaling	=	=	5000	-
A053	Wilde eend	=	=	25.400	+
A054	Pijlstaart	=	=	5.900	-
A056	Slobeend	=	=	750	+
A062	Toppereend	=	>	3.100	--
A063	Eider	=	>	90.000-115.000	--
A067	Brilduiker	=	=	100	+
A069	Middelste zaagbek	=	=	150	+
A070	Grote zaagbek	=	=	70	--
A103	Slechtvalk	=	=	40	+
A130	Scholekster	=	>	140.000-160.000	--
A132	Kluut	=	=	6.700	-

A137	Bontbekplevier	=	=	1.800	+
A140	Goudplevier	=	=	6700	-
A141	Zilverplevier	=	=	1800	+
A142	Kievit	=	=	19200	--
A143	Kanoet	=	=	22300	+
A144	Drieteenstrandloper	=	=	10800	-
A147	Krombekstrandloper	=	>	44400	-
A149	Bonte strandloper	=	=	3700	-
A156	Grutto	=	=	2000	+
A157	Rosse grutto	=	=	206000	+
A160	Wulp	=	=	1100	--
A161	Zwarte ruiter	=	=	54400	+
A162	Tureluur	=	=	96200	+
A164	Groenpootruiter	=	=	1200	+
A169	Steenloper	=	=	16500	-
A197	Zwarte stern	=	=	1900	+

Tabel 7.12: (Strikt) beschermde soorten (Flora- en faunawet) die op basis van regionale verspreiding binnen Nederland in of nabij het plangebied te verwachten zijn. Cursief: vrijwel uitsluitend aanwezig in Natura 2000-gebieden of grootschaliger natuurstructuren (kreekrestanten, bosschages) op/nabij Texel vrijwel geheel bestemd als 'Natuur', onderstreept: soorten ook aanwezig in het landelijk, agrarisch gebied

Soort	Soortgroep	Beschermingsregime	Habitat
Soorten ook voorkomend buiten natuurgebieden			
<u>Noordse woelmuis</u>	Zoogdieren	Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn	Rietmoerassen, natte graslanden, in afwezigheid van aard- en veldmuis ook in drogere graslanden/habitat op Texel
<u>Waterspitsmuis</u>	Zoogdieren	Tabel 3	Langs schone wateren, veelal met rijke waterplantengroei en voldoende dekking op de oever
<u>Heikikker</u>	Amfibieën	Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn	Schone, veelal zuurdere wateren
<u>Poelkikker</u>	Amfibieën	Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn	Schone, ietwat zure wateren
<u>Rugstreepdad</u>	Amfibieën	<u>Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn</u>	Open, weinig begroeide wateren, veelal in duingebieden, maar in polders.
<u>Riet en Brede orchis</u>	Vaatplanten	Tabel 2	Natte (schraal)graslanden
<u>Gevlekte orchis en Bosorchis</u>	Vaatplanten	Tabel 2	Natte (schraal)graslanden
<u>Gewone dwergvleermuis</u>	Zoogdieren	Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn	Verblijfplaatsen in gebouwen
<u>Ruige dwergvleermuis</u>	Zoogdieren	Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn	Verblijfplaatsen in bomen
<u>Laatvlieger</u>	Zoogdieren	Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn	Verblijfplaatsen in gebouwen
<u>Gewone grootoorvleermuis</u>	Zoogdieren	Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn	Verblijfplaatsen vooral in gebouwen, maar ook bomen
<u>Rosse vleermuis</u>	Zoogdieren	Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn	Verblijfplaatsen in bomen, zeer zeldzaam in gebouwen in de winter
<u>Watervleermuis</u>	Zoogdieren	Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn	In de zomer verblijfplaatsen in gebouwen, 's winters in

			gebouwen

VOGELS (Sovon vogelonderzoek, vogelbescherming, website, Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels., reds. Scharringa, C.J.G., Ruitenbeek, W. en Zomerdijk, P.J. SVN en Landschap Noord-Hopland, 2010)			

<u>Boomvalk</u>	Vogels	EU-Vogelrichtlijn, Categorie 1-4	Horst in (hoge) bomen

<u>Buizerd</u>	Vogels	EU-Vogelrichtlijn, Categorie 1-4	Rust- en verblijfplaatsen in (hoge) bomen

<u>Gierzwaluw</u>	Vogels	EU-Vogelrichtlijn, Categorie 1-4	Rust- en verblijfplaatsen in gebouwen

<u>Havik</u>	Vogels	EU-Vogelrichtlijn, Categorie 1-4	Horst in (hoge) bomen

<u>Huismus</u>	Vogels	EU-Vogelrichtlijn, Categorie 1-4	Rust- en verblijfplaatsen in gebouwen

<u>Kerkuil</u>	Vogels	EU-Vogelrichtlijn, Categorie 1-4	Rust- en verblijfplaatsen in gebouwen

<u>Ransuil</u>	Vogels	EU-Vogelrichtlijn, Categorie 1-4	Bomen (veelal coniferen)

<u>Sperwer</u>	Vogels	EU-Vogelrichtlijn, Categorie 1-4	Horst in (hoge) bomen

Soorten ook voorkomend buiten natuurgebieden			

<i>Heideblauwtje</i>	<i>Dagvlinders</i>	<i>Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn</i>	<i>Duin</i>

<i>Groenknolorchis</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn</i>	<i>Natte duinvalleien</i>

<i>Bijenorchis</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Duingraslanden</i>

<i>Blauwe zeedistel</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Zeereep</i>

<i>Groot zeegras</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 3, Bijlage IV EU-Habitatrichtlijn</i>	<i>Buitendijks</i>

<i>Grote muggenorchis</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Duingraslanden</i>

<i>Grote keverorchis</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Lichte (kalkrijke) loofbossen</i>

<i>Harlekijn</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Duingraslanden, vochtige schraalgraslanden</i>

<i>Hondskruid</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Duingraslanden</i>

<i>Kleine zonnedauw</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Natte duinvalleien, schraalgraslanden en heides</i>

<i>Klokjesgentiaan</i>	<i>Vaatplanten</i>		<i>Natte (heischrale) duinvalleien, blauwgraslanden, natte heide</i>

<i>Moeraswespenorchis</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Natte duinvalleien</i>

<i>Parnassia</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Natte duinvalleien</i>
<i>Ronde zonnedaauw</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Natte duinvalleien schraalgraslanden en heides</i>
<i>Slanke gentiaan</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Natte duinvalleien en duingraslanden</i>
<i>Vleeskleurige orchis</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Natte duinvalleien en natte schraalgraslanden</i>
<i>Waterdrieblad</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Schone, kalkrijke, voedselarme wateren</i>
<i>Welriekende nachtorchis</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Natte duinvalleien</i>
<i>Wilde gagele</i>	<i>Vaatplanten</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Natte duinvalleien, blauwgraslanden</i>
<i>Bruinvis</i>	<i>Zoogdieren</i>	<i>Tabel 3, Bijlage IV EU- Habitatrichtlijn</i>	<i>Open zee</i>
<i>Gewone zeehond</i>	<i>Zoogdieren</i>	<i>Tabel 3, Bijlage IV EU- Habitatrichtlijn</i>	<i>Open zee, zandplaten</i>
<i>Grijze zeehond</i>	<i>Zoogdieren</i>	<i>Tabel 3, Bijlage IV EU- Habitatrichtlijn</i>	<i>Open zee, zandplaten</i>
<i>Gewone dolfijn</i>	<i>Zoogdieren</i>	<i>Tabel 3, Bijlage IV EU- Habitatrichtlijn</i>	<i>Open zee</i>
<i>Tuimelaar</i>	<i>Zoogdieren</i>	<i>Tabel 3, Bijlage IV EU- Habitatrichtlijn</i>	<i>Open zee</i>
<i>Witflankdolfijn</i>	<i>Zoogdieren</i>	<i>Tabel 3, Bijlage IV EU- Habitatrichtlijn</i>	<i>Open zee</i>
<i>Witsnuitdolfijn</i>	<i>Zoogdieren</i>	<i>Tabel 3, Bijlage IV EU- Habitatrichtlijn</i>	<i>Open zee</i>

¹ Het betreft een niet gevalideerde waarneming op www.zoogdieratlas.nl

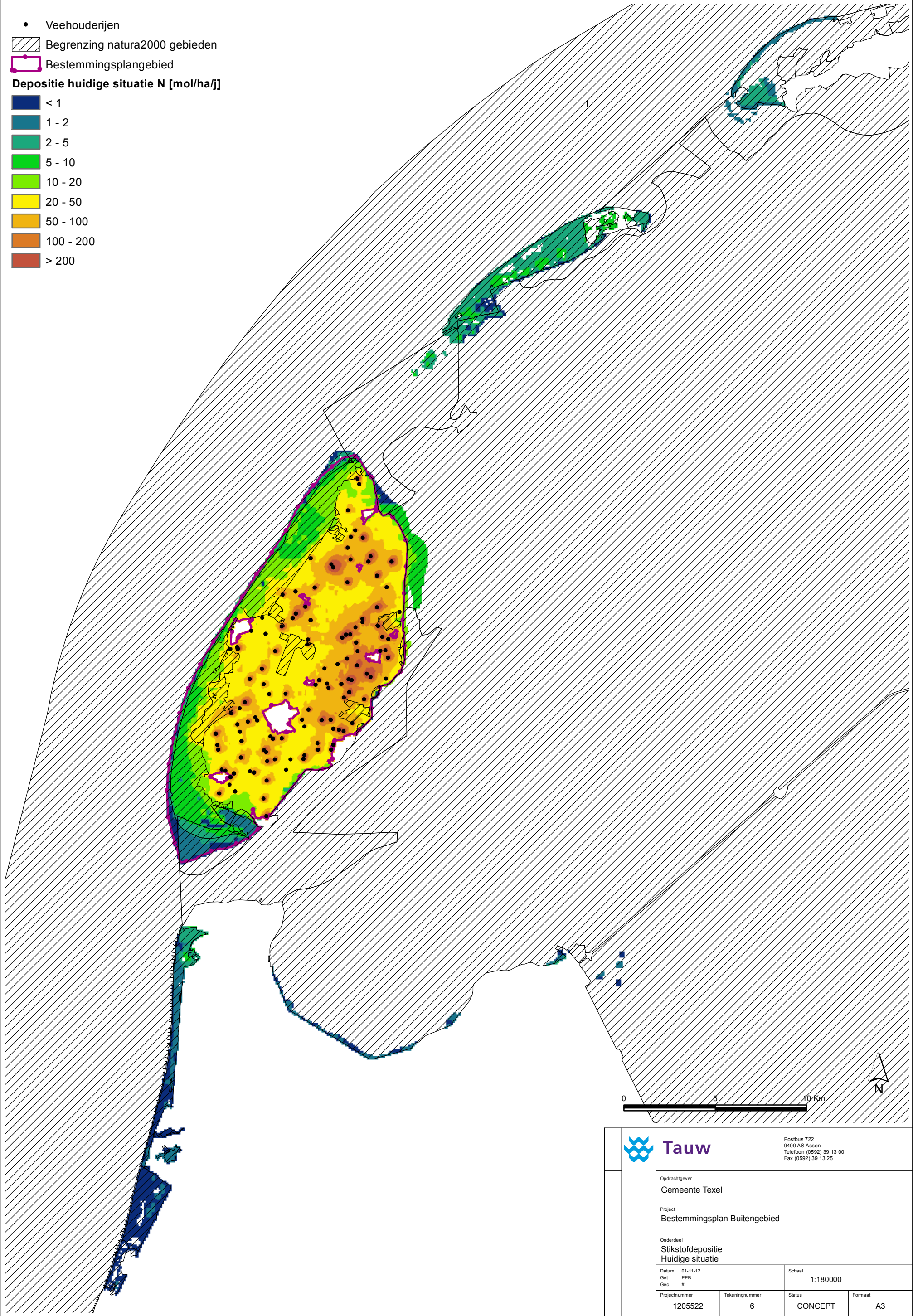
Tabel 7.13 Soorten / soortgroepen waarvoor op provinciaal niveau beschermingsbeleid is geformuleerd

Soort / soortgroep	Beleidskader
Weidevogels	EHS, Structuurvisie, Weidevogelvisie 2009
Ganzen	Faunabeheerplan 2009-2013/ Natuurbeheerplan
Akkervogels	Natuurbeheerplan

Bijlage

6

Kaarten

• Veehouderijen

Begrenzing natura2000 gebieden

Bestemmingsplangebied

Verschil depositie Worst-case minus huidige situatie [mol/ha/j]

< - 0

0 - 0.05

0.05 - 1

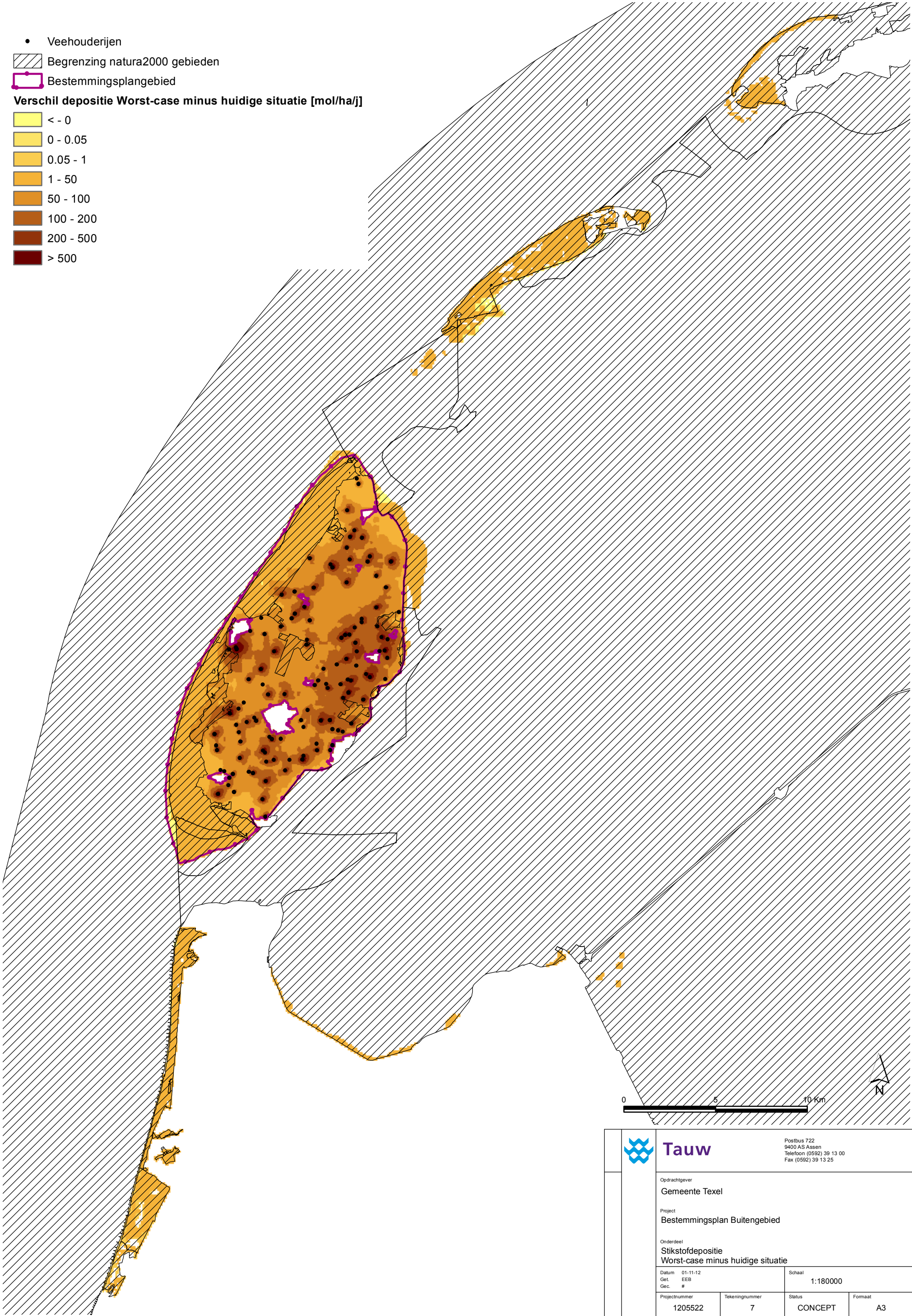
1 - 50

50 - 100

100 - 200

200 - 500

> 500

Tauw

Postbus 722
9400 AS Assen
Telefoon (0592) 39 13 00
Fax (0592) 39 13 25

Opdrachtgever
Gemeente Texel

Project
Bestemmingsplan Buitengebied

Onderdeel
**Stikstofdepositie
Worst-case minus huidige situatie**

Datum 01-11-12
Get. EEB
Gec. #

Schaal
1:180000

Projectnummer
1205522

Tekeningnummer
7

Status
CONCEPT

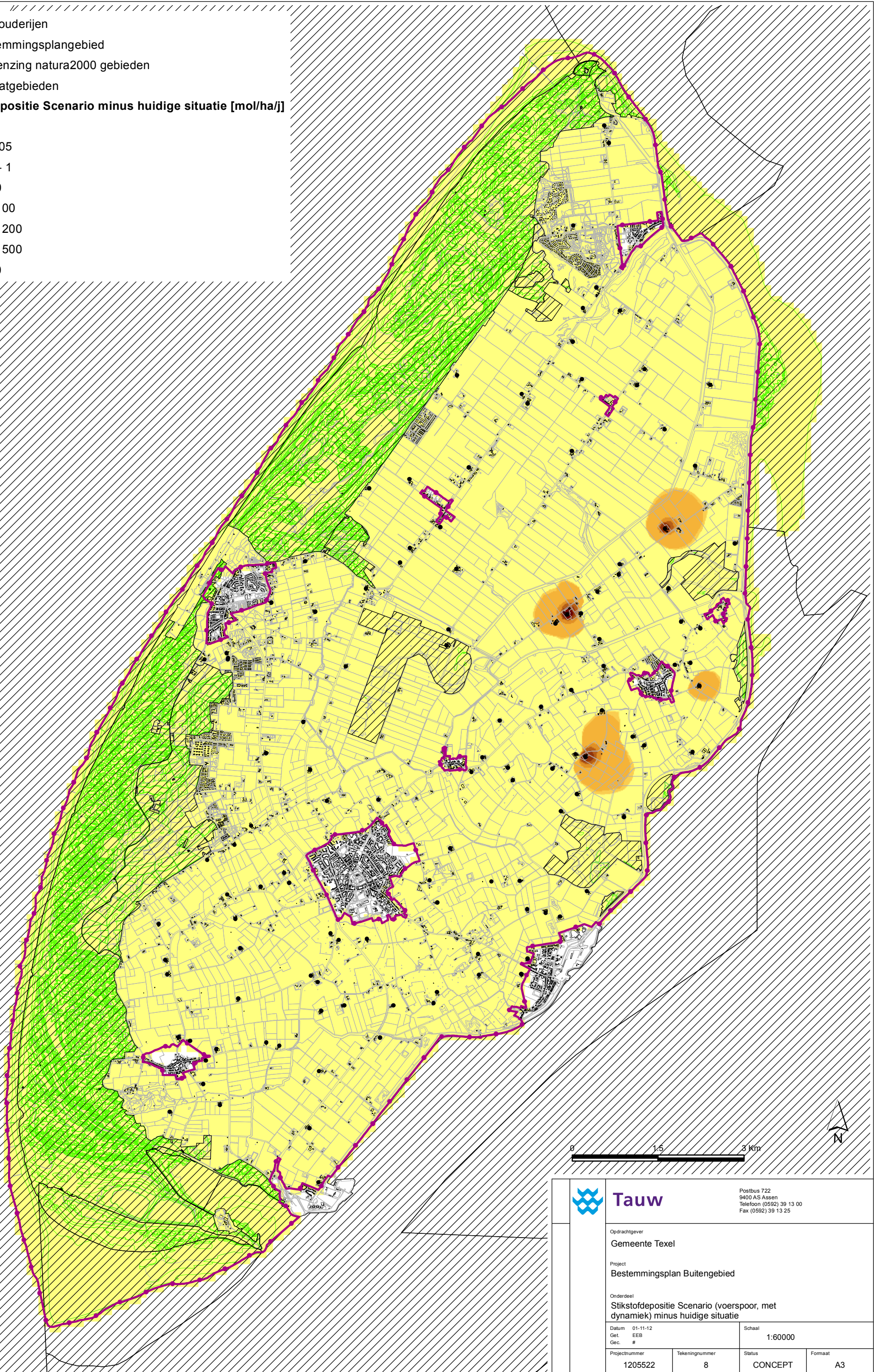
Formaat
A3

GREENeeb 08-11-2012 05:32 1205522_10007A

- Veehouderijen
- Bestemmingsplangebied
- Begrenzing natura2000 gebieden
- Habitatgebiëden

Verschil depositie Scenario minus huidige situatie [mol/ha/j]

- < - 0
- 0 - 0.05
- 0.05 - 1
- 1 - 50
- 50 - 100
- 100 - 200
- 200 - 500
- > 500

Tauw

Postbus 722
9400 AS Assen
Telefoon (0592) 39 13 00
Fax (0592) 39 13 25

Opdrachtgever
Gemeente Texel

Project
Bestemmingsplan Buitengebied

Onderdeel
Stikstofdepositie Scenario (voerspoor, met
dynamiek) minus huidige situatie

Datum 01-11-12
Get. EEB
Gec. #

Schaal
1:60000

Projectnummer
1205522

Tekeningnummer
8

Status
CONCEPT

Formaat
A3

